

20
22

LETNO POROČILO O
UPRAVLJANJU NALOŽB
RS IN SDH

POROČILO SDH DRŽAVNEMU ZBORU RS

SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING, d. d.

Letno poročilo o upravljanju naložb RS in SDH za leto 2022

POROČILO SDH DRŽAVNEMU ZBORU RS

Država je pomembna lastnica podjetij v Sloveniji. Zato ima veliko odgovornost biti dejavna in profesionalna lastnica.

Splošni cilj podjetij z lastništvom države, ki jih upravlja SDH, je uspešno, dobičkonosno in gospodarno poslovanje, ustvarjanje vrednosti in v veliko primerih tudi učinkovito izvajanje strateških in razvojnih ciljev, pogosto v okviru posameznih javnih služb. To je treba doseči na trajnostni način, z odgovornim odnosom do družbe in naravnega okolja ter z odgovornim upravljanjem.

Poročanje Državnemu zboru je pomembno za preglednost dela in odgovornost upravljavca naložb do javnosti in je priporočeno tudi s smernicami OECD.

Ljubljana, oktober 2023

Vsebina

UVOD	7
KLJUČNI FINANČNI IN NEFINANČNI PODATKI O UPRAVLJANJU NALOŽB V LASTI RS IN SDH ZA LETO 2022	8
NAGOVOR UPRAVE	10
01 PREDSTAVITEV SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA, D. D.	14
1.1 Vizija, poslanstvo in vrednote SDH	15
1.2 Status in organizacijska struktura SDH	15
1.3 Namen ustanovitve SDH	16
1.4 Dejavnosti SDH	16
1.5 Notranja organiziranost SDH	16
02 NADZORNI SVETI DRUŽB PORTFELJA IN KANDIDACIJSKI POSTOPKI	19
2.1 O kadrovske komisiji SDH	20
2.2 Delo kadrovske komisije v letu 2022	20
2.3 Izobraževalna in druga srečanja za nadzornike in druge odločevalce družb portfelja ter podpora dogodkov drugih organizatorjev	21
2.4 Spolna raznolikost in sestava kandidatov ter nadzornikov in uprav družb portfelja SDH	22
03 PRAVNI OKVIR UPRAVLJANJA NALOŽB RS IN SDH TER SPREMEMBE AKTOV UPRAVLJANJA V LETU 2022	24
3.1 Okvir delovanja družb s kapitalsko naložbo države	24
3.2 Sistem korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države – pravne podlage in dokumenti upravljanja ter njihove spremembe v letu 2022	25
3.2.1 Strategija upravljanja naložb	26
3.2.2 Letni načrt upravljanja naložb	26
3.2.3 Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države	26
3.2.4 Politika upravljanja SDH	27
3.2.5 Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočila in pričakovanja SDH	27
3.2.6 Izhodišča SDH za glasovanje na skupščinah družb v letu 2022	28
3.2.7 Mednarodno sodelovanje SDH na področju korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države	29
04 MAKROEKONOMSKO OKOLJE IN PREGLED DOGAJANJA V NAJPOMEMBNEJŠIH PANOGAH PORTFELJA	30
4.1 Pregled izbranih makroekonomskih podatkov ter podatkov slovenskega in svetovnega trga kapitala	30
4.2 Pregled po glavnih panogah portfelja	33
05 Upravljanje naložb SDH in RS v letu 2022	41
5.1 Upravljanje kapitalskih naložb	41
5.1.1 Temeljna načela upravljanja naložb	41
5.1.2 Dejavno upravljanje kapitalskih naložb RS in SDH	41
5.1.3 Dejavna priprava na letne skupščine družb ter izvajanje drugih pravic delničarja oziroma družbenika	42
5.1.4 Spremljanje poslovanja družb	42
5.1.5 Pričakovanja glede čiste dobičkonosnosti lastniškega kapitala in prilivov iz naslova dividend	44
5.1.6 Pomembnejše dejavnosti na področju upravljanja v letu 2022 po posameznih družbah	45
5.1.7 Razpolaganje s kapitalskimi naložbami v letu 2022 in njihovo pridobivanje	48
5.2 Upravljanje terjatev	49
5.3 Upravljanje stvarnega premoženja	51
06 STRATEŠKE TEME IN IZZIVI UPRAVLJANJA	53
6.1 Trajnostno poslovanje	53
6.1.1 Prikaz emisij toplogrednih plinov največjih podjetij portfelja SDH v letu 2022	54
6.1.2 Prispevek največjih družb portfelja SDH k Agendi 2030	55
6.2 Upravljanje tveganj	56
6.3 Skladnost poslovanja, etika in integriteta	56
6.3.1 Sistem skladnosti poslovanja in integritete	57
6.3.2 Svetovalna funkcija za družbe s kapitalsko naložbo države	57
6.3.3 Obravnava prijav sumov domnevnih nepravilnosti	57
6.4 Notranja revizija	58
6.5 Korporativna kultura, raznolikost, človekove pravice	58
07 USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽB V LASTI RS IN SDH	62
7.1 Portfelj kapitalskih naložb RS in SDH na dan 31. decembra 2022	62
7.2 Vrednost in struktura upravljaljskega portfelja	64
7.2.1 Kapitalske naložbe	64
7.2.2 Terjatve	66
7.2.3 Stvarno premoženje	66
7.3 Uspešnost upravljanja naložb	66
7.3.1 Kapitalske naložbe	66
7.3.2 Terjatve	68
7.3.3 Stvarno premoženje	68
7.4 Dividende	69
7.5 Povzetek meril za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države in izpolnjevanje teh meril v letu 2022	70

USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽB V LASTI RS IN SDH IN IZKAZNICE DRUŽB**61****08 IZKAZNICE 20 NAJVEČJIH DRUŽB PORTFELJA RS IN SDH****72****ENERGETIKA**

73

ELEKTRO CELJE, d. d.

74

ELEKTRO GORENJSKA, d. d.

74

ELEKTRO LJUBLJANA, d. d.

80

ELEKTRO MARIBOR, d. d.

83

ELEKTRO PRIMORSKA, d. d.

86

HSE, d. o. o.

88

GEN, d. o. o.

91

PETROL, d. d., Ljubljana

94

Plinhold, d. o. o.

96

PROMET

98

DARS, d. d.

99

LUKA KOPER, d. d.

102

POŠTA SLOVENIJE, d. o. o.

105

Slovenske železnice, d. o. o.

108

FINANCE

111

NLB, d. d.

112

Sava Re, d. d.

155

SID banka, d. d., Ljubljana

117

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.

120

GOSPODARSTVO IN TURIZEM

123

KRKA, d. d., Novo mesto

124

SIJ, d. d.

126

TELEKOM SLOVENIJE, d. d.

128

09 SKRAJŠANE IZKAZNICE VSEH DRUGIH DRUŽB V LASTI RS IN SDH**130**

Adria, d. o. o., Ankaran

131

Bodočnost Maribor, d. o. o.

131

Cetis, d. d., Celje

132

Cinkarna Celje, d. d., Celje

133

CSS, d. o. o.

133

DRI upravljanje investicij, d. o. o.

134

D. S. U., d. o. o., Ljubljana

135

Elektrogospodarstvo Slovenije – razvoj in inženiring, d. o. o.

136

Farme Ihan – KPM, d. o. o.

136

Geoplin, d. o. o.

137

HIT, d. d., Nova Gorica

138

Infra, izvajanje investicijske dejavnosti, d. o. o.

139

Istrabenz, d. o. o.

140

Istrabenz Turizem, d. d.

140

Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o.

141

Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o.

142

KOPP, d. o. o.

143

KOTO, d. o. o.

144

Loterija Slovenije, d. d., Ljubljana

145

MLM, d. d.

146

MK Založba, d. d.

147

Nafta Lendava, proizvodnja naftnih derivatov, d. o. o.

147

Pomgrad – vodnogospodarsko podjetje, d. d.

148

PS za avto, d. o. o., Ljubljana

149

RŽV, Javno podjetje za zapiranje Rudnika urana, d. o. o.

149

Salomon, d. o. o.

150

Sava, d. d.

150

SiDG, d. o. o.

151

Studentenheim Korotan GMBH

152

Terme Olimia, d. d., Podčetrtek

153

Thermana, d. d.

154

Unior, d. d., Zreče

154

Vodnogospodarsko podjetje Drava, d. o. o., Ptuj

155

Vodnogospodarsko podjetje, d. d., Kranj

156

Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, d. d.

157

10 METODOLOŠKA, PRAVNA IN DRUGA POJASNILA**158**

UVOD

KLJUČNI FINANČNI IN NEFINANČNI PODATKI O UPRAVLJANJU NALOŽB V LASTI RS IN SDH ZA LETO 2022

- UPRAVLJANJE PORTFELJA KAPITALSKIH NALOŽB RS IN SDH

5,0 %

Ciljni ROE portfelja RS in SDH skupaj v letu 2022 iz Letnega načrta upravljanja

2,8 %

Doseženi ROE portfelja RS in SDH v letu 2022 (brez stebra Energetika bi bil ROE 7,4 %, steber Energetika je dosegel negativen ROE -7,8 %)

162,6 mio €

Ciljni ROE portfelja RS in SDH skupaj v letu 2022 iz Letnega načrta upravljanja

175,5 mio €

Skupni znesek prejetih dividend RS (in ZPIZ) in SDH v letu 2023 (za poslovno leto 2022)

11,2 mrd €

Knjigovodska vrednost deležev RS in SDH na 31. decembra 2022 (na 31. decembra 2021 je znašala 10,3 mrd EUR)

88

Število kapitalskih naložb RS in SDH (naložbe, ki niso v likvidaciji ali stečaju)

3.233.397

Absolutne emisije v tCO₂e, obseg 1 in obseg 2 skupaj v letu 2022 (znižanje glede na leto 2021 je za 18,6 %)

79.300

Število zaposlenih v družbah s
kapitalsko naložbo RS in SDH

Ž 26,1 %
M 73,9 %

Spolna raznolikost organov
nadzora v portfelju RS in SDH
(izboljšanje deleža manj
zastopanega spola za 1,5 odstotne
točke glede na leto 2021)

Ž 24,5 %
M 75,5 %

Spolna raznolikost organov
vodenja v portfelju RS in SDH
(izboljšanje deleža manj
zastopanega spola za 1,8 odstotne
točke glede na leto 2021)

- UPRAVLJANJE PORTFELJA TERJATEV

55,8 mio €

Prilivi iz naslova upravljanja terjatev v letu
2022 od dneva obračuna pripojitve DUTB (1.
julij 2022)

225,2 mio €

Poštena vrednost terjatev (prenesenih iz DUTB)
na dan 31. decembra 2022

- UPRAVLJANJE PORTFELJA STVARNEGA PREMOŽENJA

6,5 mio €

Prilivi iz naslova upravljanja stvarnega
premoženja v letu 2022 od dneva obračuna
pripojitve DUTB (1. julij 2022)

103,0 mio €

Knjigovodska vrednost stvarnega
premoženja (prenesenega iz DUTB) na
dan 31. decembra 2022 (ocenjena tržna
vrednost je 161,4 mio EUR)

NAGOVOR UPRAVE

Spoštovani,

leto 2022 so zaznamovala številna kompleksna tveganja v poslovnem okolju. Pogoji v svetovnem in še zlasti evropskem gospodarstvu so se lani močno zaostрили. Vojna v Ukrajini je povzročila motnje v oskrbi z energenti, hrano in surovinami, kar se je skupaj s pritiski na strani povpraševanja odrazilo tudi v visoki inflaciji in naraščajočih stroških financiranja. Navedeno je vodilo v povečano negotovost in poslabšanje gospodarskih obetov ter vplivalo tudi na poslovanje SDH, predvsem energetske družbe v njegovem upravljanju. SDH je zato že med letom močno okreplil upravljalne aktivnosti v družbah portfelja, še posebej v družbah energetskega stebra, v katerem so zaostrene razmere na trgih, zlasti pri trgovanju z električno energijo, povzročile likvidnostne primanjkljaje nekaterih družb. Z naknadnim vplačilom kapitala RS v družbo HSE, d. o. o., je SDH konec leta 2022 zagotovil stabilnost delovanja Skupine HSE, ki se je v zahtevni finančni situaciji znašla zaradi spleta negativnih dejavnikov, povezanih z zgodovinsko nizkim vodostajem rek, ustavitvijo TEŠ zaradi težav z izkopom premoga v Premogovniku Velenje in splošnimi razmerami na energetske trgih. Do konca septembra 2023 je HSE državi vrnil že 242 milijonov EUR naknadnega vplačila kapitala in bo ob nadaljevanju dobrega poslovanja predčasno do konca leta vrnil še dodatnih 60 do 100 milijonov EUR.

Makrogospodarske razmere v Sloveniji tudi v letošnjem letu ostajajo negotove zaradi razmer v mednarodnem okolju, posledic nedavnih poplav v Sloveniji, hitrosti umirjanja inflacije, posledično se zato na podlagi projekcij UMAR predvideva le 1,6-odstotna realna rast BDP.

SDH se na zahtevne razmere odziva s prilagojenimi upravljalnimi prioritetami in ukrepi, ki vključujejo okrepljene aktivnosti na področju upravljanja tveganj, področju okoljskega, upravljalnega in družbenega delovanja, zagotavljanja skladnosti in integritete ter zagotavljanja ustreznih kompetenc predstavnikov organov nadzora družb s kapitalno naložbo države.

Upravljanje naložb

Čista dobičkonosnost lastniškega kapitala (ROE) celotnega portfelja kapitalskih naložb se je v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 precej znižala zaradi slabih rezultatov energetskih družb in je znašala 2,8 odstotka, kar je za 2,2 odstotne točke manj, kot je bilo načrtovano v LNU za 2022 (5,0 %). Ostali stebri upravljanja so izkazali boljše rezultate kot v prejšnjem letu, ROE družb brez stebra Energetika (torej družb iz stebrov Promet, Finance ter Gospodarstvo in turizem) je dosegel 7,4 odstotka in je za 2,4 odstotne točke presegel načrt te skupine naložb (5,0 %).

V letu 2022 so dividendna izplačila družb iz upravljalnega portfelja SDH skupaj dosegla 190,7 mio EUR, od česar je RS (in ZPIZ) prejela 130,7 mio EUR, SDH pa 60,0 mio EUR dividend; dividendna izplačila so za 4,3 % presegle zastavljene načrte (182,8 mio EUR).

V letu 2023 bo glede na ocene znesek izplačanih dividend za poslovno leto 2022 znašal 175,5 mio EUR, kar je nad načrtovanim nivojem iz letnega načrta za to leto, ki je bil 162,6 mio EUR. Najvišji delež dividend bodo prispevale družbe iz stebra Finance, in sicer 40,9 %, sledi steber Gospodarstvo in turizem z 31,9-odstotnim deležem, steber Promet bo prispeval 18,5 % vseh dividend, steber Energetika pa 8,8 %. Skupaj je največjih šest izplačevalcev izplačalo več kot 86 % vseh dividend.

Skupna knjigovodska vrednost lastniških deležev kapitalskih naložb v upravljanju SDH je konec leta 2022 znašala 11,2 mrd EUR, kar je 8,7 % več kot je znašala konec leta 2021 (10,3 mrd EUR). Povišanje vrednosti je deloma posledica rasti kapitala družb zaradi doseženih poslovnih rezultatov, deloma dokapitalizacij v letu 2022 (HSE in SŽ), deloma pa prevzema novih naložb (povišanje deleža v Savi, prevzem DRI in SiDG v upravljanje, prevzem kapitalskih naložb ob pripojitvi DUTB (Istrabenz Turizem, Thermana, Farme Ihan, Mladinska knjiga, MLM, Salomon).

S pripojitvijo DUTB je SDH pridobil dve novi dejavnosti, in sicer upravljanje terjatev in upravljanje stvarnega premoženja. Pri upravljanju tega premoženja je cilj povečati vrednost z ustreznimi upravljavskimi aktivnostmi in doseči načrtovane iztržke. Poštena vrednost finančnih terjatev, pridobljenih s pripojitvijo, je konec leta 2022 znašala 225,2 mio EUR, knjigovodska vrednost stvarnega premoženja, ki ga pretežno sestavljajo nepremičnine, pa 103,0 mio EUR, pri čemer je njihova ocenjena tržna vrednost znašala 161,4 mio EUR.

Okrepljen razvoj korporativnega upravljanja

SDH je izboljšave izvajal tekom celotnega leta tako na ravni lastnega poslovanja kot tudi na ravni družb z dopolnitvijo Kodeksa upravljanja, Priporočil in pričakovanj SDH ter pripravo Letnega načrta upravljanja. Številna priporočila in pričakovanja segajo tudi na področje trajnostnega poslovanja družb, ki ga je SDH okrepil še z dodatnimi praksami v obsežnejših spremembah aktov v letu 2023. Spremembe vključujejo tudi zahtevnejše pogoje za selekcijo članov nadzornih svetov najpomembnejših družb portfelja. Do konca leta 2023 bo SDH v celoti prenovil še Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Oblikovani sistemski okvir korporativnega upravljanja SDH podpira tudi z izobraževalnimi dogodki za poslovodstva in člane nadzornih svetov družb, strokovni nosilci področij pa organizirajo tudi strokovna srečanja na področju skladnosti poslovanja in integritete ter notranje revizije. SDH področje

skladnosti poslovanja in integritete obravnava kot zelo pomembno, zaradi česar si prizadeva za vzpostavitev funkcije v ustrezni obliki v vseh družbah s kapitalsko naložbo države v skladu z določili Kodeksa korporativnega upravljanja ter Priporočili in pričakovanji. Vidna in odgovorna funkcija namreč prinaša premik k bolj strateškemu in vključujočemu pristopu podjetij k skladnosti in integriteti. Prav tako pa mora biti tudi notranjerevizijska služba v vseh družbah ključen steber upravljanja, saj ima namreč več pomembnih vlog, ki prispevajo k učinkovitosti, transparentnosti in skladnosti poslovnih procesov, kar ima na koncu neposreden vpliv na poslovno uspešnost.

Zahtevno gospodarsko okolje, nižja raven gospodarskih aktivnosti, posledice naravnih nesreč in drugi dejavniki vplivajo in bodo vplivali na poslovanje nekaterih družb portfelja v letu 2023 in kasneje. Zaradi tega bo tako leto 2023, kot tudi leto 2024, z upravljavskega vidika zahtevno.

SDH ostaja trdno zavezan k stalnemu izboljševanju korporativnega upravljanja in poslovne uspešnosti v družbah portfelja. V tem okviru si bo SDH prizadeval, da bodo družbe portfelja optimalno pripravljene na prihodnost, tako na področju zelenega prehoda in odpornosti na klimatske spremembe, kot tudi na področju glavnih poslovnih trendov.

Janez Tomšič,
član uprave

Mag. Žiga Debeljak,
predsednik uprave

A hand is pointing at a document that features a blue bar chart. The document is slightly out of focus, and the background is a light blue gradient. The text is in a bold, dark blue font.

O UPRAVLJANJU NALOŽB RS IN SDH

01 PREDSTAVITEV SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA, D. D.

SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING, d. d.

TABELA: POMEMBNEJŠI AKTUALNI PODATKI IZ OSEBNE IZKAZNICE

Firma družbe:	Slovenski državni holding, d. d.
Sedež družbe:	Ljubljana
Poslovni naslov družbe:	Mala ulica 5, 1000 Ljubljana
Telefonska številka:	01 300 91 13
Spletni naslov in e-pošta:	www.sdh.si , info@sdh.si
Šifra glavne dejavnosti:	K 64.990
ID za DDV:	SI46130373
Matična številka:	5727847000
Transakcijski računi:	SI56 0291 3001 6492 958, odprt pri NLB SI56 0451 5000 2472 262, odprt pri Nova KBM SI56 2900 0005 1319 162, odprt pri Unicredit Bank
Datum ustanovitve pravne osebe:	19. februar 1993
Datum ustanovitve SDH:	26. april 2014
Datum preimenovanja SOD v SDH:	11. junij 2014
Datum pripojitve DUTB k SDH:	30. december 2022
Družba registrirana kot:	delniška družba pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod številko registrskega vložka 1/21883/00
Osnovni kapital na 31. december 2022:	301.765.982,30 EUR
Število zaposlenih na 31. december 2022:	136 (na 29. december je bilo 52 zaposlenih)
Članstvo v drugih organizacijah:	Združenje nadzornikov Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, CER
Uprava družbe:	Mag. Žiga Debeljak, predsednik uprave, Janez Tomšič, član uprave.
Člani nadzornega sveta družbe:	Karmen Dietner, predsednica, Franc Bobinac (v nadaljevanju: Franjo Bobinac), namestnik predsednice, Mag. Ivan Simič, član, Suzana Bolčič Agostini, članica, Miro Medvešek, član.
Člani revizijske komisije nadzornega sveta:	Mag. Ivan Simič, predsednik, Suzana Bolčič Agostini, članica, Darinka Virant, zunanja članica.
Člani komisije za tveganja nadzornega sveta:	Miro Medvešek, predsednik Franjo Bobinac, član, Darinka Virant, zunanja članica.
Člani kadrovske komisije:	Samo Roš, predsednik, Urška Podpečan, namestnica predsednika, Vlasta Lenardič, članica.
Člani ESSO:	Zdenko Lorber, predsednik (Slovenska zveza sindikatov Alternativa), Saška Kiara Kumer, namestnica predsednika (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije), Evelin Vesenjaj (Konfederacija novih sindikatov Slovenije Neodvisnost), Albert Pavlič (Zveza delavskih sindikatov Slovenije Solidarnost), Jakob Počivavšek (Konfederacija sindikatov Pergam), Branimir Štrukelj (Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije), Damjan Volf (Konfederacija sindikatov 90 Slovenije).

SDH je krovni upravljevec kapitalskih naložb države. Obsežen in raznovrsten portfelj vključuje različne panoge, in sicer energetiko, proizvodni sektor, zavarovalnice, banke, promet, infrastrukturo, splošni gospodarski sektor in turizem ter druge panoge. Upravljanje kapitalskih naložb države je najpomembnejša dejavnost SDH. S pripojitvijo DUTB z obračunskim

datumom 30. junij 2022 in vpisom v sodni register 30. decembra 2022 je SDH pridobil dve novi dejavnosti, in sicer upravljanje stvarnega premoženja ter upravljanje terjatev.

SDH je nastal 26. aprila 2014 s preoblikovanjem družbe SOD, d. d., ko je začel veljati zakon, ki ureja njegovo ustanovitev,

status, naloge, akte upravljanja naložb in nekatera druga vprašanja (ZSDH-1). Nadaljuje uresničevanje vseh pooblastil, pristojnosti, pravic in obveznosti družbe SOD. SDH kot zavezanec (stranka v postopku) sodeluje v postopkih o določitvi odškodnine za podržavljeno premoženje in skrbi za tekoče poravnavanje obveznosti iz denacionaliziranega premoženja. Kot nosilec javnega pooblastila v imenu in za račun RS vodi postopke izdaje odločb o višini odškodnine ter poravnava obveznosti po ZSPOZ in ZIOOZP.

Edini ustanovitelj in delničar SDH je RS. SDH posluje kot delniška družba s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, določenimi z ZGD-1, ZSDH-1, ZSOS in drugimi zakoni, Strategijo upravljanja naložb ter statutom.

1.1 Vizija, poslanstvo in vrednote SDH

Vizija

Ustvarjanje vrednosti kapitalskih naložb za lastnika.

Poslanstvo

SDH je bil ustanovljen za koncentrirano, pregledno, strokovno in neodvisno upravljanje kapitalskih naložb države.

SDH izvaja tudi pooblastila, pristojnosti, pravice in obveznosti SOD, ki se nanašajo na poravnavo obveznosti upravičencem po več zakonih, ter upravlja premoženje, zlasti nepremičnine in terjatve, pripojene z DUTB.

Vrednote SDH

Vrednote, na katerih temelji delovanje SDH, so medsebojno povezane in so temelj za delovanje SDH.

POŠTENOST IN ZAKONITOST

ZAUPANJE IN SPOŠTOVANJE

VODENJE Z ZGLEDOM, NEODVISNOST

OBJEKTIVNOST IN NEPRISTRANOST

1.2 Status in organizacijska struktura SDH

SDH ima status delniške družbe z dvotirnim sistemom upravljanja. Ima štiri organe: skupščino, nadzorni svet, upravo in ekonomsko socialni strokovni odbor (v nadaljnjem besedilu: ESSO). Ustanovitelj in edini delničar SDH je Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RS). Naloge in pristojnosti skupščine SDH izvaja Vlada RS. Nadzorni svet ima po ZSDH-1 pet članov, ki jih vse na predlog Vlade RS imenuje Državni zbor RS. Upravo SDH po ZSDH-1 sestavljajo predsednik in največ dva člana, ki jih imenuje nadzorni svet SDH. ESSO je sedemčlansko posvetovalno telo uprave SDH. Člane imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije, reprezentativne na ravni države, ki so članice Ekonomsko-socialnega sveta, potrjuje pa jih uprava SDH. Nadzorni svet SDH ima tri komisije, in sicer revizijsko komisijo, komisijo za tveganja in nominacijsko komisijo. Uprava SDH ima dve posvetovalni telesi, in sicer ESSO, ki ima po izrecni zakonski in statutarni določbi položaj organa SDH, in kadrovska komisijo.

HEMA: ORGANI SDH IN NJIHOVA DELOVNA OZIROMA POSVETOVALNA TELESIA

1.3 Namen ustanovitve SDH

SDH je bil ustanovljen za koncentrirano, pregledno, strokovno in od zunanjih vplivov neodvisno upravljanje kapitalskih naložb države. SDH nadaljuje tudi izvajanje pooblastil, pristoj-

nosti, pravic in obveznosti SOD (poravnava obveznosti upravičencem po več zakonih) in od pripojitve DUTB nadaljuje tudi upravljanje stvarnega premoženja in terjatev.

1.4 Dejavnosti SDH

Glavne dejavnosti SDH, ki so predstavljene v nadaljevanju, so s pripojitvijo DUTB naslednje:

UPRAVLJANJE KAPITALSKIH NALOŽB DRŽAVE

Pridobivanje kapitalskih naložb skladno z Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb in razpolaganje z njimi ter uresničevanje pravic delničarja ali družbenika oziroma ustanovitelja.

UPRAVLJANJE TERJATEV

Pridobivanje terjatev SDH, razpolaganje z njimi in druge oblike njihovega upravljanja ter sodelovanje pri prestrukturiranju podjetij.

UPRAVLJANJE STVARNEGA PREMOŽENJA

Razpolaganje z nepremičnim in preničnim premoženjem v lasti SDH in druge oblike njegovega upravljanja.

DENACIONALIZACIJA IN PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI

Sodelovanje v postopkih po ZDen za določitev odškodnine za odvzeto premoženje in poravnavanje obveznosti v imenu in za račun SDH.

Poravnavanje obveznosti po ZSPOZ, ZIOOZP in ZVJTO v imenu in za račun RS.

SDH je s pripojitvijo Družbe za upravljanje terjatev bank, d. d. (DUTB), pridobil novi dejavnosti: upravljanje terjatev in upravljanje stvarnega premoženja

DUTB je bila ustanovljena z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank¹ (v nadaljevanju: ZUKSB) za določen čas, in sicer najprej do 31. decembra 2017, nato pa je bil rok z zakonsko novelo podaljšan do 31. decembra 2022. ZUKSB je v tretjem odstavku 36. člena določal, da premoženje ter pravice in obveznosti DUTB ob prenehanju preidejo na SDH kot njenega univerzalnega pravnega naslednika, pri čemer pravno nasledstvo podrobneje uredi Vlada RS s podzakonskim aktom po poročanju Državnemu zboru RS.

S pripojitvijo DUTB k SDH je na SDH prešlo vse premoženje, pravice in obveznosti DUTB. SDH je vstopil v vsa pravna razmerja (procesna, pogodbeno, kreditna, delovna ...), ki so

obstajala v DUTB. DUTB je imela na presečni datum pripojitve (na dan 30. junija 2022) terjatve v skupnem znesku 277,7 mio EUR neto oziroma 2.968.451.277,33 EUR bruto, pri čemer je devet od desetih največjih dolžnikov (po bruto znesku terjatve) v stečaju. SDH je prevzel tudi delnice in poslovne deleže v družbah doma in v tujini ter številne nepremičnine predvsem doma, pa tudi v tujini. Navedene informacije so podrobneje prikazane v poglavju o upravljanju naložb in o uspešnosti upravljanja v 2022.

Na SDH je z DUTB na dan 30. decembra 2022 prešlo 82 zaposlenih. V zvezi s prenosom sredstev, obveznosti in zaposlenih z DUTB na SDH je SDH izvedel spremembe v notranji organizaciji, tako da je v notranjo organizacijsko shemo dodal notranje organizacijske enote, pristojne za upravljanje novo pridobljenih naložb. Neto bilančna aktiva DUTB, ki je prešla na SDH, je bila 363,4 mio EUR.

1.5 Notranja organiziranost SDH

Notranja organizacija družbe SDH je določena v organizacijski shemi družbe, deli pa se na upravo, področja, organizacijske enote in delovna mesta.

Družbo vodi uprava, število članov uprave je določeno v ZSDH-1 in statutu družbe.

1 Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K, 23/14 – ZDIJZ-C, 104/15, 26/17 – ORZUKSB33, 27/17 – popr. in 174/20 – ZIPRS2122.

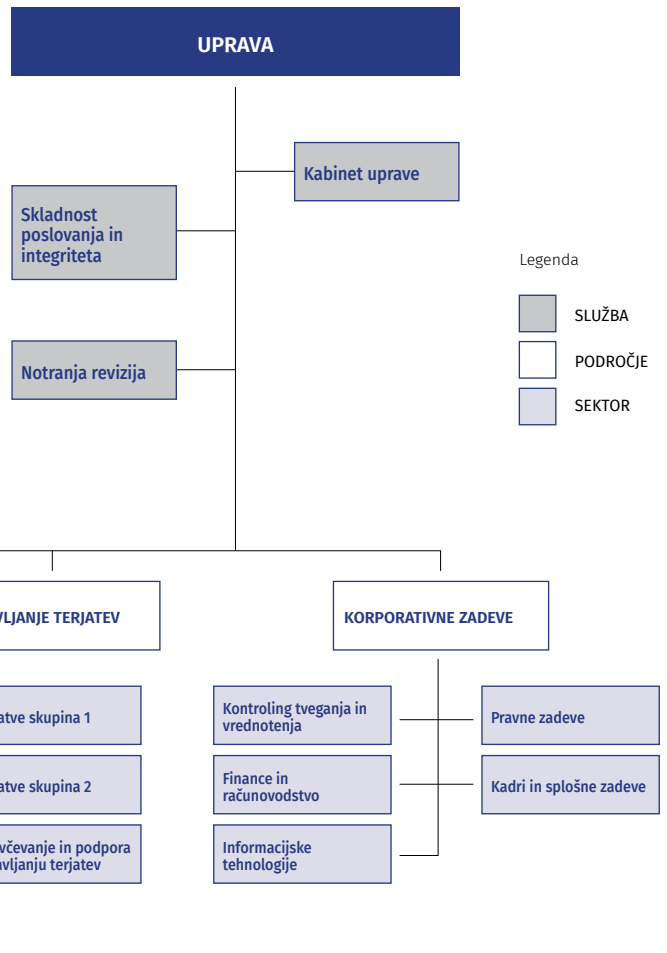
V družbi so organizirana naslednja področja:

- upravljanje kapitalskih naložb,
- upravljanje nepremičnin,
- upravljanje terjatev,
- korporativne zadeve.

Izven področij so v družbi organizirane naslednje službe:

- kabinet uprave,
- skladnost poslovanja in integriteta,
- notranja revizija.

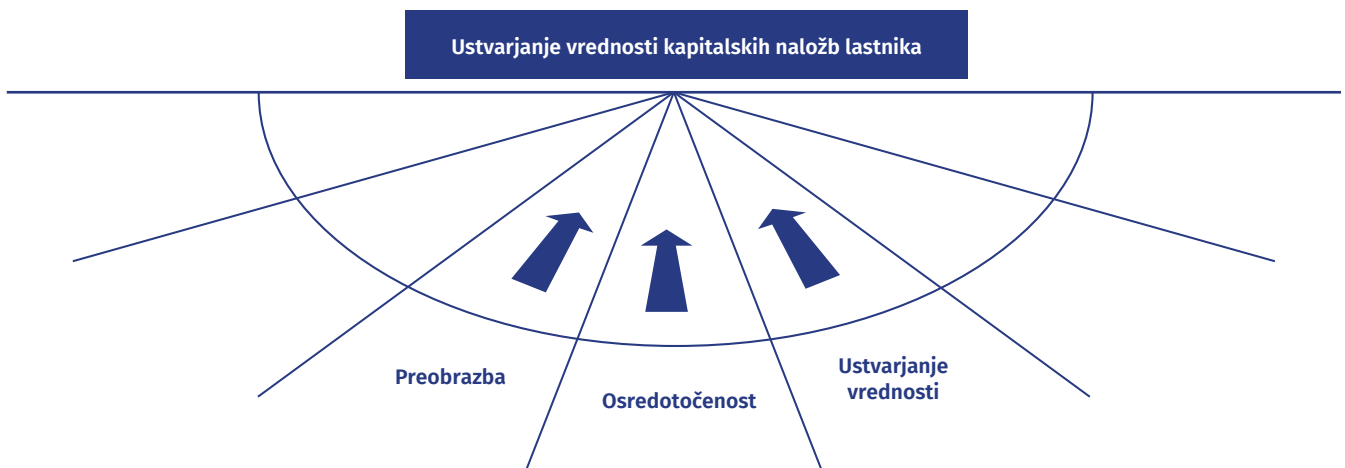
Od začetka leta 2023 je v veljavi nova organizacijska struktura, ki je prilagojena dejstvu, da je SDH s pripojitvijo DUTB pridobil tudi dejavnosti upravljanja terjatev in stvarnega premoženja.

STRATEŠKE USMERITVE IN CILJI SDH, d. d.

Strateške usmeritve so izbrana vodila za približevanje viziji SDH v naslednjem dolgoročnem obdobju. So osnova za opredelitev delovanja SDH kot celovite organizacije, ki ima nalogo upravljanja kapitalskih naložb in druge naloge.

SLIKA: VIZIJA IN STRATEŠKE USMERITVE SDH

Preobrazba

Preobrazba je prva usmeritev in prvi korak, ki omogoča postavitev osnov za doseganje vizije. Glavni dejavniki prve usmeritve obsegajo:

- izvajanje ključnih strateških projektov na področju upravljanja kapitalskih naložb države;
- prestrukturiranje naložb v upravljanju;
- prenovo in nadgradnjo operativnega modela delovanja SDH;
- izvajanje ukrepov, ki pri upravljanju terjatev omogočajo največjo vrednost sredstev za SDH kot upnika in pri upravljanju stvarnega premoženja največjo vrednost za SDH, kot lastnika;
- zagotavljanje strokovnosti upravljanja in dvig kulture korporativnega upravljanja v SDH in podjetjih v upravljanju.

Osredotočenost

Osredotočenost je druga usmeritev in bo zagotovila usmerjenost virov in energije v dejavnike, ki bodo prinašali največjo vrednost za lastnika kapitalskih naložb. Glavni dejavniki druge usmeritve obsegajo:

- stabiliziranje portfelja kapitalskih naložb (fokusne industrije, predvidljivost dividend);
- povečevanje in izkoriščanje sinergij v portfelju kapitalskih naložb;
- prodaja terjatev, lastniških deležev in stvarnega premoženja po najvišji možni ceni,
- upravljanje tveganj;
- pravočasno izvedbo ukrepov družb za prilagoditev poslovanja v pogojih morebitnega ohlajanja gospodarskih razmer.

Ustvarjanje vrednosti

Ustvarjanje vrednosti je vizija in glavno vodilo v delovanju SDH. Glavni dejavniki te usmeritve obsegajo:

- povečevanje vrednosti lastniškega kapitala, dobičkonosnosti poslovanja in donosnosti kapitala;
- doseganje strateških ciljev države, skladno z LNU;
- povečevanje vrednosti terjatev in stvarnega premoženja,
- učinkovito upravljanje strateških naložb države;
- izvajanje dejavnosti za razvoj in izboljševanje okolja, v katerem deluje SDH;
- ukvarjanje s trajnostnim vidikom poslovanja družb s kapitalsko naložbo države.

Cilji SDH pri upravljanju naložb RS in SDH

Splošni cilj družb z lastništvom države, ki jih upravlja SDH, je uspešno, dobičkonosno in gospodarno poslovanje, ustvarjanje vrednosti in učinkovito izvajanje posameznih javnih služb. To je treba doseči ob hkratnem udejanjanju vseh treh vidikov trajnostnega poslovanja: odgovornega odnosa do družbe in naravnega okolja in ob odgovornem upravljanju.

Ključni cilji, ki jim sledi SDH pri upravljanju kapitalskih naložb, so:

- učinkovito, skrbno, pregledno in odgovorno upravljanje kapitalskih naložb v skladu z določili ZSDH-1;
- uresničevanje strateških, ekonomsko-finančnih in drugih ciljev družb, kot so opredeljeni v Strategiji upravljanja kapitalskih naložb države, vsakokratnem letnem načrtu upravljanja in ciljih, ki jih vsako leto za SDH določi Vlada RS;
- stalno izboljševanje učinkovitosti poslovanja družb v portfelju;
- povečanje vrednosti in čiste dobičkonosnosti lastniškega kapitala (ROE) družb.

Ključni cilji, ki jim sledi SDH pri upravljanju terjatev in stvarnega premoženja:

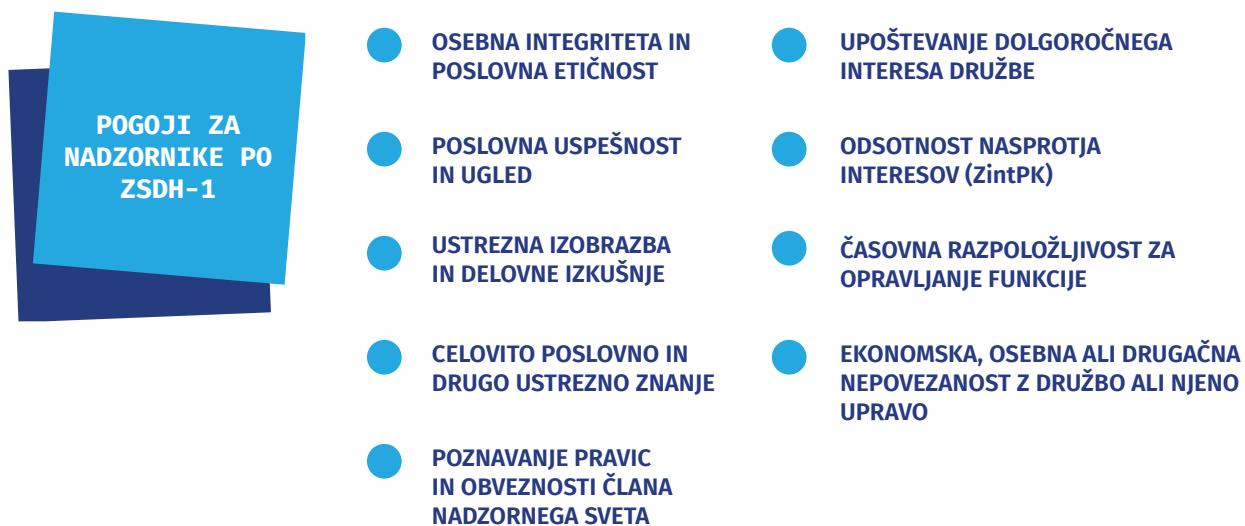
- povečevanje vrednosti terjatev z ustreznimi upravljavskimi aktivnostmi ter doseganje načrtovanih iztržkov;
- povečevanje vrednosti stvarnega premoženja z ustreznimi upravljavskimi aktivnostmi in doseganje načrtovanih iztržkov.

02

NADZORNI SVETI DRUŽB PORTFELJA IN KANDIDACIJSKI POSTOPKI

Eden od ključnih lastniških vzvodov korporativnega upravljanja je pravica in dolžnost lastnikov, da v nadzorne organe družb imenujejo neodvisne in kompetentne osebe, ki odgovorno nadzirajo delo uprav družb in sodelujejo z njimi pri upravljanju.

Člani organov nadzora morajo izpolnjevati dve vrsti pogojev: pogoje, ki jih predpisuje ZSDH-1, in dodatne pogoje. Pogoji, ki jih določa 21. člen ZSDH-1, so na kratko povzeti v spodnji shemi.

Poleg **zakonsko določenih pogojev** (poleg ZSDH-1 še pogoji, določeni v ZGD-1 in ZIntPK), ki jih morajo za uspešno akreditacijo/nominacijo izpolnjevati vsi potencialni kandidati za člane organov nadzora, je SDH v internih pravilih, ki so javno objavljena, opredelil tudi **dodatne pogoje** (pri nekaterih od teh pogojev gre za natančnejšo specifikacijo zakonskih pogojev), in sicer:

- formalna izobrazba,
- izkušnje iz korporativnega upravljanja (nadzorstvene, vodstvene in upravljske izkušnje, specifične izkušnje),
- strokovne kompetence (opredeljene strokovne kompetence po področjih) in
- osebna integriteta (primerna ocena Kadrovske komisije).

SDH je maja 2023 prenovil Politiko upravljanja SDH in sprejel nov Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane or-

ganov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države, ki zastruje kandidacijske pogoje za nadzornike v zahtevnejših poslovnih sistemih.

Prenovljeni pravilnik podrobneje določa pogoje, merila in postopek za vrednotenje in ugotavljanje primernosti potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države, skladno z določili ZSDH-1 in Politike upravljanja SDH. Pravilnik, skupaj s prenovljeno Politiko upravljanja SDH, je pomemben korak k bolj transparentni ureditvi kadrovskih postopkov, ki so sedaj bolj jasno opredeljeni in uveljavljajo strožje nominacijske pogoje, še posebej za kandidate organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države, ki po novi opredelitvi sodijo med zahtevne sisteme z vidika korporativnega upravljanja (javne delniške družbe, banke, zavarovalnice in večje gospodarske skupine družb).

Pristojnost SDH je tudi skrb za **heterogeno sestavo nadzornih svetov** in zagotavljanje kakovostnega nadzora nad delom nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države. Vedno večja skrb SDH je namenjena tudi ustrezni zastopanosti obeh spolov v organih nadzora, kar se bo v luči nove zakonodaje še okrepilo.

Skladno z 21. členom ZSDH-1 mora SDH na skupščinah družb glasovati tako, da so v nadzorne svete imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, poslovanje družbe in drugi strokovnjaki, ki so potrebni za učinkovit nadzor glede na dejavnost, obseg poslovanja in druge lastnosti družbe.

Pomembno prenovljen koncept akreditacije in nominacije kandidatov za člane organov nadzora bo pripomogel h krepitvi kakovosti korporativnega upravljanja.

SHEMA: CILJNI STROKOVNI PROFIL STROKOVNJAKOV ZA NADZORNE SVETE

2.1 O kadrovski komisiji SDH

Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave, ki na podlagi ZSDH-1 in Politike upravljanja SDH izvaja postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države ter postopke njihove akreditacije in nominacije.

Kadrovska komisijo sestavljajo trije člani, in sicer strokovnjak za področje korporativnega upravljanja, strokovnjak za področje delovanja nadzornih svetov in strokovnjak za področje upravljanja človeških virov. Člane kadrovske komisije imenuje uprava SDH za mandatno dobo štirih let.

2.2 Delo kadrovske komisije v letu 2022

Kadrovska komisija SDH je v letu 2022 delovala v sestavi Samo Roš, predsednik kadrovske komisije, strokovnjak za področje korporativnega upravljanja, Urška Podpečan, namestnica predsednika kadrovske komisije, strokovnjakinja za področje delovanja nadzornih svetov, in Vlasta Lenardič, članica kadrovske komisije, strokovnjakinja za področje upravljanja človeških virov.

V letu 2022 je 37 članom organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države potekel mandat, predčasni menjav je bilo 34.

Kadrovska komisija SDH je v letu 2022 izvedla 44 rednih in 13 korespondenčnih sej. Na rednih sejah je v okviru 72 naročil

postopkov za 33 različnih družb s kapitalsko naložbo države obravnavala 144 kandidatov, od katerih jih je bilo 113 ocenjenih z oceno primerno.

Kadrovska komisija SDH je v nominacijskih postopkih obravnavala kandidate za člane organov nadzora in kandidate za poslovodna delovna mesta, in sicer:

- kandidate za člane organov nadzora v družbah: Bodočnost Maribor, d. o. o., Casino Bled, d. d., Casino Portorož, d. d., Cetis, d. d., D.S.U., d. o. o., DARS, d. d., Elektro Ljubljana, d. d., Elektro Maribor, d. d., GEN energija, d. o. o., HIT, d. d., HSE, d. o. o., KAD, d. d., Koto, d. o. o., Krka, d. d., KZPS, d. o. o., Loterija Slovenije, d. d., Luka Koper, d. d., Petrol, d. d., Plinhold, d. o. o., Plinovodi,

d. o. o., Pošta Slovenije, d. o. o., Sava, d. d., SIJ, d. d., Slovenske železnice, d. o. o., Športna loterija, d. d., Telekom, d. d., Unior, d. d., Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., Zavarovalnica Triglav, d. d.;

- kandidate za poslovodna delovna mesta za družbe: Adria, turistično podjetje, d. o. o., Ankanan, EGS RI, d. o. o., Lubrio, d. o. o., in RTH, d. o. o. – v likvidaciji.

V letu 2022 so redne seje Kadrovske komisije SDH potekale v glavnem z videokon-

ferenčnimi klici. Poslovanje kadrovske komisije SDH je v precejšnji meri digitalizirano, kandidati, zainteresirani za članstvo v organih nadzora in organih vodenja družb s kapitalsko naložbo države, se lahko prijavijo v evidenco potencialnih kandidatov na Portalu kadrovske komisije SDH na spletnem naslovu <http://kk.sdh.si/>, in sicer tako, da se registrirajo in oddajo vlogo za akreditacijo z vsemi zahtevanimi dokazili.

2.3 Izobraževalna in druga srečanja za nadzornike in druge odločevalce družb portfelja ter podpora dogodkov drugih organizatorjev

SDH se je v sklopu aktivnosti za posodabljanje znanj in izboljšanje kakovosti dela članov nadzornih svetov osredotočil na dve strateški temi, ki ju je okrepil z izobraževalnimi srečanji, in sicer upravljanje korporativne kulture in upravljanje trajnostnega poslovanja. Predstavili smo priročnik o upravljanju korporativne kulture ter v sodelovanju s strokovnjaki Centra poslovne odličnosti Ekonomske fakultete (CPOEF) izvedli tudi delavnico. Na temo trajnosti smo pripravili dva dogodka, prvega z osredotočenostjo na ogljični odtis podjetja, drugega pa s celovitim pogledom na prehod do ogljično nevtralnega podjetja. Vsi štirje dogodki so bili dobro obiskani.

SDH je v letu 2022 pričel z organizacijo srečanj pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto družb s kapitalsko naložbo države.

Cilj srečanj je izmenjava strokovnih izkušenj, dobrih praks, obravnave skupnih oz. pomembnejših splošnih tem, krepitev svetovalne vloge SDH ter organizacije skupnih izobraževanj na področju skladnosti poslovanja in integritete. Tematika

prvega srečanja v septembru 2022 je bila vezana na diskusijo o določilih ZSDH-1, Kodeksa korporativnega upravljanja, predstavitev organizacijske umeščenosti pooblaščenec v družbah in vsebini njihovega dela ter postopkov prejema in obravnave prijav sumov domnevnih nepravilnosti v luči implementacije evropske direktive in osnutka Zakona o zaščiti prijaviteljev.

SDH je bil že četrto leto zapored podpornik Mednarodnega tedna ozaveščanja o prevarah.

V okviru mednarodnega tedna, ki je potekal v novembru, so potekali številni dogodki, na katere je SDH povabil tudi vse družbe s kapitalsko naložbo države in tudi na ta način podal podporo in pomen tovrstnim vsebinam.

2.4 Spolna raznolikost in sestava kandidatov ter nadzornikov in uprav družb portfelja SDH

Zagotavljanje raznolikosti članov organov nadzora je pomembno za izboljšanje kakovosti odločanja, saj je s tem omogočen širši krog pogledov, mnenj, izkušenj, dožemanja in vrednot. Cilj politike raznolikosti je doseči večjo učinkovitost nadzornega sveta oziroma posloводства kot celote.

SDH si prizadeva pri predlaganju in imenovanju kandidatov za člane nadzornih svetov družb v upravljanju SDH poleg zagotovitve potrebnih strokovnih kompetenc zasledovati tudi raznolikost sestave organa nadzora, pri čemer izpostavlja zlasti izobrazbeno, starostno in spolno raznolikost.

Delež kandidatov manj zastopanega spola v evidenci potencialnih kandidatov za nadzornike

Število akreditiranih kandidatov v Evidenci potencialnih kan-

didatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države v Portalu kadrovske komisije SDH je bilo na dan 31. decembra 2022 651, od tega 21 % žensk.

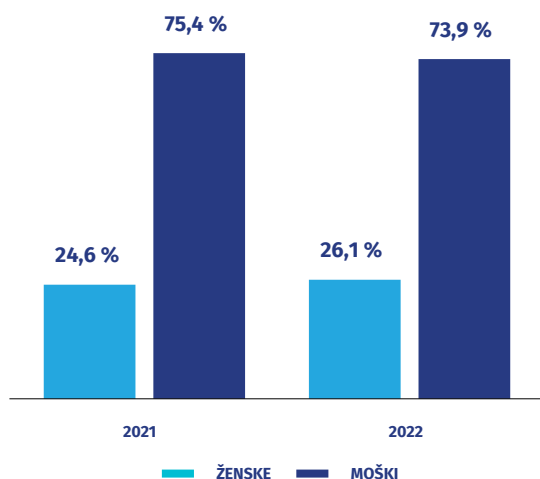
Največji interes za članstvo v organih nadzora in vodenja izkazuje starostni skupini med 51 in 60 let (39 %) ter med 41 in 50 let (36 %), najmanj pa starostna skupina do 40 let (8 %).

Raznolikost sestave članov nadzornih svetov in uprav družb v lasti RS in SDH po spolu

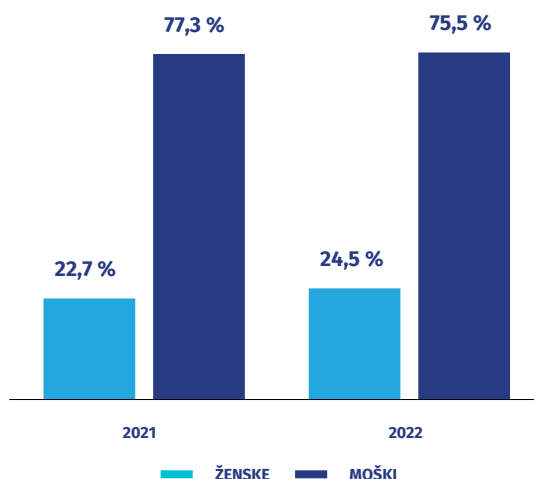
Sestava organov nadzora in organov vodenja po spolu je bila v letu 2022, podobno kot prejšnja leta, neuravnotežena. Moški v organih nadzora in organih vodenja močno prevladujejo, se je pa delež predstavnic v obeh skupinah v letu 2022 izboljšal v primerjavi z letom 2021.

GRAF: SPREMEMBE V SESTAVI ORGANOV NADZORA IN ORGANOV VODENJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE PO SPOLU GLEDE NA STANJE OB KONCU LET 2021 IN 2022

Nadzorni sveti

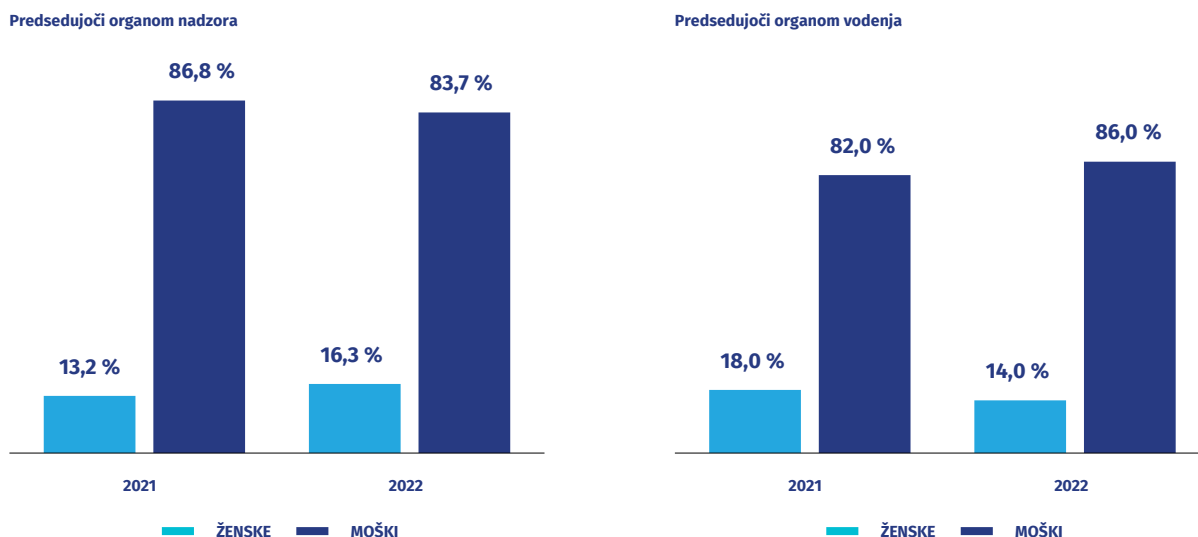
Uprave

Organom nadzora družb s kapitalsko naložbo države so v 83,7 % primerov predsedovali moški (v primerjavi s stanjem konec leta 2021 se je delež žensk zvišal s 13,2 na 16,3 %), medtem ko

so v organih vodenja družb v letu 2022 predsedovali moški v 86 %. Delež predsednic v organih vodenja se je znižal z 18,0 % v letu 2021 na 14,0 % v letu 2022.

GRAF: SPREMEMBE V SESTAVI PREDSEDUJOČIH V ORGANIH NADZORA OZIROMA ORGANIH VODENJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE PO SPOLU GLEDE NA STANJE OB KONCU LET 2021 IN 2022

Raznolikost sestave nadzornih svetov in uprav največjih 20 družb v lasti RS in SDH po spolu na 30. junij 2023

Zgornje agregatne prikaze za leti 2021 in 2022, spodaj prikazujemo še z aktualnimi podatki najpomembnejših 20 družb, in sicer na 30. junij 2023.

Največje družbe portfelja SDH	Spolna raznolikost v nadzornih svetih		Spolna raznolikost v upravah	
	Moški v %	Ženske v %	Moški v %	Ženske v %
Elektro Celje	100	0	100	0
Elektro Gorenjska	100	0	100	0
Elektro Ljubljana	83,3	16,7	100	0
Elektro Maribor	83,3	16,7	100	0
Elektro Primorska	83,3	16,7	100	0
HSE	77,9	22,2	100	0
Gen energija	57,1	42,9	100	0
Petrol	88,9	11,1	80	20
Plinhold	66,7	33,3	100	0
Dars	77,8	22,2	80	20
Luka Koper	88,9	11,1	66,7	33,3
Pošta Slovenije	44,4	55,6	66,7	33,3
Slovenske železnice	77,8	22,2	66,7	33,3
NLB	62,5	37,5	83,3	16,7
Sava RE	83,3	16,7	75	25
SID banka	100	0	50	50
Zavarovalnica Triglav	83,3	16,7	80	20
Krka	66,7	33,3	80	20
SIJ	71,4	28,6	100	0
Telekom Slovenije	66,7	33,3	40	60

03

PRAVNI OKVIR UPRAVLJANJA NALOŽB RS IN SDH TER SPREMEMBE AKTOV UPRAVLJANJA V LETU 2022

Pomembnejše aktivnosti SDH za dvig ravni korporativnega upravljanja v letu 2022 so bile:

- sprejetje Letnega načrta upravljanja kapitalskih naložb RS in SDH ter Meril za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države,
- novelacija Politike upravljanja SDH,
- dopolnitev Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države,
- dopolnitev Priporočil in pričakovanj SDH (s poudarkom na priporočilih za oblikovanje politik prejemkov organov vodenja),
- sprejetje Izhodišč SDH za glasovanje na skupščinah družb v letu 2022 in
- objava priložnika za nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države (naslov: Upravljanje korporativne kulture).²

3.1 Okvir delovanja družb s kapitalsko naložbo države

	Javne delniške družbe	Nejavne družbe	Enoosebne družbe
PRAVNI OKVIR STATUSNE ORGANIZIRANOSTI (KOT POGOJ ZA OPRAVLJANJE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI)	ZGD-1, ZBan-3 (banke), ZZavar-1 (zavarovalnice) statut	ZGD-1, specialna zakonodaja, statut oz. družbena pogodba	ZGD-1, specialna zakonodaja, akt o ustanovitvi (oz. statut v primeru d. d.)
RELEVANTNI KODEKSI UPRAVLJANJA	Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb	Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, Kodeks upravljanja za nejavne družbe (za družbe, ki so zavezane reviziji)	Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
CILJI IN NALOGE	povečevanje donosnosti in vrednosti družbe na dolgi rok	povečevanje donosnosti in vrednosti družbe na dolgi rok, druge naloge, ki jih določajo zakoni in statut oz. družbena pogodba	povečevanje donosnosti in vrednosti družbe na dolgi rok, druge naloge, ki jih določajo zakoni in akt o ustanovitvi

Za družbe s kapitalsko naložbo države, v katerih ima država prevladujoč vpliv, veljajo tudi nekateri posebni zakoni, kot npr. Zakon o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnosti ter posamezne določbe ZSDH-1 (npr. deveti odstavek 60. člena, 62. člen, drugi odstavek 64. člena ter 69., 70. in 71. člen).

Družbe so odvisno od svoje pravne organiziranosti, statusa, dejavnosti, velikosti, števila zaposlenih, dejstva, ali njihovi vrednostni papirji kotirajo na borzi, prisotnosti na mednarodnih trgih ipd. pri poslovanju zavezane upoštevati tudi vse druge relevantne zakone in evropsko zakonodajo.

3.2 Sistem korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države – pravne podlage in dokumenti upravljanja ter njihove spremembe v letu 2022

SDH upravlja kapitalske naložbe države v skladu z ZSDH-1, ZGD-1, drugimi zakoni in predpisi, akti o ustanovitvi družb, Strategijo upravljanja ter v skladu z akti upravljanja SDH, upošteva statusno organiziranost družbe in dobre prakse korporativnega upravljanja. SDH pri upravljanju spoštuje meje korporativnega upravljanja in pristojnosti organov vodenja in nadzora družb v upravljanju, kot to določa 20. člen ZSDH-1.

Krovni pravni akt, ki ureja upravljanje kapitalskih naložb države s strani SDH, je Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1). Sistemska ureditev področja upravljanja kapitalskih naložb države se odraža tudi v dokumentih upravljanja SDH, ki določajo temelje korporativnega upravljanja in zagotavljajo njegovo transparentnost. Za štiri temeljne dokumente, imenovane akti upravljanja, definira in ureja postopek njihovega sprejemanja že sam ZSDH-1 v 3. poglavju; ti akti so strategija upravljanja naložb, letni načrt upravljanja naložb (LNU), politika upravljanja naložb in kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Zakon daje podlago tudi za pripravo in sprejetje notranjega akta SDH, ki je objavljen pod imenom Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države, ter za določitev meril, postopka ugotavljanja primernosti kandidatov in načina delovanja Kadrovske komisije SDH, ki upravi SDH nalaga sprejetje in objavo posebnega upravljavskega dokumenta (Pravilnik o pogojih, merilih in postopku za vrednotenje, ugotavljanje primernosti in selekcioniranje potencialnih kandidatov za člane organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države).³

SDH je tudi v letu 2022 z dejavnim upravljavskim pristopom skrbel za uveljavitev dobrih praks korporativnega upravljanja v smeri zastavljenih upravljavskih ciljev. Kot operativni akt priporočilom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države SDH zato na lastno pobudo izdaja še poseben upravljavski dokument z naslovom Priporočila in pričakovanja SDH.

TABELARIČNA PREDSTAVITEV KLJUČNIH DOKUMENTOV KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA:

SPREJME	DOKUMENT	VSEBINA
DRŽAVNI ZBOR	Strategija upravljanja kapitalskih naložb države	Naložbe definira in jih klasificira v tri vrste: strateške, pomembne in portfeljske. Definira razvojne politike RS. Opredeljuje posamezne strateške cilje.
UPRAVA S SOGLASJEM NS in VLADE RS	Letni načrt upravljanja	Opredeljuje cilje pri upravljanju posameznih naložb ter ukrepe in usmeritve za njihovo doseganje. Določa pričakovane denarne tokove.
SKUPAJ UPRAVA in NS SDH	Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb	Upoštevati morajo strateške cilje, ki jih določa strategija, ter določati tudi ekonomske in finančne cilje.
	Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države	Načela in priporočila dobre prakse upravljanja.
UPRAVA	Politika upravljanja SDH	Načela, postopki in merila za zagotavljanje preglednosti in sledljivosti odločitev.
	Priporočila in pričakovanja SDH	Specifična priporočila in pričakovanja do družb po načelu spoštuj ali pojasni.
	Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države	Pogoji, merila in postopek za vrednotenje ter ugotavljanje primernosti potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države skladno z določili ZSDH-1 in Politike upravljanja SDH.

³ Pravilnik v letu 2022 ni bil spremenjen ali dopolnjen, je pa obsežnejšo prenovo doživel maja 2023. Ime novega dokumenta je Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države.

3.2.1 Strategija upravljanja naložb

Ključni dokument korporativnega upravljanja je strategija upravljanja naložb, na podlagi katere so kapitalske naložbe razvrščene na strateške, pomembne in portfeljske. Z razvrstitvijo kapitalske naložbe v posamezno skupino so določeni tudi cilji pri upravljanju in minimalni delež države v posamezni naložbi.

Državni zbor RS je strategijo upravljanja naložb sprejel z Odlokom o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/15, z dne 17. julija 2015; v nadaljnjem besedilu: strategija upravljanja). Po zakonu je strategija upravljanja predvidena kot temeljni akt upravljanja naložb, s katerim Državni zbor sporoča upravljavcu (SDH), vladi, vlagateljem, državljanom in drugi zainteresirani javnosti lastniško politiko države v družbah s kapitalsko naložbo države. Vsebina strategije upravljanja je opredelitev in razvrstitev naložb na posamezne vrste (strateške, pomembne in portfeljske), opredelitev razvojnih usmeritev države kot delničarke ali družbenice družb in opredelitev posameznih strateških ciljev, ki jih želi uresničiti država s strateškimi naložbami. Državni zbor je v strategiji upravljanja poudaril tudi pomen dviga kulture korporativnega upravljanja, povečanja učinkovitosti razpolaganja z naložbami, premišljenega pridobivanja naložb in povečanja donosa kapitala, pa tudi razmislek o uvrstitvi družb na organizirani trg vrednostnih papirjev. Strategija upravljanja predstavlja podlago in smernice za sprejetje vsakokratnega letnega načrta upravljanja naložb.

Postopek priprave, sprejetja in spreminjanja strategije upravljanja naložb določa ZSDH-1. Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor in velja do sprejetja nove strategije. Državni zbor lahko razveljavi ali spremeni strategijo le s sprejetjem nove strategije. Predlog (nove) strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog ministrstva, pristojnega za finance. To ministrstvo lahko od SDH zahteva mnenja ali izhodišča za pripravo strategije. SDH lahko ministrstvu tudi na lastno pobudo predloži predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere ali dejanske okoliščine v zvezi z naložbami, ki jih upravlja.

Od uveljavitve leta 2015 se strategija upravljanja naložb še ni spreminjala. V letu 2022 sprejeta novela ZSDH-1A zahteva, da Vlada RS strategijo upravljanja na podlagi 28. in 29. člena predloži državnemu zboru v šestih mesecih od uveljavitve zakona.

3.2.2 Letni načrt upravljanja naložb

Na podlagi strategije upravljanja naložb Vlada RS vsako leto poda soglasje k letnemu načrtu upravljanja naložb (LNU), ki ga pripravi SDH. LNU opredeljuje podrobne cilje upravljavca naložb (SDH) pri strategiji. Vsebuje tudi konkretni načrt (opredelitev ukrepov in usmeritev) za doseg ciljev pri upravljanju posameznih naložb za posamezno poslovno leto, ki se morajo gibati v okviru ciljev, postavljenih v upravljanju, prav tako pa določa še pričakovane denarne tokove iz upravljanja kapitalskih naložb države.

Konec leta 2022 je SDH pripravil LNU za leto 2023, h kateremu je Vlada RS podala soglasje na seji 16. februarja 2023. LNU za leto 2023 se nanaša tudi na premoženje konec leta 2022 pripojene DUTB in na nove naložbe, ki jih je SDH v upravljanje prevzel na podlagi novele ZSDH-1A.

Splošni del LNU se javno objavi, posebni del pa je dokument zaupne narave.

3.2.3 Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države

Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju: merila) so akt delničarja oziroma družbenika in opredeljujejo kazalnike, s katerimi SDH spremlja uspešnost poslovanja družb s kapitalsko naložbo države. Kazalniki se delijo na ekonomsko-financijske in nefinancijske in so določeni za vsako družbo oz. skupino posebej, upoštevajoč njene specifične. Kvantifikacija teh kazalnikov se za vsako posamezno družbo oz. skupino letno določi z LNU.

Merila morajo biti oblikovana glede na vrsto naložbe. Merila za vrednotenje uspešnosti družb s strateško naložbo morajo upoštevati strateške cilje, ki jih določa strategija, ter določati tudi ekonomske in finančne cilje. Za vrednotenje uspešnosti pomembnih naložb in portfeljskih naložb so merila lahko le finančna in ekonomska ter taka, ki vrednotijo družbeno odgovornost ravnanja družb.

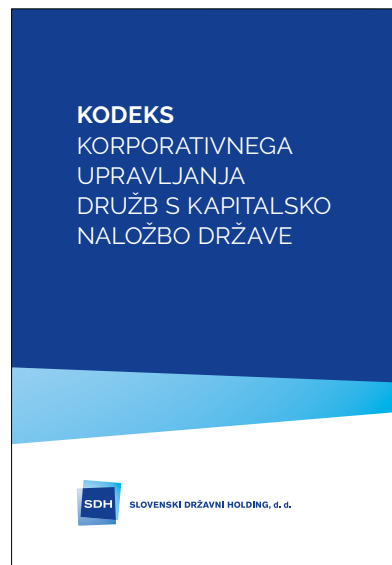
Merila se določijo z notranjim aktom SDH. Osnutek meril pripravi uprava SDH, potrdi pa nadzorni svet SDH. Sprejeta so, ko jih sprejme vlada kot skupščina SDH. Aktualna merila je vlada RS kot skupščina sprejela februarja 2023.

3.2.4 Politika upravljanja SDH

Politika upravljanja Slovenskega državnega holdinga (v nadaljnjem besedilu: politika upravljanja) je pravni akt, ki vsebuje načela, postopke in merila, ki jih SDH spoštuje pri opravljanju nalog skladno z ZSDH-1. Politika upravljanja se deli na splošni del, ki vsebuje temeljni okvir delovanja SDH in nekatere temeljne usmeritve SDH pri izpolnjevanju nalog SDH, in na posebni del. Posebni del politike upravljanja je zapisan v obliki členov in določa pravila za ravnanje v posameznih okoliščinah, in sicer v kandidacijskih postopkih, postopkih upravljanja, pridobivanja naložb in razpolaganja z njimi ter v nekaterih drugih primerih. Oba dela politike upravljanja sta zavezujoča za SDH. Namen politike upravljanja je zagotoviti preglednost in sledljivost sprejemanja odločitev SDH.

Zaradi prevzema premoženja DUTB, zlasti nepremičninskega in terjatvenega portfelja, in zaradi novele ZSDH-1A je bilo treba še pred koncem leta 2022 nekoliko obsežneje prenoviti **Politiko upravljanja SDH** in nekatera vprašanja urediti drugače, kot so bila urejena dotlej. Zaradi pripojitve DUTB se bistveno razširja zlasti sama definicija naložb; poleg kapitalskih naložb se po novem ta pojem razteza še na terjatve in stvarno premoženje (nepremičnine in premičnine). Zato so v tem aktu namen in cilji SDH po novem opredeljeni tudi z nalogami, ki se nanašajo na upravljanje teh dveh vrst premoženja. Njihovo upravljanje bo bodisi portfeljske narave (izključno z namenom maksimiranja vrednosti oz. dobička) bodisi bo SDH naloge v zvezi z upravljanjem teh naložb usklajeval z negospodarskimi cilji, ki se pri upravljanju naložb države zagotavljajo v splošnem družbenem interesu (zlasti na podlagi strategije upravljanja). S tem namenom so bila v Politiko upravljanja dodana tudi nova poglavja, ki urejajo razpolaganje s terjatvami, razpolaganje z nepremičninami in prevzem nepremičnin ter razpolaganje s premičninami (gre predvsem za umetniška dela). Prenovljena Politika upravljanja SDH je začela veljati 1. januarja 2023.⁴

3.2.5 Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočila in pričakovanja SDH

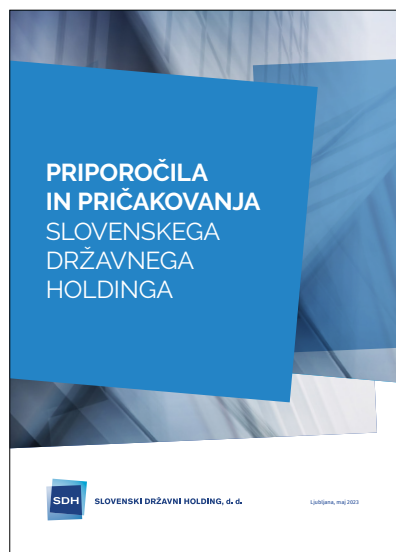

SDH je 19. decembra 2014 sprejel **Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države** (v nadaljnjem besedilu: kodeks). Ta vsebuje načela in priporočila dobre prakse za korporativno upravljanje družb s kapitalsko naložbo države in je namenjen družbam s kapitalsko naložbo države. Uporabljale naj bi ga tudi odvisne družbe v skupini, v kateri ima družba s kapitalsko naložbo države položaj obvladujoče družbe. Smiselno ga mora uporabljati tudi SDH. Nekatera priporočila v kodeksu so splošna in se nanašajo na vse družbe s kapitalsko naložbo države, del priporočil pa se nanaša na družbe s specifično pravnoorganizacijsko obliko, upoštevaje tudi lastniško strukturo družbe in dejstvo, ali se z vrednostnimi papirji družbe trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Njegov namen je določiti standarde vodenja in nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države ter oblikovati transparenten in razumljiv sistem korporativnega upravljanja v teh družbah. Kodeks sprejme uprava SDH, k njemu pa da soglasje nadzorni svet SDH. Družbe s kapitalsko naložbo države so dolžne kodeks upoštevati po načelu *spoštuj ali pojasni*.

Priporočila in pričakovanja SDH so poseben upravljavski dokument, ki ga sprejme uprava SDH. Zadevajo iste družbe kot kodeks in terjajo tudi enako obravnavo po načelu *spoštuj ali pojasni*. Za razliko od kodeksa kot zakonsko reguliranega akta upravljanja, katerega narava sama po sebi terja stabilnost in zato ne prepogosto spreminjanje njegove vsebinsko zaokrožene celote, so Priporočila in pričakovanja SDH dinamično in mnogokrat bolj specifično upravljavsko orodje, saj je aktualizacija tega dokumenta pogostejša, njegove določbe

⁴ V začetku leta 2023 je SDH začel celoviteje osveževati krovne dokumente upravljanja, tudi samo politiko upravljanja, čeprav je bila ta prenovljena konec leta 2022. Aktualna Politika upravljanja SDH je bila tako korenito dopolnjena in posodobljena v maju in juniju 2023 in je na voljo v slovenski in angleški različici na spletnih straneh SDH.

pa so tako bolj operativne in (lahko tudi bolj individualno) usmerjene.

SDH družbam s kapitalsko naložbo države že vse od ustanovitve periodično (običajno vsaki dve leti) pošilja vprašalnik o spoštovanju Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočil in pričakovanj SDH. Vprašalnik pomeni nadgradnjo klasičnega poročanja po principu spoštuj ali pojasni, ki je že sestavni del letnih poročil, saj družbe podrobneje sprašuje, kako so posamezno priporočilo implementirale v svojo organizacijo oziroma poslovanje. Odgovore družb SDH nato analizira z namenom identificirati morebitna odstopanja od določb obeh upravljavskih dokumentov in razumeti vzroke zanje. Upošteva ugotovitve na podlagi analize odgovorov iz izpolnjenih vprašalnikov, ki so bila družbam poslana konec leta 2021 (v katerih je bilo nekoliko več poudarka namenjenega področjem, ki so bila aktualna v zadnjem obdobju), je SDH v letu 2022 začel prenavljati tako kodeks kot tudi Priporočila in pričakovanja SDH. Prenova je opisana v nadaljevanju.

V juniju 2022 je SDH sprejel nekaj vidnih sprememb in dopolnitev **Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države**. Med pomembnejše vsebinske spremembe spada zlasti dopolnitev pod točko 6.1.1, s katero se nadzornemu svetu (in njegovi kadrovske komisiji, če jo ima) priporoča oblikovanje kompetenčnega profila za člane posloводства neposredno pred začetkom postopka njihovega izbora, pri čemer mora biti nadzorni svet posebej pozoren še na določbe Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v zvezi z nezdržljivostjo posameznih funkcij in na politično neobremenjenost kandidatov za člane posloводства. V kodeks je bila dodana tudi nova točka 6.5a, v kateri je določeno navedeno, da se izpolnjevanje temeljnih zakonskih pogojev

(ZGD-1, ZSDH-1), ki jim mora za imenovanje na funkcijo zadostiti vsak član nadzornega sveta, pričakuje ves čas njegovega mandata, ne le v času kandidature (kasneje, novembra 2022, je dolžnost izpolnjevanja pogojev za ves čas trajanja mandata dobila tudi zakonsko veljavo z novim sedmim odstavkom 21. člena novele ZSDH-1). V kodeks je bila dodana tudi pravna podlaga, ki izrecno predvideva možnost oblikovanja posebne komisije nadzornega sveta za področje IT sistemov, kadar je to potrebno zaradi učinkovitega nadzora nad zanesljivostjo in delovanjem teh sistemov.

Priporočila in pričakovanja SDH so bila v letu 2022 kar dvakrat dopolnjena, najprej marca in nato še junija. Bistvena in najboljše prenovitev se nanaša na 9. poglavje z naslovom Politika prejemkov organov vodenja, ki po novem vsebuje kar 61 različnih priporočil (od točke 9.1 do 9.61). Namen te vsebinsko obširne dopolnitve je določiti enoten okvir in smernice za oblikovanje politik prejemkov organov vodenja ter osnovne usmeritve pri sklepanju pogodb s člani organov vodenja. Na ta način želi SDH spodbujati nagrajevanje predvsem dolgoročne uspešnosti družb in na sistemski ravni tudi na tem področju narediti korak naprej k boljšim praksam korporativnega upravljanja, pri čemer se še posebej izpostavlja vidik trajnostnega poslovanja in motivacije posloводства za doseganje ciljev v smeri prilagajanja poslovanja zavezam nizkoogljičnega gospodarstva. Dodano je bilo tudi novo 10. poglavje, ki se nanaša na priporočila v zvezi z dolžnostjo družb, da oblikujejo politiko prejemkov organov nadzora. Z upoštevanjem predlogov ESSO je bil dokument Priporočila in pričakovanja dopolnjen tudi v 8. poglavju, ki se nanaša na trajnostni vidik poslovanja, in sicer s posebno točko 8.3, v skladu s katero naj družbe s kapitalsko naložbo države spoštujejo delovnopravno zakonodajo in veljavne kolektivne pogodbe, vodijo korekten in spoštljiv socialni dialog z reprezentativnimi sindikati in predstavniki zaposlenih v svetih delavcev oziroma z delavskimi zaupniki ter jim zagotovijo pravočasne informacije, do katerih so upravičeni na podlagi veljavne zakonodaje ali drugih zavez družbe.

3.2.6 Izhodišča SDH za glasovanje na skupščinah družb v letu 2022

SDH je marca 2022 sprejel in objavil **Izhodišča za glasovanje na skupščinah družb**,⁵ v katerih je vnaprej opredelil svoja stališča pri glasovanju na skupščinah družb s kapitalsko naložbo države in pri izvrševanju nekaterih drugih upravljavskih upravičenj SDH iz naslova kapitalskih naložb države v letu 2022. V dokumentu so bila v zvezi z imenovanji članov nadzornih svetov posebej izpostavljena pričakovanja glede spolne raznolikosti, ki jih je SDH konkretno opredelil v LNU za leto 2022.

5 Pri projektu osvežitve krovnih aktov upravljanja SDH v prvi polovici leta 2023 je bilo sklenjeno, da izhodišča za glasovanje na skupščinah družb ne bodo več objavljena v ločenem dokumentu, ampak kot posebno poglavje v Politiki upravljanja SDH, saj njihova narava na splošno ne terja vsakoletne revizije in posodobitve. Če pa bodo posebne okoliščine ali kakšni drugi ad hoc razlogi zahtevali objavo načelnih glasovalnih stališč SDH glede posameznih tipičnih skupščinskih sklepov v določenem obdobju, bodo ta objavljena na spletni SDH strani v obliki obvestila.

3.2.7 Mednarodno sodelovanje SDH na področju korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

SDH je dejaven tudi na mednarodnem področju in sodeluje z različnimi mednarodnimi institucijami. OECD smo avgusta predstavili dosežke SDH pri upravljanju družb s kapitalsko naložbo države. Decembra 2022 so predstavniki SDH sodelovali na okrogli mizi, ki jo je organiziral Program Združenih narodov za razvoj (*United Nations Development Programme*) in katere namen je bila predstavitev implementacije upravljaljskih standardov OECD, korporativnih praks v posameznih državah v regiji, tveganj, povezanih z integriteto, in izzivov na tem področju kolegom v Bosni in Hercegovini.

04

MAKROEKONOMSKO OKOLJE IN PREGLED DOGAJANJA V NAJPOMEMBNEJŠIH PANOGAH PORTFELJA

4.1 Pregled izbranih makroekonomskih podatkov ter podatkov slovenskega in svetovnega trga kapitala

	Napovedi makroekonomskih gibanj (UMAR)			
	2022	2023	2024	2025
BDP, realna rast v %	2,5	1,6	2,8	2,5
Stopnja anket. brezposelnosti v %	4,0	3,6	3,5	3,4
Inflacija (povprečje leta) v %	8,8	7,6	3,9	2,7

Vir: Urad za makroekonomske analize in razvoj (september 2023).

V prvi polovici leta 2022 so bili prisotni pozitivni učinki pokronskega odpiranja gospodarstva, akumuliranega varčevanja in ugodnih pogojev financiranja, a so v drugi polovici leta 2022 oslabei, kar je v kombinaciji z visokimi inflacijskimi pritiski in splošno negotovostjo povzročilo umiritev gospodarske rasti v drugi polovici leta 2022. **Rast BDP je v letu 2022 tako znašala 2,5 %, kar je mnogo pod rastjo BDP v evrskem območju (3,3 %).** Pri rasti BDP Slovenije v letu 2022 negativno preseneti ocena, da se je realna rast produktivnosti dela (BDP na zaposlenega) v letu 2022 znižala za 0,4 %. Panoge so v letu 2022 različno prispevale k rasti BDP, pri čemer pa je potrebno izpostaviti, da se je dodana vrednost v predelovalnih dejavnostih glede na leto 2021 realno znižala za 3,3 %. K gibanju BDP je negativno prispeval tudi saldo menjave s tujino (- 1 odstotno točko). Zaradi močne vezanosti slovenskega gospodarstva na nemški trg, slovenski gospodarstveniki v letu 2023 zaskrbljeno spremljajo gospodarska gibanja v Nemčiji (tehnična recesija oz. napovedi glede padca nemškega BDP v 2023).

Energetska kriza, ki je bila posledica vojne v Ukrajini in preveč enostavnih strateških energetskega modelov posameznih držav EU, je privedla do znatnih podražitev posameznih energentov, kar je močno otežilo poslovanje gospodarstva in energetskega podjetij, ki so energetska krizo pričakala nepripravljena. Podjetja so se različno odzvala pri poslovanju na krizne razmere na področju energetike, nekaterim je uspelo doseči rekordne dobičke (podjetja, ki so imela ugodno zakupljene energente že pred krizo), druga so bila prisiljena prilagajati obseg proizvodnje, tretja pa so celo prejela različne oblike državnih pomoči.

V letu 2022 je ECB začela odločno zaostrovati monetarno politiko, saj je z dvigovanjem temeljne obrestne mere trgom poslala jasno sporočilo, da je dolgoletno obdobje nizkih obrestnih mer končano. ECB dvigovanje temeljne obrestne mere nadaljuje tudi v letu 2023, s čimer postajajo viri financiranja dražji tako za podjetja kot tudi za posamezne države (problematika servisiranja javnega dolga). V drugi polovici leta 2022 in prvi polovici leta 2023 je ECB temeljno obrestno mero najbolj dvignila v svoji zgodovini (v 12-mesečnem obdobju).

Ukrepi monetarne politike, ki jih je v boju z odločno previsoko inflacijo prisiljena izvajati ECB, pa seveda ne pripomorejo k pospešitvi gospodarske aktivnosti. Inflacija je v evrskem območju v letu 2022 dosegla kar 8,4 %, v RS pa 8,8 % (povprečne letne stopnje rasti cen), analitiki pa za leto 2023 še vedno napovedujejo visoko stopnjo inflacije.

Vojna v Ukrajini, ki ji v drugi polovici leta 2023 še vedno ni videti konca, predstavlja tveganje, pri čemer velja izpostaviti, da so bile številne evropske države zaradi preteklih kriz (covidska, energetska) prisiljene povečati svoje interventne izdatke, podobne aktivnosti pa bodo v prihodnje težje, saj so zahtevani donosi na državne obveznice držav evrskega območja že v letu 2022 močno poskočili. Proračunske primanjkljaje, ki bi nastali zaradi novih kriz oz. interventnih ukrepov, bodo države z mednarodnim zadolževanjem težje pokrivala. Dolg sektorja država, izražen kot delež v BDP, je v RS v letu 2022 znašal 69,9 %.

Glede na Jesensko napoved gospodarskih gibanj 2023, izdano s strani UMAR, se v letu 2023 nadaljuje umirjanje rasti gospodarske aktivnosti, zlasti v izvoznem delu gospodarstva, nižja kot lani je tudi rast zasebne potrošnje, nadaljuje pa se rast investicij v zgradbe in objekte. **Za leto 2023 se predvideva 1,6-odstotna realna rast BDP.**

Na realna gibanja pa vpliva zlasti gospodarsko ohlajanje v najpomembnejših trgovinskih partnericah, ki je izrazitejše od pričakovanega spomladi. Trenutno analitiki za evro območje podajajo napovedi za zgolj 0,5 % rast BDP v letu 2023. Na napoved gibanja BDP vplivajo tudi spremembe v realni rasti nekaterih agregatov v objavi prve letne ocene za lansko leto, zlasti zasebne potrošnje ter dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu.

Slovenski trg kapitala in vpliv na naše družbe

Indeks SBITOP je leto 2022 zaključil z donosnostjo v višini -16,89 %, kar je predvsem posledica vojne v Ukrajini in z njo povezane energetske krize ter začetka procesa odločnega zaostrovanja monetarnih politik najpomembnejših svetovnih centralnih bank (ECB, FED, BoE), ki so v letu 2022 znatno dvignile temeljne obrestne mere. V letu 2022 je ECB (najbolj pomembna centralna banka po svojih dejanjih za kapitalne naložbe, saj je Slovenija del evrskega območja) začela odločno dvigovati temeljno obrestno mero in jo nepretrgoma dvigovala tudi v prvi polovici leta 2023, kar je izjemno pomembna okoliščina za številne kapitalne naložbe, ki jih upravlja SDH. Kapitalne naložbe iz stebra financ (banki in zavarovalnici) so neposredno in posredno odvisne od odločitev ECB glede monetarne politike, saj se odločitve glede višine temeljne obrestne mere, ki jo postavi ECB, prezrcalijo tudi na trg denarja, obveznic in delnic. Samo dvigovanje temeljnih obrestnih mer vpliva tudi na ostale stebre kapitalskih naložb, ki jih upravlja SDH (energetika, promet, gospodarstvo in turizem), saj so v njih tudi posamezne družbe, za katere je upravljanje dolga izjemno pomembno. Restriktivna monetarna politika (z zviševanjem temeljne obrestne mere ECB) pa seveda deluje tudi zaviralno na področju ekonomije (krči gospodarsko rast oz. otežuje sklepanje novih poslov). Na tečaje družb, ki jih upravlja SDH, je negativno vplival tudi strah investitorjev glede možne recesije zaradi posledic energetske krize v Evropi. Izgub vrednosti, ki jih je indeks SBITOP ustvaril v začetku leta 2022 (začetek vojne v Ukrajini), investitorjem ni uspelo nadomestiti do konca leta 2022, ki ga je indeks SBITOP zaključil pri vrednosti 1.046,13 točke.

V letu 2022 je bil na Ljubljanski borzi zabeležen skupni promet v višini 430,9 mio EUR, pri čemer je večino predstavljal promet vrednostnih papirjev brez svežnjev (386,6 mio EUR).

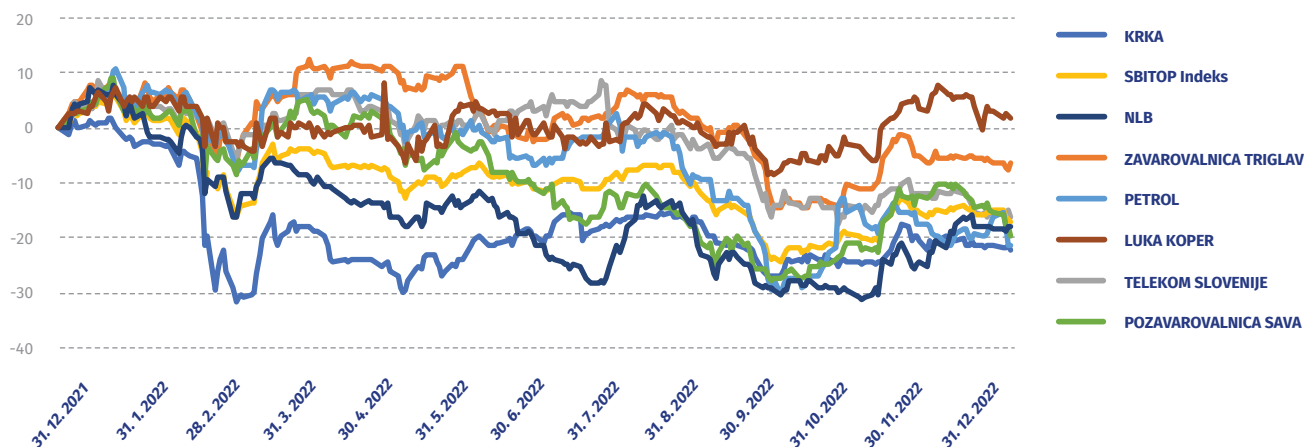
Med delnicami je bilo ponovno največ trgovanja z delnicami Krke (171,7 mio EUR prometa), pri čemer je imela družba Krka med borznimi delnicami konec leta 2022 tudi največjo tržno kapitalizacijo, v višini 3,0 mrd EUR. Druga delnica, s katero se je v letu 2022 najbolj trgovalo, je bila delnica NLB s 75,1 mio EUR prometa, na tretje mesto pa se je uvrstila delnica družbe Petrol z 39,5 mio EUR prometa. NLB in Petrol prav tako zasedata drugo in tretje mesto po kriteriju velikosti tržne kapitalizacije. Omenjeni družbi in banka imajo pomembno utež tako pri doprinosu k višini ROE portfelja kapitalskih naložb, ki jih upravlja SDH, kot tudi pri obsegu dividend, ki jih SDH pridobi v procesu upravljanja kapitalskih naložb.

V letu 2022 je 18 delnic zabeležilo padec tečaja, pri sedmih pa je tečaj porasel. Med delnicami, katerih vrednost tečaja je najbolj padla in so v lasti in upravljanju SDH, je tudi Krka; to je posledica dejstva, da sta Rusija in Ukrajina izjemno pomembno izvozno tržišče skupine Krka (strah investitorjev glede načina nadaljnjega poslovanja Krke v Rusiji in močnih premikov valutnega tečaja EUR/RUB). Delnica Petrola je v letu 2022 po kriteriju največjih izgub vrednosti tečaja med najbolj prizadetimi delnicami Ljubljanske borze, kar ne preseneča zaradi vseh negativnih vplivov, ki sta jih vojna v Ukrajini in energetska kriza v Evropi imeli na poslovanje skupine Petrol. Med delnicami, ki so v letu 2022 zabeležile dvig vrednosti tečaja, je zmagovalec Cetus, katerega delnice so v drugi polovici leta 2022 zabeležile močno rast.

Slovenski kapitalni trg je zelo nelikviden in plitek in zato ne zagotavlja ustreznega vira za potrebe slovenskih podjetij, katerih financiranje je tako večinoma odvisno od bank. Obstaja sicer nekaj izjem, ki imajo izdane tudi obveznice in so uvrščene na Ljubljansko borzo, a je trg zelo majhen. Med kapitalskimi naložbami, ki jih upravlja SDH, velja izpostaviti NLB, ki je v letu 2022 izdala tri obveznice, v letu 2023 pa je izdala tudi zeleno obveznico, s katero bo podpirala primerne zelene projekte. Ob upoštevanju dejstva, da je bilo zanimanje investitorjev za zeleno obveznico večje od obsega zbiranja sredstev, je to lahko spodbudna popotnica na nadaljnje podobne projekte. Kapitalne naložbe, ki jih upravlja SDH, morajo izkoriščati vse ugodne vire financiranja projektov, ki so na voljo na trgu, in se ne smejo zanašati pretežno samo na bančna posojila. Z aktivnejšim pristopom bo moč ujeti primerljiva evropska podjetja, ki zelene obveznice že uporabljajo v sklopu izzivov energetskega prehoda.

Gibanje (merjeno z ustvarjenim donosom v letu 2022) tečajev izbranih delnic iz portfelja upravljanja SDH in gibanje (merjeno z ustvarjenim donosom v letu 2022) indeksa SBITOP v letu 2022 nam prikazuje tudi spodnja slika.

SLIKA: DONOS POMEMBNEJŠIH DELNIC NA LJUBLJANSKI BORZI, KI PREDSTAVLJAJO POMEMBEN DELEŽ KAPITALSKIH NALOŽB V UPRAVLJANJU SDH, V LETU 2022 V % TER PRIMERJAVA Z USTVARJENIM DONOSOM INDEKSA SBITOP

Vir: Bloomberg.

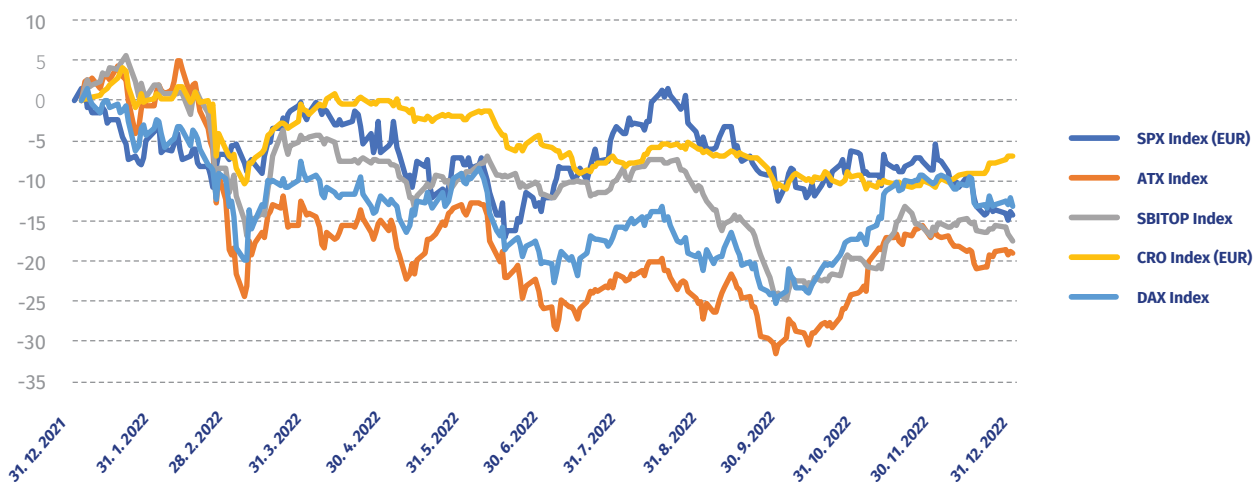
Svetovni trg kapitala

Slovenski borzni trg je v letu 2022 zabeležil večinoma večji negativni donos med izbranimi primerjanimi delniškimi indeksi po preračunu v evrsko valuto. Med izbranimi indeksi je večji negativni donos ustvaril le avstrijski ATX indeks, kar je razumljivo, ker so avstrijska podjetja močno vezana na vzhodno Evropo, ki jo je v letu 2022 pretresla vojna v Ukrajini. Generalno gledano so delniški trgi po vsem svetu v letu 2022 investitorjem dali negativne donose (MSCI All Country World Index je v letu 2022 podal -14,74-odstotni donos po preračunu v EUR), kar ni presenetljivo zaradi obilice negativnih informacij, ki so vplivale na borzno trgovanje. Podobno sliko pokaže tudi indeks ponudnika MSCI, ki meri donose samo na razvitih delniških trgih;

na teh trgih so investitorji v letu 2022 ustvarili donos -14,39 %, po preračunu v EUR. Pri pregledu svetovnih kapitalskih trgov je v letu 2022 treba omeniti izjemen poskok cen borznih energentov in surovin, kar je presenetilo nekatere deležnike, ki so bili na tak scenarij nepripravljeni. V prvi polovici leta 2023 so kapitalne trge zaznamovali padci borznih cen energentov in surovin ter rast tečajev na delniških trgih, na katerih pa investitorji vseeno skrbno pazijo na razvoj dogodkov glede monetarne politike (trajanje visoke inflacije) in gospodarske aktivnosti (rast ali recesija).

Spodnji graf podaja negativne donose (v % po preračunu v EUR) izbranih delniških indeksov v letu 2022.

SLIKA: DONOS POMEMBNEJŠIH REGIONALNIH IN SVETOVNIH DELNIŠKIH INDEKSOV IN SBITOP V LETU 2022 V %

Vir: Bloomberg.

4.2 Pregled po glavnih panogah portfelja

Banke v Sloveniji oz. slovenski bančni sistem so ob koncu leta 2022 izkazovale srednjo odpornost z vidika solventnosti in dobičkonosnosti. Povečevanje prihodkov bank, ki izvira iz hitre krepitve neto obrestnih prihodkov, povečuje odpornost bank, pri čemer se tudi v letu 2023 iz tega naslova lahko pričakujejo dodatni pozitivni učinki na dobičkonosnost. Dobiček slovenskih bank pred obdavčitvijo je bil v letu 2022 po nerevidiranih podatkih za 3,3 % manjši kot v letu 2021 in je znašal 543 mio EUR, donosnost na kapital pred obdavčitvijo je bila primerljiva s predhodnimi leti. Ugodna gibanja dobičkonosnosti bank v letu 2022 so se odrazila tudi v količniku skupne kapitalske ustreznosti, ki se je konec leta 2022 povečal. Poleg zadržanih dobičkov so k povišanju prispevale tudi dodatne izdaje kapitalskih instrumentov.

Količnik skupne kapitalske ustreznosti na konsolidirani podlagi se je v celotnem letu 2022 povečal za 0,2 odstotne točke, na 18,5 %, količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) pa zmanjšal za 1 odstotno točko, na 15,9 %. V primerjavi z evrskim območjem je bil količnik skupne kapitalske ustreznosti slovenskih bank v četrtem četrtletju leta 2022 večji za 0,07 odstotne točke, količnik CET1 pa za 0,8 odstotne točke. Na posamični podlagi se je količnik skupne kapitalske ustreznosti v slovenskem bančnem prostoru v letu 2022 povečal za 0,2 odstotne točke, na 20,3 %, količnik CET1 pa zmanjšal za 1,2 odstotne točke, na 17,1 %. Če bi se v drugi polovici leta 2023 kreditna rast umirila (zaradi vse dražjih posojil), hkrati pa bi se dobičkonosnost bank še povečevala (ohranjanje 0-odstotnih obrestnih mer na depozite, povečevanje obrestnih marž), bi to lahko v prihodnosti pozitivno vplivalo na gibanje količnikov kapitalske ustreznosti. Za poslovanje bank in realizacijo njihovih prihodnjih dobičkov bodo pomembne odločitve ECB glede gibanja temeljne obrestne mere (koliko časa bo inflacija še poganjala dvigovanje temeljne obrestne mere in kdaj bo nastopil trenutek prvega reza), stanje gospodarstva (povpraševanje po posojilih, morebitno poslabševanje kreditnega portfelja) in dolžina obdobja, v katerem bodo posamezne banke depozitarjem še vedno nudile 0 % obrestno mero (ustvarjanje razlike med aktivno in pasivno obrestno mero).

Pri pregledu leta 2022 je treba omeniti Zakon o omejitvi in porazdelitvi valutnega tveganja med kreditodajalci in kreditorejmalci kreditov v švicarskih frankih (ZOPVTKK), ki je bil v Uradnem listu objavljen februarja 2022. Devet bank (med njimi je bila tudi NLB) je na Ustavno sodišče vložilo pobudo za oceno ustavnosti zakona. Ustavno sodišče je marca 2022 začasno zadržalo izvajanje zakona, v decembru 2022 pa je zakon razveljavilo.

Komercialne banke in Banka Slovenije so imele v letu 2022 tudi različen pogled na izračunavanja kreditne sposobnosti posameznika. Zakonska sprememba je v letu 2023 omogočila, da je Banka Slovenije s spremenjenima lastnima sklepoma od 1. julija 2023 omogočila večjo dostopnost do posojil osebam, katerih plača se giblje med minimalno in povprečno plačo. Pred tem je namreč veljal sklep Banke Slovenije o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva, v katerem so bila problematična določila, vezana na višino minimalne bruto plače in s tem povezano kreditno sposobnost potrošnikov (zahteve o najvišjem možnem znesku kreditnega obroka, 6. člen ZOPVTKK).

Kazalniki kakovosti kreditnega portfelja so bili sicer večino leta 2022 ugodni, v zadnjih mesecih pa so se kazali znaki slabšanja v posameznih manjših delih portfelja. Deleži nedonosnih izpostavljenosti bank (NPE) so v zadnjih mesecih leta naraščali v dejavnostih, ki so med epidemijo utrpeli največje posledice. Med bolj tveganimi portfelji so se pojavljale predelovalne dejavnosti, ki so večinoma odvisne od umirajočega tujega povpraševanja ter hkrati bolj občutljive za porast cen energentov in drugih stroškov. Deleži NPE so se v celotni drugi polovici leta 2022 ohranjali na zgodovinsko najnižji ravni 1,1 %. Deleži so bili majhni in stabilni v vseh večjih delih portfelja bank. V največjih skupinah komitentov (nefinančne družbe in prebivalstvo) so se deleži NPE ustavili med 1,8 in 1,7 %. Velja opozoriti, da se sposobnost posojilojemalcev za odplačevanje dolga v prihodnje lahko zmanjša zaradi visoke inflacije, zviševanja obrestnih mer ali nastopa gospodarske krize (recesija v posameznih državah EU).

Po številnih letih ekspanzivne monetarne politike je ECB v oktobru 2022 prilagodila pogoje operacij programa ciljnega dolgoročnega financiranja (TLTRO), kar je znižalo pozitivne učinke pri bančnem posojanju. Komercialne banke so zato na prostovoljni osnovi v večjem obsegu začele vračati izposojena sredstva. ECB je v decembru 2022 odločila, da bo marca 2023 začela krčiti program nakupa vrednostnih papirjev (APP) (krčenje v višini 15 mrd EUR mesečno), julija 2023 pa bo prekinila proces reinvestiranja zapadlih glavnih danih vrednostnih papirjev. Odločitev bo pomembno vplivala na upravljanje dolga (npr. držav), saj bodo izdajatelji prisiljeni iskati privatne investitorje.

Zavarovalnice, ki so članice Slovenskega zavarovalnega združenja, so v letu 2022 obračunale za 7,1 % več zavarovalnih premij kot leto prej, pri čemer je rast v segmentu neživiljenjskih zavarovanj znašala 8,5 %, v segmentu življenjskih zavarovanj

pa 3,5 %. Delež neživiljenjskih zavarovanj v strukturi skupne zavarovalne premije je tako znašal rekordnih 72,4 %. Delež zavarovalnih premij v BDP je zdrsnil na 4,7 %, kar predstavlja najnižjo vrednost zavarovalne penetracije od leta 2000. Kljub temu zavarovalništvo ostaja ena izmed najpomembnejših panog v Republiki Sloveniji. Članice SZZ so v letu 2022 obračunale najvišjo raven skupne zavarovalne premije, pri čemer je bila pozitivna rast v segmentu neživiljenjskih zavarovanj dosežena že osmo leto zapored. Prebivalec Slovenije je v letu 2022 za premoženjska in življenjska zavarovanja porabil v povprečju 1.329 EUR. Največ premij med članicami SZZ je pobrala Zavarovalnica Triglav (783 mio EUR), sledijo pa ji Generali (487 mio EUR), Zavarovalnica Sava (463 mio EUR), Vzajemna (339 mio EUR) in Triglav Zdravstvena zavarovalnica (204 mio EUR).

Škodni količnik zavarovalnic in pozavarovalnic se je leta 2022 glede na leto 2021 poslabšal, saj se je vrednost škod povečala in je pri premoženjskih zavarovanjih izhajala predvsem iz visoke inflacije. Škodni količnik zavarovalnic se je leta 2022 medletno poslabšal za 2,2 odstotni točki, na 65,3 %, pri čemer se je pri premoženjskem zavarovanju poslabšal za 1,4 odstotne točke, na 48,4 %, pri življenjskem zavarovanju pa se je izboljšal za 9,8 odstotne točke, na 70,4 %. Pri zdravstvenem zavarovanju se je škodni količnik ponovno precej poslabšal, in sicer za 9,7 odstotne točke, na 95,4 %. V pozavarovalnicah se je leta 2022 bruto škodni količnik izboljšal za 2,6 odstotne točke, na 59,6 %.

Dobiček zavarovalnic se je leta 2022 glede na leto pred tem zmanjšal, vendar je ostal večji kot pred leti, medtem ko je dobiček pozavarovalnic v letu 2022 ostal na skoraj enaki ravni kot leto pred tem. Kapitalska ustreznost zavarovalnic v Sloveniji je do konca leta 2022 ostala visoka. Mediana kapitalske ustreznosti glede na solventnostni kapital (količnik SCR) se je pri zavarovalnicah, ki poslujejo v Sloveniji, v zadnjem četrletju leta 2022 glede na leto 2021 znižala za 3,2 odstotne točke, na 202,7 %. Mediana kapitalske ustreznosti glede na minimalni konsolidirani zahtevani kapital (količnik MCR) se je v Sloveniji v zadnjem četrletju leta 2022 medletno znižala za 9,1 odstotne točke, na 642,3 %, vendar ostaja višja kot mediana količnika MCR v državah EGP, kjer je znašala 594,1 %.

Zavarovalno dejavnost so v letu 2022 zaznamovali močni inflacijski pritiski zaradi draženja gradbenih materialov (potrebne so bile korekcije zavarovalnih premij) in znatni premiki zahtevanih stopenj donosa na obvezniških trgih. Omeniti je treba, da so bili v letu 2022 na trgu pozavarovanj ponovno zabeleženi zelo visoki škodni primeri (negativne eksternalije globalnega segrevanja ozračja), kar je v januarju 2023 (čas ob-

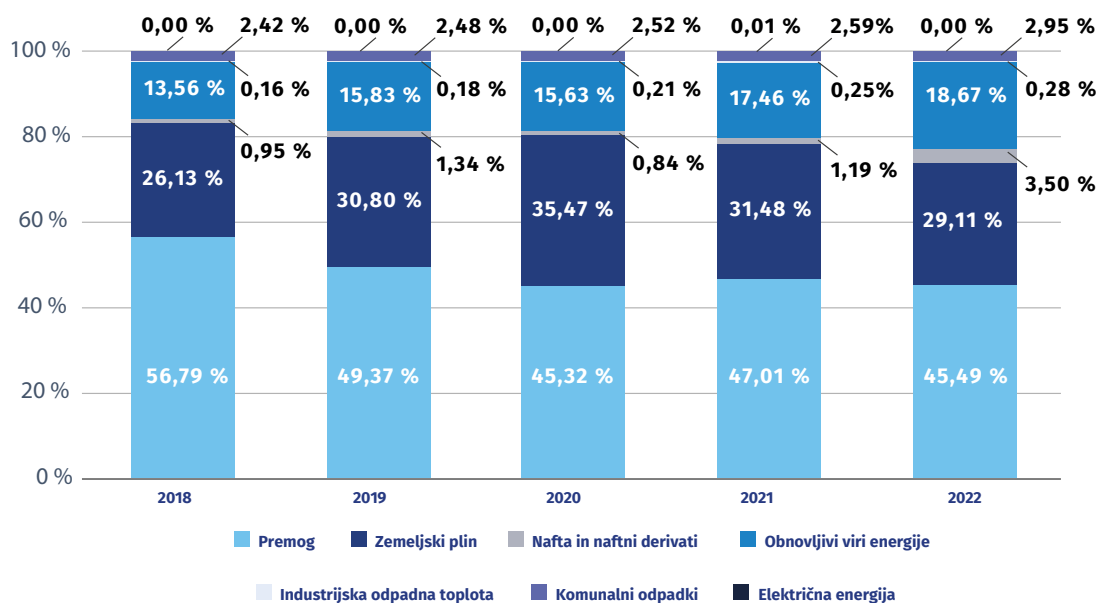
nove letnih premij) potisnilo premije pozavarovanja premoženja blizu 20-letnega cenovnega vrha. Naravne katastrofe (za 125 mrd dolarjev globalnih katastrofalnih zavarovanih škod v letu 2022, desetletno povprečje je 81 mrd dolarjev), ki jih je v zadnjih letih vedno več, dejanja centralnih bank v boju z inflacijo, geopolitične napetosti in negotovo gospodarsko stanje (recesija ali nizke stopnje rasti BDP) bodo dejavniki, na katere bo treba biti na področju zavarovanj in pozavarovanj pozoren tudi v letu 2023. V Sloveniji pa je v letu 2023 aktualna tudi razprava glede sprememb na področju dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (zamrznitev premij, ukinitvev oz. preoblikovanje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja), ki bo imela pomemben vpliv na poslovne rezultate slovenskih zavarovalnic.

Trg energentov

Skupna poraba električne energije v Sloveniji je v letu 2022 znašala 13.638 GWh oziroma 12.793 GWh brez upoštevanja izgub v prenosnem in distribucijskem sistemu. V primerjavi z letom 2021 je bila skupna poraba manjša za 535 GWh oziroma za 3,8 %, pri čemer ni upoštevana električna energija, proizvedena in porabljena za merilnim mestom v notranji inštalaciji odjemalcev. V letu 2022 je bila gospodarska rast sicer visoka, a hkrati je energetska kriza odjemalce negativno presenetila z mnogo višjimi cenami električne energije. V letu 2022 je Slovenija imela za 9.541 GWh skupne domače proizvodnje električne energije, kar pomeni zgolj 70,0-odstotno pokritost porabe električne energije z domačo proizvodnjo. V letu 2020 je bila pokritost v deležu 92,6 %, v letu 2021 pa 82,9 %. Vzroka za tako nizek delež samooskrbe v letu 2022 sta bila predvsem slaba proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah (suša) in stebni udar v rudniku Velenje, ki je povzročil začasno ustavitev delovanja TEŠ 6.

V strukturi primarnih energentov je v letu 2022 glede na stanje v letu 2021 moč jasno videti vpliv energetske krize in specifičnih razmer, ki so vladale v Republiki Sloveniji. Znižal se je delež zemeljskega plina in premoga (lignita), kar je posledica visokih in nestabilnih borznih cen zemeljskega plina v letu 2022 in specifičnih razmer pri delovanju TEŠ 6 (varčevanje z lignitom). V strukturi primarnih energentov so se tako povečali deleži nafte in naftnih derivatov in obnovljivih virov energije.

GRAFIKON: STRUKTURA PRIMARNIH ENERGENTOV V OBDOBJU 2018–2022

Vir: Agencija za energijo

Pri pregledu leta 2022 je treba omeniti, da so posamezni energenti na borznih parketih oz. finančni instrumenti, s katerimi se trguje, dosegali neverjetne cene; izpostaviti je treba predvsem preboj cenovnega nivoja 1.000 EUR/MWh pri električni energiji (dobava nemške elektrike za prihodnje leto) ter preboj cenovnega nivoja 300 EUR/MWh pri plinu (dobava plina v Nemčiji za prihodnje leto). V letu 2022 je močno poskočila tudi cena premoga, ki predstavlja gorivo termoelektrarn, pri čemer so cenovni nivoji prav tako močno presegli cenovne nivoje dolgoletnih povprečij. Kaotične razmere so zahtevale odločno ukrepanje tako na ravni RS kot tudi na ravni EU, ki jima je s številnimi ukrepi energetske krizo uspelo v letu 2023 omejiti oziroma cene energentov potisniti navzdol v relativno bolj razumna območja. Na geopolitičnem parketu je leto 2022 na področju energetike v EU zaznamovalo slovo od ruskih energentov (ukrepi na področju plina, nafte itd.), ki so bili nadomeščeni z energenti novih dobaviteljev. Evropski parlament je v letu 2022 pod določenimi pogoji v taksonomijo sprejel tudi plin in jedrsko energijo, pri čemer so med državami članicami EU opazne velike razlike glede vrednotenja plina in jedrske energije kot vrste zelenih (prehodnih) investicij v evropski energetiki. Neenotnost EU glede rabe jedrske energije prikazuje tudi podatek, da je Nemčija v letu 2023 zaprla zadnje tri jedrske elektrarne, medtem ko Francija načrtuje gradnjo novih jedrskih reaktorjev.

V sklopu energetskega prehoda velja omeniti še trg emisijskih kuponov; v letu 2022 so bile njihove cene na borznih trgih visoke. Njihova povprečna mesečna ponudbena cena je tako po podatkih portala European Energy Exchange v letu 2022

znašala 79,5 EUR/t CO₂, kar predstavlja glede na predhodno leto 46,6-odstotno zvišanje. Povprečne mesečne ponudbene cene so se tako v letu 2022 gibale med 68,4 in 89,5 EUR/t CO₂, medtem ko je dnevna ponudbena cena v prvem četrtletju leta 2022 preseгла 97,3 EUR/t CO₂. Cene emisijskih kuponov so pomemben tržni vložek (input) pri pridobivanju električne energije v termoelektrarnah, saj v pomembnem delu prispevajo k (ne)ekonomičnosti proizvodnje električne energije v termoelektrarnah (odvisno od vseh tržnih vložkov, zagotovljenega goriva, prodajne cene elektrike in uspešnosti energetskega podjetja pri uravnavanju proizvodno-prodajnih tveganj).

Energetska podjetja v Evropi so v letu 2022 zabeležila različne poslovne rezultate, nekaterim je ob ustreznem poslovnem modelu uspelo realizirati izjemno visoke dobičke, podjetja, ki jih je energetska kriza ujela nepripravljena, pa so prejela državno pomoč ali celo prenehala poslovati. V letu 2023 in tudi v prihodnje je tako za energetska podjetja kot subjekte, ki so odjemalci energije, ključno, da so njihovi poslovni modeli ustrezno oblikovani za absorpcijo šokov, kakršni so bili v letu 2022. Na slovenska energetska podjetja je kriza v večini primerov vplivala negativno, vzroki za to pa so različni. V okviru energetske krize in državnih intervencij velja pri kapitalskih naložbah na področju energetike omeniti predvsem HSE, ki je v letu 2022 od Republike Slovenije prejel za 492 mio EUR naknadnega vplačila kapitala.

Zaradi ogrožene zanesljive oskrbe z energenti in energetske druginje sta tako EU kot tudi Vlada RS izvedla številne ukrepe oz. sprejela več interventnih zakonov, s pomočjo katerih se je

trg z energenti postopoma stabiliziral. Interventni ukrepi so bili ciljno usmerjeni na področje oskrbe z električno energijo, plinom in naftnimi derivati. Tako je npr. Vlada RS določila najvišjo dovoljeno drobnoprodajno ceno električne energije za gospodinjstva in male poslovne odjemalce in prav tako za nekatere zaščitene odjemalce določila najvišje dovoljene maloprodajne cene zemeljskega plina. Poleg navedenega je Vlada RS sprejela tudi Zakon o pomoči gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina. Na osnovi tega je država gospodarstvu pomagala s sofinanciranjem stroškov električne energije in zemeljskega plina v letu 2022.

V Republiki Sloveniji pri pregledu dogodkov na področju energetike velja omeniti sprejetje nacionalne strategije za izstop iz premoga v januarju 2022, ki predvideva prenehanje obratovanja šestega bloka TEŠ in pridobivanja lignita v regiji SAŠA najpozneje v letu 2033 ter različne ukrepe pomoči, ki so bili sprejeti zaradi soočenja z energetske krize. V Republiki Sloveniji velja aktualni nacionalni energetski načrt (NEPN) od februarja 2020 (za obdobje 2021–2023), katerega predlog je bil v sredini leta 2023 posodobljen in poslan Evropski komisiji v presojo. Posodobitev NEPN je namreč potrebna tako zaradi odločitve o opustitvi rabe premoga kot tudi zaradi zniževanja toplogrednih izpustov ter doseganja podnebnih in energetskih ciljev do leta 2030 na ravni EU. Energetika je ena izmed ključnih panog, ki lahko pripomore k doseganju ciljev NEPN.

Cestni promet: Epidemija covid-19, ki je v letih 2020 in 2021 imela močan vpliv tudi na cestni promet, je v letu 2022 izzvenela, saj je obseg prometa celo presegel obseg prometa v letu 2019. Na cestninskih cestah (brez predora Karavanke) je bilo v letu 2022 opravljenih 1.100.809.022 cestninskih kilometrov, kar je v primerjavi z letom 2021 za 2,9 % več, vrednost opravljenih prehodov cestninskih točk pa je znašala 266.366.703 EUR in je za 1,3 % višja kot leta 2021.

Upravljanje in vzdrževanje vseh cestninskih cest je Republika Slovenija v letu 1994 prenesla na družbo DARS, ki je v letu 2022 upravljala 624,9 kilometra avtocest, 143,4 kilometra priključkov nanje, 22,3 kilometra razcepov in 40,8 kilometra drugih cest.

Prelomni dogodek leta 2022 je bila uvedba elektronske vinjete (do 31. decembra 2022 je bilo prodanih 7.799.630 e-vinjet). Prvo leto je pokazalo, da je bila uvedba elektronske vinjete uspešna ter da sistem deluje stabilno in zanesljivo.

V letu 2022 se je na avtocestah in hitrih cestah zgodilo 1915 prometnih nesreč. Življenje je izgubilo 26 oseb, kar je enako kot leta 2016. Več kot 26 smrtnih žrtev je bilo nazadnje leta

2007. Težje se je poškodovalo 56 oseb, kar je za 65 % več kot v letu 2021 (34) in za osem več kot v letu 2019 (52).

V letu 2022 je bilo obnovljenih 37,74 km smernih vozišč odsekov in priključkov, skupno je bilo obnovljenih 24 premostitvenih objektov.

Slovenija je v intenzivnem investicijskem ciklu, ki ga izvaja družba DARS. Med aktualnimi projekti je treba izpostaviti gradnjo tretje razvojne osi in druge cevi karavanškega predora. DARS se pri gradnji tretje razvojne osi sooča s številnimi nasprotovanji civilnih iniciativ, kar je v preteklosti upočasnjevalo gradnjo. V prvi polovici leta 2023 je bil noveliran načrt časovnice dokončanja severnega dela tretje razvojne osi (dokončanje gradnje predvideno v juniju 2028), pri čemer je bilo jasno opozorjeno, da je doseganje načrta možno le brez pritožb na izdana gradbena dovoljenja. DARS se je zavezal, da je odgovoren za upoštevanje časovnice načrta izgradnje v fazi prejema pravnomočnega gradbenega dovoljenja ter v postopkih upravljanja poslovnih odnosov s pogodbenimi partnerji, na kar ima neposreden vpliv. Na faze pred izdajo gradbenega dovoljenja pa DARS neposredno ne more vplivati, saj so v domeni drugih institucij.

Pri analizi prometa oziroma merjenja gibanja njegovega obsega je treba omeniti tudi številne zastoje na najbolj obremenjenih delih slovenskega avtocestnega omrežja. Vse to prinaša izzive pri sprejemanju in izvedbi ustreznih ukrepov, s katerimi se bodo obvladali vse večji pritiski domačega in tranzitnega prometa na slovenskem avtocestnem omrežju (izvajanje gradbenih posegov, spremembe v vodenju prometa itd.). Z vidika mednarodnih trendov (poleg rasti prometa) in kot kratkoročni izziv ostaja zagotavljanje zadostnega števila hitrih polnilnic za e-vozila in zadostnega števila parkirnih mest (počivališč) za tovorna vozila.

Železniški promet: Na podlagi kvartalnih podatkov, ki jih beleži SURS, lahko zapišemo, da se je leta 2022 v RS povečalo število potnikov v notranjih in mednarodnih prevozih glede na leto 2021. Seštevek prepeljanih potnikov v štirih kvartalih leta 2022 je znašal 14,9 mio, medtem ko je v štirih kvartalih leta 2021 bilo prepeljanih 11,9 mio potnikov. V letu 2022 je bilo po kvartalnih podatkih opravljenih 835,1 mio, v letu 2021 pa 541,8 mio potniških kilometrov. Objavljeni podatki so spodbudni, saj podajajo boljše stanje na področju prevoza potnikov, kot je bilo leta 2019 (v letih 2020 in 2021 je bil vpliv epidemije covid-19 negativen), pri čemer je treba omeniti, da so Slovenske železnice v letu 2022 še dodatno izboljšale svoj vozni park, saj je bilo do konca leta 2022 v promet vključenih 52 novih sodobnih potniških vlakov (večje udobje prevoza). Modernizacija javnega prevoza ni pomembna zgolj z vidika

poslovanja Slovenskih železnic, ampak tudi z vidika doseganja nacionalnih ciljev trajnosti. Pozitiven premik v letu 2022 je tako lahko znanilec boljših časov za javni prevoz v Republiki Sloveniji. Pri tem pa je treba izpostaviti, da samo nakupi novih vlakov in preurejanje postajališč ne bodo dovolj, ampak bo treba na slovenskih tirih omogočiti tudi višje hitrosti; k temu bodo prispevale investicije v železniško infrastrukturo, kar je naloga RS, saj bo potovalni čas med slovenskimi kraji le tako lahko krajši in javni železniški prevoz konkurenčnejši cestnemu prometu z osebnimi vozili.

V letu 2022 je bilo na podlagi kvartalnih podatkov v notranjem in mednarodnem prevozu prepeljanih 20,46 mio ton blaga in opravljenih 4.927,6 mio tonskih kilometrov (v letu 2021 je bilo prepeljanih 20,34 mio ton blaga in opravljenih 4.937,1 mio tonskih kilometrov). Leto 2022 so sicer zaznamovala številna infrastrukturna dela, nadgradnje prog in drugi investicijski projekti, ki so ključnega pomena za izboljšanje železniške infrastrukture. Številne zapore prog so povzročale precej težav in vplivale na potovalni čas. Med največjimi infrastrukturnimi projekti RS velja omeniti investicijo v izgradnjo drugega tira med Divačo in Koprom, za katerega je bilo v letu 2023 ocenjeno, da bo dokončan do konca leta 2025 in bo poskusno začel obratovati januarja 2026. Izgradnja drugega tira je bistvenega pomena za nadaljnje zagotavljanje konkurenčnosti Slovenskih železnic in Luke Koper in ima velik vpliv na celotno gospodarstvo.

Pomorski promet: V Sloveniji poteka pomorski promet preko edinega pristanišča v Kopru, kjer se odvijata tovorni in potniški promet. Luka Koper ponuja storitve pretovora različnih tipov blaga, med katerimi so storitve pretovora kontejnerjev in avtomobilov poslovna področja, na katerih je Luka Koper najbolj uspešna. V letu 2022 so v Luki Koper prvič v zgodovini pretovorili več kot 1 mio enot TEU kontejnerjev (za 2 % več kot v letu 2021) in 801.000 vozil (za 22 % več kot v letu 2021), s čimer Luka Koper zaseda prvo mesto po pretovoru kontejnerjev med pristanišči severnega Jadrana ter prvo mesto po pretovoru avtomobilov v Sredozemlju. Pri tem pa je treba opozoriti, da imata tudi sosednji pristanišči (Luka Trst in Luka Reka) ambiciozne načrte za pretovor kontejnerjev, zato je za uspešno poslovanje potrebno, da se investicije v koncesijskem območju Luke Koper in tudi zaledne investicije, za katere so zadolženi drugi subjekti (npr. izgradnja drugega tira), izvajajo nemoteno, saj bo od zmogljivosti celotnega logističnega omrežja v RS odvisna nadaljnja rast pretovora blaga v Luki Koper v prihodnjih letih. Tu je torej jasno izražena potreba Luke Koper, RS in drugih deležnikov (npr. s področja železnic) po sodelovanju ter uspešnem in učinkovitem izvajanju projektov. Luka Koper je v letu 2022 pretovorila 23,2 mio ton blaga, kar pomeni 12-odstotno rast glede na rezultat, ki

je bil dosežen v letu 2021, rast pa je bila dosežena pri vseh blagovnih skupinah. Potniški terminal je v letu 2022 zabeležil 65 prihodov potniških ladij s skupno 72.753 potniki. Doseženi rezultati še niso primerljivi s prometom iz obdobja pred epidemijo, a v Luki Koper ocenjujejo, da bi tega lahko, na podlagi napovedi in najav ladjarjev, morda ponovno dosegli že v letu 2023.

Pri poslovanju Luke Koper veljajo določene specifike, ki izhajajo iz geostrateške lege, kar ji daje določene konkurenčne prednosti (pri oskrbi nekaterih trgov centralne in vzhodne Evrope), tako da imajo določeni vplivi iz makroekonomskega okolja tudi učinek na poslovanje Luke Koper (npr. pretovor blaga zaradi izpada ukrajinskih oz. črnomoških pristanišč). V letu 2022 velja izpostaviti vojno v Ukrajini, ki je preusmerila določene blagovne tokove tako v evropskem kot tudi svetovnem merilu, ter močan zasuk v cenah prevozov kontejnerjev na medkontinentalnih plovniških linijah. V letu 2021 so učinki covidske krize, zaradi zastoja, ki je nastal v globalnih logističnih verigah, povzročili izjemen poskok cene prevoza kontejnerja z ladjo. Cena prevoza kontejnerja na liniji Šanghaj–Rotterdam je s 13.658,00 dolarjev na začetku leta 2022 do konca leta 2022 upadla na 1.700 dolarjev, nadaljnje upadanje pa se je nadaljevalo še v letu 2023. Kaotične razmere na globalnem logističnem trgu so vplivale tudi na poslovanje Luke Koper v letu 2022, saj ji je prav zato uspelo povečati prihodke iz naslova storitve skladiščenja blaga (podaljšal se je čas zadrževanja blaga v skladišču). Dodatno je na rast pretovora pozitivno vplivala izbira krajše plovne poti iz Azije v Sredozemlje v primerjavi z daljšo potjo v severnoevropska pristanišča. Za prihodnje poslovanje Luke Koper je pomembno, da v Evropi ne nastopi generalna recesija, ki bi trajala dalj časa, posamezne krize pa lahko zaradi kompleksnosti logističnih verig v bodoče različno vplivajo na njeno poslovanje. Zaradi prihodnjega poslovanja mora biti Luka Koper na voljo vsa razpoložljiva infrastruktura (poudarek na železniški infrastrukturi, logističnih centrih), ki ne bo omejevala obsega novih poslov, ki jih je Luka Koper glede na tržne potrebe v osrednji in vzhodni Evropi sposobna pridobiti.

Zračni promet: Letalski promet je bila ena izmed najbolj prizadetih gospodarskih panog zaradi negativnih vplivov covid-19. Širši sektor letalske panoge seveda zajema številne segmente (letalski prevozniki, letališča, navigacijske službe).

Letalski promet in širši sektor so v globalnem merilu v prvem polletju leta 2022 še zaznamovali nadaljevanje epidemije covid-19 in izbruh vojaškega konflikta v Ukrajini ter številne stavke letalskega osebja (piloti, kabinsko osebje, osebje na letališčih). V Evropi je letalski promet v letu 2022 v primerjavi z rekordnim letom 2019 delno okrevljal. V januarju je za letom

2019 zaostajal za 64 %, v decembru pa za 22 %. V letu 2022 je bilo skupno realiziranih za 1,6 mio letov manj kot leta 2019. Preleti zračnega prostora, za katerega je zadolžena Kontrola zračnega prometa Slovenije (KZPS), so rasli bolj kot v povprečju v EU. Obseg prometa v slovenskem zračnem prostoru, izražen v enotah storitve, je bil v letu 2022 le še za 5,1 % manjši kot leta 2019, to pa je pomenilo 60,9-odstotno rast glede na leto 2022. Slabši rezultati so v fazi terminala (prileti in odleti) slovenskih mednarodnih letališč, saj je bilo število servisnih enot za 39,1 % nižje glede na leto 2019 in za 54,4 % višje od leta 2021. To je posledica slabe povezljivosti osrednjega slovenskega letališča, kar pomeni izziv za Slovenijo v prihodnje.

V letu 2022 je prek Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana potovalo 0,97 mio potnikov, kar je bilo več kot dvakrat toliko kot leto prej. Z rednimi leti je potovalo 86 % vseh potnikov. Na rednih letih je 46 % potnikov potovalo med ljubljanskim letališčem in letališči v EU27, 54 % potnikov pa na relacijah med ljubljanskim letališčem in tistimi zunaj EU27. V letu 2022 je bilo prepeljanega 12.468 ton blaga, kar je bilo za 9 % več kot v letu 2021.

Na rast letalskega prometa v letu 2022 je vplivalo tudi okrevanje segmenta turističnih (počitniških) letov v južni Evropi, pri čemer je participirala tudi KZPS s storitvami preleta slovenskega zračnega prostora. Glede na napoved KZPS se v letu 2023 pričakuje stabilno poslovanje z vidika obsega letalskega prometa (števila operacij, ki jih KZPS izvede).

Poštni promet: Evropski poštni operaterji se srečujejo z zahtevnimi okoliščinami ter hitrimi spremembami potreb in navad uporabnikov, trg je izredno konkurenčen, zato je digitalizacija ena ključnih konkurenčnih prednosti. Zaradi upadanja števila klasičnih pisemskih storitev se je veliko držav že prilagodilo spremenjenim okoliščinam z drugačnimi in prilagojenimi zakonskimi okviri. Pred takšnim izzivom je tudi Slovenija, v kateri so standardi dostave pisemskih pošiljk nad evropskim povprečjem.

Poštna podjetja se vse bolj usmerjajo v paketno in logistično dejavnost. Pošta Slovenije se pri svojem delovanju na področju paketne dostave sooča z močno tujo konkurenco (DHL, PDP, UPS, GLS itd.), pri čemer je treba omeniti, da je v letu 2022 na slovenski trg vstopila tudi avstrijska pošta s podjetjem Express One Slovenia. Ustvarjanje sinergij, dvigovanje dodane vrednosti in realizacija ekonomij obsega so torej pomembni dejavniki pri osvajanju tržnega deleža na področju poštno logistike. V letu 2022 je bilo ob izhodu iz covidske krize pri evropskih poštah moč opaziti upad stopenj rasti pri dostavi paketov, kar je glede na ponovno odpiranje družbe in gospodarstva (nemoteno delovanje klasičnih trgovin) tudi razumljivo.

V Pošti Slovenije zaradi generalnega trenda upada klasičnih pisemskih storitev poudarek pri poslovanju dajejo paketnim in logističnim storitvam, pri katerih beležijo poslovno rast. Omenjeni področji bosta generirali rast tudi v prihodnjih letih, pri tem pa je treba izpostaviti, da so prihodki iz naslova teh storitev že presegli polovico vseh prihodkov Pošte Slovenije. V Pošti Slovenije so se v letu 2022 prilagajali tržnim razmeram s širitvijo prostorskih in transportnih kapacitet in stroškovno optimizacijo poslovanja.

Turizem je v Sloveniji pomembna gospodarska dejavnost, ki daje številne multiplikativne učinke v ekonomiji. Panoga je v preteklih letih dosegala zelo visoke stopnje rasti in je v letu 2019 obsegala 9,9 % BDP Slovenije. Trend rasti obiska tujih turistov je prekinila epidemija covid-19, negativne posledice v turistični dejavnosti pa so se močno odrazile v letih 2020 in 2021.

V letu 2022 je slovenskemu turizmu poslovanje skoraj uspelo vrniti na nivo leta 2019, saj so skupni prihodi turistov dosegli 94,20 % prihodov, ki jih je slovenski turizem ustvaril v zadnjem predkoronskem letu 2019. Po številu prenočitev je bil rezultat še boljši, saj so domači in tuji turisti skupaj ustvarili 98,77 % števila prenočitev leta 2019. V letu 2022 je še vedno prisoten posreden vpliv covidske krize, ki se odraža v relativnih primerjavah deležev domačih in tujih gostov z relativnimi deleži v letu 2019. Indeks prihodov tujih gostov v Slovenijo v letu 2022 glede na leto 2021 znaša kar 214,77 % (velika rast), v primerjavi z letom 2019 pa prihodi tujih gostov v Slovenijo predstavljajo zgolj 83,70 %. Skupni prihod vseh turistov v Slovenijo v letu 2022 je bil blizu rezultata iz leta 2019 po zaslugi domačih gostov, katerih indeks prihodov v letu 2022 je glede na leto 2021 znašal 146,57. Iz analize turističnega obiska Slovenije v letu 2022 izhaja, da slovenski turizem spet dobiva staro podobo, saj so tuji turisti v Sloveniji ustvarili večino vseh turističnih prihodov, kar je bila značilnost slovenskega turizma tudi v obdobju pred covidsko krizo.

Vlada Republike Slovenije je v maju 2022 (na osnovi Zakona o spodbujanju razvoja turizma) sprejela Strategijo slovenskega turizma 2022–2028, ki je temeljni okvir za razvoj slovenskega turizma v prihodnjih letih. Za potrebe doseganja boljših poslovnih rezultatov mora slovenski turizem z izboljšanjem dodane vrednosti povečati povprečno število dni, ki jih gost preživi na posamezni turistični destinaciji, v ponudbi storitev pa mora zabeležiti višje prihodke na gosta. Za doseganje teh ciljev bodo potrebni prestrukturiranje poslovnih procesov in zagon novega investicijskega cikla ter uspešno izvajanje poslovnih strategij, ki bodo Sloveniji omogočale ustrezno pozicioniranje na turističnem zemljevidu.

Igralništvo je regulirana in nadzorovana dejavnost. Prirejanje iger na srečo v Republiki Sloveniji ureja Zakon o igrah na srečo, ki je bil sprejet leta 1995 in po tem večkrat spremenjen, nazadnje leta 2012. Več let so se pričakovale dodatne spremembe, med drugim v delu, ki ureja lastniško strukturo prirediteljev posebnih iger na srečo. Vlada Republike Slovenije je v letu 2021 po predhodnih usklajevanjih določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo in ga marca 2022 poslala Državnemu zboru v tretjo obravnavo. Predlog zakona ni bil sprejet, saj je bil 13. maja 2022 s prenehanjem mandatne dobe državnega zbora zakonodajni postopek končan.

Igralništvo je bilo v letih 2020 in 2021 pod močnim vplivom negativnih učinkov covidske krize, poslovanje v letu 2022 pa se je bistveno izboljšalo.

Izvajalci posebnih iger na srečo so soočeni z okoljem, ki od njih pričakuje odgovorno družbeno ravnanje (ukrepi za preprečevanje pranja denarja, odvisnosti od igralništva itd.), širši igralniški trg pa tudi zaradi spremembe potrošniških navad ter krepitve spletnega igralništva in drugih povezanih vsebin postaja vse bolj zahteven. Med večjimi izzivi igralnic v RS je še vedno tudi starostna struktura gostov, pri čemer morajo igralnice ponudbo igralnih in spremljajočih zabaviščno-gostinskih storitev prilagoditi tako, da bo privabljala tudi mlajše goste. V globalnem igralništvu je moč opaziti povezovanje med casinoji in različnimi drugimi partnerji (npr. stavnice, mediji), s čimer se želi povečati tržni delež tudi s pomočjo povezanih produktov (npr. kombinirane stave, združevanje blagovnih znamk oz. produktov pri organizaciji športnih dogodkov v igralniških resortih). Pri širitvah poslovanja igralniških skupin je bistveno, da novi partner omogoča dostop do novih trgov (to so lahko lokacije casinojev, stavnice, svet medijev).

Loterija Slovenije, ki prireja klasične igre na srečo, je kot kapitalna naložba v upravljanju SDH uvrščena med strateške naložbe. V večini držav članic Evropske unije za loterije velja sistem monopolnih družb oziroma sistem izključnih pravic, ki se dodelijo državnim upravljavcem, zasebnim nepridobitnim upravljavcem ali upravljavcem, ki jih neposredno nadzoruje javni organ. Večina prihodkov od iger na srečo je zato ustvarjena v državni loteriji.

Slovenske **farmacevtske družbe** delujejo na globalnem farmacevtskem trgu. Med slovenskimi družbami sta najbolj prepoznavni Krka in Lek (član skupine Sandoz). Obe podjetji se uvrščata v segment generičnih farmacevtskih družb. Generična farmacevtska industrija na svetovnem trgu zdravil dosega rast prodaje (panoga je odporna proti raznim oblikam krize) zaradi nizkih stroškov generičnih zdravil v primerjavi z

originalnimi zdravili, politik in pobud vlad držav sveta ter patentne zakonodaje, ki ob poteku patentne zaščite omogoča plasma generične različice zdravila na trg. V panogi generične farmacije so podjetja rast dosegala s poslovnimi strategijami prevzemov, združitvev ali sodelovanj in velikimi investicijami v proizvodnje zmogljivosti. Proces rasti lahko generična podjetja pospešijo z robotsko avtomatizacijo procesov (robotic process automation, RPA), s katero se postopki, ki so potrebni za uvedbo novega zdravila na trg, izvedejo hitreje. Analitiki za generično industrijo napovedujejo konstantno rast (med 5 in 8 % CAGR) v prihodnjih letih, Krka pa je objavila, da zasleduje vsaj 5-odstotno količinsko ali vrednostno rast prodaje.

Evropska farmacevtska industrija je leto 2022 zaključila uspešno, saj ji je kljub oteženim razmeram (vojna v Ukrajini, dražnje surovin in energentov, pritiski na plače) uspelo v povprečju povečati kazalnik EBITDA marža v primerjavi z doseženo EBITDA maržo v letu 2019. Leti 2021 in 2020 namreč nista povsem primerljivi zaradi učinka covid-19 (kopičenje zalog, pospešena prodaja zdravil proti vročinskim stanjem, prihranki pri prodajni mreži zaradi prepovedi obiska prodajnih agentov v bolnišnicah), ki je omogočil doseganje rahlo višjih vrednosti kazalnika EBITDA marža. Uspešno poslovanje farmacevtskih družb so zaznali tudi investitorji, saj je bil segment farmacevtskih družb z vidika gibanja vrednosti delnic med boljšimi v sicer slabem letu 2022. V letu 2022 je uspešno poslovala tudi Skupina Krka, ki je povečala prihodke in čisti dobiček, čeprav je velik del njene prodaje vezan na trge Rusije, Ukrajine in Belorusije. Zdravila niso na seznamu sankcij zoper Rusijo, a vendarle je zaradi napetosti v regiji treba upoštevati dejstvo, da ima Krka v Rusiji svojo tovarno in da je izpostavljena valutnemu tveganju.

Evropski telekomunikacijski operaterji so v letu 2022 na trgu dosegli negativne donose, kar, glede na generalno slabo leto 2022 na evropskih borzah, ni presenečenje, vendar pa sektor že več let ni donosna naložba. Investitorji sektorju telekomunikacij niso naklonjeni zaradi visokih stroškov investicij (draga tehnološka oprema), usihajočega potenciala glede prevzemnih aktivnosti, močne konkurence, ki zaradi evropske zakonodaje ne omogoča realizacije presežnih donosov. V letu 2022 so na panogo negativno vplivala tveganja, povezana s ceno električne energije in monetarno politiko ECB, saj njen proces zviševanja temeljne obrestne mere vpliva na višje stroške financiranja. Upravljanje dolga oz. denarnega toka je pomembno tako z vidika servisiranja dolga in novih investicij kot tudi z vidika pričakovanj investitorjev glede možnosti prihodnjih dividendnih izplačil. Ob padajoči gospodarski rasti in visoki inflaciji je za telekome tveganje tudi (ne)zmožnost prenosa rasti stroškov na potrošnika. Težava je bolj izrazita na

tistih trgov, na katerih so več kot trije ponudniki, saj se med njimi bije močan konkurenčni boj za stranke.

Pri telekomih na poslovanje močno vpliva tudi evropska zakonodaja za prenos podatkov v sistemu gostovanja. Sprejete so bile maksimalne dovoljene tarife za prihodnje desetletno obdobje. Pogled zapovedanih cenovnih kopic pri prenosu 1 GB podatkov v sistemu gostovanja z vidika telekomov ni optimističen, saj je za prihodnja leta zapovedano nadaljevanje zniževanja dovoljene cenovne kapice, ki je za leto 2026 postavljena pri zgolj 1,1 EUR, za obdobje od leta 2027 do leta 2032 pa je določena pri 1 EUR. Podobna pravila je Evropska komisija določila tudi za klice, SMS in druge telekomunikacijske storitve. Glede na znane strukturne probleme panoge telekomunikacij v zadnjih letih morajo imeti telekomu izjemno dobro izdelano strategijo, na katerih področjih bodo izvajali prevzeme in katere trge vidijo kot zanimive z vidika potenciala rasti. V letu 2023 je po visokih vlaganjih v omrežje 5G priložnost za nove storitve, ki jih omogočata tehnologija in ustrezno visoko monetizacija področja.

Jeklarski trg je v letu 2022 zaradi geopolitičnih dogodkov, povezanih z rusko-ukrajinskim konfliktom, visoke inflacije in energetske krize deloval v zelo specifičnih razmerah, ki so podjetjem, ki so imela vhodne vložke (inpute) ustrezno zagotovljene po ustreznih cenah (prejem energentov, surovin in emisijskih kuponov v ustrezno zavarovanih cenah), omogočala realizacijo visokih dobičkov. Dobičkonosnost proizvodnje jekla je namreč dejavnost, ki je zelo odvisna od gibanja tržanih kategorij, in sicer tako na strani vložkov (borzne cene železove rude ali starega železa, borzne cene plina ali električne energije, borzne cene emisijskih kuponov) kot na strani borznih trgov jekla. Zaradi vojne v Ukrajini in ostalih dejavnikov (energetska kriza, pomen Rusije in Ukrajine pri dobavi železa, surovin, energentov itd.) je v Evropi cena jekla (vroče valjana pločevina) v marcu 2022 še dodatno poskočila in prebila celo cenovni nivo 1.400 EUR/tono. Cena jekla je nato padala in leto 2022 končala malce pod 700 EUR/tono. Gibanje cene jekla je torej dalo priložnost jeklarskim podjetjem, da jim je s finančnimi operacijami (ščitenje pozicij vložkov in cen jekla) ob ustreznem prilagajanju obsega proizvodnje in prealitivni visokih cen vhodnih surovin na končne kupce uspelo realizirati dobičkonosno proizvodnjo oz. prodajo jekla. Tudi Skupina SIJ, v kateri ima RS svojo kapitalsko naložbo, je zmanjšala proizvodnjo v letu 2022, in sicer od septembra.

Pri splošnem pregledu svetovnega jeklarskega trga velja omeniti, da je v letu 2022 proizvodnja držav članic svetovnega jeklarskega združenja znašala 1885 mio ton jekla, v letu 2021 pa 2021 mio ton. Proizvodnja jekla je bila v letu 2022 na zelo podobnem nivoju kot v letu 2020. Izpostaviti je treba pomembnost ustreznega obvladovanja tveganj poslovanja v pri-

hodnosti, ki izhajajo iz sprememb vrednosti borznih kategorij (od cene energentov do cen vhodnih surovin), procesa uravnavanja zalog in proizvodnih kapacitet. Jeklarske družbe pa so dodatno zavezane slediti smernicam trajnostnega razvoja.

Pri **kovaški industriji** (Skupina Unior) je ponovno treba omeiniti težave avtomobilske industrije (zelo pomemben kupec Uniorja), ki so se nadaljevale tudi v letu 2022. Skupina Unior sicer posluje na področju odkovkov (za avtomobilsko industrijo), ročnega orodja in strojegradnje.

Leta 2022 je bilo v Evropi registriranih 11,31 mio novih vozil, kar pomeni dodatno nazadovanje avtomobilske industrije (v letu 2021 je bilo opravljenih 11,80 mio registracij novih vozil, v letu 2019 pa 15,84 mio registracij novih vozil). Volkswagen (največji evropski proizvajalec vozil) je v letu 2022 že tretje leto zapored zabeležil upad prodaje (-7 %), s čimer je dobava vozil padla na 11-letni minimum. V začetku leta 2022 se je celotna evropska avtomobilska industrija soočila z vojno v Ukrajini, ki je prekinila dobavno verigo sestavnih delov za avtomobile (predvsem kabelskih setov), padcem prodaje v konfliktnih državah in omejeno dobavo polprevodnikov iz Azije. Prihodnost avtomobilske industrije so e-vozila, zato je treba upoštevati tudi dejstvo, da je bilo v Evropi v letu 2022 prodanih 22,5 % električnih avtomobilov in priključnih hibridov. Unior je v letu 2022 od vseh prihodkov, ki jih je realiziral v obeh programih, ki dobavljata v avtomobilsko industrijo, dosegel 14-odstotni delež prihodkov za električna vozila in priključne hibride.

Vodnogospodarska družbe opravljajo javno vodnogospodarsko službo na podlagi dodeljene koncesije. Upravljanje voda je v Sloveniji organizirano tako, da Ministrstvo za okolje in prostor na osnovi zahtevanih kriterijev in javnega razpisa podeli koncesijo tistim družbam, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje. Koncesija se deli na dva dela, prvi je vezan na opravljanje gospodarske javne službe, drugi pa na dodatna dela. Dela v okviru koncesijske pogodbe obsegajo vzdrževanje, zavarovanje, čiščenje, košnjo, poseke, sanacijo jezov, brežin in pragov, izgradnjo kamnito-betonskih pregrad, podpornih zidov in talnih pragov, čiščenje in vzdrževanje požiralnikov in prodnih pregrad ter odstranjevanje sipin in naplavin. Vodnogospodarske družbe del ustvarjenega prihodka pridobijo iz naslova izvajanja koncesijskih obveznosti, del prihodka pa z opravljanjem tržnih dejavnosti, povezanih z izgradnjo komunalne infrastrukture, objektov varstva okolja, kmetijskimi deli, geotehniko ipd. Financiranje vodnogospodarske panoge se v zadnjih letih sicer izboljšuje, čeprav vodnogospodarske družbe ocenjujejo, da obseg sredstev še ni zadosten. Prav tako vodnogospodarske družbe opozarjajo na pomembnost stalnega vzdrževanja primerne stanja vodotokov v Sloveniji in na izboljšanje poplavne varnosti v Sloveniji.

05

UPRAVLJANJE NALOŽB SDH IN RS V LETU 2022

5.1 Upravljanje kapitalskih naložb

Najpomembnejša dejavnost SDH je upravljanje kapitalskih naložb SDH in RS, ki obsega pridobivanje kapitalskih naložb in razpolaganje z njimi ter izvrševanje pravic delničarja ali družbenika. Leto 2022 je bilo za SDH prelomno z vidika razširitve portfelja kapitalskih naložb, kar je posledica spremembe zakonodaje in pripojitve DUTB. Skladno z ZSDH-1A je SDH v upravljanje prenesel dve novi naložbi: DRI, d. o. o., in SiDG, d. o. o., prav tako je 1. januarja 2023 v upravljanje prevzel tudi družbo Talum, d. d. V letu 2022 so bile izvedene številne priprave na pripojitev DUTB in s tem na prevzem upravljanja določenih naložb, ki so predstavljene v tabelah v nadaljevanju poročila.

SDH v okviru upravljaljskih aktivnosti proaktivno deluje tudi pri uresničevanju strategij države po posameznih panogah v okviru Strategije upravljanja.

5.1.1 Temeljna načela upravljanja naložb

Ena najpomembnejših nalog SDH je koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, in naložb RS, ki jih upravlja SDH, in sicer s ciljem dolgoročnega maksimiranja njihove donosti in vrednosti, za doseganje gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa. Vse to zahteva od SDH učinkovit in pregleden sistem upravljanja naložb z jasno razdelitvijo pristojnosti in odgovornosti ter z uveljavljanjem ukrepov, ki omejujejo tveganja za korupcijo ter druga neetična in nedovoljena ravnanja in vplivanja ter krepijo skladnost poslovanja, sledljivost in odgovornost pri sprejemanju odločitev.

Pri uresničevanju namena in ciljev ZSDH-1 SDH posluje pod enakimi pogoji kot druge gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in zasebniki na upoštevem trgu, pri čemer ne sme izkoriščati svojega položaja, ker bi to lahko povzročilo omejevanje konkurence ali bi omejevalo druge gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike in zasebnike na trgu.

Temeljna načela, ki jih SDH upošteva pri upravljanju naložb, so:

- načelo skrbnosti in odgovornosti,
- načelo neodvisnosti,
- načelo preglednosti,
- načelo gospodarnosti.

5.1.2 Dejavno upravljanje kapitalskih naložb RS in SDH

Spodnja shema prikazuje vse bistvene elemente aktivnega upravljanja kapitalskih naložb RS in SDH.

Ključni dejavniki za uspešno upravljanje kapitalskih naložb, ki se kaže v povečani skupni čisti dobičkonosnosti lastniškega kapitala naložb RS in SDH, so selekcija kompetentnih, odgovornih in poslovno primernih članov organov nadzora, skrbno spremljanje uspešnosti poslovanja družb po vnaprej določenih ciljeh in merilih za merjenje uspešnosti poslovanja, implementacija dobrih praks korporativnega upravljanja ter pravočasno in ustrezno ukrepanje v primeru odstopanj od načrtovanih rezultatov.

MERILA

Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb: strateški cilji, ekonomsko-finančni cilji

SPREMLJANJE POSLOVANJA

Spremljanje poslovanja družb: kvartalno oziroma mesečno poročanje družb, periodični sestanki z NS/ upravami družb, sestanki za načrtovanje poslovanja

LETNI NAČRT

LNU - Letni načrt upravljanja kapitalskih naložb države: strateški in ekonomsko-finančni cilji za vse pomembnejše družbe in pričakovanja SDH do družb

SKUPŠČINE DRUŽB

Dejavna priprava na letne skupščine družb, izvajanje drugih pravic delničarja/družbenika: upravljaljske pravice, premoženjske pravice

DOBRA PRAKSA

Implementacija dobre prakse korporativnega upravljanja: kodeks korporativnega upravljanja družb s kapital-sko naložbo države, priporočila in pričakovanja SDH

NADZORNIKI

Izbor primernih članov organov nadzora

NAKUPI IN PRODAJE NALOŽB

Izvajanje postopkov pridobivanja in razpolaganja kapital-skih naložb ter dokapitalizacij: prodaje po metodah javne ponudbe, javne dražbe, javno zbiranje ponudb, IPO/SPO

5.1.3 Dejavna priprava na letne skupščine družb ter izvajanje drugih pravic delničarja oziroma družbenika

Skupščine družb so pomemben korporativni dogodek za izvrševanje pravic delničarja/družbenika.

Cilj SDH je glasovanje za sklepe, ki podpirajo uresničevanje Strategije upravljanja kapitalskih naložb države in ostalih strateških in/ali ekonomsko-finančnih ciljev, opredeljenih z letnim načrtom upravljanja. Ti cilji pokrivajo vse ključne vidike, pomembne za razvoj in konkurenčnost družb.

Glasovanja SDH so predvidljiva, transparentna in skladna z akti korporativnega upravljanja.

SDH je v skladu z ZSDH-1 in drugimi ključnimi dokumenti korporativnega upravljanja v letu 2022 v svojem imenu in za račun SDH in/ali RS uresničeval korporacijske pravice delničarja oziroma družbenika in opravljal druge naloge, predvsem:

- sprotno spremljal poslovanje družb v upravljanju in izvrševanje LNU za leto 2022 v njih;
- posebno pozornost je posvetil spremljanju identifikacije in obvladovanja tveganj vsake posamezne družbe v portfelju, še posebej pa tveganjem, ki bi jih lahko za poslovanje pomenila vojna v Ukrajini ter s tem povezane težave v dobaviteljskih verigah ter težave na energetskih trgih in posledično dvig cen surovin, materiala, storitev, stroškov obresti, itd.;
- na podlagi poznavanja poslovanja družb in panog ter ob kritičnem upoštevanju njihovih razvojnih načrtov v LNU za leto 2022, ki je bil sprejet s soglasjem Vlade RS 13. januarja 2022, opredelil podrobne cilje SDH pri upravljanju posameznih kapitalskih naložb, ukrepe in usmeritve za doseganje teh ciljev ter tudi pričakovane denarne tokove iz upravljanja kapitalskih naložb;
- se udeleževal skupščin in glasoval v imenu RS in/ali SDH oziroma sprejemal sklepe ustanovitelja v družbah v upravljanju SDH; **v letu 2022 je bilo izvedenih skupno 125 skupščin delničarjev in sklepov ustanovitelja;**
- skrbel za uresničevanje drugih pravic delničarja ali družbenika, kot so vložitev zahteve za sklic skupščine, razširitev dnevnega reda, vložitev nasprotnih predlogov, vložitev zahteve za sodno imenovanje članov nadzornega sveta, vložitev zahteve za posebno revizijo in vložitev odškodninskega zahtevka, in za druge naloge v skladu s korporativnimi pravicami delničarja ali družbenika;
- skrbel za ustrezno vsebinsko in pravno presojo posameznih dejavnosti in odločitev v vlogi upravljavca kapitalskih naložb;

- izvajal vsa potrebna dejanja za ustrezne in pravočasne postopke akreditacije, nominacije in izbire kandidatov za člane nadzornih svetov;
- izvajal aktivnosti za čim bolj kompetentne in kompatibilne sestave nadzornih svetov;
- pridobival posamezne kapitalске naložbe in razpolagal z njimi v skladu z veljavno zakonodajo in drugimi relevantnimi veljavnimi akti;
- posredoval svoje pripombe in predloge glede sprememb zakonodaje na področju dejavnosti posameznih stebrov upravljanja in na področju korporativnega upravljanja;
- posodabljal akte s področja upravljanja kapitalskih naložb države in organiziral izobraževanja za člane organov vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države;
- si stalno prizadeval za dvig kakovosti korporativnega upravljanja družb v upravljanju SDH, tudi tako, da je v komunikaciji z družbami SDH poskušal doseči večjo skladnost delovanja s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočili in pričakovanji SDH.

Kot vsako leto je SDH junija 2022, pred začetkom skupščin družb, pripravil izhodišča za glasovanje na skupščinah in jih javno objavil. V letu 2023 je bila vsebina tega dokumenta vključena v prenovljeno Politiko upravljanja SDH. Glasovanja SDH so na tak način predvidljiva, transparentna in skladna z akti korporativnega upravljanja. Glasovalna stališča SDH so po skupščinah javno objavljena na spletni strani SDH www.sdh.si.

SDH je pri svojem delovanju in upravljanju kapitalskih naložb sodeloval tudi z drugimi pomembnimi deležniki (npr. KAD), pristojnimi ministrstvi ter drugimi organi in institucijami.

5.1.4 Spremljanje poslovanja družb

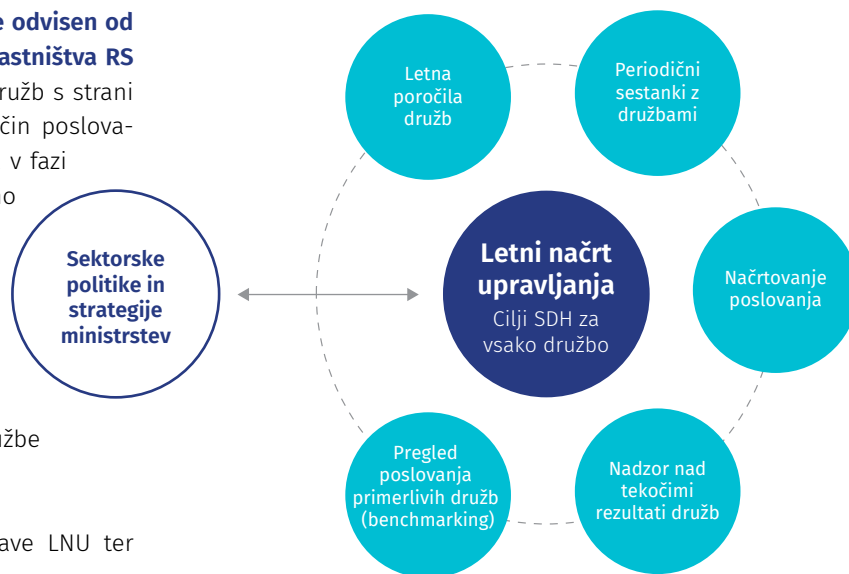
SDH kot upravljavec kapitalskih naložb RS in SDH v skladu z določili veljavnih predpisov izvaja redne periodične sestanke s člani organov vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države. Teme, ki se obravnavajo na teh sestankih, se večinoma nanašajo na rezultate ter letne in strateške načrte poslovanja, izzive na trgu, spremljanje strateških investicij, pričakovanja SDH glede ključnih finančnih ciljev (npr. ROE in višina dividend) in strateških ciljev ter njihovo izpolnjevanje, vidike možne optimizacije poslovanja oziroma ukrepe prestrukturiranja, seznanjanje s ključnimi tveganji in ukrepi za njihovo obvladovanje, spoštovanje priporočil in pričakovanj SDH ter druga pomembna dejanja družb, povezana s poslovanjem.

Vsebina, obravnavana na periodičnih sestankih, je bila usklajena za vse družbe, z upoštevanjem posebnosti vsake izmed

njih. Obseg informacij, **prejetih na sestankih, je odvisen od statusne oblike posamezne družbe in deleža lastništva RS in SDH.** Intenzivnost spremljanja posameznih družb s strani SDH pa je med drugim odvisna tudi od okoliščin poslovanja vsake posamezne družbe (npr. ali je družba v fazi izvajanja večjih projektov, ali so se pomembno spremenile okoliščine poslovanja družb, ali je družba v težavah).

V letu 2022 je bila na periodičnih in drugih sestankih posebna pozornost namenjena prepoznanim tveganjem in ukrepom za njihovo obvladovanje ter trajnosti in kazalnikom, ki jih družbe na tem področju spremljajo.

Proces spremljanja poslovanja družb in priprave LNU ter nadzor SDH nad tem je prikazan v infografiki.

Temeljni cilji družb v upravljanju in klasifikacija naložb

Cilji pri upravljanju posamezne naložbe se, skladno z ZSDH-1, razlikujejo glede na njeno klasifikacijo kot strateško, pomembno ali portfeljsko. Vsaka naložba SDH in RS se uvrsti

v eno izmed treh skupin naložb, ki imajo enake ali podobne značilnosti in uresničujejo enake ali podobne cilje. Lahko govorimo o temeljnih ciljih upravljanja. Spodnja preglednica prikazuje te temeljne cilje in klasifikacijo naložb.

Strateško razvojni cilji

Uresničevanje pomembnih družbenih interesov, kot so zagotavljanje ustrezne ravni in dostopnosti infrastrukture, opravljanje javnih služb, varnostni cilji, razvojni cilji in uresničevanje drugih pomembnih družbenih interesov.

Ohranjanje ključnih razvojnih dejavnikov v državi ter zasledovanje razvojnih prioritet in ciljev iz strateških dokumentov RS.

STRATEŠKE NALOŽBE (21 naložb)

Zasledujejo se strateški in gospodarski cilji. Minimalni delež je 50 % + 1 glas. **POMEMBNE NALOŽBE (17 naložb)**

Zasledujejo se razvojni in gospodarski cilji. Minimalni delež je 25 % + 1 glas.

Gospodarski cilji

Povečanje vrednosti naložbe in zagotavljanje čim višjega donosa za lastnike.

PORTFELJSKE NALOŽBE (ostale naložbe)

Zasledujejo se izključno gospodarski cilji.

S portfeljskimi naložbami lahko SDH prosto razpolaga.

Umestitev posamezne naložbe v določeno skupino naložb določa Strategija upravljanja.

Pri določanju smeri, ukrepov in ravnanj, ki jih izvaja SDH pri upravljanju kapitalskih naložb države in pri podrobnejšem opredeljevanju ciljev, se upoštevajo zlasti naslednja izhodišča:

- temeljne usmeritve, določene v Strategiji upravljanja;
- temeljni cilji upravljanja, zaradi katerih je bila posamezna naložba klasificirana v določeno temeljno skupino;
- dodatni cilji upravljanja, ki jih določa Strategija upravljanja;
- SDH ima v družbah s kapitalsko naložbo države na

razpolago korporacijskopravne vzvode, ki izvirajo iz položaja delničarja oziroma družbenika;

- SDH pri pripravi LNU upošteva tudi strategije in poslovne načrte, ki so jih pripravile družbe same, če so družbe seznanile SDH z lastnimi strateškimi planskimi dokumenti in so ti načrti skladni s cilji SDH. SDH ima v družbah s kapitalsko naložbo države, ki so organizirane kot delniška družba, omejen dostop do informacij, ker je po veljavnem pravu pravica delničarjev do obveščenosti omejena.

Posamezni cilji so v obliki meril (kazalnikov) določeni v Merilih za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države. Glede na vrsto naložbe so tako za posamezno naložbo določena ekonomsko-finančna merila oz. kazalniki ter strateška merila oz. kazalniki, če gre za strateške naložbe.

Konkretni cilji po postavljenih merilih oz. kazalnikih so za posamezno naložbo opredeljeni v vsakokratnem LNU.

SDH za potrebno učinkovito spremljanje uspešnosti zastavljenih ciljev družb s kapitalsko naložbo države, ki so v portfelju upravljanja SDH, uporablja adekvatna orodja in podatke na treh ravneh, ki so mu na voljo, predvsem:

- **pretekle dinamike** – spremljajo se trendi v izkazanih poslovnih rezultatih posamezne družbe, gibanje ključnih kazalnikov uspešnosti v opazovanem obdobju;
- **primerjalne analize (benchmarking)** – vrednosti ključnih kazalnikov uspešnosti oziroma izbranih finančnih kazalnikov posamezne družbe v določenem trenutku in v preteklosti se primerjajo z vrednostmi, ki so jih dosegli predhodno določeni primerljivi konkurenti, pri čemer se upoštevajo razlike v gospodarskem okolju, v katerem posamezne družbe delujejo, ki vplivajo na poslovne rezultate in druge posebnosti posamezne družbe in konkurentov;
- **poslovne načrte** – primerjajo se rezultati, ki jih je načrtovala posamezna družba, in vrednosti, ki jih SDH na podlagi preteklih analiz, primerjave z rezultati konkurentov in ocene gibanj v gospodarskem okolju določi kot pričakovane, ter uresničevanje načrtov.

Strateški in finančni cilji družb, ki opravljajo gospodarske javne službe

Pomemben del družb portfelja RS, ki jih upravlja SDH, opravlja naloge v javnem interesu. Gre za družbe, ki opravljajo gospodarsko javno službo, kot je to opredeljeno z zakoni s področja energetike, prometa, varstva okolja in drugih področij.

Skupno vsem tem družbam, ki v okviru svojega delovanja opravljajo zgolj ali tudi dejavnost gospodarske javne službe, je strateškost njihove dejavnosti, ki v prvi vrsti terja zadovoljevanje javnih potreb, ki je nadrejeno doseganju dobička.

Takšno vsebinsko opredelitev strateške naložbe oziroma kriterij za razvrstitev družb med strateške naložbe opredeljuje tudi strategija. Seveda pa je treba družbam za tovrstne dejavnosti poleg strateških ciljev zastaviti tudi ekonomsko-finančne cilje, definirane glede na naravo gospodarske javne službe, ki jo neka družba opravlja. Tudi tem družbam torej SDH v LNU določi letne cilje, ki so tako ekonomsko-finančni kot tudi strateški, in bdi nad njihovim uresničevanjem. Izpolnjevanje teh ciljev SDH objavi v vsakokratnem letnem poročilu o upravljanju.

V letu 2022 je SDH v LNU 2023 pri večini družb vključil tudi dve pomembni poglavji, in sicer: Ključna tveganja za uresničitev ciljev in njihovo upravljanje ter Trajnostni cilji. V splošnem delu LNU je najavil, da bo tudi v prihodnje nadaljeval spodbujanje ukrepov na področju upravljanja tveganj, skladnosti poslovanja in integritete, trajnostnega poslovanja družb in korporativne kulture.

5.1.5 Pričakovanja glede čiste dobičkonosnosti lastniškega kapitala in prilivov iz naslova dividend

Pomemben cilj družb je doseganje ustreznega dolgoročnega donosa na investirani kapital – poleg drugih ciljev, ki jim družbe sledijo skladno s svojim poslanstvom oziroma namenom ustanovitve (opravljanje javnih služb ipd.).

SDH pri upravljanju kapitalskih naložb upošteva posebnosti poslovanja posameznih družb, stremi k začrtani dobičkonosnosti posameznih družb in portfelja kot celote – ob hkratnem upoštevanju trajnostnih vidikov poslovanja in tveganj. SDH je s tem namenom za vsako posamezno naložbo določil ciljne vrednosti kazalnika čiste dobičkonosnosti lastniškega kapitala (ROE) ali sredstev (ROA), in sicer ob upoštevanju zgoraj navedenih dejavnikov poslovanja in vrednosti navedenega kazalnika pri izbranih primerljivih družbah.

SDH v izhodiščih za glasovanje na skupščinah pojasni, katere vidike bo upošteval pri odločitvi o glasovanju za predlagano delitev bilančnega dobička.

S tega vidika je politika dividend za SDH eden od pomembnejših dejavnikov korporativnega upravljanja, zato ji SDH posveča posebno pozornost. SDH pričakuje, da se pri oblikovanju dividendnih politik upoštevajo naslednji dejavniki:

- strategija družbe,
- faza razvoja družbe,
- struktura kapitala družbe,
- dostop do virov financiranja,
- davčni vidik,
- politika izplačil dobička za druge namene (na primer udeležba zaposlenih),

- najmanjše zakonsko regulirano izplačilo dividend zaradi pravice do izpodbojnosti,
- pričakovana stopnja donosnosti družbe,
- izvedena in načrtovana vlaganja in
- značilnosti sektorja, v katerem deluje družba, vključno s stopnjo konkurence v sektorju.

SDH je pri oblikovanju predlogov sklepov skupščin in glasovalnih stališč v zvezi z dividendami tudi v letu 2022 zasledoval cilj uravnovešenosti med dividendnimi izplačili in razvojnimi potrebami družb. Realizacija dividendnih izplačil je razvidna iz poglavja o rezultatih upravljanja.

5.1.6 Pomembnejše dejavnosti na področju upravljanja v letu 2022 po posameznih družbah

Upravljanje kapitalskih naložb so v letu 2022 zaznamovale negotove makroekonomske razmere. Energetska kriza ter posledično naraščanje cen energentov in vhodnih surovin so se odrazili v visoki stopnji inflacije. Vse to je vplivalo na povečanje tveganj v družbah in slabše poslovanje, zlasti v sektorju Energetika, kar se je odrazilo v slabši donosnosti upravljalvskega portfelja v primerjavi s predhodnim letom. Dodaten vpliv na poslovanje sta imela tudi dvig obrestnih mer in njegov vpliv na dražje financiranje na eni strani ter pomanjkanje kadrov v večini sektorjev in pritiski na dvig plač na drugi strani.

Dejavnosti na področju upravljanja so bile usmerjene v spremljanje obvladovanja rasti stroškov vhodnih surovin in storitev ter ukrepov za obvladovanje tveganj na tem področju. Prav tako so se izvajale in spremljale aktivnosti v zvezi z regulatnimi ukrepi za blažitev posledic energetske druginje.

STEBER GOSPODARSTVO IN TURIZEM

– Strategija turizma

Med pomembnejšimi projekti, ki jih vodi SDH, je že od leta 2019 izvajanje Strategije turizma na področju upravljanja državnih turističnih družb. V letu 2021 je bila tako uspešno zaključena lastniška konsolidacija družbe Terme Olimia, d. d., na podlagi katere ima RS skupaj s povezanimi osebami 100-odstotni lastniški delež. V letu 2022 je bila izvedena še lastniška konsolidacija družbe Sava, d. d., kar je podrobneje predstavljeno v nadaljevanju dokumenta. S pripojitvijo DUTB sta bili pridobljeni še dve turistični družbi, in sicer 100-odstotni lastniški delež družb Istrabenz Turizem, d. d., in Thermana, d. d. Portfelj turističnih družb tako obsega pet turističnih družb in igralniško družbo Hit, d. d. SDH bo v prihodnje določil ciljno upravljalvsko organizacijo in strukturo družb turistične dejavnosti s kapitalsko naložbo države.

– Sava, d. d.

SDH in KAD sta 28. februarja 2022 skupaj uveljavila predkupno pravico za nakup lastniškega deleža in terjatev od družbe York Global Finance Offshore BDH, Luxembourg, in sicer SDH za 43,226-odstotni lastniški delež kapitalske naložbe v Savi v lasti York, KAD pa za terjatve York do Save. Skupna kupnina, ki je bila ob uveljavitvi predkupne pravice nakazana na skrbniški račun KDD, je znašala 38,0 mio EUR, od tega je SDH za lastniški delež Yorka v Savi plačal 32,01 mio EUR, KAD pa je za terjatve Yorka do Save plačal 5,99 mio EUR. Transakcija je bila uspešno zaključena 15. septembra 2022. SDH je po zaključku transakcije imetnik 61,914-odstotnega lastniškega deleža Save, KAD pa imetnik 28,046-odstotnega lastniškega deleža Save.

Aktivnosti v zvezi s kapitalsko naložbo Sava, d. d., so se izvajale tudi na področju upravljanja terjatev do družbe Sava, d. d. V letu 2022 sta bila k Pogodbi o reprogramu sklenjena Dodatek št. 5 in Dodatek št. 6, s katerima se je podaljševala zapadlost obstoječih terjatev. Zapadlost terjatev je bila podaljšana do 30. junija 2023, v letu 2023 pa se je podaljšala do 30. junija 2024.

– Studentenheim Korotan GmbH (Korotan)

Korotan je že več let v slabem finančnem položaju. SDH si je zato tudi v letu 2022 prizadeval, da bi Vlada RS sprejela strateške usmeritve za družbo ter zagotovila dodatna finančna sredstva za njihovo uresničitev. SDH je na podlagi sklepa Vlade RS št. 60000-2/2022/4 z dne 16. februarja 2022 v letu 2022 zagotovil izdelavo revizije Dolgoročne strategije Korotana in na njeni podlagi sprejel sklep, da glede na predlagano vsebino novih programov (področje vzgoje in izobraževanja) Vladi RS predlaga prenos Korotana v upravljanje enega od pristojnih ministrstev/deležnikov. Ti so s predlogom uprave SDH soglašali ter odločili, da bodo oblikovali medresorsko delovno skupino, ki bo do 15. oktobra 2022 oblikovala predlog določitve novega pristojnega upravljalca in predlog prenosa naložbe ter način dokapitalizacije družbe, kar se v letu 2022 ni uresničilo. Iskanje rešitev za Korotan se nadaljuje v letu 2023.

– Slovenski državni gozdovi, d. o. o. (SiDG, d. o. o.)

Na podlagi spremembe ZSDH-1A je družba SiDG, d. o. o., novembra 2022 prešla v upravljanje SDH.

– Talum, d. d.

ZSDH-1A je predvidel tudi prenos lastniškega deleža družbe Talum, d. d., iz družbe Eles, d. o. o., na RS, in sicer na način zmanjšanja osnovnega kapitala družbe Eles, d. o. o. Ker prenosa naložbe ni bilo mogoče realizirati v zakonsko predvidenem roku, je SDH z družbo Eles, d. o. o., sklenil pogodbo o upravljanju, na podlagi katere je SDH upravljal naložbo Talum, d. d., od 1. januarja 2023 do prenosa naložbe na RS.

Dejanski prenos naložbe je bil izveden 20. septembra 2023 na podlagi Pogodbe o prenosu premoženja.

STEBER PROMET

V letu 2022 je SDH aktivno sodeloval s posameznimi direktorati Ministrstva za infrastrukturo, ki je resorno ministrstvo za večino družb v stebru promet, in se udeleževal sestankov, povezanih z infrastrukturnimi projekti. Na ta način se izboljšujeta informiranost in upravljanje ter se povezujejo interesi različnih deležnikov.

V skladu z novelo ZSDH-1A je steber Promet 19. novembra 2022 v upravljanje prevzel kapitalsko naložbo v družbi DRI.

– DARS, d. d.

SDH je redno spremljal največje investicijske projekte družbe, kot sta izgradnja druge cevi predora Karavanke ter Tretja razvojna os sever in jug. Aktivno se je vključeval v postopek za pospešitev projekta implementacije EETS (European electronic toll service).

– DRI, upravljanje investicij, d. o. o.

Ministrstvo za infrastrukturo kot predhodni upravljavec je opravilo primopredajo naložbe na SDH. ZSDH-1A nalaga SDH, naj v treh mesecih od uveljavitve pripravi spremembe in dopolnitve Akta o ustanovitvi družbe DRI. Pri tem mora SDH za spremembe in dopolnitve akta pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za infrastrukturo. SDH je pri pripravi sprememb zasledoval cilj, da ta družba zadrži status notranjega izvajalca v smislu določil Zakona o javnem naročanju ob hkratni implementaciji načel korporativnega upravljanja. Do priprave tega poročila SDH, kljub več poskusom uskladitve novega Akta o ustanovitvi družbe DRI, še ni dobil soglasja ministrstva, pristojnega za infrastrukturo.

– Slovenske železnice, d. o. o.

SDH je aprila 2022 sprejel sklep ustanovitelja, s katerim se je osnovni kapital družbe Slovenske železnice, d. o. o., povečal za 150 mio EUR. Namen dokapitalizacije je bil, da Slovenske železnice sredstva vložijo v hčerinsko družbo SŽ potniški promet in jih namenijo za nakup dvajsetih novih potniških garnitur.

SDH je v letu 2022 obravnaval več strateških projektov družbe Slovenske železnice, d. o. o., in podajal soglasje k njim. Marca 2022 je SDH podal soglasje h konceptu strateške investicije v nakup avtobusnega podjetja Nomago, d. o. o., ki opravlja dejavnost medkrajevnega in drugega cestnega potniškega prometa na območju RS. Namen investicije je zagotavljanje integrirane mobilnosti prebivalcev RS na področju železniških in avtobusnih prevozov.

Konec leta 2022 je SDH sicer podal soglasje k poslu pridobivanja delnic družbe Avtobusna postaja Ljubljana, d. d., vendar posel, ni bil izveden. Prodajalec je namreč spremenil svoje pogoje, zato do posla ni prišlo.

STEBER ENERGETIKA

Na področju energetike je SDH v letu 2022 izvedel številne upravljske aktivnosti, povezane s sprejemanjem sklepov ustanovitelja in podajo predlogov za spremembe področne zakonodaje, ter aktivno sodeloval tudi v komunikaciji med družbami na področju energetike in s pristojnimi ministri.

Med drugim je SDH v letu 2022 podal vsebinske pripombe in predloge za dopolnitev oziroma je sodeloval pri pripravi Zakona o oskrbi s plini (Uradni list RS, št. 204/21 in 121/22), Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (Uradni list RS, št. 121/22), Zakona o začasnih ukrepih za odpravo posledic druginje za najranljivejše skupine prebivalstva (Uradni list RS, št. 117/22), Zakona o poročtvu Republike Slovenije za obveznosti iz naslova kreditov, najetih za zagotavljanje likvidnosti na organiziranih trgih električne energije ter emisijskih kuponov in obveznosti iz nakupa dodatnih količin zemeljskega plina izven trga Evropske unije (Uradni list RS, št. 121/22) ter Uredbe o določitvi cene električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22), Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22 in 138/22) in Uredbe Vlade Republike Slovenije o določitvi cen določenih naftnih derivatov. SDH je poglobljeno sodeloval z ministri in pripravljal analize za pripravo regulatornih ukrepov ter za komunikacijo z drugimi deležniki glede proizvodnih in prodajnih cen električne energije v RS. Nadalje je SDH s pristojnimi ministri komuniciral v zvezi z ukrepi, potrebnimi aktivnostmi in obvladovanju tveganj v povezavi z regulacijo cen električne energije in tudi v zvezi z odzivnim načrtom ter delovanjem elektroenergetskega sistema v kriznih razmerah.

Zaradi povečanih tveganj zaradi zaostrenih tržnih razmer ter interventnih predpisov/zakonodaje za obvladovanje energetske druginje je SDH s sklepom ustanovitelja zahteval od družb iz skupin HSE in GEN dodatno podrobno mesečno poročanje o finančnih in poslovnih posledicah izvajanja interventnih predpisov s področja obvladovanja energetske druginje, o posledicah volatilitosti cen na področju energentov na poslovanje skupine, o razpoložljivosti in zalogah ključnih energentov, o posledicah hidroloških razmer na poslovanje skupine ter o vplivu navedenih okoliščin na načrtovanje in izvajanje ključnih investicij.

– Holding Slovenske elektrarne, d. o. o. (HSE) – naknadno vplačilo kapitala

Skupina HSE se je zaradi spleta več negativnih dejavnikov, povezanih z energetske krizo (zgodovinsko nizka hidrologija, zaustavitev TEŠ zaradi stisnitve enega od dveh odkopnih polj Premogovnika Velenje in nezmožnosti dobave zadostnih količin lignita ter zmanjšane pripravljenosti komercialnih bank za dodatno financiranje kratkoročnih likvidnostnih potreb) znašla v zahtevnem likvidnostnem položaju.

Zaradi preprečitve likvidnostnih težav skupine HSE in zagotovitve njenega stabilnega delovanja je SDH izvedel vse potrebne aktivnosti za vplačilo naknadnih vplačil kapitala Republike Slovenije v družbo HSE v skupni višini 492 mio EUR (prva tranša v višini 300 mio EUR in druga v višini 192 mio EUR). Obe sta bili vplačani v decembru 2022.

Pred odločitvijo o naknadnem vplačilu kapitala je SDH izvedel tudi test zasebnega vlagatelja (private investor test), ki izkazuje ekonomsko utemeljenost finančnega vložka z vidika zasebnega investitorja in dokazuje, da dokapitalizacija ni državna pomoč. SDH ob upoštevanju bodočih razmer in poslovanja skupine HSE zasleduje cilj, da se celotni znesek naknadnih vplačil kapitala vrne ustanovitelju najkasneje do konca leta 2024 ali celo prej, če bo poslovanje skupine to omogočalo. V zvezi s tem smo zelo podrobno določili način poročanja in spremljanja namena porabe prejetih finančnih sredstev ter ustreznost upravljanja denarnih tokov na ravni skupine, tako da bo zagotovljeno čim hitrejša vračilo sredstev glede na finančne možnosti skupine HSE.

Poleg navedenega je SDH aktivno spremljal reševanje problematike poslovanja termo divizije družbe in se v okviru svojih pristojnosti vključeval v njeno reševanje. Spremljal je tudi izvajanje projekta vertikalne integracije s trgovskimi podjetji elektrodistribucije (poslovno povezovanje proizvodnega in prodajnega dela).

SDH je v letu 2022 sprejel razvojni načrt skupine Holding Slovenske elektrarne za obdobje 2022–2027 in obenem poslovodstvu in nadzornemu svetu podal priporočilo, da se investicije s področja obnovljivih virov energije izvajajo pospešeno.

– Skupina Gen

V letu 2022 je bilo veliko aktivnosti SDH usmerjenih v urejanje korporativnih razmerij znotraj Skupine GEN, v spremljanje izvajanja Razvojnega načrta družbe in Skupine GEN za obdobje 2020–2024, mesečno spremljanje izvajanja Krovnega akcijskega načrta optimizacije poslovanja družbe in Skupine GEN, spremljanje razvoja in investicij skupine, trgovanja z energenti, širitve proizvodnih zmogljivosti, vključno z aktivnostmi

na področju razvoja novih jedrskih proizvodnih zmogljivosti, seznanjanje z naročenimi študijami in analizami ter statusom projekta JEK2.

SDH je poleg dodatnega zahtevanega poročanja koordiniral aktivnosti v postopkih odgovaranja na poslanska vprašanja in aktivnosti v postopkih zadolževanja po Zakonu o poroštvo RS za obveznosti iz naslova kreditov, najetih za zagotavljanje likvidnosti na organiziranih trgih električne energije ter emisijskih kuponov in obveznosti iz nakupa dodatnih količin zemeljskega plina izven trga Evropske unije (Uradni list RS, št. 121/22).

– Petrol, d. d.

SDH je kot eden ključnih deležnikov aktivno sodeloval v postopku za ohranitev bonitetne ocene družbe S&P.

– Elektrodistribucijska podjetja (EDP)

SDH je v letu 2022 aktivno spremljal aktivnosti EDP z vidika prilagoditve poslovanja Zakonu o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE), ki je določil, da se od 1. februarja do 30. aprila 2022 tarifne postavke za obračunsko moč in prevzeto delovno energijo za vse odjemne skupine znižajo na nič. Posledično so se prihodki v letu 2022 za vseh pet EDP skupaj znižali za 67,6 mio EUR, povečala pa se je zadolženost, EBITDA so bistveno nižji in prišlo je do kršitev finančnih zavez do bank.

SDH se je kot večinski lastnik aktivno vključeval v razgovore s finančnimi institucijami, vse z namenom redefinicije finančnih zavez, ki jih imajo EDP do bank, s čimer bi se povečal naložbeni potencial EDP, kar bi omogočilo hitrejši t. i. zeleni prehod. Od EDP smo zahtevali izvajanje zastavljenega naložbenega načrta in razrešitev zaostankov v postopkih odločanja za izdajanje soglasij za priključitev naprav za samooskrbo.

Zaradi kriznih razmer, možnosti redukcij električne energije in preprečitev potencialne prekomerne gospodarske škode, je SDH od EDP zahteval vnaprej izdelan načrt delovanja elektrodistribucijskega omrežja v kriznih razmerah in se udeleževal kriznih sestankov.

V prvi polovici leta 2022 je SDH (usklajeno z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo, v nadaljevanju MOPE) nadaljeval vodenje postopka izdelave Pravne in ekonomske študije s predstavitvijo možnih modelov konsolidacije gospodarske javne službe (vključno z oceno stroškov in koristi združevanja EDP). V maju smo MOPE predstavili ugotovitve študije in usklajeno z njimi v sklopu priprave LNU 2023 začeli izdelavo Načrta upravljanja oz. Predloga za začetek dodatnih upravljaljskih aktivnosti SDH v zvezi z EDP.

– EGS - RI, d. o. o.

SDH je aktivno spremljal potek arbitražnih postopkov v zadevi EGS-RI, d. o. o., proti RiTE Ugljevik a. d., v katerih se odloča o odškodninskem zahtevku EGS-RI iz naslova kršitev Samo-upravnega sporazuma iz leta 1989. Eden izmed postopkov je v zaključni fazi in v letu 2023 je bila prejeta delna arbitražna odločba.

STEBER FINANCE

– Likvidacijski postopki družb tveganega kapitala in postopki razpolaganja s kapitalskimi naložbami

Leta 2022 je bilo več upravljaljskih aktivnosti namenjenih spremljanju postopkov likvidacij družb tveganega kapitala, še zlasti družbe DTK Murka, d. o. o. – v likvidaciji, kasneje pa je bil izveden tudi postopek prodaje lastniškega deleža RS v tej družbi.

– Geoplin, d. o. o.

SDH je v drugi polovici leta 2022 intenzivno spremljal poslovanje družbe Geoplin, d. o. o., ki so jo v povezavi z energetsko krizo močno prizadela nepredvidljivost dobav ter zgodovinsko visoke in volatilne cene zemeljskega plina. Vlada RS je s sklepom št. 47607-37/2022/2 z dne 6. oktobra 2022 SDH pozvala, naj v najkrajšem možnem roku izvede vse upravljaljske aktivnosti, ki so ob upoštevanju nujnosti nadaljnjega stabilnega poslovanja družbe Geoplin in strateškega interesa RS v zvezi z zagotavljanjem stabilne dobave zemeljskega plina gospodinjstvom in poslovnim odjemalcem potrebne za spremembo ali dopolnitev letnega načrta upravljanja naložb v skladu z določbami 30. člena ZSDH-1. V zvezi z navedenim sklepom je SDH v letu 2022: (i) izvedel več sestankov s predstavniki Geoplina, finančnega svetovalca in Petrola ter poskušal pridobiti čim več informacij o stanju v Geoplinu in možnostih za zagotavljanje dobav plina v prihodnje, (ii) se dogovoril, da je Geoplin s svetovalci pripravil neodvisni pregled poslovanja ter poslovni, finančni, davčni in pravni skrbni pregled družbe za svoje lastnike ter pridobil končna poročila navedenih pregledov, (iii) sklenil pogodbo o izdelavi neodvisne ocene vrednosti Geoplina ob različnih scenarijih razvoja in pridobil končno poročilo o oceni vrednosti družbe, (iv) s pristojnim ministrstvom vzpostavil komunikacijo glede strateških vprašanj, povezanih z delovanjem Geoplina, (v) angažiral pravnega svetovalca in z njim sodeloval pri aktivnostih v zvezi z vnaprejšnjo priglasitvijo koncentracije Agenciji za varstvo konkurence in (vi) sodeloval z ministrstvom za finance pri aktivnostih v zvezi s pridobitvijo odločbe Evropske komisije glede dovoljene državne pomoči. Zaradi izboljšanja tržnih razmer in drugih izvedenih aktivnosti družbe ter njenih ključnih lastnikov, v letu 2022 ni bilo potrebno izvesti dokapitalizacije družbe Geoplin.

– Projekt Litostroj jug in ustanovitev namenske družbe CASS, d. o. o.

SDH je sprotno spremljal pripravljalne aktivnosti D.S.U., d. o. o., v zvezi z načrtovanim projektom izgradnje poslovnih prostorov za potrebe Ministrstva za notranje zadeve.

V letu 2022 je SDH zaključil aktivnosti v zvezi z odplačnim prenosom Selekcijsko poskusnega centra Ptuj (SPC Ptuj) na RS oziroma Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), ki jih je izvajal od leta 2020, v skladu s sklepi Vlade RS z dne 11. junija 2020 in 30. maja 2022 ter na podlagi LNU 2021. Leta 2021 je SDH najprej ustanovil začasno namensko družbo Center za avtohtone sorte semen, d. o. o. (CASS, d. o. o.), ki je nato v prvem četrtletju leta 2022 od Semenarne Ljubljana, d. o. o., odkupila obrat SPC Ptuj in prevzela zaposlene v obratu, 30. junija 2022 pa opravil prenos premoženja navedene družbe na KIS. Prenos je bil izveden po poti statusnega preoblikovanja v skladu s 640. in 641. členom ZGD-1, s čimer je družba CASS, d. o. o., prenehala brez likvidacije. Prav tako je SDH istega dne v imenu RS s KIS kot pridobiteljem sklenil pogodbo o brezplačnem prenosu vsega premoženja, na KIS pa so prešli tudi zaposleni v obratu SPC Ptuj.

5.1.7 Razpolaganje s kapitalskimi naložbami v letu 2022 in njihovo pridobivanje

SDH vodi postopke razpolaganja s kapitalskimi naložbami v imetništvu RS in SDH in njihovega pridobivanja na podlagi veljavne Strategije upravljanja kapitalskih naložb države in letnih načrtov upravljanja kapitalskih naložb, h katerim za posamezna leta poda soglasje Vlada RS. Postopki prodaje se vodijo na podlagi Politike upravljanja SDH, ki vsebuje načela, postopke in merila, v skladu s katerimi ravna SDH pri opravljanju nalog, kot jih določa ZSDH-1. Politika tako med drugim določa metode prodaje, način obveščanja o razpolaganju s kapitalskimi naložbami in njihovem pridobivanju, potek in način vodenja posameznih postopkov prodaje kapitalskih naložb ter način najema finančnih institucij in drugih svetovalcev.

SDH si prizadeva, da prodajni postopki tečejo učinkovito, pregledno, enakopravno, konkurenčno in v skladu s primerljivo mednarodno tržno prakso. V ta namen in predvsem zaradi povečanja kredibilnosti pri investitorjih SDH prodajne postopke največjih kapitalskih naložb vodi v sodelovanju s priznanimi mednarodnimi finančnimi in pravnimi svetovalci, usposobljenimi za investicijsko svetovanje.

Temeljni cilj, ki mu SDH sledi pri prodajah kapitalskih naložb, je doseganje čim višje kupnine. Pri prodaji naložb v lastništvu RS ali SDH v okviru zakonskih možnosti upošteva tudi druge cilje, ki so pomembni z vidika stabilne gospodarske rasti, kot so izboljšanje kakovosti in zmogljivosti javnih storitev, nadalj-

nji razvoj družb, nove investicije, odpiranje novih trgov, zagotavljanje konkurenčnosti in podobno.

Dejanja v zvezi z razpolaganjem s kapitalskimi naložbami

– DTK Murka

Dne 20. maja 2022 je bil v časopisu Delo in na spletni strani SDH objavljen oglas za javno zbiranje ponudb za nakup 49-odstotnega deleža družbe DTK Murka v lasti RS. Na podlagi prejetih ponudb je SDH začel pogajanja in 21. decembra 2022 v imenu in za račun RS z družbo UD2, d. o. o., kot kupcem sklenil pogodbo o prodaji 49-odstotnega lastniškega deleža v družbi DTK Murka, družba tveganega kapitala, d. o. o. – v likvidaciji. Kupec je kupnino plačal v pogodbeno dogovorjenem roku, in ker so bili izpolnjeni tudi ostali pogodbeni pogoji za prenos deleža RS na kupca, je bil 30. decembra 2022 vložen predlog za vpis spremembe družbenikov v sodni register.

– Cetis

Dne 13. avgusta 2022 sta SDH in KAD v časopisu Delo in na spletni strani SDH objavila oglas za javno zbiranje ponudb za nakup 15,40 % delnic družbe Cetis. Postopek prodaje se v letu 2022 še ni zaključil. SDH in KAD sta po pridobitvi ocene vrednosti zaradi negotovosti in hitro spreminjajočih se razmer na trgu 28. februarja 2023 sprejela odločitev, da se postopek prodaje ustavi.

– Meta Ingenium

SDH je sklenil izvensodno poravnavo v gospodarskem sporu, izhajajočem iz postopka prodaje manjšinskega deleža RS v

družbi tveganega kapitala META Ingenium, d. o. o., ki je bila realizirana 25. julija 2022. Dogovorjena je bila dodatna kupnina v višini 2,09 mio EUR, ostali pogoji kupoprodajne pogodbe, ki RS omogočajo še nadaljnja izplačila zaradi prodaje družbe BIA Separations, pa še veljajo.

Dejanja v zvezi s pridobivanjem kapitalskih naložb

SDH in KAD sta 28. februarja 2022 skupaj uveljavila predkupno pravico za nakup lastniškega deleža in terjatev od družbe York Global Finance Offshore BDH, Luxembourg, in sicer SDH za 43,226-odstotni lastniški delež kapitalске naložbe v Savi v lasti Yorka, KAD pa za terjatve Yorka do Save. Skupna kupnina, ki je bila ob uveljavitvi predkupne pravice nakazana na skrbniški račun KDD, je znašala 38,0 mio EUR, od tega je SDH za lastniški delež Yorka v Savi plačal 32,01 mio EUR, KAD pa je za terjatve Yorka do Save plačal 5,99 mio EUR. Transakcija je bila uspešno zaključena 15. septembra 2022. SDH je po zaključku transakcije imetnik 61,914-odstotnega lastniškega deleža Save, KAD pa 28,046-odstotnega lastniškega deleža Save.

Na podlagi zakona, ki ureja dedovanje, je RS v letu 2022 prejela manjše število delnic različnih družb, na podlagi Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora pa tudi 100-odstotni delež družbe Lubrio, d. o. o.

SDH je v letu 2022 izvedel tudi naknadno vplačilo kapitala v imenu in za račun RS v družbo HSE, d. o. o., ter pridobil dodatne kapitalске naložbe na podlagi izvedene pripojitve DUTB k SDH in na podlagi sprejetega Zakona o Slovenskem državnem holdingu (navedeno pri posameznih stebrih).

5.2 Upravljanje terjatev

Temeljni cilj pri upravljanju terjatev je maksimiranje vrednosti za SDH, pri čemer se v primerih, ko je SDH hkrati upnik in tudi lastnik dolžnika (ima v njem lastniške deleže), stremi k maksimiranju skupne vrednosti. Področje upravljanja terjatev vključuje tudi upravljanje izbranih kapitalskih naložb, pri katerih se kot temeljni cilj upravljanja zasleduje poplačilo terjatev SDH.

V procesu upravljanja terjatev se najprej opravi analiza stanja, ki vključuje oceno (i) možnosti dolgoročnega poplačila terjatve z denarnimi tokovi dolžnika, (ii) možnosti za dezinvestiranje premoženja dolžnika, (iii) možnosti pravnega okvira, ki bi omogočal maksimalno poplačilo terjatev, (iv) dolžnikovo pripravljenost za iskanje zadovoljive rešitve in (v) druge okoliščine, ki lahko vplivajo na poplačilo terjatev. Na podlagi analize stanja se nato izbere ustrezna strategija, za katero se

oceni, da bo omogočila največjo vrednost sredstev za upnika, in sicer bodisi:

- prestrukturiranje terjatev,
- izterjava (unovčitev) zavarovanj,
- prodaja terjatve,
- celotno ali delno poplačilo terjatev dolžnika/poroka.

Prestrukturiranje dolžnikov

Cilj SDH pri prestrukturiranju družbe je zagotoviti dolgoročno učinkovitost poslovanja dolžnika, likvidnost in konkurenčnost ter doseči največje mogoče poplačilo dolgov z denarnimi tokovi iz poslovanja in dezinvestiranja poslovno nepotrebne premoženja. Kjer je to mogoče, skuša SDH zmanjšati zadolženost dolžnika na vzdržno raven s ciljem, da bi obstoječe terjatve SDH do dolžnika lahko refinancirala poslovna banka. Finančno prestrukturiranje dolžnika lahko teče

vzporedno s poslovnim (operativnim) prestrukturiranjem, ki ga lahko SDH aktivno izvaja predvsem v družbah, v katerih ima tudi prevladujoči ali večinski lastniški delež.

SDH izvaja ukrepe finančnega prestrukturiranja v sodelovanju z drugimi finančnimi upniki. S temi ukrepi dolžnikom omogoča podaljšanje roka za odplačilo dolgov, znižanje obrestne mere, delno razdolžitve (predvsem na osnovi določitve in prodaje poslovno nepotrebne premoženja družbe), izboljšanje kapitalne strukture in zagotavljanje dodatne likvidnosti. SDH lahko pretvori svoje terjatve v lastniško naložbo, prevzame druge terjatve in lastniške deleže ali poveča kapital posameznih dolžnikov z denarnimi sredstvi ali stvarnim vložkom, slednje, kjer že ima lastniški delež.

Upravljanje terjatev s strategijo unovčevanja zavarovanj

Kadar dolžniki poslujejo z izgubo in tudi z ukrepi finančnega in operativnega prestrukturiranja v prihodnosti ne bi bilo mogoče ustvariti večje vrednosti, kot jo je mogoče dobiti z izterjavo in unovčevanjem zavarovanj, se SDH kot dober gospodar odloča za unovčevanje zastavljenega premoženja in izvršbe na prostem premoženju dolžnika. Ta strategija se v osnovi uporabi tudi v družbah, zoper katere je že bil uveden stečajni postopek, oz. na premoženju, za unovčevanje katerega je potrjen izvršilni postopek. Po drugi strani pa se lahko unovčevanje zavarovanj izvaja tudi dogovorno z dolžnikom, brez izvršilnih in insolvenčnih postopkov.

Ključne aktivnosti na področju upravljanja terjatev

ALPINA

DUTB je v maju 2022 prodala lastniški delež in terjatve do družbe ALPINA, d. o. o., vsi odložni pogoji za realizacijo prodaje pa so bili izpolnjeni v septembru 2022, ko je tudi prejela celotno kupnino.

MERKUR NEPREMIČNINE

Junija 2022 je DUTB prodala lastniški delež in terjatve do družbe Merkur nepremičnine, d. d. Po izpolnitvi vseh odložnih pogojev je v novembru 2022 prejela kupnino za terjatve in lastniški delež.

SKUPINA PAPIRUS

Konec leta 2022 bi zapadle v plačilo terjatve DUTB do vseh treh družb v skupini, ki pa jih družbe niso bile sposobne plačati. Obveznosti družb iz skupine so se zato reprogramirale za dvoletno obdobje. Vključena pogodbeno določila so dogovorjena na način, da bi družbe čim prej poiskale refinanciranje pri poslovnih bankah.

SKUPINA FORI

Konec leta 2022 je DUTB sklenila z družbo sporazum o prestrukturiranju dolgov, v okviru katerega je družba Fori, d. o. o., prodala divizijo tehnični tekstil, kupnina pa je bila razdeljena finančnim upnikom. S sklenitvijo novega sporazuma je bilo ustanovljeno dodatno zavarovanje na novi skupni družbi.

MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR

DUTB je družbi zagotovila depozit za zavarovanje garancijskega okvira pri poslovni banki, s katerim si je zagotovila daljše plačilne roke pri dobaviteljih in s tem boljšo likvidnost. Proti koncu leta je bila zaradi negativnega poslovanja likvidnostna situacija družbe MLM že tako zaostrena, da bi prišlo do unovčitve izdanih garancij dobaviteljem in posledično zastavljenega depozita, kar bi negativno vplivalo na odnose z dobavitelji. Zato je DUTB družbi odobrila dodatno posojilo, ki je bilo črpano namensko in ob istočasnem sukcesivnem sproščanju depozita, tako da se skupna izpostavljenost DUTB do MLM ni povečala. V prvi polovici leta 2022 so potekale aktivnosti za prodajo terjatev in 100 % lastniškega deleža. Postopek je bil z enim zainteresiranim investitorjem sredi leta 2022 zaključen zaradi nesprejemljivih pogojev za prodajo. SDH je v letu 2023 nadaljeval aktivnosti za iskanje strateškega kupca za družbo MLM.

ISTRABENZ HOLDING

Po konverziji terjatev v kapital in statusnem preoblikovanju je družba nadaljevala odprodajo sredstev in konec leta 2022 zaključila prodajni postopek 95,20-odstotnega deleža v družbi Zastava Istrabenz Lizing, d. o. o.

BETI

Konec leta 2022 je DUTB prodala terjatve do družbe Beti, d. d., strateškemu kupcu, ki prihaja iz dejavnosti, s čimer se bodo lahko ustvarili boljši pogoji za nadaljnje poslovanje družbe.

NAFTA – PETROCHEM

Družba Nafta – Petrochem, d. o. o., je od septembra 2014 v stečajnem postopku. Glavno premoženje stečajnega dolžnika je predstavljal Industrijski kompleks TRIMLINI, ki se je v stečaju dalj časa neuspešno unovčeval. Po uspešni prodaji Industrijskega kompleksa TRIMLINI in 51-odstotnega poslovnega deleža v družbi Industrijske storitve, d. o. o., v letu 2021, je DUTB konec leta 2022 prejela kupnino.

SKUPINA CG INVEST

V drugem polletju leta 2022 so bila v stečajnem postopku družbe SEI Holding prodana stanovanja v Romuniji, na katerih je imela DUTB vpisano hipoteko kot zavarovanje terjatev do družbe CG Invest, pri čemer je DUTB iz celotne transakcije prejela pomembnejši priliv.

5.3 Upravljanje stvarnega premoženja

Stvarno premoženje SDH v pretežnem delu sestavljajo nepremičnine, poleg njih pa še premičnine, npr. umetniška dela, in razno drugo premoženje. Stvarno premoženje je bilo na SDH preneseno s pripojitvijo DUTB konec leta 2022.

Področje upravljanja stvarnega premoženja SDH sicer vključuje še upravljanje izbranih kapitalskih naložb, pri katerih pretežni del premoženja sestavljajo nepremičnine.

Nabava nepremičnin (konverzija terjatev v nepremičnine)

Nepremičnine so največja vrednost zavarovanj terjatev, ki so bile prenesene na DUTB in potem s pripojitvijo na SDH. Ker je bila kakovost prenesenih terjatev slaba (zato je v večini družb dolžnikov najracionalnejša strategija unovčevanje), je večina teh zavarovanj (nepremičnin) tudi predmet unovčevanja na trgu s strani stečajnih upraviteljev in dolžnikov. V teh primerih se je DUTB (sedaj SDH) poplačal s prejeto kupnino, zmanjšano za stroške prodajnih postopkov. DUTB (sedaj SDH) se je z vidika optimizacije vrednosti svoje naložbe lahko odločila tudi za prevzem nepremičnine z namenom poznejše prodaje.

Upravljanje nepremičnin, ki so zastavljene za zavarovanje posojil

SDH aktivno podpira prodajne postopke terjatev, ki so zavarovane z nepremičninami. SDH za vsako posamezno nepremičnino določi sprejemljivo prodajno ceno in odobri vsako prodajo s prodajno ceno blizu določene sprejemljive prodajne cene ali nad njo.

Prevzem nepremičnin

Kadar v postopkih unovčevanja zavarovanj (stvarnega premoženja) ni mogoče doseči ustrezne (sprejemljive) prodajne cene, se SDH odloči, da sam sodeluje v procesih prodajanja zavarovanj (stvarnega premoženja) kot kupec ter odkupi stvarno premoženje s poboto terjatve, ki jo ima do dolžnika. Osnovno merilo, ki ga SDH zasleduje pri sprejemanju odločitev, ali bo prevzel zastavljeno sredstvo v neposredno lastništvo ali ne, je ocena, ali bo lahko z neposrednim lastništvom in upravljanjem stvarnega premoženja, ki včasih zahtevata tudi razvoj nepremičnine in/ali popravila napak, na koncu dosegel prodajo in iztržil za stvarno premoženje več, kot znaša prodajna cena, ki jo je v postopku unovčevanja stvarnega premoženja določil stečajni upravitelj ali družba (dolžnik). Pri presoji SDH v okviru vrednotenja stvarnega premoženja upošteva stroške upravljanja. Podobno se SDH odloči za prevzem stvarnega premoženja, tudi kadar v stečajnih postopkih zanj ni zanimanja na trgu in ga sploh ni mogoče prodati, ob tem, da presoja, ali stvarno premoženje ni obremenjeno s potencialnimi obveznostmi, na primer zaradi onesnaževanja okolja

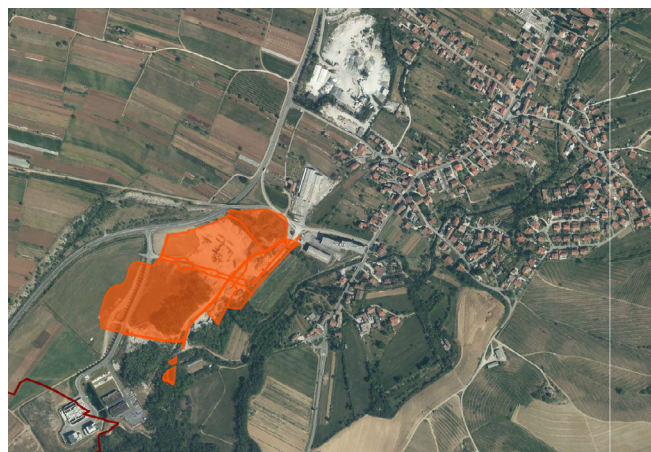
in podobno. V posebnih okoliščinah se SDH odloči za nakup tudi ne zastavljenih zemljišč, da pridobi dostop do svojih nepremičnin, zaokroži lastništvo in podobno.

Po 1. juliju 2022 je DUTB (sedaj SDH) do konca leta 2022 prevzela 15 nepremičnin v skupni knjigovodski vrednosti 9,6 mio EUR. Največji prevzeti nepremičnini sta 11.500 m² veliki poslovni, proizvodni in skladiščni prostori Likozarjeva v Ljubljani ter več kot 80.000 m² veliko zazidljivo zemljišče v Vrtojbi.

SLIKA: POSLOVNI PROIZVODNI IN SKLADIŠČNI PROSTORI LIKOZARJEVA V LJUBLJANI

SLIKA: ZEMLJIŠČE V VRTOJBI

Upravljanje nepremičnin v lastništvu

V sklopu upravljanja stvarnega premoženja, v katerem prevladujejo nepremičnine, se izvaja vrsta ukrepov, s katerimi se zagotavlja, da je to premoženje ustrezno vzdrževano in da se (najmanj) ohranja njegova vrednost. Za nepremičnine v objektih, ki po zakonu zahtevajo upravnika, del teh ukrepov izvaja zunanji upravnik. Poleg tega je v nekaterih primerih potrebna odprava pravnih in tehničnih napak, na primer

pridobitev manjkajoče dokumentacije in dovoljenj, postopki legalizacije, reševanje sporov s sosedi in nekdanjimi podizvajalci.

Za nekatere nepremičnine (nova stanovanja in enostanovanjske stavbe), ki jih je DUTB že prodal (oziroma jih bo prodal SDH), mora SDH skladno z ZVKSES odpravljati reklamacije še dve leti po sklenjeni kupoprodajni pogodbi oziroma deset let po prenosu skupnih delov stavbe na upravnika (za solidnost gradnje).

V posameznih primerih so v sklopu upravljanja potrebne tudi investicije, na primer zaključna dela, nakup manjkajočega dela pri nepremičnini, razvoj prostorskih načrtov in razvoj celotnih projektov, tudi izgradnja. Za vse nepremičnine in pre-mičnine se skrbi skladno z načelom skrbnosti, prevzete stavbe so ustrezno zavarovane, poškodovane zgradbe so sanirane zaradi preprečevanja nastanka vsakršnih dodatnih poškodb, nekaj premoženja pa je tudi dodatno varovano.

Prodaja nepremičnin

Največjo realizirano prodajo predstavlja približno 50-odstotni solastniški delež 50.000 m² velikega zemljišča Vikrče v Medvodah, s prodajno ceno, višjo od 1 mio EUR. Prodaja se je realizirala skupaj s prodajo terjatev do zastavitelja preostalega 50-odstotnega solastniškega deleža zemljišča.

SLIKA: ZEMLJIŠČE VIKRČE

Vse prodajne postopke so izvedli neposredno zaposleni v DUTB (sedaj SDH), le posamezne enote v Koprskih vratih so se prodajale s pomočjo nepremičninske agencije, ki je bila na javnem razpisu izbrana za posredovanje pri prodaji tega projekta že ob začetku prodaje v letu 2019, ko je bilo na razpolago 164 stanovanj in večje število poslovnih prostorov.

06

STRATEŠKE TEME IN IZZIVI UPRAVLJANJA

6.1 Trajnostno poslovanje

Družbe s kapitalsko naložbo države so pomemben in viden deležnik slovenskega gospodarstva, zato je izjemnega pomena, da v svojih strateških razvojnih načrtih in poslovnih strategijah upoštevajo vse tri vidike trajnostnega poslovanja (ESG: okolje, družba in upravljanje). Odločitve na ravni EU, predvsem sprejetje direktive CSRD in standardov poročanja ESRS ter preusmerjanje kapitalskih tokov od netrajnostnih k trajnostnim naložbam, spodbujajo vse več podjetij k odgovornemu in celovitemu upravljanju trajnostnega poslovanja.

Cilj je, da družbe s kapitalsko naložbo države dosežajo finančno uspešnost, ki jo pričakuje lastnik, ob hkratnem udeležanju vseh treh vidikov trajnostnega poslovanja: odgovornega odnosa do družbe in naravnega okolja ob odgovornem upravljanju.

Skladno s tem so organi vodenja in nadzora odgovorni za dolgoročno odpornost podjetja v poslovnem okolju, pri čemer so podnebne spremembe eden izmed pomembnih dejavnikov ukrepanja. Ena ključnih odgovornosti je zato vzpostavitev učinkovitega upravljanja podnebnih tveganj in priložnosti.

SDH je z namenom spodbujanja trajnostnega poslovanja družb s kapitalsko naložbo države do sedaj izvedel več aktivnosti:

- sprejel je celovita **priporočila za trajnostno poslovanje družb** in ostalih priporočil, ki sodijo v segment S (družba);
- trajnostno poslovanje posebej izpostavlja na dnevnih redih **periodičnih sestankov z družbami** in ga je obravnaval tudi na več **izobraževalnih srečanjih**;
- v LNU 2021–2023 je za nekatere posamezne družbe vključil tudi **kvalitativne cilje** pri trajnostnem poslovanju;
- v LNU 2022 je izrazil pričakovanja do največjih 20 družb, da **izmerijo ogljični odtis** po Obsegu 1 in 2 GHG protokola ter da pripravijo **cilje in načrte razogljčenja**

- **družb** (cilji do let 2025 in 2030 ter ambicije do leta 2050);
- za največje družbe portfelja je konec leta 2019 pričel spremljati podatke iz dodatnih **meril za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države** in vanje vključil nabor dodatnih kazalnikov s področja trajnostnega poslovanja;
- oblikoval je **nefinančne kazalnike na ravni portfelja**, in sicer ogljični odtis, vlaganje v razvoj zaposlenih ter spolna raznolikost organov vodenja in nadzora;
- trajnostno poslovanje je bilo vključeno tudi v načrte največjih družb za leto 2023.

Ključni izzivi in prioritete korporativnega upravljanja pri trajnostnem poslovanju in prehodu v nizkoogljično družbo

Dobro korporativno upravljanje se ukvarja z vzpostavitvijo učinkovitih mehanizmov, ki so usmerjeni k doseganju dolgoročne vrednosti družb ter k finančni in trajnostni uspešnosti oziroma k uresničevanju drugih ciljev družb. Te cilje je možno doseči z razumevanjem in upoštevanjem interesov vseh ključnih deležnikov ter z njihovo vključitvijo tako na strateški ravni kot na ravni sprejemanja pomembnejših poslovnih odločitev.

- Organi vodenja in nadzora družbe so odgovorni delničarjem in družbenikom za dolgoročno doseganje vrednosti družbe. Zagotoviti morajo, da je trajnostno poslovanje, ki je danes **conditio sine qua non** za dolgoročno uspešno poslovanje družb, strateška prioriteta in da je integrirano v vse procese in sisteme za upravljanje tveganj in priložnosti v celotni organizaciji.
- Med člani organov vodenja in nadzora mora biti dosežena zadostna mera raznolikosti, s posebnim poudarkom na ustreznih kompetencah, da bi lahko učinkovito razpravljali in sprejemali kakovostne odločitve na ustreznih informacijskih podlagah.
- Družbe morajo določiti najučinkovitejši način za vključitev vseh trajnostnih vidikov v sistem korporativnega upravljanja (pomembna vloga strateških komisij, nominacijskih komisij, revizijskih komisij, komisij

- za tveganja in drugih komisij organov nadzora).
- Organi nadzora implementirajo merila za merjenje uspešnosti trajnostnega poslovanja tudi v sistem nagrajevanja organov vodenja ter ocenjujejo kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno ustreznost upravljanja trajnostnega poslovanja.
  - Organi vodenja in nadzora bi morali zagotoviti ustrezen sistem spodbud za dolgoročno in trajnostno uspešnost podjetja.
  - Organi vodenja in nadzora so odgovorni, da se pomembna trajnostna tveganja, priložnosti in strateške odločitve dosledno in transparentno razkrijejo vsem deležnikom, zlasti vlagateljem in regulatorjem v obliki poročanja (poslovna poročila, računovodski izkazi, investitorske konference ...).
  - Transparentnost in kakovostno poročanje sta bistvena za razumevanje doseganja ciljev podjetij in ustvarjanja trajnostne vrednosti. Pomembno je, da bo poročanje za družbe zavezanke skladno z evropskimi standardi poročanja ESRS.

V spodnji shemi je prikaz pomembnejših elementov upravljanja SDH, ki prispevajo k ustvarjanju trajnostne vrednosti družb portfelja.

TABELA: EMISIJE PO UPRAVLJAVSKIH STEBRIH SDH

STEBER	Absolutne emisije tCo ₂ e, obseg 1 in obseg 2 skupaj, 2020	Absolutne emisije tCo ₂ e, obseg 1 in obseg 2 skupaj, 2021	Absolutne emisije tCo ₂ e, obseg 1 in obseg 2 skupaj, 2022	Indeks 2022/21
PROMET	87.392,0	97.086,6	98.626,8	101,6
ENERGETIKA	4.039.220,4	3.684.764,7	2.958.574,0	80,3
FINANCE	16.924,2	16.802,0	11.466,7	68,2
GOSPODARSTVO IN TURIZEM	178.263,9	175.749,3	164.729,5	93,7
SKUPAJ	4.321.800,4	3.974.402,6	3.233.397,0	81,4

6.1.1 Prikaz emisij toplogrednih plinov največjih podjetij portfelja SDH v letu 2022

SDH spremlja emisije toplogrednih plinov za največje družbe v portfelju po mednarodnem Protokolu toplogrednih plinov GHG. Emisije toplogrednih plinov so glavno gonilo naraščajočih globalnih klimatskih sprememb in so zato v glavnem fokusu politik, zakonodaje, poslovnih modelov in tehnoloških odzivov na omejevanje podnebnih sprememb.

V spremljanje je vključenih 20 največjih družb po knjigovodski vrednosti kapitala v upravljanju, dodani sta dve pomembni proizvodni družbi. Omenjene družbe so konec leta 2022 obsegale 96 % knjigovodske vrednosti kapitala v upravljanju SDH.

O vseh pomembnih toplogrednih plinih se poroča v metričnih tonah ekvivalenta CO₂ (tCO₂e) po GHG: obseg 1, obseg 2 in obseg 3. Tabela prikazuje emisije toplogrednih plinov (v tCO₂e) za obseg 1: neposredne emisije iz lastne dejavnosti in obseg 2: posredne emisije iz porabe energije. Obseg 3 v poročanju še ni predviden.

Posebnost portfelja SDH je, da po emisijah prevladuje steber Energetike, znotraj tega pa HSE (predvsem zaradi TEŠ), ki je v letu 2022 prispeval kar 82,4 % vseh emisij portfelja SDH. Odtis je po posameznih stebrih zelo različen, velike razlike pa so zaradi različnih dejavnosti tudi znotraj samih stebrov. Upoštevati je treba tudi dejstvo, da metodologija spremljanja med družbami ni enotna.

Visok relativen odtis, to je odtis glede na kapital v upravljanju, imajo poleg HSE tudi nekatere proizvodne družbe in elektrodistribucijska podjetja. Zaradi HSE in elektrodistribucijskih podjetij je velika večina celotnih emisij realiziranih v stebru Energetika, najmanj pa po pričakovanju v stebru Finance.

Celotne emisije portfelja v upravljanju SDH so bile v letu 2022 nižje kot v letu prej, predvsem zaradi nižjih emisij HSE, kar je predvsem posledica nižje proizvodnje v TEŠ. Poleg stebra Energetika sta nižje emisije realizirala tudi stebra Gospodarstvo in turizem ter Finance. Emisije so bile v letu 2022 nekoliko višje kot v letu prej le pri stebru Promet.

Relativne emisije, ki so merjene kot emisije na 1 mio EUR kapitala v upravljanju, so se v letu 2022 zmanjšale v vseh stebrih, najbolj v stebru Finance.

TABELA : RELATIVNE EMISIJE PO UPRAVLJAVSKIH STEBRIB SDH

STEBER	Emisije tCO ₂ /mio EUR kapitala v upravljanju 2020	Emisije tCO ₂ /mio EUR kapitala v upravljanju 2021	Emisije tCO ₂ /mio EUR kapitala v upravljanju 2022	Indeks 2022/21
PROMET	21,7	23,3	22,0	94,4
ENERGETIKA	1286,8	1178,8	907,2	77,0
FINANCE	10,6	9,7	6,7	69,0
GOSPODARSTVO IN TURIZEM	207,9	199,5	174,0	87,2
SKUPAJ	448,7	401,2	310,8	77,5

6.1.2 Prispevek največjih družb portfelja SDH k Agendi 2030

Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 je s svojimi 17 cilji trajnostnega razvoja (SDG), ki so jih sprejeli svetovni voditelji na vrhu Združenih narodov septembra 2015, preobrazbeni globalni načrt za naša nacionalna in mednarodna prizadevanja, namenjena izkoreninjenju skrajne revščine ob hkratnem varovanju planetarnih meja ter spodbujanju blaginje, miru in pravičnosti.

To je univerzalna agenda, h kateri lahko in morajo prispevati vse države in vsi deležniki. SDH v svoji priporočilih navaja, da naj družbe omenjene cilje analizirajo in določijo načine, s katerimi lahko preko svojega poslovanja prispevajo k njihovemu izpolnjevanju. Spodaj v tabeli je prikaz prispevkov največjih 20 družb portfelja po posameznih ciljih agende.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Elektro Celje			■	■			■	■	■			■	■		■		
Elektro Gorenjska					■		■		■			■					
Elektro Ljubljana	■		■	■	■		■	■	■				■	■	■	■	■
Elektro Maribor			■				■		■			■					
Elektro Primorska			■	■			■	■	■			■	■				
Holding Slovenske elektrarne			■	■	■		■	■	■		■	■	■		■		■
Gen energija			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■		
Petrol			■		■			■	■		■	■	■				■
Plinhold			■	■			■	■	■			■					■
Dars			■			■	■	■	■						■	■	■
Luka Koper			■	■	■		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Pošta Slovenije				■	■			■	■		■	■	■				
Slovenske železnice	■		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■		■
NLB			■				■	■				■					
Sava RE			■	■	■								■				
SID banka	■							■	■	■	■	■	■	■	■		■
Zavarovalnica Triglav		■	■	■	■		■	■			■	■	■		■		■
Krka			■	■	■			■	■			■	■				■
SIJ			■	■	■	■		■	■			■	■				
Telekom Slovenije	■		■	■	■		■	■	■	■	■	■	■		■		■
	***		**	**	***		**	**	*	***		***	**		***		***

*najpomembnejši, ** pomembni, *** zmerni

6.2 Upravljanje tveganj

Kakovostno upravljanje tveganj je bistveno za stabilno in učinkovito poslovanje družb in prispeva k povečanju zaupanja deležnikov, boljšemu izpolnjevanju strateških in finančnih ciljev ter zmanjšanju potencialnih finančnih izgub. Upravljanje tveganj je pomemben steber korporativnega upravljanja, pri čemer je uspeh v veliki meri odvisen od sposobnosti družbe, da identificira, oceni in učinkovito upravlja ta tveganja.

Družbe, ki sodijo v portfelj upravljanja kapitalskih naložb, se pri svojem poslovanju srečujejo s tveganji različnih vrst.

SDH kot upravljavalec kapitalskih naložb tveganja spremlja v okviru rednih dejavnosti upravljanja ter si tudi s pomočjo Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, Priporočili in pričakovanji SDH, organizacijo izobraževanj, na katera povabi tudi člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, in z drugimi ukrepi prizadeva, da podjetja tveganja pri svojem poslovanju ustrezno obvladujejo. SDH v enoosebnih družbah tudi z lastno notranjo revizijsko službo občasno izvaja preglede ter nato izda priporočila, med drugim tudi za sprejetje ukrepov za obvladovanje tveganj z vidika upravljanja SDH. SDH družb ne vodi koncernsko, zato neposredno ne posega v procese, sisteme notranjih kontrol in sisteme za obvladovanje tveganj.

Obvladovanje tveganj v podjetjih, v katerih imata SDH in RS kapitalsko naložbo, je v interesu SDH, ki kot upravljavalec kapitalskih naložb zasleduje doseganje ustreznih finančno-poslovnih rezultatov ter doseganja strateških ciljev. Obvladovanje tveganj je eno izmed pomembnih področij za doseganje

ustreznih rezultatov poslovanja. Neustrezno obvladovanje tveganj podjetij bi lahko ogrozilo cilje, ki jih SDH postavlja v sklopu kapitalskih naložb v LNU. Neobvladana tveganja se namreč odražajo v poslovnem rezultatu posameznega podjetja, kar vpliva na vrednost ROE kazalnika posameznega podjetja in upravljaljskega portfelja SDH kot celote ter v končni posledici na zmožnost izplačila dividend. V primeru strateških naložb se neobvladana tveganja kažejo kot neoptimalno doseganje strateških kazalnikov ter ciljev.

SDH tveganja v družbah redno spremlja, s spremljanjem tekočega poslovanja in dogajanja na trgu. Polletno o tem pripravi poročilo, ki je predmet obravnave na sejah odbora za tveganja. O ključnih tveganjih in njihovem obvladovanju družbe tudi redno poročajo v okviru rednih periodičnih sestankov s člani organov vodenja in nadzora družb.

Na nivoju SDH se redno izvajajo delovni sestanki in sestanki odbora za tveganja, na katerih se spremljajo in obravnavajo tveganja znotraj SDH in splošna tveganja v državnih družbah. Z namenom boljšega sodelovanja in pretoka informacij na področju spremljanja tveganj v družbah in znotraj SDH je bila imenovana tudi stalna delovna skupina, ki se redno sestaja na tedenskih sestankih.

Razvitost in kompleksnost sistemov za obvladovanje tveganj sta v posameznih družbah v veliki meri odvisni od velikosti družbe, kompleksnosti poslovanja, števila zaposlenih in drugih faktorjev, ki vplivajo na potrebno stopnjo kompleksnosti sistema, tako da je zadoščeno tudi standardu vestnega in poštenega gospodarstvenika.

6.3 Skladnost poslovanja, etika in integriteta

SDH s svojimi upravljaljskimi aktivnostmi spodbuja oblikovanje robustnih sistemov skladnosti poslovanja in integritete, upravljanja tveganj in notranje revizije na ravni družb ter pričakuje, da so vsi ti ključni steberi korporativnega upravljanja implementirani učinkovito in na način, da preprečujejo, odkrivajo in blažijo tveganja, povezana s skladnostjo poslovanja in integriteto, ter uveljavljajo pravila in dobre prakse delovanja.

SDH med temeljna načela delovanja družb s kapitalsko naložbo države uvršča zaveze na področju skladnosti poslovanja in integritete, transparentnega delovanja in ni-

čelne tolerance do korupcije, nezakonitega in neetičnega ravnanja zaposlenih, poslovodstev družb in članov organov nadzora.

Z namenom krepitve korporativne integritete SDH od družb pričakuje, da se poleg veljavne zakonodaje na področju integritete in preprečevanja korupcije, upoštevajoč specifične posameznih panog in družb, upoštevajo v največji možni meri tudi referenčni dokumenti na področju krepitve pomena korporativne integritete in dobre prakse s tega področja.

SDH ima vzpostavljene tudi notranje mehanizme skladnosti poslovanja in integritete ter notranje revizije, kar je podrob-

neje v okviru organizacijskega razvoja pojasnjeno v letnem poročilu, sestavljenem na podlagi ZGD-1.

6.3.1 Sistem skladnosti poslovanja in integritete

Sistem skladnosti poslovanja in integritete je v SDH postavljen v skladu z določili ZSDH-1, ki so podrobneje nadgrajena s pravili in postopki, opredeljenimi v internih aktih družbe. Določila 6. poglavja ZSDH-1 so podrobneje opredeljena v internih aktih na področju nasprotja interesov, sledljivosti stikov, poročanja o nejavnih stikih ter neetičnih ali nezakonitih ravnanjih ali vplivanjih, sprejemanja daril, omejitev poslovanja s povezanimi osebami, transakcij zavezancev z vrednostnimi papirji družb v upravljanju SDH, politiki skladnosti poslovanja, obravnavi prijav sumov domnevnih nepravilnosti v družbi in družbah s kapitalsko naložbo države ter kodeksu etike. Posebna pozornost je namenjena varstvu osebnih podatkov ter preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma.

Vsa zaznana tveganja na področju skladnosti poslovanja in integritete v družbi (v nadaljevanju SPI) so vnesena v Načrt integritete, ki je javno objavljen na spletnih straneh SDH in vsebuje tudi nabor stalnih in enkratnih ukrepov za obvladovanje tveganj. Redna obravnava Načrta integritete je tudi v letu 2022 potekala na organih družbe, v okviru celovitega poročanja pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto za organe upravljanja in nadzora.

V začetku leta je Evropski inštitut za skladnost in etiko poslovanja opravil neodvisni zunanji pregled področja SPI. V skladu s priporočili in spremembami v okolju, s poudarkom na dopolnitvah ZSDH-1, so bili smiselno nadgrajeni interni procesi na področju SPI.

V okviru projekta pripojitve DUTB je bila oblikovana služba Skladnost poslovanja in integriteta, ki je prevzela nove zadolžitve na področju spremljanja zakonodaje in predpisov, preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, svetovalne funkcije za zavezance iz SDH in organov upravljanja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države ter operativnih pregledov gradiv in priprave mnenj za organe odločanja v družbi.

6.3.2 Svetovalna funkcija za družbe s kapitalsko naložbo države

V okviru svetovalne funkcije pooblaščenca, ki v skladu z določili ZSDH-1 svetuje poslovodnim in nadzornim organom ter notranjim revizijskim službam ali revizorjem družb, v katerih ima SDH večinski delež ali prevladujoč vpliv pri krepitvi integritete, skladnosti poslovanja s predpisi in kodeksi ravnanja, odpravljanju tveganj korupcije, nasprotja interesov ter drugih

neetičnih ali protipravnih ravnanj, so bile nadgrajene aktivnosti, vezane na strokovno povezovanje pooblaščenecov za skladnost poslovanja in integriteto v družbah. V septembru 2022 je bil organiziran prvi strokovni posvet pooblaščenecov družb, v katerih ima SDH večinsko lastništvo ali prevladujoč vpliv. Redna izobraževalna in strokovna srečanja bodo tudi v prihodnje krepila povezanost med pooblaščeneci, skupno obravnavo odprtih tem, prenos dobrih praks in diskusije o odprtih strokovnih vprašanjih.

V okviru dopolnitev ZSDH-1 je bil dopolnjen 57. člen, ki opredeljuje postopke v primeru neetičnih ali nezakonitih ravnanj ali vplivanj, ki so jih lahko deležni zavezanci v SDH. Zaveza poročanja pooblaščenca SDH o neetičnih ali nezakonitih vplivih tretjih oseb po novem velja tudi za člane vodenja ali nadzora družb, v katerih ima SDH večinsko lastništvo ali prevladujoč vpliv.

6.3.3 Obravnava prijav sumov domnevnih nepravilnosti

V okviru sistema za obravnavo prijav sumov domnevnih nepravilnosti je pooblaščenec prejel skupno 51 prijav. Prijave so bile v skladu z internimi postopki razvrščene v naslednje kategorije:

- domnevne nepravilnosti zaposlenih, članov organov in delovnih teles SDH,
- domnevne nepravilnosti v družbah s kapitalsko naložbo države,
- kršitve, katerih obravnava je v pristojnosti drugih organov ali institucij (odstop prijav v obravnavo),
- neprimerna ravnanja po 57. členu ZSDH-1,
- izražanje mnenja prijaviteljev,
- druge zadeve, ki ne niso prijave.

Sedemintrideset prijav se je nanašalo na sume nepravilnosti pri delovanju družb s kapitalsko naložbo države, ki so v upravljanju SDH. Enajst prijav je izražalo mnenja prijaviteljev ali druge zadeve, pri katerih niso bili zaznani elementi sumov domnevnih nepravilnosti. Ena prijava se je nanašala na pristojnosti druge institucije in je bila tej instituciji poslana v nadaljnjo obravnavo, ena prijava se je navezovala na domnevne nepravilnosti v SDH in je bila obravnavana v skladu z internimi postopki, ena prijava pa se je nanašala na sum neetičnega ali nezakonitega ravnanja ali vplivanja v družbi s kapitalsko naložbo države in je bila v obravnavo odstopljena Komisiji za preprečevanje korupcije. Program zaščite prijaviteljev ni bil aktiviran, saj glede na vsebino prijav in anonimnost prijaviteljev v posameznih primerih za to ni bilo potrebe.

Vse prijave domnevnih nepravilnosti v družbah s kapitalsko naložbo države je obravnavala štiričlanska interna komisija v sodelovanju s pristojnim upravljavcem naložbe. Na podlagi

prejetih in zbranih informacij so se oblikovala stališča komisije, po potrebi pa pripravili in izvedli ukrepi, ki so v pristožnosti SDH.

6.4 Notranja revizija

Notranja revizija SDH je organizacijsko neodvisna funkcija. Podlaga za njeno delovanje je Temeljna listina o delovanju Notranje revizije. Obseg in razpored poslov Notranje revizije je opredeljen z letnim načrtom dela službe Notranja revizija, ki ga sprejme uprava družbe ob glasju nadzornega sveta SDH.

Revizijski pregledi v letu 2022 so zajemali tako skladnost kot tudi smotrnost poslovanja SDH. Pomembnejše revizije v SDH so se nanašale na procese imenovanja članov nadzornih

V začetku leta 2023 so bili interni postopki pri obravnavi sumov domnevnih nepravilnosti dopolnjeni in prilagojeni določilom Zakona o zaščiti prijaviteljev.

svetov družb v upravljanju in obdelavo osebnih podatkov. Pomemben obseg nalog Notranje revizije je vključeval tudi preglede poslovanj strateških družb v upravljanju SDH. Namen vključevanja družb v upravljanju SDH v obseg dejavnosti Notranje revizije SDH je okrepiti pregled poslovanja družb in nadzor nad njim. S pregledi poslovanja teh družb želi SDH zmanjševati za SDH oz. RS pomembna tveganja, ki lahko vplivajo na cilje SDH in/ali RS v zvezi z imetništvom posamezne kapitalske naložbe, ter pozitivno vplivati na skladnost in smotrnost poslovanja pregledovanih družb. Naloge so bile opravljene skladno s Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

TABELA: ŠTEVILO NAČRTOVANIH IN DEJANSKO IZVEDENIH POSLOV OE NOTRANJA REVIZIJA V LETU 2022

Posli Notranje revizije v 2021	Načrtovani posli	Izvedeni posli
redne revizije	5	4
pregledi v družbah v upravljanju	4	3
formalna svetovanja	2	2

Na področjih, kjer so bile ugotovljene pomanjkljivosti, so bila podana priporočila in pobude za vzpostavitev učinkovitejšega sistema notranjih kontrol in primerne upravljanja tve-

ganj. Tako SDH kot tudi pregledovane družbe v upravljanju so zelo aktivno pristopali k odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti.

TABELA: PREGLED IZDANIH IN IZVEDENIH PRIPOROČIL IN POBUD NOTRANJE REVIZIJE V LETU 2022

Priloga/pobude Notranje revizije	Odprto 1. 1. 2022	Novoizdano v letu 2022	Izvedeno v letu 2022	Opuščeno/neizvedeno	Še odprto 31. 12. 2022
priporočila in pobude za SDH	13	20	22	0	11
pobude družbam v upravljanju SDH	20	30	32	2	16

6.5 Korporativna kultura, raznolikost, človekove pravice

Vse te tri teme, **korporativna kultura, raznolikost in človekove pravice**, so med seboj povezane in se lahko skupaj, vsaka na svoj način, močno odražajo v poslovnih rezultatih družb. Družbe, ki učinkovito upravljajo ta poslovna področja, bodo bolj verjetno dosegle zastavljene poslovne rezultate in izpolnile pričakovanja deležnikov ter uveljavljale svojo širšo družbeno odgovornost.

Zavedajoč se učinkov pozitivne korporativne kulture na uspešnost poslovanje družb, je SDH februarja 2022, v sodelovanju s strokovnjaki Centra poslovne odličnosti Ekonomske fakultete (CPOEF) predstavil priročnik za nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države Upravljanje korporativne kulture. Neposredni namen priročnika je, da nadzorne svete opremi s ključnimi usmeritvami, vprašanji in orodji za njihovo delovanje z vidika upravljanja korporativne kulture (angl. *governing corporate culture*). Ob zavedanju, da je ustrezna organizacij-

ska kultura pomemben dejavnik spodbujanja ali zaviranja uspešnosti poslovanja, je posreden namen priložnika tako tudi zagotavljati uspešnost in učinkovitost poslovanja družb s tem, da kultura dobi ustrezno mesto v okviru praks korporativnega upravljanja.

Ustvarjanje raznolike, pravične in vključujoče kulture omogoča podjetjem, da ustvarijo občutek pripadnosti, kar zaposlene motivira in posledično vpliva na poslovno uspešnost. Odgovorno poslovno ravnanje in spoštovanje človekovih pravic pomaga krepiti zaupanje v družbe s kapitalsko naložbo države, zato naj bodo vzor drugim družbam na tem področju. To ni le zakonska in moralna obveza, temveč lahko tudi pozitivno vpliva na poslovne rezultate, saj bodo družbe, ki delujejo odgovorno in spoštujejo človekove pravice pri poslovanju, bolj verjetno privabile in obdržale talentirane zaposlene, ki cenijo etično poslovanje.

SDH je zato maja 2023 dopolnil akt upravljanja Priporočila in pričakovanja SDH in izdal dve povsem novi priporočili, in sicer **upravljanje korporativne kulture in raznolikost, pravičnost in vključenost (DEI)**, prav tako pa je dopolnil obstoječe priporočilo o **odgovornem poslovnem ravnanju in spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju**. V letu 2022 je bil objavljen predlog direktive CS3D, ki ima za glavni cilj oblikovanje standarda varstva človekovih pravic in okolja, ki bo najpomembnejše družbe zavezoval neposredno.

SDH od družb pričakuje izpolnjevanje priporočil po načelu *spoštuj ali pojasni*. Vse te teme bodo v prihodnje zasedale pomembno mesto pri spremljanju trajnostnega poslovanja družb. Nekatere te vsebine pa je SDH že do sedaj podpiral tudi z rednimi izobraževalnimi aktivnostmi za nadzorne svete in druge odločevalce.

Grafik: KPI per Bulan
upravljenskih subjektov

PROMET

POSREDOVANJE

TURIZEMSKI SPOSREDAVANJE

USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽB V LASTI RS IN SDH IN IZKAZNICE DRUŽB

07 USPEŠNOST POSLOVANJA DRUŽB V LASTI RS IN SDH

7.1 Portfelj kapitalskih naložb RS in SDH na dan 31. decembra 2022

Na dan 31. decembra 2022 je imel SDH skupaj v upravljanju 88 aktivnih kapitalskih naložb (31. decembra 2021 jih je bilo 62). Od teh je imela samo RS neposreden lastniški delež v 40, samo SDH v 34, v 14 aktivnih naložbah pa sta imela neposredne lastniške deleže tako RS kot SDH. Na podlagi zakona, ki ureja dedovanje, je imel SDH ob zaključku leta 2022 v upravljanju devet manjših lastniških deležev RS. Med naložbe z deležem RS upoštevamo tudi naložbo ZPIZ v Zavarovalnici Triglav.

Poleg teh je na dan 31. decembra 2022 SDH upravljal tudi 26 neaktivnih kapitalskih naložb (družb v stečaju ali likvidaciji; 31. decembra 2021 je bilo takih naložb 19); samo RS je imela

neposreden lastniški delež v desetih, samo SDH v 14, v dveh pa sta imela neposredne lastniške deleže tako RS kot SDH.

Določene kapitalske naložbe so uvrščene med upravljanje stvarnega premoženja in terjatve. Pri kapitalskih naložbah, ki so uvrščene med upravljanje stvarnega premoženja, gre za naložbe, pri katerih pretežni del premoženja predstavljajo nepremičnine. Gre praviloma za projektne družbe za izvajanje aktivnosti v zvezi z upravljanjem nepremičnin. Pri kapitalskih naložbah, ki so uvrščene med upravljanje terjatev, gre pretežno za družbe, kjer je glavnina aktivnosti usmerjena na upravljanje terjatev do teh družb. Pretežno so to družbe (izjema je MLM), kjer se osnovna dejavnost ne izvaja več.

TABELA: SEZNAM AKTIVNIH KAPITALSKIH NALOŽB RS IN SDH V DRUŽBAH, V KATERIH JE LASTNIŠKI DELEŽ RS IN/ALI SDH NAD 5 % OZIROMA JE ZA DRUŽBO PRIPRAVLJEN LNU, NA DAN 31. DECEMBRA 2022*

Steber, kapitalska naložba	Delež RS (%)	Delež SDH (%)	Skupaj (%)
PROMET			
DARS, d. d.	100,00		100,00
DRI, d. o. o.	100,00		100,00
KOPP, d. o. o.	100,00		100,00
KZPS, d. o. o.	100,00		100,00
LUKA KOPER, d. d.	51,00	11,13	62,13
POŠTA SLOVENIJE, d. o. o.	100,00		100,00
SŽ, d. o. o.	100,00		100,00
ENERGETIKA			
EGS-RI, d. o. o.	100,00		100,00
ELEKTRO CELJE, d. d.	79,50	0,41	79,91
ELEKTRO GORENJSKA, d. d.	79,48	1,51	80,99
ELEKTRO LJUBLJANA, d. d.	79,50	0,77	80,27
ELEKTRO MARIBOR, d. d.	79,86		79,86
ELEKTRO PRIMORSKA, d. d.	79,68	0,36	80,05
GEN ENERGIJA, d. o. o.	100,00		100,00
GEOPLIN, d. o. o., Ljubljana	25,01		25,01
HSE, d. o. o.	100,00		100,00
INFRA, d. o. o.	100,00		100,00
NAFTA LENDAVALA, d. o. o.	100,00		100,00
PETROL, d. d., Ljubljana	10,82	12,70	23,52
PLINHOLD, d. o. o.	60,10	0,05	60,15
RŽV, d. o. o.	100,00		100,00

Steber, kapitalska naložba	Delež RS (%)	Delež SDH (%)	Skupaj (%)
FINANCE			
D. S. U., d. o. o.	100,00		100,00
NLB, d. d.	25,00		25,00
Sava Re, d. d.	13,89	17,68	31,57
SID banka, d. d., Ljubljana	99,41		99,41
Terra mediterranea, d. d.**		42,85	42,85
UNIS Kovina, d. d., Visoko**		6,75	6,75
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.***	34,48	28,09	62,57
TURIZEM IN GOSPODARSTVO			
ADRIA, d. o. o.		11,74	11,74
A. L. P. PECA, d. o. o.	9,09		9,09
BODOČNOST MARIBOR, d. o. o.	77,52		77,52
CASINO BLEDE, d. d.		33,75	33,75
CASINO Portorož, d. d.		9,46	9,46
CENTER ZA AVTOHTONE SORTE SEMEN, d. o. o.	100,00		100,00
CETIS, d. d.		7,47	7,47
CINKARNA Celje, d. d.		24,44	24,44
CSS, d. o. o.	97,96		97,96
ELEKTROOPTIKA, d. d.	0,01	70,48	70,49
FAIR GmbH	1,18		1,18
FARME IHAN – KPM, d. o. o.**		100,00	100,00
HIT, d. d., Nova Gorica		28,54	28,54
ISTRABENZ TURIZEM, d. d.**		100,00	100,00
ISTRABENZ, d. o. o.**		100,00	100,00
KOTO, d. o. o.	66,23	4,42	70,65
KRKA, d. d., Novo mesto	7,22	9,00	16,22
LOTERIJA SLOVENIJE, d. d.		15,00	15,00
LUBRIO, d. o. o.	100,00		100,00
MK Založba, d. d.**		83,47	83,47
POMGRAD – VGP, d. d.	25,01		25,01
PS ZA AVTO, d. o. o., Ljubljana		90,00	90,00
SALOMON, d. o. o., Ljubljana**		30,59	30,59
SAVA, d. d.		61,91	61,91
SiDG, d. o. o.	100,00		100,00
SIJ, d. d.	25,00		25,00
STNA, d. o. o.**		100,00	100,00
STUDENTENHEIM KOROTAN GMBH	100,00		100,00
TALUM, d. d.**		5,21	5,21
TELEKOM SLOVENIJE, d. d.	62,54	4,25	66,80
TERME OLIMIA, d. d.	43,26	8,08	51,33
THERMANA, d. d.**		100,00	100,00
UNIOR, d. d.		39,43	39,43
URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE, d. o. o.	100,00		100,00
VGP, d. d.	25,00		25,00
VGP DRAVA Ptuj, d. o. o.	25,00		25,00
VGP Novo mesto, d. d.	25,00		25,00
STVARNO PREMOŽENJE			
ARGOLINA, d. o. o.**		100,00	100,00
DUP, d. o. o., Sarajevo**		100,00	100,00
DUTB Crna Gora, d. o. o.**		100,00	100,00

Steber, kapitalska naložba	Delež RS (%)	Delež SDH (%)	Skupaj (%)
FACTOR PROJEKT, d. o. o., Hrvaška**		100,00	100,00
TERJATVE			
Avtotehna Zagreb, d. o. o.**		100,00	100,00
Batris, LLC, Ukrajina**		18,00	18,00
BR89, d. o. o.**		100,00	100,00
CONSTANT LEADER XXI, LLC, Ukrajina**		18,00	18,00
DS PROJEKT, d. o. o.**		74,00	74,00
HYUNDAI AUTO BEOGRAD, d. o. o.**		100,00	100,00
MLM, d. d.**		100,00	100,00
POSLOVNI SISTEM DOMINA DOO, BEOGRAD**		55,52	55,52

* Seznam ne vsebuje kapitalskih naložb RS v družbah, ki jih je RS pridobila v last na podlagi zakona o dedovanju.

** Naložbe, ki smo jih prejeli z združitvijo DUTB konec leta 2022, za katere ni bil pripravljen LNU.

*** RS ima v Zavarovalnici Triglav prek ZPIZ 34,47-odstotni delež lastništva, skupaj z delnicami Zavarovalnice Triglav v lasti RS pa znaša skupni delež lastništva RS v Zavarovalnici Triglav 34,48 %.

7.2 Vrednost in struktura upravljskega portfelja

7.2.1 Kapitalske naložbe

Knjigovodska vrednost kapitalskih naložb v upravljanju se je v letu 2022 povečala in je konec leta znašala 11,2 mrd EUR (konec leta 2021 10,3 mrd EUR). Povišanje vrednosti je deloma posledica rasti kapitala družb zaradi doseženih poslovnih rezultatov, deloma dokapitalizacij v letu 2022 (HSE in SŽ), deloma pa prevzema novih naložb (povišanje deleža v Savi, prevzem DRI in SiDG v upravljanje, prevzem kapitalskih naložb ob pripojitvi DUTB). Skupaj naložbe, ki so bile prevzete konec

leta 2022 (SiDG, DRI), in kapitalske naložbe (DUTB), obsegajo okoli 3 % knjigovodske vrednosti vseh kapitalskih naložb v upravljanju.

Koncentracija naložb ostaja visoka, tako deset največjih naložb obsega skoraj 77,9 %, dvajset največjih naložb pa skoraj 95 % vrednosti vseh naložb v upravljanju. Največja naložba, družba DARS, sama obsega skoraj 29 % vrednosti portfelja.

TABELA: DESET NAJVEČJIH NALOŽB RS IN SDH PO KNJIGOVODSKI VREDNOSTI LASTNIŠKEGA DELEŽA, NA DAN 31. DECEMBRA 2022

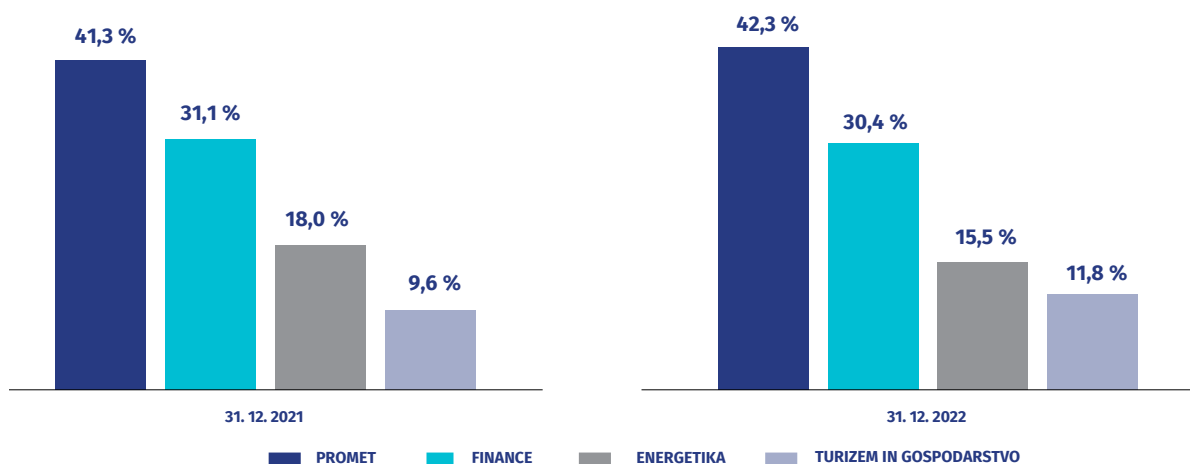
Družba	Steber	Klasifikacija	Delež RS + SDH na dan 31. decembra 2022	Knjigovodska vrednost lastniškega deleža RS + SDH 31. decembra 2022 (v mio EUR)	Delež v celotnem portfelju
DARS, d. d.	PROMET	STRATEŠKA	100,00 %	3.199	28,6 %
GEN energija, d. o. o.	ENERGETIKA	STRATEŠKA	100,00 %	1.031	9,2 %
HSE, d. o. o.	ENERGETIKA	STRATEŠKA	100,00 %	1.025	9,2 %
SŽ, d. o. o.	PROMET	STRATEŠKA	100,00 %	834	7,5 %
NLB, d. d.	FINANCE	POMEMBNA	25,00 %	606	5,4 %
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.	FINANCE	STRATEŠKA	62,57 %	471	4,2 %
SID banka, d. d.	FINANCE	STRATEŠKA	99,41 %	448	4,0 %
TELEKOM SLOVENIJE, d. d.	GOSPODARSTVO IN TURIZEM	PORTFELJSKA	66,80 %	409	3,6 %
KRKA, d. d.	GOSPODARSTVO IN TURIZEM	POMEMBNA	16,21 %	347	3,1 %
POŠTA SLOVENIJE, d. o. o.	PROMET	STRATEŠKA	100,00 %	348	3,1 %
SKUPAJ NAJVEČJIH 10				8.717	77,9 %
Ostalo				2.479	22,1 %
SKUPAJ CELOTEN PORTFELJ				11.196	100,0 %

Večino naložb predstavljajo naložbe stebrov Promet in Energetika, skupaj skoraj 73 %. Struktura po stebrih se v letu 2022

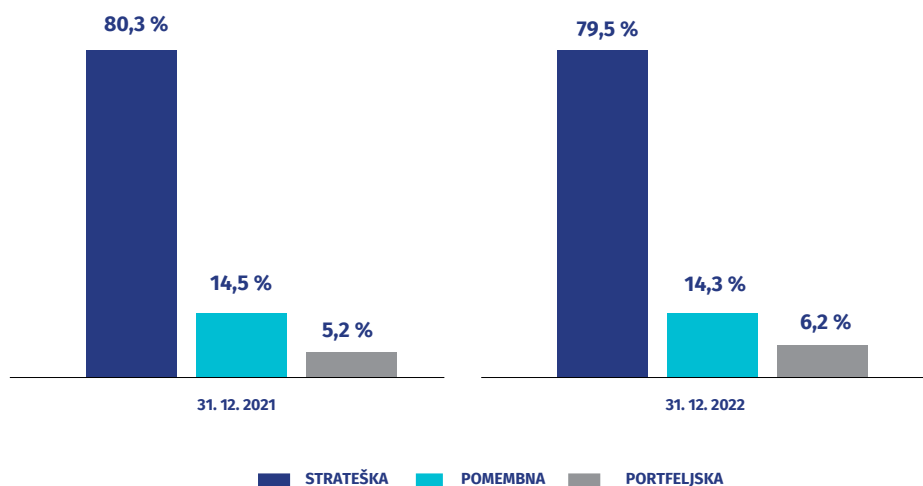
ni bistveno spremenila. Tudi v strukturi po klasifikaciji in kotaciji ni bilo pomembnih sprememb.

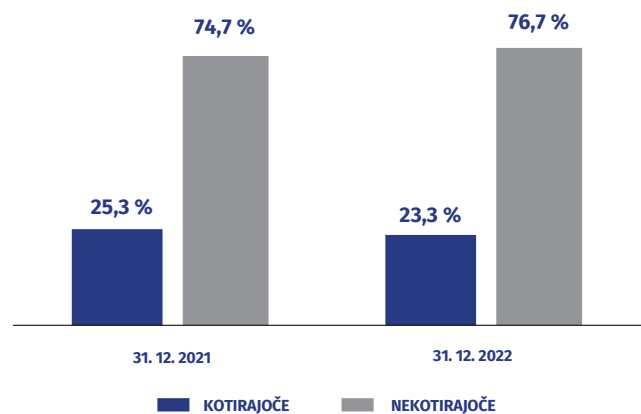
GRAF: SESTAVA UPRAVLJAVSKEGA PORTFELJA NA DAN 31. DECEMBRA 2022 – PO STEBRIH (PANOGAH)

GRAF: SESTAVA UPRAVLJAVSKEGA PORTFELJA NA DAN 31. DECEMBRA 2022 – PO KLASIFIKACIJI (STRATEŠKOSTI)

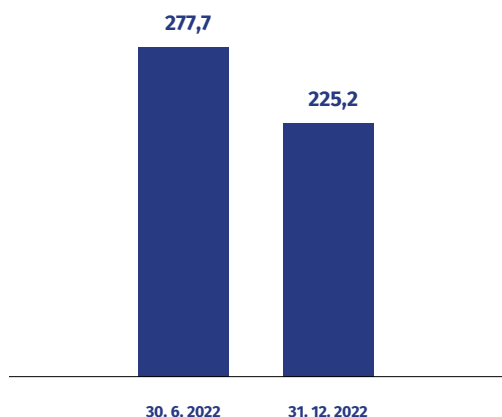
GRAF: SESTAVA UPRAVLJAVSKEGA PORTFELJA NA DAN 31. DECEMBRA 2022 – PO KOTACIJI NA BORZI VREDNOSTNIH PAPIRJEV

7.2.2 Terjatve

Poštena vrednost terjatev, prenesenih iz DUTB, je na dan 31. decembra 2022 znašala 225,2 mio EUR. Poštena vrednost predstavlja 7,6 % celotne bruto izpostavljenosti, ki znaša skoraj 3,0 mrd EUR.

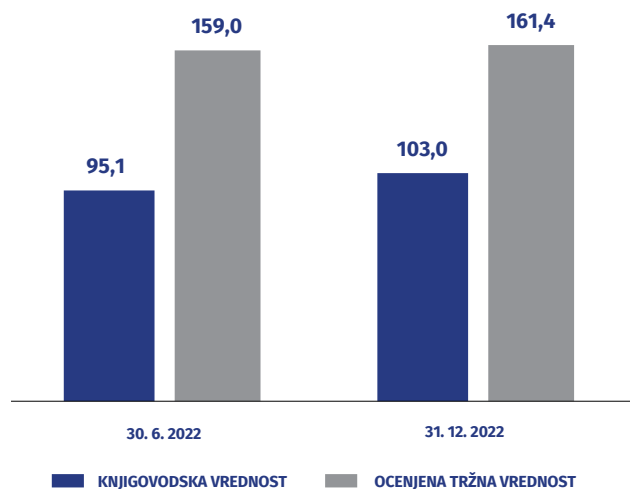
GRAF: POŠTENA VREDNOST TERJATEV (V MIO EUR), PRENESENIH IZ DUTB

7.2.3 Stvarno premoženje

Konec leta 2022 je imel SDH v lasti 202 nepremičninski enoti v skupni knjigovodski vrednosti 103 mio EUR in ocenjeni tržni vrednosti 161,4 mio EUR. Manjši del vrednosti portfelja stvarnega premoženja predstavljajo še dve manjši letali v neletečem stanju, umetniška dela in razna oprema (v poslovnih prostorih). Večinski del lastniških nepremičnin predstavljajo zemljišča in stanovanjske stavbe, sledijo pa jim poslovne in industrijske nepremičnine.

GRAF: KNJIGOVODSKA IN OCENJENA TRŽNA VREDNOST NEPREMIČNIN V LASTNIŠTVU (V MIO EUR)

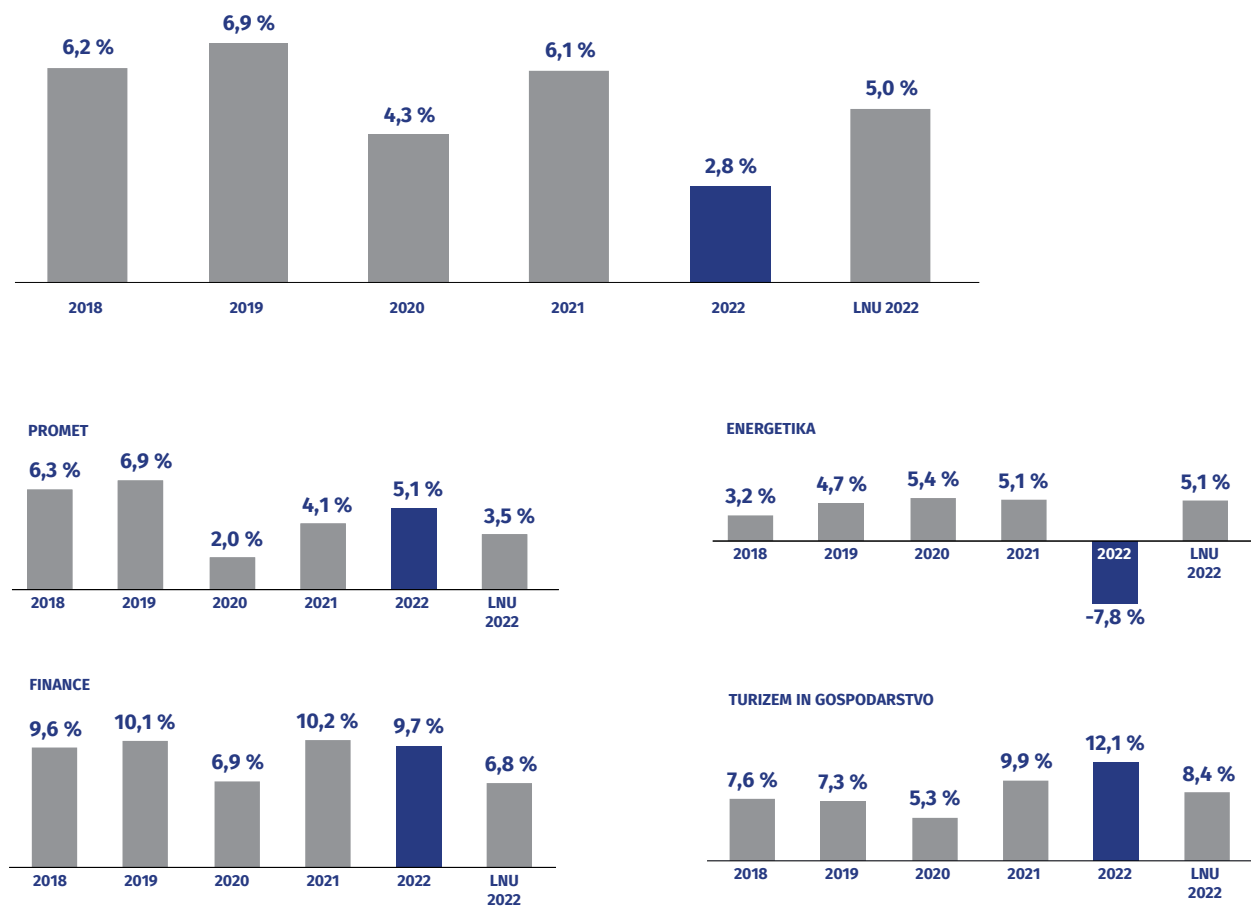
7.3 Uspešnost upravljanja naložb

7.3.1 Kapitalske naložbe

Čista dobičkonosnost lastniškega kapitala (ROE) celotnega portfelja kapitalskih naložb, ki ga upravlja SDH, je v letu 2022 znašala 2,8 %, kar je manj, kot je bilo načrtovano v LNU za leto 2022 (5,0 %), in manj, kot je znašala v letu 2021 (6,1 %). Razlog za to so slabi rezultati stebra Energetika zaradi razmer na trgu (visoke cene energentov), izpadov proizvodnje (suša, škoda v rudniku Velenje, remont NEK) ter intervencijskih ukrepov za obvladovanje energetske draginje. Donosnost stebra Energetika je bila tako izrazito negativna.

Brez upoštevanja stebra Energetika so rezultati zelo ugodni, donosnost portfelja kapitalskih naložb brez stebra Energetika znaša 7,4 %. To je več, kot je znašala načrtovana donosnost v letu 2022 brez upoštevanja stebra Energetika (5,0 %) in več, kot je v letu 2021 znašala donosnost portfelja brez upoštevanja stebra Energetika (6,5 %).

GRAF: ROE PORTFELJA KOT CELOTE IN POSAMEZNIH UPRAVLJAVSKIH STEBROV V OBDOBJU 2018–2022

Z izjemo stebra Energetika so ostali stebri v letu 2022 izkazali dobre rezultate, nad načrti iz LNU. Med posameznimi družba-

mi oziroma skupinami so po rezultatih v letu 2022 izstopali SIJ, Krka, Luka Koper, obe zavarovalnici in NLB.

GRAF: ROE DESETIH NAJVEČJIH NALOŽB V UPRAVLJAVSKEM PORTFELJU SDH V LETU 2022. VELIKOST KROGA PREDSTAVLJA VELIKOST DRUŽBE V PORTFELJU (KNJIGOVODSKA VREDNOST LASTNIŠKEGA DELEŽA RS OZIROMA SDH) IN S TEM NJENO UTEŽ PRI IZRAČUNU ROE UPRAVLJAVSKEGA PORTFELJA.

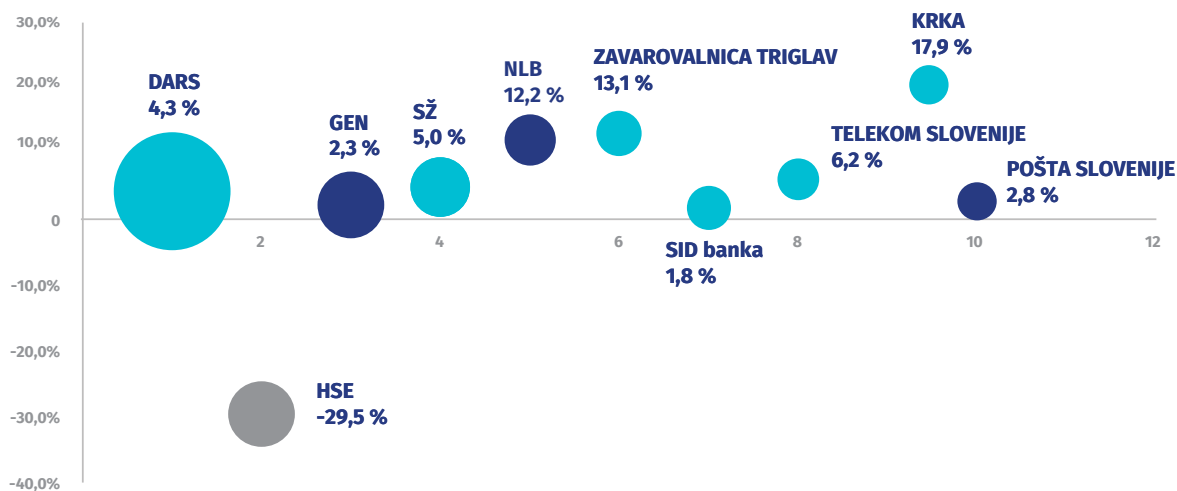

TABELA: ROE 2022 IN DIVIDENDE ZA POSLOVNO LETO 2022 PRI PETIH NAJVEČJIH DRUŽBAH V VSAKEM UPRAVLJAVSKEM STEBRU

Steber, kapitalska naložba (na dan 31. decembra 2020)	Lastniški delež RS + SDH	Knjigovodska vrednost deleža RS + SDH (EUR)	Delež v celotnem portfelju	ROE 2021	ROE 2022	Dividende za RS in SDH za posl. l. 2021 (EUR)	Dividende za RS in SDH za posl. l. 2022 (EUR)
PROMET							
DARS, d. d.	100,00 %	3.199.015.617	28,57 %	3,78	4,33	0	0
SŽ, d. o. o.*	100,00 %	834.109.083	7,45 %	5,21	5,02	0	9.825.988
POŠTA SLOVENIJE, d. o. o.	100,00 %	347.575.191	3,10 %	5,23	2,82	5.000.000	0
LUKA KOPER, d. d.	62,13 %	320.412.019	2,86 %	6,99	15,09	9.915.557	21.744.643
KZPS, d. o. o.	100,00 %	8.276.083	0,07 %	-85,26	41,89	0	0
SKUPAJ TOP 5 PROMET		4.709.387.993	42,06 %			14.915.557	31.570.631
ENERGETIKA							
GEN	100,00 %	1.031.493.872	9,21 %	10,88	2,27	0	0
HSE	100,00 %	1.024.739.730	9,15 %	5,47	-29,53	0	0
ELEKTRO LJUBLJANA, d. d.	80,26 %	269.982.080	2,41 %	4,15	-2,02	1.874.915	0
ELEKTRO MARIBOR	79,86 %	249.418.310	2,23 %	3,00	1,89	1.597.740	0
PETROL, d. d.	23,52 %	202.294.846	1,81 %	14,35	-0,30	14.706.450	14.719.800
SKUPAJ TOP 5 ENERGETIKA		1.746.434.966	15,60 %			18.179.105	14.719.800
FINANCE							
NLB, d. d.	25,00 %	605.581.250	5,41 %	11,42	12,20	25.000.005	27.500.006
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.	62,57 %	471.051.843	4,21 %	12,50	13,10	52.636.803	35.565.408
SID banka, d. d.,	99,41 %	448.204.815	4,00 %	4,96	1,78	0	0
SAVA RE, d. d.	31,57 %	130.054.695	1,16 %	15,80	14,90	8.154.479	8.698.111
D. S. U., d. o. o.	100,00 %	78.404.918	0,70 %	6,00	6,55	0	0
SKUPAJ TOP 5 FINANCE		1.127.716.271	10,07 %			85.791.287	71.763.525
GOSPODARSTVO IN TURIZEM							
TELEKOM SLOVENIJE, d. d.	66,80 %	408.572.711	3,65 %	6,36	6,19	19.644.336	0
KRKA, d. d.	16,21 %	346.663.001	3,10 %	16,79	17,93	29.929.063	35.085.581
SIJ SKUPINA	25,00 %	111.229.195	0,99 %	7,48	22,57	13.111.578	1.494.417
UNIOR, d. d.	39,43 %	72.798.579	0,65 %	6,54	5,67	0	0
SAVA, d. d.	61,91 %	71.226.529	0,64%	2,01	5,67	0	0
SKUPAJ TOP 5 GOSPODARSTVO IN TURIZEM		1.010.490.014	9,03 %			62.684.977	36.579.998
SKUPAJ TOP 5 VSI STEBRI		8.594.029.245	76,76 %			181.570.926	154.633.954
CELOTNI PORTFELJ RS + SDH		11.195.836.750	100 %			190.655.299	175.500.357

* Stvarna dividenda.

7.3.2 Terjatve

DUTB (sedaj SDH) je v drugem polletju 2022 ustvaril 55,8 mio EUR prilivov iz upravljanja terjatev. Največje prilive predstavljajo prodaje terjatev družb Alpina, d. o. o., in Merkur nepremičnine, d. d. V drugem polletju 2022 je bilo na podlagi refinanciranja posojil poslovnih bank, rednega ali drugačnega poplačila s polno izterjanim pogodbenim dolgom zaključenih 15 primerov v skupni višini 0,3 mio EUR.

V primerih, v katerih od 30. junija 2022 ni bilo verjetno pričakovati poplačil (primeri brez stvarnih zavarovanj), je bilo v drugi polovici leta 2022 na podlagi množice aktivnosti realiziranih za 0,6 mio EUR poplačil. Ta se nanašajo na 35 primerov

(razdelitve splošnih stečajnih mas, poplačila na podlagi sporazumov, uspešno končani izvršilni in drugi sodni postopki).

7.3.3 Stvarno premoženje

V drugi polovici leta 2022 je bilo s prodajo na trgu realiziranih 5,9 mio EUR prilivov za prodanih 68 posameznih delov nepremičnin. V drugi polovici leta 2022 je bilo med drugim realiziranih tudi 0,6 mio EUR prilivov iz oddajanja nepremičnin v najem.

Poleg prodajnih in oddajnih aktivnosti so bile izvedene tudi številne aktivnosti za zniževanje stroškov upravljanja stvar-

nega premoženja, med drugim se je s sodelovanjem Ministrstva za kulturo RS sklenil dogovor, na podlagi katerega so umetniške galerije v letu 2023 prevzele v posest in hrambo

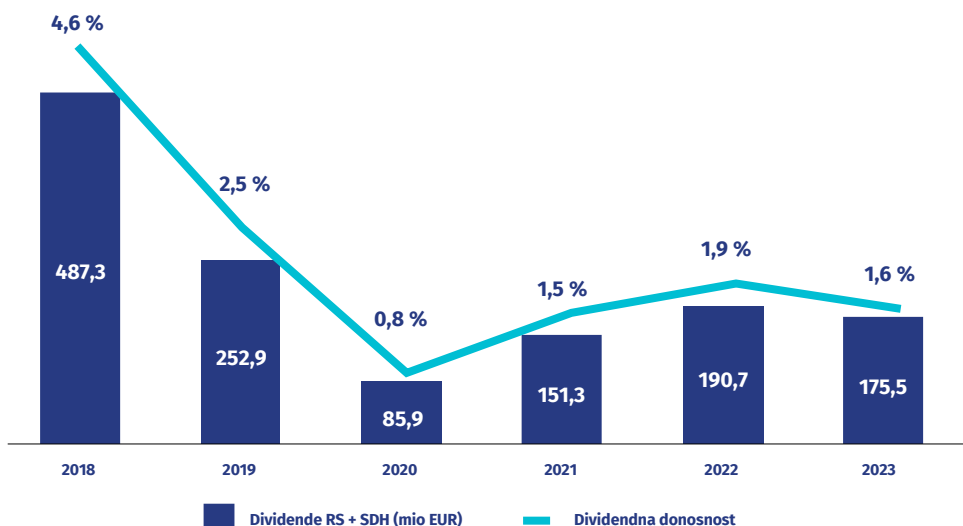
umetniška dela, s čimer je SDH celotne stroške upravljanja z umetniškimi deli prenesel na galerije.

7.4 Dividende

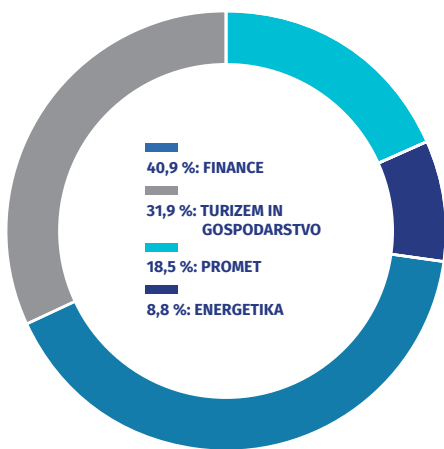
V letu 2023 bo znesek izplačanih dividend (za poslovno leto 2022) znašal 175,5 mio EUR, kar je nad načrtovanim nivojem iz LNU za to leto, ki je bil 162,6 mio EUR. Najvišji delež dividend bodo pripevale družbe iz **stebra Finance**, in sicer 40,9 %, sledi

steber Turizem in gospodarstvo z 31,9-odstotnim deležem, steber Promet bo prispeval 18,5 % vseh dividend, steber Energetika pa 8,8 %. Med dividende je prišteta tudi stvarna dividenda SŽ v višini 9,8 mio EUR (načrtovana je bila v višini 3 mio EUR).

GRAF: PRIKAZ VIŠINE IZPLAČANIH DIVIDEND V EUR ZA NALOŽBE V LASTI RS IN SDH, LOČENO PO LETIH (ZA PRETEKLO POSLOVNO LETO)

GRAF: NAJVEČJI IZPLAČEVALCI DIVIDEND RS IN SDH V LETU 2023 (ZA POSLOVNO LETO 2022) – PO POSAMEZNIH STEBRIH

GRAF: NAJVEČJI IZPLAČEVALCI DIVIDEND RS IN SDH V LETU 2023 (ZA POSLOVNO LETO 2022) – PO POSAMEZNIH DRUŽBAH

Od posameznih družb je največ dividend izplačala Zavarovalnica Triglav, in sicer 20,3 % vseh dividend. Sledijo Krka, NLB, Luka Koper, SiDG in Petrol. Skupaj je največjih šest izplačevalcev izplačalo več kot 86 % vseh dividend.

7.5 Povzetek meril za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države in izpolnjevanje teh meril v letu 2022

V spodnji tabeli je pregled izpolnjevanja dveh od meril za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države za poslov-

no leto 2022. Iz preglednice so izpuščene kapitalske naložbe države, za katere letni načrt upravljanja ni bil pripravljen.

TABELA: DOSEGANJE CILJEV NA PODLAGI POSTAVLJENIH MERIL V LETNEM NAČRTU UPRAVLJANJA ZA LETO 2022

Steber, kapitalska naložba	ROE 2022 (%)		EBITDA marža 2022 (%)	
	Letni načrt upravljanja	Realizacija	Letni načrt upravljanja	Realizacija
PROMET				
DARS, d. d.	2,86	4,33	79,28	76,86
KOPP, d. o. o.	0,05	0,78	6,01	5,23
KZPS, d. o. o.	3,71	41,89	9,67	16,20
LUKA KOPER SKUPINA	7,00	15,09	28,50	36,06
POŠTA SLOVENIJE SKUPINA	3,85	2,82	9,86	9,19
SŽ SKUPINA	4,69	5,02	15,49	16,86
ENERGETIKA				
ELEKTRO CELJE, d. d.	3,81	-1,82	39,90	25,32
ELEKTRO GORENJSKA SKUPINA	3,98	0,14	45,64	28,85
ELEKTRO LJUBLJANA, d. d.	3,21	-2,02	42,52	25,25
ELEKTRO MARIBOR SKUPINA	3,90	1,89	42,84	26,64
ELEKTRO PRIMORSKA, d. d.	4,01	-0,90	42,30	28,67
GEN SKUPINA	6,75	2,26	5,70	2,16
GEOPLIN, d. o. o.	5,74	-21,18	1,17	-1,96
HSE SKUPINA	16,10	-29,53	6,65	-2,29
NAFTA LENDAVA SKUPINA	-2,20	-3,23	2,55	1,44
PETROL SKUPINA	13,90	-0,30	10,50	4,16
PLINHOLD SKUPINA	2,08	2,53	60,60	25,31
FINANCE				
D. S. U., d. o. o.	5,48	6,55	63,58	64,90
TURIZEM IN GOSPODARSTVO				
ADRIA, d. o. o.	3,56	4,11	25,15	22,76
BODOČNOST MARIBOR, d. o. o.	5,51	10,73	4,74	7,54
CETIS SKUPINA	16,00	31,82	17,50	22,48
CINKARNA Celje, d. d.	9,00	21,74	20,00	26,17
CSS, d. o. o.	2,58	2,75	3,64	3,09
HIT SKUPINA	6,39	21,32	12,56	15,57
KOTO, d. o. o.	2,86	23,02	12,28	21,13
KRKA SKUPINA	13,00	17,93	26,50	28,50
LOTERIJA SLOVENIJE, d. d.	23,50	30,70	7,03	8,12
POMGRAD – VGP, d. d.	1,94	6,10	7,85	7,5
SAVA SKUPINA	-3,50	5,67	14,00	22,56
SIJ SKUPINA	5,98	22,57	9,90	13,76
STUDENTENHEIM KOROTAN GMBH	-9,00	-5,65	-5,70	7,28
TELEKOM SLOVENIJE SKUPINA	7,00	6,19	35,50	32,85
TERME OLIMIA SKUPINA	4,53	7,56	21,87	22,62
UNIOR SKUPINA	5,30	5,67	12,20	9,46
URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE, d. o. o.	1,51	3,34	8,07	10,82
VGP, d. d.	-9,11	13,86	2,54	7,71
VGP DRAVA Ptuj, d. o. o.	14,10	24,13	6,20	7,66
VGP Novo mesto, d. d.	7,80	10,28	13,60	16,72

Opomba: Če družbe pripravljajo konsolidirane izkaze, se kazalniki nanašajo na poslovne rezultate skupin, razen pri elektrodistribucijskih podjetjih (EDP), pri katerih se kazalnik EBITDA marža nanaša na matične družbe. Pri družbi Petrol je namesto EBITDA marže naveden kazalnik bruto marža.

Steber, kapitalska naložba	Letni načrt upravljanja	ROE 2022 (%)		CIR* 2022 (%)	
		Realizacija	Letni načrt upravljanja	Realizacija	Letni načrt upravljanja
FINANCE – BANKE					
NLB SKUPINA	9,00	12,20	59,00	57,60	57,60
SID banka, d. d., Ljubljana	0,20	1,78	63,63	81,65	81,65

* delež operativnih stroškov v neto prihodkih (angl. cost to income ratio)

Steber, kapitalska naložba	Letni načrt upravljanja	ROE 2022 (%)		Kombinirani količnik 2022 (%)	
		Realizacija	Letni načrt upravljanja	Realizacija	Letni načrt upravljanja
FINANCE – ZAVAROVALNICE					
ZAVAROVALNA SKUPINA SAVA	12,00	14,90	95,00	90,70	90,70
ZAVAROVALNICA TRIGLAV SKUPINA	9,00	13,10	95,00	88,10	88,10

08

IZKAZNICE 20 NAJVEČJIH DRUŽB PORTFELJA RS IN SDH

SEZNAM IZKAZNIC DRUŽB PO STEBRIH ENERGETIKA, PROMET, FINANCE TER GOSPODARSTVO IN TURIZEM

ENERGETIKA

ELEKTRO CELJE, D. D.
 ELEKTRO GORENJSKA, D. D.
 ELEKTRO LJUBLJANA, D. D.
 ELEKTRO MARIBOR, D. D.
 ELEKTRO PRIMORSKA, D. D.
 GEN ENERGIJA, D. O. O.
 HSE, D. O. O.
 PLINHOLD, D. O. O.
 PETROL, D. D.

PROMET

DARS, D. D.
 LUKA KOPER, D. D.
 POŠTA SLOVENIJE, D. O. O.
 SLOVENSKE ŽELEZNICE, D. O. O.

FINANCE

NLB, D. D.
 POZAVAROVALNICA SAVA, D. D.
 SID, SLOVENSKA IZVOZNA IN RAZVOJNA BANKA, D. D., LJUBLJANA
 ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D. D.

GOSPODARSTVO IN TURIZEM

KRKA, D. Dd.
 SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA, D. D.
 TELEKOM SLOVENIJE, D. D.

ENERGETIKA

ELEKTRO CELJE, d. d.

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Vrunčeva ulica 2 A, Celje**

Povprečno št. zaposlenih: **622**

Lastniški delež RS (%): **79,50**

Osnovni podatki o dejavnosti

Elektro Celje sestavljata matična družba Elektro Celje, d. d., in povezani družbi Elektro Celje OVI, d. o. o. (100-odstotni poslovni delež) ter ECE, d. o. o. (36,42-odstotni poslovni delež), ki zaradi nematerialnosti skladno z ZGD-1 nista vključeni v konsolidirane izkaze.

Družba Elektro Celje izvaja delegirane storitve GJS distribucijskega operaterja.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	79,50
KALANTIA LIMITED	3,74
INTERCAPITAL securities Ltd. - FIDUCIARNI RAČUN	1,69
COLLIS PLUS d. o. o.	1,65
ELEKTRO CELJE, d. d.	1,38

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	-1,82	6,12	2,50
ROA (v %)	-1,38	4,67	1,89
EBITDA marža (v %)	25,32	39,72	36,79
EBIT marža (v %)	-9,94	13,72	9,70
Neto finančni dolg / EBITDA	3,36	1,27	1,58
Finančni vzvod	1,34	1,30	1,32

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	0	0
DENARNA SREDSTVA	566.426	1.435.354	597.812
SREDSTVA	307.201.721	305.377.920	293.952.609
KAPITAL	228.725.997	234.602.568	222.482.388
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	38.387.901	29.337.059	31.297.203
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	20.033.842	21.760.123	18.723.115

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	40.639.370	52.368.583	47.072.367
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	55.143.389	71.959.696	66.632.315
EBIT	-5.480.807	9.874.586	6.463.861
EBITDA	13.962.710	28.582.243	24.511.297
ČISTI DOBIČEK	-4.226.339	13.983.238	5.535.289

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo (za matično družbo)	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROA (v %)	-1,38	2,87
EBITDA marža (v %)	25,32	39,90
Neto finančni dolg / EBITDA	3,36	1,71
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	49,89	58,35
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	63.065	85.070
ROE matične družbe (v %)	-1,82	3,81
Strateški tip		
SAIDI (minute/uporabnika/leto)	24,40	30,00
Delež izgub na distribuirano EE (v % na leto)	4,21	4,30
OPEX na distribuirano EE (EUR/MWh/leto)	23,67	20,27
SAIFI (število prekinitev/uporabnika/leto)	0,59	0,70
MAIFI (število kratkotrajnih prekinitev/uporabnika/leto)	2,03	3,00

Komentar poslovanja v 2022

Poleg zahtevnih gospodarskih razmer in rasti cen materialov ter storitev je na poslovanje družbe v letu 2022 izrazito vplival sprejem Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE). Zaradi navedenega zakona je družba utrpela trimesečni izpad prilivov iz naslova omrežnine v skupni višini 12,1 mio EUR.

Poslovno leto 2022 je družba zaključila z 4,2 mio EUR čiste izgube, v predhodnem letu pa je ustvarila 14,02 mio EUR čistega dobička. Negativen rezultat je posledica sprejetega Interventnega zakona, po sprejetju katerega je družba sprejela rebalans poslovnega načrta za leto 2022, s katerim je bilo predvideno znižanje investicij, pridobitev dodatne likvidnosti na finančnem in optimiranje stroškov obratovanja ter vzdrževanja. Družba je v iskanju dodatnih virov financiranja intenzivirala sodelovanje s pristojnim ministrstvom, z namenom, da se čim prej črpajo sredstva iz Načrta za okrevanje in odpornost, namenjena elektrodistribucijskemu sistemu. Po sprejemu rebalansa plana je družba svoje poslovanje ves čas prilagajala aktualnim razmeram.

Družba je v letu 2022 realizirala 40,6 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je glede na predhodno leto nižje za 22,4 % oz. 11,7 mio EUR.

Celotni prevzem električne energije v distribucijsko omrežje Elektra Celje je v letu 2022 znašal 1.994.352 MWh, kar je 3,1 % manj kot v letu 2021, medtem ko je maksimalna konična obremenitev, dosežena januarja, znašala 352,4 MW. Končnim odje-

malcem je bilo distribuiranih 1.913.720 MWh električne energije (3,1 % manj kot v predhodnem letu).

Stroški materiala in storitev so znašali 15,6 mio EUR in so za 3 mio EUR (16,3 %) nižji od realiziranih stroškov v predhodnem letu, predvsem zaradi nižjega obsega investicijskih vlaganj.

Stroški dela znašajo 25,3 mio EUR in so v primerjavi z doseženimi v letu 2021 višji za 775 tisoč EUR. V družbi se plače usklajujejo kvartalno, po kolektivni pogodbi glede na rast življenjskih stroškov.

Investicijska vlaganja v letu 2022 so realizirana v višini 20,3 mio EUR, kar je 5 % več glede na rebalans načrta poslovanja za leto 2022 (19,3 mio EUR, medtem ko je bilo po prvotnem planu načrtovano 30,3 mio EUR). Za financiranje investicijskih vlaganj je v aprilu družba s poslovno banko sklenila posojilno pogodbo v višini 15,2 mio EUR. Kljub najetju kredita, je družba morala preložiti ne nujne investicije v prihodnja leta, zaradi dviga cen materiala pa je bilo za isti obseg finančnih sredstev narejeno manj objektov. V letu 2022 je bilo pokabljenih 1.395,7 km SN vodov (137,8 km več kot v letu 2021), kar predstavlja 36 % SN omrežja in 7.452,7 km NN vodov (152,6 km več kot v predhodnem letu) oz. 57 % NN omrežja.

Zaradi negativnega vpliva regulacije na prihodke družbe ekonomsko-finančni kazalniki iz LNU niso doseženi v pričakovani višini. LNU za leto 2022 je bil sprejet pred uveljavitvijo ZUOPVCE.

Na strani strateških kazalnikov družba v letu 2022, z izjemo kazalnika OPEX na distribuirano električno energijo, presega pričakovanja iz LNU za leto 2022. Zaradi visoke rasti stroškov materiala in storitev, kar je posledica splošne rasti cen, je kazalnik OPEX na distribuirano EE dosežen v višini 23,67, kar je za 17 % manj ugodno kot znaša po LNU (20,27).

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Glavni cilji družbe ostajajo zagotavljanje zanesljivega, sodobnega, stroškovno učinkovitega in varnega omrežja. Družba stalen razvoj in izboljšave dosega s primernimi investicijskimi vlaganji. Osnova za pripravo plana investicij je Razvojni načrt distribucijskega sistema električne energije za obdobje 2023–2032. Potrebna investicijska vlaganja družbe v obdobju 2023–2032 so načrtovana v višini 614,9 mio EUR, za leto 2023 v višini 36,6 mio EUR ter leto 2024 v višini 48,5 mio EUR.

Strateške usmeritve

Ključne strateške usmeritve družbe so naslednje:

- razvoj novih storitev;
- digitalizacija poslovanja;
- kakovost in zanesljivost oskrbe;
- zagotavljanje kakovostnih storitev za odjemalce s krepitvijo distribucijske mreže, uvajanje novih tehnologij in storitev;
- optimizacija in povečevanje učinkovitosti poslovnih procesov in zagotavljanje donosnosti lastnikom;
- trajnostni razvoj.

Strateški cilji:

- povečanje vlaganja v novogradnje in rekonstrukcijo omrežja, do leta 2025 povečati delež pokablitev SN omrežja na 48 % in NN omrežja na 63 %;
- SAIDI lastni vzrok 0,7 in SAIFI 30,1 ter načrtovani SAIDI 145 in SAIFI 0,98;
- vpeljati vitko in učinkovito organiziranost.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

ELEKTRO GORENJSKA, d. d

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Ulica Mirka Vadnova 3 A, Kranj**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **306**

Lastniški delež RS (%): **79,48**

Lastniški delež SDH (%): **0,31**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupino Elektro Gorenjska sestavljajo obvladujoča družba Elektro Gorenjska, d. d. in njena odvisna družba Gorenjske elektrarne, d. o. o. ki je v 100 % lasti družbe Elektro Gorenjska. Skupina kot povezane osebe obravnava še družbo GEK Vzdrževanje, d. o. o. v kateri ima družba Gorenjske elektrarne 100 % lastniški delež, in družbo Soenergetika, v kateri imajo Gorenjske elektrarne 25 % lastniški delež.

Družba Elektro Gorenjska izvaja delegirane storitve GJS distribucijskega operaterja.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	79,48
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	2,50
BAU 1, d. o. o.	1,93
Sava Re, d. d.	1,62
Pivovarna Laško Union, d. o. o.	1,57

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	0,14	4,60	3,20
ROA (v %)	0,10	3,17	2,19
EBITDA marža (v %)	31,54	48,48	46,64
EBIT marža (v %)	-1,40	20,00	17,09
Neto finančni dolg / EBITDA	3,95	1,91	2,15
Finančni vzvod	1,48	1,44	1,46

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	1.006.962	4.006.962	3.011.605
DENARNA SREDSTVA	5.610.431	5.996.468	5.920.503
SREDSTVA	257.963.568	252.115.035	246.247.361
KAPITAL	173.886.767	174.624.768	168.642.937
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	47.199.615	43.477.539	45.327.984
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	17.040.640	16.368.379	13.553.133

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	34.691.112	39.766.295	37.114.917
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	39.836.718	45.292.033	43.671.329
EBIT	-556.559	9.060.263	7.461.483
EBITDA	12.563.706	21.958.770	20.369.731
ČISTI DOBIČEK	247.838	7.897.717	5.349.080

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROA (v %)	-0,77	2,79
EBITDA marža (v %)	28,83	45,64
Neto finančni dolg / EBITDA	5,92	2,83
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	56,69	59,39
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	79.097	109.711
ROE skupine (v %)	0,14	3,98
Strateški tip		
SAIDI (minute/uporabnika/leto)	11,57	26,50
Delež izgub na distribuirano EE (v % na leto)	3,54	4,04
OPEX na distribuirano EE (EUR/MWh/leto)	22,72	21,90
SAIFI (število prekinitev/uporabnika/leto)	0,44	0,79
MAIFI (število kratkotrajnih prekinitev/uporabnika/leto)	2,32	7,10

Komentar poslovanja v 2022

Poslovanje družb v Skupini Elektro Gorenjska v letu 2022 lahko ocenimo kot uspešno, vendar zaradi Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE), ki je bil sprejet kot odgovor na vpliv visokih cen energentov, precej slabše od prvotno zastavljenih nivojev. Zaradi ZUOPVCE so se prihodki družbe Elektro Gorenjska znižali za 9,9 mio EUR, kar je približno četrtnina celoletnih prihodkov. Nenačrtovan ukrep je korenito spremenil finančne in naložbene načrte ter pomembno posegel v zmožnosti priključevanja novih uporabnikov v distribucijsko omrežje. Skupaj z ostalimi elektrodistribucijskimi družbami si že od sprejetja zakona prizadevajo za povračilo izpada prihodkov.

Skupina Elektro Gorenjska je v letu 2022 ustvarila čiste prihodke od prodaje v višini so 34,6 mio EUR, ki so bili v primerjavi s predhodnim letom nižji za 5,2 mio EUR. Večino čistih prihodkov od prodaje skupine, (76 %) predstavljajo prihodki obvladujoče družbe. V primerjavi z letom 2021 se je odjem električne energije malenkost povečal (za 0,26 %).

Stroški blaga, materiala in storitev skupine so v letu 2022 znašali 11,9 mio EUR in so 3,0 mio višji kot v letu 2021. Največji strošek predstavljajo višji stroški materiala, pretežno zaradi višjih nabavnih cen in stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem elektroenergetske infrastrukture in ostalih opredmetenih osnovnih sredstev.

Stroški dela v skupini so znašali 14,9 mio EUR so za 1,0 mio EUR višji kot leto prej, predvsem zaradi uskladitve plač (skladno s PKP), zaradi rasti življenjskih stroškov, večjega števila zaposlenih, višjih stroškov odpravnin in višjih stroškov prevoza na delo.

Na 31. december 2022 je bilo v skupini Elektro Gorenjska 319 zaposlenih, kar je 8 zaposlenih več kot na 31. december 2021.

Skupina Elektro Gorenjska je v letu 2022 poslovala s čistim poslovnim izidom 248 tisoč EUR, družba Elektro Gorenjska pa je v letu 2022 poslovala z izgubo v višini 1,9 mio EUR. Čisti poslovni izid družbe in skupine je v primerjavi z doseženim v letu 2021 nižji predvsem zaradi nižjih prihodkov po pogodbi s SODO, kot posledica interventnega zakona (ZUOPVCE).

Prvotni investicijski načrt družbe Elektro Gorenjska, ki je znašal 21 mio EUR, so znižali za 9 mio EUR. Zmanjšanje razpoložljivih investicijskih sredstev so uspeli delno nadomestiti s sredstvi od prodaje preostanka naložbe v družbi ECE. Končna vrednost investicij v družbi Elektro Gorenjska je tako v letu 2022 znašala 14,8 mio EUR, kar je za 1,3 mio EUR oz. 8,1 % nižje kot v letu 2021. Investicije Skupine Elektro Gorenjska so v letu 2023 znašale 18,5 mio EUR in so za 1,1 mio EUR oz. 6,3 % višje kot v predhodnem letu. Konec leta 2022 je bilo v podzemni kablanski izvedbi 68,6 % celotnega SN-omrežja ter 87,3 % celotnega NN-omrežja. V primerjavi s koncem leta 2021 se je delež VN- in SN-omrežja v podzemni kablanski izvedbi povečal za 0,7 odstotne točke, delež NN-omrežja pa za 0,3 odstotne točke.

Ekonomsko-finančni cilji družbe, zastavljeni z LNU 2022, niso bili doseženi. Izjema je le merilo CAPEX v čistih prihodkih od prodaje, saj je bilo znižanje investicij manjše kot znižanje čistih prihodkov od prodaje.

Na strani strateških kazalnikov družba v letu 2022, z izjemo kazalnika OPEX na distribuirano električno energijo, dosega boljše rezultate kot v predhodnem letu in presega pričakovanja iz LNU za leto 2022. Kazalec delež izgub je v primerja-

vi s planom oz. z letom 2021 boljši zaradi dodatnih ojačitev omrežja, zaradi vgradnje novih pametnih števecv in s tem povezanih odprav napak na prevzemno-predajnih mestih ter zaradi višanja deleža prejema električne energije iz proizvodnih naprav za samooskrbo. Kazalnik OPEX na distribuirano EE je v primerjavi z načrtovanim oz. LNU 2022 malenkost slabši, ker je bila količina distribuirane EE za 1,7 % nižja od prvotno načrtovane, v primerjavi z doseženim v letu 2021 pa je zaradi višjih stroškov slabši za 5 %.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

- Glavni cilji družbe ostajajo zagotavljanje zanesljivega, sodobnega, stroškovno učinkovitega in varnega omrežja. Družba stalen razvoj in izboljšave dosega s primernimi investicijskimi vlaganji. Osnova za pripravo plana investicij je Razvojni načrt distribucijskega sistema električne energije za obdobje 2023–2032. Investicijska vlaganja družbe za obdobje 2023–2032, so načrtovana v višini 515,9 mio EUR, za leto 2023 v višini 31,0 mio EUR ter leto 2024 v višini 36,1 mio EUR.

Strateške usmeritve:

- razvoj novih inovativnih in donosnih poslovnih modelov;
- prepoznavanje potreb strank in vzpostavljanje zaupanja.

Strateški cilji:

- Rast prihodkov, donosnosti, visoka dodana vrednost na zaposlenega.
- Optimalna ponudba naprednih rešitev za trg z višjo dodano vrednostjo, kakovostna izvedba produktov in storitev, visoko zaupanje in zadovoljstvo strank, prepoznavnost blagovne znamke »Inženiring«, ugled v širši skupnosti.
- Razvoj novih storitev in produktov, kakovostno obvladovanje projektov, ustrezna organiziranost, selektivno sodelovanje v evropskih razvojnih projektih, stroškovna učinkovitost.
- Ustrezna kadrovska struktura za dejavnost Inženiring, zavzeti in ustvarjalni zaposleni, agilna kultura in vključevalno vodenje.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Elektro Ljubljana

Osnovni podatki o dejavnosti

Elektro Ljubljana sestavlja matična družba Elektro Ljubljana, d. d., in hčerinska družba Elektro Ljubljana OVE, d. o. o., ki pa zaradi nematerialnosti skladno z ZGD-1 ni vključena v konsolidirane izkaze. Družba Elektro Ljubljana izvaja delegirane storitve GJS distribucijskega operaterja, osnovna dejavnost odvisne družbe Elektro Ljubljana OVE je razvoj uporabe obnovljivih virov energije.

ELEKTRO LJUBLJANA, d. d.

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Slovenska cesta 56, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih: **879**

Lastniški delež RS (%): **79,50**

Lastniški delež SDH (%): **0,30**

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	79,50
GENERALI d. d.	3,92
TRIGLAV VZAJEMNI SKLADI - DELNIŠKI TRIGLAV STEBER GLOBAL	2,72
KALANTIA LIMITED	1,65
KD Group d. d.	1,47

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	-2,02	4,15	3,41
ROA (v %)	-1,31	2,75	2,24
EBITDA marža (v %)	25,25	42,39	41,88
EBIT marža (v %)	-9,45	14,21	12,51
Neto finančni dolg / EBITDA	3,52	1,83	2,22
Finančni vzvod	1,60	1,50	1,52

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	12.227.500	0	0
DENARNA SREDSTVA	2.535.240	9.119.636	2.229.221
SREDSTVA	538.444.022	516.855.531	509.556.928
KAPITAL	336.383.094	345.093.261	335.015.072
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	72.404.694	72.161.990	74.758.909
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	44.279.162	35.172.549	34.828.306

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	70.234.900	87.576.135	82.203.014
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	86.365.989	103.477.330	98.366.745
EBIT	-8.157.292	14.708.909	12.305.226
EBITDA	21.808.894	43.865.451	41.196.342
ČISTI DOBIČEK	-6.899.650	14.115.202	11.304.430

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo (za matično družbo)	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROA (v %)	-1,31	2,12
EBITDA marža (v %)	25,25	42,52
Neto finančni dolg / EBITDA	3,52	1,87
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	46,07	44,77
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	66.247	90.749
ROE (v %)	-2,02	3,21
Strateški tip		
SAIDI (minute/uporabnika/leto)	46,68	41,99
Delež izgub na distribuirano EE (v % na leto)	3,58	4,40
OPEX na distribuirano EE (EUR/MWh/leto)	16,99	16,31
SAIFI (število prekinitev/uporabnika/leto)	1,24	1,01
MAIFI (število kratkotrajnih prekinitev/uporabnika/leto)	5,27	4,88

Komentar poslovanja v 2022

Poleg zahtevnih gospodarskih razmer in rasti cen materialov ter storitev je na poslovanje družbe v letu 2022 izrazito vplival sprejem Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE). Zaradi navedenega zakona je družba utrpela trimesečni izpad prilivov iz naslova omrežnine v skupni višini 20,0 mio EUR.

Zaradi interventnega zakona in posledičnega izpada denarnega toka iz omrežnine je morala družba prilagoditi celotno poslovanje in investicijske načrte. NS družbe Elektro Ljubljana je po uveljavitvi ZUOPVCE sprejel rebalans poslovnega načrta za obdobje 2022-2024, ki je za leto 2022 predvidel znižanje investicij za 17 mio EUR (iz 39 mio EUR na 22 mio EUR), najem dolgoročnih posojil v višini 5 mio EUR, zamik plačil dobaviteljem in znižanje stroškov poslovanja. Družba je v iskanju dodatnih virov financiranja intenzivirala sodelovanje s pristojnim ministrstvom, z namenom, da se čim prej črpajo sredstva iz Načrta za okrevanje in odpornost, namenjena elektrodistribucijskemu sistemu. Po sprejemu rebalansa plana je družba svoje poslovanje ves čas prilagajala aktualnim razmeram.

Čisti prihodki družbe v letu 2022 so znašali 70,2 mio EUR, to je za 17,4 mio EUR oziroma 19,8 % manj kot v predhodnem letu. V primerjavi z letom 2021 se je odjem električne energije znižal za 2,0 %, distribuirane je bilo 4.224.938 GWh električne energije.

Stroški materiala in storitev so se v letu 2022, zaradi visoke inflacije, rasti cen energentov in surovin ter težav v dobavnih verigah, močno povečali in so v letu 2022 znašali 27,6 mio EUR ter so za 3,9 mio EUR oziroma 15,5 % višji kot v predhodnem letu.

Stroški dela so v letu 2022 znašali 36,4 mio EUR. Predvsem zaradi visoke rasti cen življenjskih potrebščin in posledičnega usklajevanja plač po določilih Podjetniške kolektivne pogodbe so bili od predhodnega leta višji za 1,2 mio EUR oziroma za 3,4 %.

Poslovno leto 2022 je družba zaključila z izgubo v višini 6,9 mio EUR, v letu 2021 je ustvarila 14,1 mio EUR dobička. V primerjavi z rebalansom poslovnega načrta je izguba za 3,4 mio EUR večja, v največji meri zaradi nižjih prihodkov od najema elektrodistribucijske infrastrukture in storitev za SODO. Pomembno na slabše poslovne rezultate vpliva tudi visoka inflacija, ki se odraža na višjih stroškovnih postavkah.

Investicije so bile realizirane v višini 32,4 mio EUR investicij, kar je za 3,1 mio EUR manj kot predhodno leto. V zadnjih petih letih so povečali dolžino SN kablovodov za 237 km in zmanjšali dolžino SN nadzemnih vodov za 141 km ter povečali dolžino NN kablovodov za 345 km in zmanjšali dolžino NN nadzemnih vodov za 135 km, še vedno pa imajo 57 % SN omrežja in 42 % NN omrežja v prosto zračni izvedbi.

Zaradi navedenih okoliščin, družba ekonomskih kazalnikov določenih z LNU 2022 ni dosegla. LNU za leto 2022 je bil sprejet pred uveljavitvijo ZUOPVCE.

Na strani strateških kazalnikov družba dosega slabši rezultat od LNU, razen pri kazalniku delež izgub na distribuirano električno energijo. Poslabšanje strateških kazalnikov je predvsem posledica neugodnih vremenskih vplivov, predvsem izrazitih lokalnih neurij v poletnih mesecih. Povečanje števila kratkotrajnih prekinitev (MAIFI) pa je tudi posledica zaraščenosti krajine, sečnje in drugih gospodarskih dejavnosti, ki so

se s svojo intenzivnostjo v letu 2022 vrnile na raven pred pandemijo covid-19. Kazalnik OPEX na distribuirano EE se je glede na vrednosti predhodnega leta poslabšal in ne dosega ciljnih vrednosti iz LNU, zaradi zmanjšanja porabe električne energije in povečanja stroškov poslovanja.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Glavni cilji družbe ostajajo zagotavljanje zanesljivega, sodobnega, stroškovno učinkovitega in varnega omrežja. Družba stalen razvoj in izboljšave dosega s primernimi investicijskimi vlaganji. Osnova za pripravo plana investicij je Razvojni načrt distribucijskega sistema električne energije za obdobje 2023–2032. Potrebna investicijska vlaganja družbe v obdobju 2023–2032 so načrtovana v višini 1.077 mio EUR, za leto 2023 v višini 49,7 mio EUR ter leto 2024 v višini 63,5 mio EUR.

Strateške usmeritve:

- razvoj zanesljivega in varnega omrežja;
- izpolnjevanje poslovnih ciljev in zagotavljanje dolgoročne finančne stabilnosti;
- trajnostni razvoj in vključevanje v inovativne dejavnosti.

Strateški cilji:

- zadostiti načrtovani in dejanski porabi ter potrebam po električni moči;
- zadostiti potrebam vključevanja razpršene proizvodnje električne energije;
- zagotoviti sodobno omrežje;
- zagotoviti stroškovno učinkovito omrežje;
- zagotoviti varovanje okolja skladno z zakonodajo;
- zagotoviti dolgoročno stabilnost, zanesljivost in razpoložljivost distribucijskega omrežja;
- zagotoviti dolgoročni dvig oziroma ohranjanje kakovosti preskrbe z električno energijo glede na ciljno raven kakovosti in zadostiti potrebam, ki jih določajo nacionalni energetske podnebni cilji.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

ELEKTRO MARIBOR

ELEKTRO MARIBOR, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

 Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

 Tip naložbe: **Strateška**

 Sedež: **Vetrinjska ulica 2, Maribor**

 Povprečno št. zaposlenih (skupina): **781**

 Lastniški delež RS (%): **79,86**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupino Elektro Maribor so do 31. maja 2022 sestavljale obvladujoča družba Elektro Maribor, d. d. in dve odvisni družbi:

- Energija plus, d. o. o., ki je bila v 100-odstotni lasti matične družbe do 31. maja 2022,
- OVEN Elektro Maribor, d. o. o., ki je v 100-odstotni lasti matične družbe.

Glavna dejavnost družbe OVEN Elektro Maribor, d. o. o. je proizvodnja električne energije iz malih hidroelektrarnah in sončnih elektrarn, glavna dejavnost družbe Energija plus, d. o. o. pa je nakup in prodaja energentov.

Zaradi prodaje 51 % poslovnega deleža Energije plus, d. o. o., je le ta vključena v konsolidacijo do 31. maja 2022, od tega datuma dalje vodi družba Elektro Maribor, d. d. naložbo v Energija plus, d. o. o. kot pridruženo družbo.

Družba Elektro Maribor izvaja delegirane storitve GJS distribucijskega operaterja.

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	0	0
DENARNA SREDSTVA	14.893.263	7.906.390	13.927.196
SREDSTVA	430.183.457	448.660.677	429.040.154
KAPITAL	312.326.095	308.111.741	301.873.974
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	52.349.452	48.917.748	44.067.285
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	23.862.423	50.192.599	40.212.152

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	49.781.568	63.937.719	173.464.076
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	71.116.090	88.236.181	199.403.632
EBIT	-4.537.849	11.539.490	12.410.545
EBITDA	19.336.808	34.301.998	35.631.384
ČISTI DOBIČEK	5.859.172	9.160.632	10.693.866

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	79,86
Pivovarna Laško Union, d. o. o.	5,76
KALANTIA LIMITED	3,29
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	1,62
COLLIS PLUS, d. o. o.	0,90

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	1,89	3,00	3,58
ROA (v %)	1,33	2,09	2,52
EBITDA marža (v %)	27,19	38,88	17,87
EBIT marža (v %)	-6,38	13,08	6,22
Neto finančni dolg / EBITDA	2,37	1,40	1,02
Finančni vzvod	1,38	1,46	1,42

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo (za matično družbo)	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROA (v %)	0,98	3,18
EBITDA marža (v %)	26,64	42,84
Neto finančni dolg / EBITDA	2,47	1,58
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	58,41	52,57
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	63.483	79.300
ROE skupine (v %)	1,89	3,90
Strateški tip		
SAIDI (minute/uporabnika/leto)	26,31	44,75
Delež izgub na distribuirano EE (v % na leto)	4,52	4,70
OPEX na distribuirano EE (EUR/MWh/leto)	22,47	21,19
SAIFI (število prekinitev/uporabnika/leto)	0,87	1,15
MAIFI (število kratkotrajnih prekinitev/uporabnika/leto)	7,88	8,35

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Elektro Maribor je v letu 2022 ustvarila čiste prihodke od prodaje v višini 49,8 mio EUR, ki so bili v primerjavi s predhodnim letom nižji za 14,2 mio EUR, kar je 23 % manj kot v predhodnem letu in 22 % manj od načrtovanih. Z uveljavitvijo Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE) so se prihodki družbe v letu 2022 znižali za 16,0 mio EUR. Nenačrtovan ukrep je korenito spremenil finančne in naložbene načrte. Skupaj z ostalimi elektrodistribucijskimi družbami si že od sprejetja zakona prizadevajo za povračilo izpada prihodkov.

Konec leta 2022 je imela družba Elektro Maribor 223.039 odjemalcev, kar je 1.771 odjemalcev več kot v predhodnem letu. Priključna moč odjemalcev je znašala 3.315 MW, in je tudi največja doslej. Družba je v letu 2022 distribuirala 2.282 GWh električne energije, kar je 1,4 % manj kot v predhodnem letu in 1 % manj od načrtovane.

Vsi stroški skupine so v letu 2022 znašali 87,0 mio EUR in so za 18 % višji glede na načrtovane ter za 12 % višji glede na preteklo leto. Glede na načrtovane stroške in odhodke so višji predvsem finančni odhodki zaradi višjih finančnih odhodkov iz oslabitve finančnih naložb. Stroški dela znašajo 31,0 mio EUR in so v primerjavi z doseženimi v letu 2021 nižji za 0,9 mio EUR.

Konec leta 2022 je bilo v skupini Elektro Maribor 769 zaposlenih, kar je 82 zaposlenih manj glede na preteklo leto, saj v okviru skupine ni več zaposlenih v družbi Energija plus, d. o. o. V družbi Elektro Maribor je bilo konec leta 765 zaposlenih, kar je za 5 zaposlenih manj glede na stanje konec predhodnega leta.

V skupini Elektro Maribor so poslovno leto 2022 zaključili s čistim poslovnim izidom v višini 5,8 mio EUR, ki je od načrtovanega nižji za 58 %, in glede na preteklo leto nižji za 39 %. Družba Elektro Maribor je poslovno leto 2022 zaključila čistim poslovnim izidom

v višini 4,1 mio EUR, ki je za 9,3 mio EUR oziroma 69 % nižji od načrtovanega. Negativno so na rezultat vplivali nižji prihodki od najema elektrodistribucijske infrastrukture in storitev za SODO ter tudi visoka inflacija, ki se odraža na višjih stroškovnih postavkah. Pozitivno pa je na poslovni izid vplivala prodaja 51 % deleža Energije plus (kupnina je znašala 17,5 mio EUR, razlika med knjigovodsko in prodajno vrednostjo je znašala 9,7 mio EUR).

S poslovnim načrtom za leto 2022 so v družbi načrtovali investicijska vlaganja v višini 33,0 mio EUR. Zaradi zakona o nujnih ukrepih in posledično izpada lastnih virov za financiranje investicijskih vlaganj ter v skladu z načrtovano zadolžitvijo, so v letu 2022 realizirali investicijska vlaganja v višini 28,8 mio EUR, kar je 13 % manj od načrtovanih investicij in za 13 % manj glede na predhodno leto. V okviru skupine so realizirali investicijska vlaganja v vrednosti 29,0 mio EUR.

Ekonomsko-finančni cilji zastavljeni z LNU 2022 niso bili doseženi. Izjema je le merilo CAPEX v čistih prihodkih od prodaje, saj je bilo znižanje investicij manjše kot znižanje čistih prihodkov od prodaje.

Na strani strateških kazalnikov družba v letu 2022 z izjemo kazalnika OPEX na distribuirano EE dosega boljše rezultate kot v predhodnem letu in presega pričakovanja iz LNU za leto 2022.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Glavni cilji ostajajo zagotavljanje zanesljivega, sodobnega, stroškovno učinkovitega in varnega omrežja. Družba stalen razvoj in izboljšave dosega s primernimi investicijskimi vlaganji. Osnova za pripravo plana investicij je Razvojni načrt distribucijskega sistema električne energije za obdobje 2023–2032. Investicijska vlaganja družbe v navedenem desetletnem obdobju so načrtovana v višini 953,5 mio EUR, za leto 2023 v višini 39,0 mio EUR ter leto 2024 v višini 51,8 mio EUR.

Strateške usmeritve:

- Razvoj tranostnega, konkurenčnega in učinkovitega elektrodistribucijskega sistema.
- Nudenje kakovostnih elektroenergetskih storitev, ki spodbujajo gospodarski razvoj.

Strateški cilji:

- Zagotavljati kakovostno in zanesljivo oskrbo z električno energijo na okolju prijazen in varen način.
- Trajnostno obratovanje, vzdrževanje in razvoj učinkovitega distribucijskega sistema električne energije.
- Zagotavljati tehnološko napredno distribucijsko obrežje.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

ELEKTRO PRIMORSKA, d. d.

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Erjavčeva ulica 22, Nova Gorica**

Povprečno št. zaposlenih: **477**

Lastniški delež RS (%): **79,68**

Osnovni podatki o dejavnosti

Zaradi prodaje 100 % poslovnega deleža družbe E 3, d. o. o. (vključno z 47,27 % deležem v družbi Knešca) v začetku leta 2021, Elektro Primorsko v letu 2022 sestavlja samo matična družba Elektro Primorska, d. d., ki izvaja regulirane storitve gospodarske javne službe distribucijskega operaterja. Površina preskrbovalnega območja zajema JZ, Z, SZ del Slovenije in znaša 4.335 km² oziroma približno 22 % površine celotne Slovenije.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	79,68
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.	5,98
Hotel Mrak, d. o. o.	2,75
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	2,00
KALANTIA LIMITED	1,28

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	-0,90	8,52	3,68
ROA (v %)	-0,66	6,30	2,71
EBITDA marža (v %)	28,67	39,12	39,30
EBIT marža (v %)	-4,53	13,68	12,46
Neto finančni dolg / EBITDA	2,84	1,11	1,61
Finančni vzvod	1,38	1,34	1,36

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	0	0
DENARNA SREDSTVA	887.022	6.160.041	1.837.633
SREDSTVA	235.919.751	233.654.874	220.864.212
KAPITAL	171.027.609	174.206.406	162.008.442
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	30.920.926	25.701.209	25.605.235
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	16.115.204	15.697.716	16.087.167

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	33.300.321	40.971.583	37.227.158
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	44.435.768	54.437.966	49.825.958
EBIT	-2.012.188	7.449.108	6.208.516
EBITDA	12.738.824	21.296.245	19.579.949
ČISTI DOBIČEK	-1.540.336	14.314.717	5.905.714

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROA (v %)	-0,66	3,02
EBITDA marža (v %)	28,67	42,30
Neto finančni dolg / EBITDA	2,84	1,55
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	59,79	54,12
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	66.823	85.940
ROE (v %)	-0,90	4,01
Strateški tip		
SAIDI (minute/uporabnika/leto)	34,69	34,35
Delež izgub na distribuirano EE (v % na leto)	5,10	5,50
OPEX na distribuirano EE (EUR/MWh/leto)	28,07	28,60
SAIFI (število prekinitev/uporabnika/leto)	0,91	1,32
MAIFI (število kratkotrajnih prekinitev/uporabnika/leto)	5,98	6,47

Komentar poslovanja v 2022

Na poslovanje družbe v letu 2022 je izrazito vplival sprejem Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE). Zaradi navedenega zakona je družba utrpela trimesečni izpad prilivov iz naslova omrežnine v skupni višini 9,6 mio EUR, kar predstavlja več kot 20 % planiranih prihodkov. Posledično je družba poslovno leto zaključila s čisto izgubo v višini 1,5 mio EUR.

Stroški blaga, materiala in storitev so znašali 12,3 mio EUR, kar je 12 % manj kot v predhodnem letu.

Stroški dela so znašali 19,0 mio EUR, kar je 0,5 % več kot v predhodnem letu, kar je posledica predvsem večjega števila zaposlenih od načrtovanega ter usklajevanja plač z rastjo cen življenjskih stroškov.

Družba je kljub velikim likvidnostnim izzivom v letu 2022 izvedla za 19,9 mio EUR investicij, kar je 2,1 mio EUR manj kot je bilo prvotno planirano.

Zaradi interventnega znižanja prihodkov in deloma tudi visokih rasti cen so vsa ekonomska merila slabša kot v letu 2021 in ne dosegajo ciljev zastavljenih z LNU 2022. Izjema je le merilo CAPEX v čistih prihodkih od prodaje, saj je bilo znižanje investicij manjše kot znižanje čistih prihodkov od prodaje.

Pri strateških kazalnikih je družba dosegla boljše rezultate od preteklega leta pri kazalnikih SAIDI, SAIFI in MAIFI. Kazalnika delež izgub na distribuirano EE in OPEX na distribuirano EE pa sta nekoliko slabša od vrednosti v preteklem letu, slednji zaradi nižje količine distribuirane EE kot v preteklem letu. Z izjemo kazalnika SAIDI so bili vsi strateški kazalniki tudi boljši kot načrtovano v LNU 2022.

V letu 2022 je bilo distribuirane 1.549.773 MWh električne energije, kar je 0,7 % več kot načrtovano in 8,2 % manj kot v

predhodnem letu. Skupna priključna moč je znašala 1.992 MW, kar je dober odstotek več kot v letu 2021.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Strateški načrt družbe za obdobje 2023 do 2027 temelji na petih strateških usmeritvah, ki vključuje strategijo trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti:

- strategija razvoja tržno perspektivnih dejavnosti,
- strategija razvoja pametnih omrežij in digitalizacija,
- strategija optimizacije procesov in racionalizacije poslovanja,
- strategija trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti,
- strategija oblikovanja partnerstev z drugimi EDP.

Družba Elektro Primorska, d. d. ima v lasti ključno infrastrukturo in veliko znanja, ter želi postati pomemben strateški partner v regiji na področju zelenega prehoda. Družba svojo temeljno in tržno dejavnost opravlja na trajnostni način, ki podpira gospodarski razvoj in hkrati omogoča socialno pravičen, ter do narave odgovoren razvoj.

V okviru strategija trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti bodo v družbi izvedli strateške projekte:

- brezpapirno poslovanje,
- projekt tehnološke posodobitve srednjenapetostnih nadzemnih vodov varnih za ptice,
- sodelovanje z lokalno skupnostjo pri skupnih projektih,
- upravljanje in razvoj ključnih kadrov,
- posodobitev nizkonapetostnega omrežja za potrebe priklopa proizvodnih naprav na OVE, toplotnih črpalk in e-mobilnosti.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Holding Slovenske elektrarne

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina HSE je ena od dveh največjih elektroenergetskih skupin v Sloveniji, največji proizvajalec in trgovec z električno energijo (EE) iz lastnih, domačih virov na veleprodajnem trgu v Sloveniji ter največji slovenski proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov. Med ostale dejavnosti skupine sodijo pridobivanje lignita, zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema v Sloveniji, ter vodenje in izvedba energetskega ter okoljskih projektov.

Skupino HSE v Sloveniji sestavljajo poleg matične družbe HSE, d. o. o. (HSE), še Dravske elektrarne Maribor, d. o. o. (DEM), Soške elektrarne Nova Gorica, d. o. o. (SENG), Srednjesavske elektrarne, d. o. o. (SRESA), Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o. (HESS), ki se zaradi 49-odstotnega deleža ne konsolidirajo, Termoelektrarna Šoštanj, d. o. o. (TEŠ), HSE - Energetska družba Trbovlje, d. o. o., skupina Premogovnik Velenje (PV), HSE Invest, d. o. o., RGP d. o. o. in trgovski družbe ECE, d. o. o. in Energija plus, d. o. o., ki je del skupine HSE postala

HSE, d. o. o.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Koprska ulica 92, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **3.085**

Lastniški delež RS (%): **100,00**

v letu 2022. Mednarodno mrežo skupine HSE sestavljajo še tri družbe (HSE Balkan Energy, d. o. o., HSE Mak Energy DOOEL, HSE BH, d. o. o.) in ena podružnica (HSE Praga) v tujini.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	100,00

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	-29,53	5,47	-18,75
ROA (v %)	-12,09	2,40	-9,35
EBITDA marža (v %)	-2,29	11,26	10,03
EBIT marža (v %)	-4,40	3,01	-7,35
Neto finančni dolg / EBITDA	-3,68	1,64	3,09
Finančni vzvod	2,40	2,50	2,07

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	5.244.145	5.847.462	12.310.346
DENARNA SREDSTVA	356.707.263	96.589.748	78.473.024
SREDSTVA	2.455.370.282	2.044.297.833	1.865.305.533
KAPITAL	1.024.739.730	817.033.848	900.395.852
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	552.299.582	501.392.927	599.997.351
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	757.575.208	588.720.853	264.231.209

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	5.330.676.423	2.538.204.221	1.837.247.832
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	5.415.149.217	2.931.879.629	1.873.849.258
EBIT	-238.320.753	88.313.624	-137.675.154
EBITDA	-124.255.058	330.198.858	187.876.309
ČISTI DOBIČEK	-271.950.088	46.969.876	-184.179.380

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	-29,53	16,10
EBITDA marža (v %)	-2,29	6,65
Bruto marža (v %)	5,43	15,16
Neto finančni dolg / EBITDA	-3,68	4,25
Kratkoročni koeficient	1,38	1,10
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	5.906	135.808
Strateški tip		
Obnova in povečanje proizvodnih kapacitet - realizacija (v GWh)	5.074	6.781
Obnova in povečanje proizvodnih kapacitet - indeks na preteklo leto	74,00	94,91
Dosežena povprečna stroškovna cena el. energije (v EUR/MWh)	90,00	56,10
Dosežena povprečna stroškovna cena el. energije (v EUR/MWh) - indeks na preteklo leto	160	111
Ustvarjanje zadostnega operativnega denarnega toka v skupini HSE za redno servisiranje zapadlih finančnih obveznosti v skupini HSE (mio EUR)	-236,4	135,3

* Opomba: Pri določenih finančnih podatkih prihaja do manjše razlike med vrednostjo, ki je prikazana v letnem poročilu družbe, in vrednostjo, izračunano po enotni metodologiji, ki jo za družbe v upravljanju uporablja SDH.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina HSE je v letu 2022 proizvedla 5.074 GWh električne energije, kar je za 26 % manj od načrtovanega. Na podplansko proizvodnjo je vplivala predvsem slaba hidrologija slovenskih rek, ki se je odražala v 35 % nižji proizvodnji hidroelektrarn skupine HSE od planirane, ter zahtevne geološke razmere v Premogovniku Velenje (stisnitev odkopnega polja), ki je izkopal 14 % manj premoga od načrtovanega. Zaradi nižjih razpoložljivih količin premoga in zaostrenih razmer na trgu in posledično nujni po oblikovanju zadostne zaloge premoga pred zimo je tudi TEŠ, ki v normalnih razmerah zagotavlja kar tretjino vse slovenske električne energije, proizvedla 19 % manj električne energije od načrtovane. Izpad lastne proizvodnje je imel za posledico nakup nadomestne električne energije ravno v času, ko so bile cene električne energije, tudi zaradi ruske invazije v Ukrajini, na rekordno visokih nivojih.

Izredne razmere v proizvodnih družbah so imele na poslovanje skupine HSE v letu 2022 248,4 mio EUR negativnega vpliva. Skupina je leto 2022 zaključila s 5,3 mrd EUR čistih prihodkov od prodaje, ki so za 30 % višji od načrtovanih, in negativnim EBITDA v višini 124,3 mio EUR ter negativnim čistim poslovnim izidom v višini 272 mio EUR.

Z namenom preprečitve likvidnostnih težav skupine HSE in zagotovitve njenega stabilnega delovanja sta bili v decembru 2022 s strani RS izvedeni dve naknadni vplačili v kapital družbe v skupni višini 492 mio EUR. Prav tako se je povečala zadolženost skupine, saj je skupina na osnovi t. i. interventnega zakona s pomočjo RS najela kratkoročno revolving posojilo bank v višini 185 mio EUR.

Kljub izrednim razmeram je bila skupina HSE že enaindvajseto leto največji proizvajalec električne energije v Sloveniji in največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov. Ta je v celotnem proizvodnem portfelju skupine HSE predstavljala 49 %, na ravni Slovenije pa so proizvedli več kot dve tretjini vse »zelene« električne energije: iz Drave, Soče, Save ter iz sonca.

Skupina zaradi slabega poslovanja kot posledice slabe hidrologije in stisnitve odkopnega polja v premogovniku ni dosegla ekonomskih in strateških meril iz LNU 2022. Vsi kazalniki so bili tudi slabši kot v enakem obdobju preteklega leta, ko je skupina realizirala dodaten pozitiven finančni učinek zaradi poravnave z GE.

Pomembnejši poslovni dogodki:

- postopni zeleni prehod skupine HSE, z njo pa cele Slovenije, je januarja 2022 Vlada RS potrdila z Nacionalno strategijo za izstop iz premoga, ki kot letnico izstopa določa leto 2033;
- v začetku aprila je začela delovati največja slovenska sončna elektrarna SE Prapretno (3 MW);
- leto 2022 je zaznamovala tudi rast skupine HSE, saj so junija postali večinski, 51-odstotni lastnik družbe Energije plus;
- skupina je v letu 2022 obeležila kar dve okrogli obletnici, in sicer sedemdesetletnico Dravskih elektrarn Maribor, največje proizvajalke električne energije iz vode, ter dvajseto obletnico družbe HSE Invest, ki je uspešno izvedla skoraj 800 energetskih projektov;
- HSE je vodilni partner v projektu Severnojadranske vodikove doline, za katerega je septembra 2022, skupaj

s partnerji iz Slovenije, Hrvaške in Italije, uspešno kandidiral na razpis Horizon Europe za nepovratna evropska sredstva. Projektu je bilo dodeljenih 25 mio EUR nepovratnih sredstev.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Aktivnosti skupine HSE bodo usmerjene v tri strateška področja:

- Dvig stroškovne učinkovitosti in fleksibilnosti obstoječega proizvodnega portfelja ob varni in zanesljivi oskrbi ter izvedba pravične tranzicije.
- Na osnovi vlaganj v raziskave in razvoj povečanje proizvodnih kapacitet OVE in zniževanje povprečne proizvodne cene proizvodnega portfelja.
- Zmanjšanje odvisnosti od veleprodajnega trga z vstopom na maloprodajni trg ter dvig dodane vrednosti skupine HSE z novimi energetskega produkti in storitvami.

Ključni cilji iz Razvojnega načrta skupine HSE za obdobje 2022

- 2027, ki jim bo skupina sledila, so:

- Letna proizvodnja EE višja od 6,4 tisoč GWh z ohranjanjem tržnega deleža v slovenski proizvodnji nad 60 %, z vlaganji, da bo tržni delež skupine v slovenski proizvodnji trajnostne EE nad 70 % ter povečanjem razmerja med OVE in ne OVE proizvodnjo v lastnem proizvodnem portfelju skupine HSE nad 50 %.
- Trgovalne aktivnosti s fizično dobavo EE bodo višje od 30 tisoč GWh letno, skupaj z izvedenimi finančnimi instrumenti pa višje od 70 tisoč GWh, s čimer bo skupina zagotavljala prihodke od prodaje EE višje od 3 mrd EUR letno.
- EBITDA bo višji od 300 mio EUR, kazalnik neto finančne obveznosti/EBITDA pa pod nivojem 2.
- ROE bo višji od 7 % in dodana vrednost na zaposlenega višja od 130 tisoč EUR.

Realizacija strateških ciljev je najbolj odvisna od dveh ključnih parametrov: cen električne energije in cen CO₂ emisijskih kuponov.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina GEN je vodilna slovenska elektroenergetska skupina, ki združuje podjetja za proizvodnjo električne energije, trženje in prodajo ter razvoj. Letno proizvede med 5.600 in 6.300 gigavatnih ur (GWh) električne energije, kar je več kot 40 odstotkov vse električne energije, proizvedene v Sloveniji. Po oddaji hrvaškega dela električne energije iz NEK znaša delež proizvodnje Skupine GEN približno 30 odstotkov vse električne energije, proizvedene v slovenskih elektrarnah. Kar 99 odstotka vse električne energije, proizvedene v elektrarnah Skupine GEN, je iz nizkoogljčnih virov. Celotna skupina trguje z električno energijo na energetskem trgu RS in energetskih trgih EU, Balkana, Turčije in Gruzije. Trgovanje z električno energijo je koncentrirano v družbi GEN-I, d. o. o., ki je v 50-odstotni lasti družbe GEN energija, d. o. o. (GEN). Družba ima tudi 100-odstotni delež v družbah Savske elektrarne Ljubljana, d. o. o. (SEL), in Termoelektrarna Brestanica, d. o. o. (TEB), 50-odstotni lastniški delež v družbi Nuklearna elektrarna Krško, d. o. o. (NEK), katere upravljanje je določeno z Meddržavno pogodbo med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, 12,6-odstotni delež v družbi Hidroelektrarne na Spodnji Savi,

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	255.224.440	90.837.035	119.544.757
DENARNA SREDSTVA	193.607.314	206.315.212	119.683.230
SREDSTVA	1.601.435.289	1.397.958.813	1.223.555.380
KAPITAL	1.031.482.235	1.005.911.231	912.480.438
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	62.003.024	73.696.671	115.574.618
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	434.361.433	284.998.192	165.409.190

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	4.008.034.735	3.366.670.265	2.159.914.240
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	4.156.398.977	3.482.833.332	2.192.160.313
EBIT	35.697.910	135.301.097	85.981.512
EBITDA	89.620.229	180.027.175	144.315.516
ČISTI DOBIČEK	23.081.033	104.358.512	64.189.084

GEN, d. o. o.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Vrbina 17, Krško**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **1.505**

Lastniški delež RS (%): **100,00**

d. o. o. (HESS) (skupaj s TEB in SEL pa 51,0-odstotnega), 10-odstotni delež v družbi Srednjėsavske elektrarne, d. o. o. (skupaj s SEL 40-odstotni delež), in po realizirani izvensodni poravnavi med GEN in Elektro Ljubljana, d. d., 50-odstotni delež v družbi GEN-EL, d. o. o.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	100,00

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	2,27	10,88	7,24
ROA (v %)	1,54	7,96	5,39
EBITDA marža (v %)	2,16	5,17	6,58
EBIT marža (v %)	0,86	3,88	3,92
Neto finančni dolg / EBITDA	-2,02	-0,84	-0,53
Finančni vzvod	1,55	1,39	1,34

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	2,27	6,75
EBITDA marža (v %)	2,16	5,70
Bruto marža (v %)	4,72	13,00
Neto finančni dolg / EBITDA	-2,02	0,25
Kratkoročni koeficient	1,56	3,26
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	128.781	177.609
Strateški tip		
Zagotavljanje zanesljivega in varnega obratovanja NEK	0,89	1,00
Obnova in povečanje proizvodnih kapacitet (v GWh)	3.084	3.324
Obnova in povečanje proizvodnih kapacitet - indeks na preteklo leto	92,66	98
Dosežena povprečna stroškovna cena el. energije (v EUR/MWh)	48,92	39,68
Dosežena povprečna stroškovna cena el. energije (v EUR/MWh) - indeks na preteklo leto	131	110

Komentar poslovanja v 2022

Skupina GEN je leto 2022 zaključila relativno uspešno, in sicer s 23,6 mio EUR čistega dobička. To je sicer kar 78 % manj kot v rekordnem letu 2021 a rezultat leta 2022 je odraz energetske draginje, dolgotrajne suše in podaljšanega remonta v NEK, ko je bilo treba primanjkljaje električne energije dokupovati po rekordnih tržnih cenah. Skupina je bila v letu 2022 osredotočena na zanesljivo oskrbo odjemalcev, zagotavljanje ustrezne likvidnosti za nemoteno delovanje in zanesljivo obratovanje vseh proizvodnih objektov.

Proizvodne enote družb, vključenih v Skupino GEN v letu 2022, so skupaj proizvedle 3.147 GWh električne energije. Zaradi dolgotrajne suše in podaljšanega remonta v NEK je to manj od načrtovanega. Realizacija SEL in HESS je nižja od načrtovane zaradi izredno nizke hidrologije v celotnem letu 2022, ki je zgodovinsko gledano ena najnižjih nasploh. Tudi realizacija NEK je pod načrtovano predvsem zaradi šest dni podaljšanega remonta ter obratovanja s pomočjo hladilnih stolpov zaradi neugodne hidrologije, kar ima za posledico nekoliko nižji izkoristek in s tem posledično nižjo proizvodnjo. Realizacija TEB je višja od načrtovane zlasti zaradi obratovanja plinskih turbin za trg, kjer so se visoke cene s konca leta 2021 nadaljevale tudi v letu 2022. NEK je obratovala stabilno, varno in večino časa na polni moči ter proizvedla 5.311 GWh električne energije, od katerih skladno z Meddržavno pogodbo o NEK pripada GEN oziroma Republiki Sloveniji polovica, torej 2.655 GWh. V oktobru je bil uspešno izveden remont. Po 513 dneh neprekinjenega obratovanja so uspešno zaključili proizvodni cikel ter opravili zadnjo menjavo goriva in remont v prvotno načrtovanem obratovalnem obdobju elektrarne.

V letu 2022 je bilo skupno izvedenih 212 zagonov TEB za zagotavljanje stabilnosti sistema. V letu 2022 je imela TEB posebno vlogo tudi pri pripravah na delovanje EES v kriznih razmerah. Zaradi predvidenega povečanega obsega obratovanja v jesenskih in zimskih mesecih so bile ključne aktivnosti na projektu za razširitev AC pretakališča in povečana dobava dizelskega goriva.

Ob neugodni hidrologiji v letu 2022 so v hidroelektrarnah proizvedli 429 GWh električne energije.

V družbah, vključenih v Skupino GEN, je kar 98,5 % vse proizvedene električne energije iz nizkoogljčnih trajnostnih in obnovljivih virov – jedrske in vodne energije.

V letu 2022 so sprejeli novih 56.000 odjemalcev, ki so zaradi odpovedi pogodb dobaviteljev zaradi umika s trga, ostali brez dobavitelja.

Na področju vlaganj v obnovljive vire energije je poleg hidroenergije iz proizvodnega portfelja HESS in SEL pomemben vir tudi sončna energija. V letu 2022 so zagnali dve veliki sončni elektrarni, 17-MW elektrarno v Severni Makedoniji (investitor GEN-I) in 6-MW elektrarno v Brežicah (investitor HESS). Sončna energija omogoča, da se v proizvodnjo električne energije aktivno vključijo tudi gospodinjstva; pod okriljem Skupine GEN-I je bilo doslej postavljenih že več kot 5500 malih sončnih elektrarn. Projekt JEK2 je v fazi začetka umeščanja v prostor. Skupna vrednost vseh vlaganj v skupini v letu 2022 znaša 85,10 mio EUR.

Skupina GEN-I je v letu 2022 poslovala stabilno, prodali so za 129,2 TWh energentov, od tega 97,7 TWh električne energije. V letu 2022 so zaključili vzpostavitev infrastrukture za trgovanje z električno energijo na kosovskem trgu, izvedli prve posle z električno energijo na Poljskem, trgovanje z zemeljskim plinom pa razširili na bolgarski in grški trg.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Zanesljiva proizvodnja:

- Zagotavljanje najvišje stopnje jedrske varnosti
- Postati eden od vodilnih ponudnikov celovitih sistemskih storitev

Prodaja energije in storitev:

- Vodilni dobavitelj nizkoogljicne energije
- Najbolj zaupanja vredna blagovna znamka med dobavitelji energije
- Podpora odjemalcem na poti prehoda v aktivne odjemalce

Zagotavljanje investicijskega potenciala:

- Usklajena in učinkovita prodaja domače proizvodnje na maloprodajni trg
- Optimizacija prostega denarnega toka

Mednarodno trgovanje:

- Vodilni trgovec z energijo v JV Evropi
- Večanje obsega trgovanja ob ohranjanju zelenega razmerja med donosom in tveganji
- Vzpostavitev vodilne napredne trgovalne platforme za vključitev obnovljivih virov v regiji na mednarodne energetske trge (PPA⁶)

Investicije v jedrske tehnologije

- Promocija jedrskih tehnologij
- Priprava kvalitetnih podlag za odločanje in izvedbo vseh postopkov za JEK2 do dokončne odločitve
- Podpora pri izgradnji odlagališča NSRAO
- Preučitev možnosti uporabe SMR⁷ tehnologij v Sloveniji

Investicije v OVE:

- Investicije v izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti za povečanje deleža obnovljivih virov energije (sonce, voda, veter)

Investicije v prožnost:

- Investicije v izgradnjo novih zmogljivosti za upravljanje s prožnostjo (hranilniki, ČHE ...)
- Razvoj agregatorske platforme
- Investicije v vodik: pilotni procesni sistem P2G ter vzpostavitev in upravljanje s procesnimi sistemi za proizvodnjo zelenega vodika
- Prehod iz fosilnih na uporabo nizkoogljicnih goriv v TEB

Napredne storitve:

- Vodilni ponudnik naprednih storitev Trajnostnega energetskega kroga (TEK)
- Najbolj zaupanja vreden organizator energetskih skupnosti

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

6 PPA je uveljavljen termin iz angleškega jezika za Power Purchase Agreement – Sporazumi za nakup energije
7 SMR je uveljavljen termin iz angleškega jezika za Small Modular Reactors – Manjši modularni reaktorji

PETROL**Energija za življenje****Osnovni podatki o dejavnosti**

Družba Petrol, d. d., Ljubljana je največja slovenska energetska družba, največji slovenski uvoznik, največje slovensko podjetje po prihodkih, ena največjih slovenskih trgovskih družb ter vodilni ponudnik naftnih derivatov, plina in ostalih energentov v Sloveniji ter pomemben regijski partner na trgih JVE.

Skupino Petrol poleg matične družbe Petrol, d. d., Ljubljana sestavlja še 38 odvisnih družb in 6 skupaj obvladovanih in pridruženih družb, med njimi je največja Petrol, d. o. o., Zagreb. Osrednje dejavnosti skupine Petrol so goriva in derivati, trgovsko blago in storitve ter energija in rešitve.

Osrednja razvojna dejavnost skupine Petrol je uvajanje novih energetskih dejavnosti in proizvodnja elektrike iz obnovljivih virov. Matična družba in nekatere odvisne družbe pokrivajo več spektrov poslovanja, od prodaje goriv in derivatov do prodaje energije in rešitev, druge pa so usmerjene na ožji krog poslovnih področij. Ponudba celovitih energetskih rešitev je konkurenčna prednost skupine Petrol.

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRA TKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	42.359.538	52.612.384	14.171.509
DENARNA SREDSTVA	100.962.531	100.226.890	88.674.952
SREDSTVA	2.740.604.417	2.383.451.431	1.792.078.451
KAPITAL	860.166.621	908.698.005	826.669.437
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	525.992.051	534.050.068	362.541.053
KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI	1.247.213.330	801.022.872	511.038.903

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	9.456.733.497	4.960.125.965	3.079.432.607
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	10.082.249.378	5.237.474.598	3.185.218.793
EBIT	-7.912.872	159.042.888	91.630.609
EBITDA	96.836.004	239.456.411	167.981.007
ČISTI DOBIČEK	-2.685.806	124.481.361	72.330.042

PETROL, d. d., Ljubljana

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**Tip naložbe: **Pomembna**Sedež: **Dunajska cesta 50, Ljubljana**Povprečno št. zaposlenih (skupina): **6.224**Lastniški delež RS (%): **10,82**Lastniški delež SDH (%): **12,68**

Skupina Petrol s svojo poslovno dejavnostjo trgovanja z naftnimi derivati, plinom in ostalimi energenti na slovenskem in hrvaškem trgu dosega skoraj v vseh segmentih vodilni tržni delež.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
CLEARSTREAM BANKING SA - FIDUCIARNI RAČUN	15,47
SDH, d. d.	12,70
REPUBLIKA SLOVENIJA	10,82
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	8,27
OTP BANKA D.D. - CLIENT ACCOUNT - FIDUCIARNI RAČUN	6,88

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	-0,30	14,35	8,83
ROA (v %)	-0,10	5,96	3,96
EBITDA marža (v %)	0,96	4,57	5,27
EBIT marža (v %)	-0,08	3,04	2,88
Neto finančni dolg / EBITDA	4,89	1,89	1,87
Finančni vzvod	3,19	2,62	2,17

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	-0,30	13,90
Bruto marža (v %)	4,16	10,50
Neto finančni dolg / EBITDA	4,89	1,65
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	37.339	67.000
CIR (v %)	119	73,00
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	0,63	2,20
ROCE (v %)	-0,53	10,30

Komentar poslovanja v 2022

Ključni vplivi na poslovanje v letu 2022 so bili (i) geopolitična napetost, povezana z ukrajinsko krizo, (ii) nestabilnost energetskih trgov ter (iii) vladna regulacija cen goriv, električne energije in zemeljskega plina na vseh trgih, kjer skupina posluje. Samo v Sloveniji je bilo v ta namen v letu 2022 sprejetih kar 37 regulatornih predpisov. Vse navedeno je vplivalo na (ne)doseganje poslovnega načrta skupine Petrol za leto 2022. Pomemben negativen vpliv je na poslovno uspešnost skupine Petrol imelo tudi poslovanje družbe Geoplin, d. o. o., Ljubljana, ki je bila izpostavljena nedobavam ruskega zemeljskega plina in visoki volatilitnosti cen zemeljskega plina.

Skupina Petrol je v letu 2022 dosegla **prihodke od prodaje v višini 9,5 mrd EUR**, kar je 91 % več kot v letu 2021 in 161 % nad načrtovanimi 5,9 mrd EUR prihodkov. Na rast prihodkov, sta poleg višjih nabavnih in prodajnih cen pogonskih goriv in energentov vplivali tudi (i) z nizkimi cenami spodbujena povečana količinska prodaja goriv in derivatov ter (ii) priključitev družbe Crodux derivati dva, d. o. o., v skupino Petrol.

EBITDA skupine Petrol je v letu 2022 dosegel **96,3 mio EUR**, kar je 60 % manj kot leta 2021. Največji negativni vpliv na to je imela regulacija cen pogonskih goriv na vseh trgih, in sicer v višini **188,9 mio EUR**, regulacija cen ostalih energentov pa **8,3 mio EUR**. Pomemben vpliv na rezultat skupine je tudi škoda v višini 140,3 mio EUR, ki so jo družbi Geoplin, d. o. o., Ljubljana povzročile nedobave zemeljskega plina iz Ruske federacije.

V letu 2022 je bila začeta gradnja treh velikih sončnih elektrarn na območju Knina, ki bodo imele pričakovano proizvodnjo električne energije v višini 29 GWh in bodo začele obratovati v letu 2023. Ob koncu leta 2022 je maloprodajna mreža skupine Petrol obsegala 594 prodajnih mest, od tega jih je bila skoraj polovica izven Slovenije. Število polnilnic za električna vozila v upravljanju skupine Petrol so povečali za 121, in sicer z 296 konec leta 2021 na 417 ob koncu leta 2022.

Skupina je poslovno leto 2022 zaključila z negativnim čistim poslovnim izidom v višini 2,69 mio EUR.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje**Strateški cilji skupine Petrol za obdobje 2021 - 2025**

- EBITDA v višini 336 mio EUR,
- neto dolg/EBITDA < 1,
- čisti poslovni izid v višini 180 mio EUR,
- naložbe v stalna sredstva v obdobju 2021 – 2025 v skupni višini 698 mio EUR, od tega 35 % v energetsko transformacijo,
- proizvodnja elektrike iz obnovljivih virov 160 MW proizvodne moči,
- maloprodajna mreža 627 bencinskih servisov,
- število polnilnic za električna vozila 1.575,
- prihranki energije pri končnih kupcih v obdobju 2021 – 2025 73 GWh.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Plinhold

Plinhold, d. o. o.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **ENERGETIKA**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Mala ulica 5, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **145**

Lastniški delež RS (%): **60,10**

Lastniški delež SDH (%): **0,05**

Osnovni podatki o dejavnosti

Družba Plinhold, d. o. o. (Plinhold), kot obvladujoča družba Skupine Plinhold, je bila ustanovljena leta 2017. Nanjo je družba Geoplin, d. o. o. z oddelitvijo premoženja v skladu z oddelitvenim načrtom prenesla lastniški delež v družbi Plinovodi, d. o. o. (Plinovodi). Cilj družbe Plinhold je zagotoviti dolgoročno, zanesljivo, kakovostno in gospodarno upravljanje družbe Plinovodi, neodvisnega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina in lastnika celotnega slovenskega prenosnega omrežja zemeljskega plina. Razvojne usmeritve in cilji Skupine Plinhold izhajajo iz temeljne dejavnosti Plinovodov, in sicer iz razvoja, gradnje in upravljanja prenosnega sistema, izvajanja prenosa zemeljskega plina, širitve sistema z omogočanjem priključitev ter dostopa do prenosnega sistema vsem zainteresiranim uporabnikom.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	60,10
PETROL, d. d., Ljubljana	29,70
TEB, d. o. o.	2,84
MM KOLIČEVO, d. o. o.	2,23
D.S.U., d. o. o.	1,02

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	2,49	2,16	4,14
ROA (v %)	1,61	1,43	2,72
EBITDA marža (v %)	25,31	40,03	60,98
EBIT marža (v %)	8,81	13,32	27,87
Neto finančni dolg / EBITDA	0,64	1,40	1,34
Finančni vzvod	1,56	1,52	1,51

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	3.500.000	6.015.940
DENARNA SREDSTVA	36.701.803	19.246.358	15.457.003
SREDSTVA	346.870.631	328.913.695	322.608.067
KAPITAL	221.797.146	216.236.037	213.496.989
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	51.341.216	53.046.296	56.515.432
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	45.893.472	27.850.634	21.930.526

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	100.055.555	58.778.656	45.171.845
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	101.692.974	60.341.736	46.959.243
EBIT	8.955.448	8.037.276	13.088.785
EBITDA	25.734.451	24.153.252	28.634.570
ČISTI DOBIČEK	5.448.798	4.643.911	8.696.302

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	2,49	2,08
Bruto marža (v %)	47,30	81,69
EBITDA marža (v %)	25,31	60,60
Neto finančni dolg / EBITDA	0,64	3,00
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	240.141	223.524
Prenesene količine zemeljskega plina (v GWh)	14.491	12.535
Prenesene količine zemeljskega plina - indeks na preteklo leto	119	112

* Opomba: Pri določenih finančnih podatkih prihaja do manjše razlike med vrednostjo, ki je prikazana v letnem poročilu družbe, in vrednostjo, izračunano po enotni metodologiji, ki jo za družbe v upravljanju uporablja SDH.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Plinhold je v letu 2022 ne glede na vojno v Ukrajini nadaljevala s stabilnim poslovanjem. Zanesljivo in brez posebnosti je izvajala prenos plina po prenosnem sistemu za domače in tuje uporabnike ter skrbela za uravnoteženje sistema. Skupina je ustvarila za 70 % višje čiste prihodke od prodaje kot v letu 2021. Poslovni odhodki so bili za 17,5 % višji od doseženih v letu 2021, predvsem kot posledica občutno višjih stroškov lastne rabe plina zaradi rasti tržne cene plina. Čisti dobiček je bil višji kot načrtovan in dosežen v letu 2021.

Družba je z izjemo EBITDA marže in bruto marže dosegla vse ciljne vrednosti meril, določene z LNU 2022.

Spremembe na regionalnih plinskih trgih, na katere skupina nima vpliva, vključno z vojno v Ukrajini, so privedle do hitrega spreminjanja tranzitnih tokov in s tem obsega zakupa prenosnih zmogljivosti na mejnih točkah in čezmejnega prenosa količin plina. Prenesene količine na Hrvaško so presegle lanske za 190 %, prenesene količine v Italijo pa znašajo 58 % lanskih. Komerčni prenos plina iz Slovenije v Avstrijo se je intenziviral v drugi polovici leta in za devetkrat presegel količino leta 2021. Skupna prenesena količina zemeljskega plina je znašala 14.491 GWh in je v primerjavi z letom 2021 narasla za 19 %. Količinski prenos zemeljskega plina za slovenske uporabnike je znašal 8.979,5 GWh in je za 11 % nižji od prenesenih količin v letu 2021, čezmejni prenos plina pa je bil skoraj trikrat večji, kot v letu 2021.

V letu 2022 so bile naložbe iz desetletnega razvojnega načrta prenosnega plinovodnega omrežja realizirane v vrednosti 23,5 mio EUR (v letu 2021 je realizacija znašala 11,4 mio EUR). Investicijska dejavnost je v letu 2022 obsegala gradnjo prenosnih plinovodov in merilno regulacijskih postaj (MRP) za priključitev novih uporabnikov ter pripravo dokumentacije za izvedbo projektov v naslednjih letih. Zaključena je bila gradnja pro-

jektov MRP Stanežiče, MRP Jelovškova, MRP Starošinci in MRP Črenšovci. Zaključena je bila nadgradnja mejne merilno regulacijske postaje (MMRP) Šempeter in s tem povečane prenosne zmogljivosti povezovalne točke z Italijo. Za razširitev kompresorske postaje Ajdovščina je bila podpisana pogodba za dobavo nove kompresorske enote s pripadajočo opremo in storitvami ter pogodba za gradnjo. Pričeta je bila tudi gradnja.

Edini prihodek nadrejene družbe Plinhold je udeležba v dobičku odvisne družbe Plinovodi, d. o. o., prihodek iz tega naslova je znašal 100.000,00 EUR, stroški storitev so znašali 89 tisoč EUR. Družba je ustvarila 11 tisoč EUR čistega poslovnega izida.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Strateški cilji skupine vključujejo prizadevanja za vključevanje obnovljivih in ogljično nevtrálnih plinov v plinovodni sistem, velika pozornost je namenjena tudi digitalizaciji oziroma aktivnemu uvajanju sodobnih informacijskih in tehnoloških rešitev v delovanje skupine.

Strateške smernice skupine so:

- trajnostni razvoj,
- povečanje uporabe prenosnega sistema,
- širitev in krepitev mednarodnih povezav,
- povezovanje znotraj verige vrednosti sektorjev,
- uvajanje energetskih rešitev prihodnosti.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

PROMET

DARS

DARS, d. d.

Steber upravljanja: **PROMET**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Ulica XIV. divizije 4, Celje**

Povprečno št. zaposlenih: **1.242**

Lastniški delež RS (%): **100,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

Družba DARS, d. d., je bila ustanovljena z Zakonom o DARS leta 1993, kot koncesionar, upravljavec in vzdrževalec slovenskega avtocestnega omrežja in omrežja hitrih cest. Družba v imenu in za račun Republike Slovenije izvaja naloge v zvezi s prostorskim načrtovanjem, umeščanjem avtocest v prostor ter pridobivanjem zemljišč za potrebe gradnje avtocest, v svojem imenu in za svoj račun pa izvaja naloge v zvezi z gradnjo avtocest. Družba je v skladu s koncesijsko pogodbo pristojna za kakovostno upravljanje in vzdrževanje ter obnavljanje sistema cestninskih cest v Sloveniji. Edini ustanovitelj družbe DARS je Republika Slovenija.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	100,00

OSNOVNI FINANČNI KAZALNIKI

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	4,33	3,78	2,06
ROA (v %)	2,64	2,20	1,14
EBITDA marža (v %)	76,86	80,06	77,32
EBIT marža (v %)	37,65	34,71	26,18
Neto finančni dolg / EBITDA	3,24	3,88	5,15
Finančni vzvod	1,61	1,67	1,77

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	310.272.407	168.000.000	208.000.000
DENARNA SREDSTVA	48.340.349	52.577.322	62.307.559
SREDSTVA	5.159.975.244	5.092.759.905	5.175.871.112
KAPITAL	3.199.015.617	3.041.652.197	2.922.963.531
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.519.648.469	1.611.634.596	1.782.570.540
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	248.396.148	267.600.721	295.278.784

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	494.473.636	469.535.406	398.581.556
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	512.306.743	487.309.052	416.199.166
EBIT	192.893.512	169.167.087	108.954.947
EBITDA	393.778.810	390.145.355	321.804.934
ČISTI DOBIČEK	135.132.702	112.703.369	59.526.614

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	4,33	2,86
EBITDA marža (v %)	76,86	79,28
Neto finančni dolg / EBITDA	3,24	3,80
Finančni vzvod	1,61	1,65
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	360.597	330.180
Strateški tip		
Finančno vzdržna izgradnja avtocestnega omrežja in zagotavljanje ustreznosti kakovosti upravljanja in vzdrževanja avtoceste		
Dolžina obnovljenih vozišč	37,74	55,00
Vrednost izvedenih gradbenih del pri obnavljanju AC (v mio EUR)	44,43	75
Pretočnost in varnost avtocestnega omrežja		
Zaprta cesta zaradi prometne nesreče (v min)	103,33	116,00
Oviran promet ali zaprt pas zaradi prometne nesreče (v min)	69,97	65,30
Prometne nesreče	1.799	Zmanjšanje
Opremljenost potencialno nevarnih odsekov AC/HC z ITS (v %)	66,60	75,00
Skupni indeks zadovoljstva s slovenskimi AC	79,90	78,50
Aktivno upravljanje z dolgom		
Povprečna ponderirana obrestna mera (v %)	2,11	1,79
Stopnja lastniškosti financiranja (v %)	62,00	60,57
Delež obresti v EBITDA (v %)	0,08	0,09
Obrestno kritje (EBITDA/obresti)	12,42	11,67

Komentar poslovanja v 2022

Ob koncu leta 2022 je družba DARS v Republiki Sloveniji upravljalna 625 kilometrov avtocest in hitrih cest, 143 kilometrov priključkov, 22 kilometrov razcepov in 41 kilometrov drugih cest. Vpliv pandemije covid-19, ki je v letih 2020 in 2021 močno prizadela celoten sektor logistike in prometa, je v letu 2022 izzvenel. Promet na avtocestah in hitrih cestah se je glede na predhodno leto povečal, nekoliko je zrasel celo v primerjavi z letom 2019.

Družba DARS je v letu 2022 ustvarila rekordnih 494,5 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je bilo 5 % več kot v letu 2021. Prihodki iz cestnin, ki so glavna skupina prihodkov, so se v letu 2022 glede na leto 2021 povečali za 5 %, od tega največ iz naslova **predornin** za 23 % na 17,3 mio EUR, nato iz naslova **vinjet** za 9 % na 195,2 mio EUR ter iz naslova **tovornega prometa** za 2 % na 267 mio EUR. Doseženi visoki prihodki so v veliki meri posledica zelo dobre turistične sezone.

Na strani odhodkov je družbi uspelo v letu 2022 ohraniti celotne odhodke na enaki ravni kot v letu 2021, to je na ravni 350,4 mio EUR. Stroški materiala so se v tem obdobju zvišali za 43 % na 13,5 mio EUR, a predstavljajo relativno majhen delež vseh stroškov. Povečali so se tudi stroški storitev (+22 %),

ki so dosegli 47,3 mio EUR ter stroški dela, ki so znašali 54,1 mio EUR (+13 %), medtem ko so se za 9 % zmanjšali odpisi vrednosti, ki so dosegli 200,6 mio EUR, za 4 % pa so se zmanjšali tudi finančni odhodki, ki so znašali 31,1 mio EUR. Nižji odpisi vrednosti so v večji meri posledica nižjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov zaradi uporabe novega računovodskega modela. To je tudi razlog za skromno, 1 % rast EBITDA, ki je znašala 393,8 mio EUR. **Čisti poslovni izid** se je v letu 2022 glede na leto 2021 povečal za 20 % na 135,4 mio EUR, s čimer se je izboljšal tudi ustvarjen donos na kapital (**ROE**), ki je dosegel 4,33 %.

Kapital družbe DARS je ob koncu leta 2022 znašal 3,20 mrd EUR (+ 5 %), medtem ko se je skupna vrednost aktive povečala za 2 % na 5,16 mrd EUR. **Stanje dolga** ob koncu leta 2022 je znašalo 1,62 mrd EUR (- 5 %). Ob tem velja dodati, da se je v zadnjih petih letih skupna zadolžitev družbe DARS znižala kar za 844 mio EUR.

V letu 2022 je družba namenila za **investicije** »v imenu in za račun DARS« 138,0 mio EUR ter »v imenu in za račun Republike Slovenije«, kamor sodijo naložbe v pridobivanje nepremičnin in prostorsko načrtovanje, 20,3 mio EUR. Največji del sredstev je bil namenjen za realizacijo gradenj in obnov av-

tocestnih odsekov. Trenutno največji investiciji družbe DARS sta izgradnja druge cevi predora Karavanke in tretje razvojne osi, ki bo severni in jugovzhodni del Slovenije povezala z obstoječim avtocestnim omrežjem, medtem ko se gradbena dela na južnem delu tretje razvojne osi zaradi nasprotovanja civilne iniciative, še niso začela. V letu 2022 se je pričelo s prenovo malih avtocestnih počivališč. S 1. februarjem 2022 so bile v poslovanje DARS uspešno uvedene elektronske vinjete, s čimer so se dokončno poslovile vinjete v obliki nalepk. S tem je bil storjen velik korak v smeri digitalizacije poslovanja družbe.

Ob koncu leta 2022 je bila ukinjena avtocestna policija in vključena v redne enote prometne policije. Kljub kratkemu času delovanja so bili opazni pomembni pozitivni učinki. Družba DARS ocenjuje, da je avtocestna policija pomembno pripomogla k varnosti in posledično tudi pretočnosti prometa na avtocestnem omrežju.

Družba je v letu 2022 uspela doseči in preseči večino ekonomskih meril določenih v Letnem načrtu upravljanja (LNU). Na področju strateških meril je za pričakovanji zaostal kazalec glede dolžine obnovljenih vozišč, kar pa je bila posledica slabega vremena v jesenskih mesecih, ko ni bilo mogoče izvesti vseh predvidenih del. Za pričakovanji je zaostal tudi kazalec števila prometnih nesreč, predvsem kot posledica rekordnega prometa, velikokrat pa tudi zaradi neodgovornega ravnanja voznikov.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Družba DARS je v marcu 2021 sprejela novo strategijo družbe za obdobje 2021 – 2025, ki je bila aprila 2023 prvič novelirana. V strategiji so opredeljene tri ključne strateške smernice družbe DARS:

- zagotavljanje varnosti, pretočnosti ter zanesljivih in pravočasnih storitev za uporabnike avtocestnega omrežja,
- dolgoročna poslovna stabilnost in trajnostna naravnost ter
- zavzeti in kompetentni zaposleni.

V skladu s strategijo si bo družba prizadevala zagotavljati večjo varnost ter zmanjšanje števila prometnih nesreč, večjo pretočnost prometa ter povečati indeks zadovoljstva uporabnikov kot tudi zagotavljati stabilno poslovanje in izvajati ključne strateške projekte. Za zagotavljanje večje varnosti namerava DARS v prihodnje na več nevarnih odsekih avtocest uvedti tudi sekcijsko merjenje hitrosti ter nadaljevati krepitev sistemov spremenljive signalizacije. Družba bo nadaljevala z modernizacijo obstoječih cestišč in z gradnjo novih odsekov

avtocest in hitrih cest kamor sodijo izgradnja druge cevi predora Karavanke, izgradnja tretje razvojne osi ter vzpostavitev tretjega pasu na vpadnicah v Ljubljano. Prav tako si bo družba prizadevala za digitalno preobrazbo. V zvezi s tem družba med drugim načrtuje tudi uvedbo ponudnikov Evropske elektronske cestninske storitve (EETS – European Electronic Toll Service) v sistem DARSgo, predvidene pa so tudi spremembe na področju cestninjenja težkih tovornih vozil v skladu z direktivo o evrovinjeti (razlikovanje višine cestnine glede na izpuste CO₂). S področja trajnostnega poslovanja bodo izvedeni ukrepi za učinkovito rabo energije in zmanjšanje deleža izpustov toplogrednih plinov, družba pa namerava izvesti tudi investicije v pridobivanje zelene energije predvsem z izgradnjo sončnih elektrarn ter tudi zagotoviti dodatno število polnilnic za električne avtomobile na počivališčih ob avtocesti. Za uspešno izvedbo vseh načrtovanih investicijskih projektov bo za dolgoročno stabilnost poslovanja družbe ključno tudi zagotavljanje ustreznih virov financiranja. Družba za leto 2023 načrtuje 525 mio EUR celotnih prihodkov ter 100,5 mio EUR čistega poslovnega izida. Prav tako družba DARS vstopa v fazo povečane investicijske aktivnosti, saj bo za investicije v letu 2023 namenjenih kar 301,5 mio EUR, le-te pa se bodo v naslednjih letih še okrepile.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Opomba: Odstopanja od spoštovanja zgoraj navedenih kodeksov so navedena oziroma pojasnjena v Letnem poročilu družbe za leto 2022 (strani 20-22).

Osnovni podatki o dejavnosti

Koprsko pristanišče je sodobno, večnamensko mednarodno pristanišče, ki sodi med najpomembnejše pristaniške in logistične sisteme na severnem Jadranu. Osnovna dejavnost koprskega pristanišča je pretovor in skladiščenje vseh vrst blaga, v pristanišču pa se ukvarjajo tudi z vrsto dopolnilnih storitev, kar skupaj zagotavlja celovito logistično storitev. Leta 2008 je Luka Koper, d. d. za obdobje 35 let sklenila z državo koncesijsko pogodbo za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprskega tovornega pristanišča. Za izvajanje osnovne pristaniške dejavnosti pretovora in skladiščenja je v Luki Koper, d. d. namenjenih dvanajst specializiranih terminalov. To so kontejnerski terminal, terminal za avtomobile in RO-RO terminal ter terminali za generalne tovore, za les, za hlajene tovore, za živino, za tekoče tovore, za sipke tovore, za glinico, za premog in železovo rudo ter terminal silos in potniški terminal. V Skupini Luka Koper so povezane družbe, ki z različnimi storitvami zaokrožajo celovito ponudbo pristanišča, in sicer odvisne družbe: Luka Koper INPO, d. o. o., Adria Terminali, d. o. o., Logis-Nova, d. o. o., Adria Investicije, d. o. o. in TOC, d. o. o. ter pridružene družbe Adria Transport, d. o. o., Adria Transport Croatia, d. o. o., Adria-Tow, d. o. o., AdriaFin, d. o. o. in Avtoservis, d. o. o. Koprsko pristanišče je mejna vstopna točka za Evropsko unijo in ima status proste cone tipa I ter je od leta 2013 umeščeno v mediteranski ter baltsko-jadranski evropski TEN-T koridor, kar povečuje strateški pomen transportne poti skozi Koper. Koprsko pristanišče ima že več let zapored status največjega kontejnerskega terminala na Jadranu in ter status največjega pristanišča za pretovor avtomobilov v Sredozemlju. Z vidika transportnih poti je koprsko pristanišče največje pristanišče za sosednjo Avstrijo in zelo pomemben partner za Madžarsko, Slovaško, Češko, Poljsko in Nemčijo.

LUKA KOPER, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **PROMET**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Vojkovo nabrežje 38, Koper – Capodistria**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **1.801**

Lastniški delež RS (%): **51,00**

Lastniški delež SDH (%): **11,13**

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	51,00
SDH, d. d.	11,13
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	4,98
MESTNA OBČINA KOPER	3,14
CITIBANK N.A. – FIDUCIARNI RAČUN	2,24

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	15,09	7,00	7,44
ROA (v %)	11,11	5,12	5,32
EBITDA marža (v %)	36,06	26,23	28,06
EBIT marža (v %)	26,15	13,44	15,21
Neto finančni dolg / EBITDA	-0,27	0,52	0,34
Finančni vzvod	1,36	1,36	1,38

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	1.717	1.619	72.909
DENARNA SREDSTVA	94.749.216	40.638.685	61.021.421
SREDSTVA	701.154.228	634.103.258	607.399.743
KAPITAL	515.732.169	466.965.328	441.660.686
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	56.159.209	61.799.456	71.620.602
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	75.818.749	55.446.409	50.638.269

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	313.462.636	228.444.062	209.920.232
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	317.805.862	233.211.661	220.258.525
EBIT	83.114.534	31.346.268	33.504.266
EBITDA	114.602.528	61.170.729	61.806.650
ČISTI DOBIČEK	74.159.799	31.793.528	32.029.564

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	15,09	7,00
EBITDA marža (v %)	36,06	28,50
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	16,20	43,50
Neto finančni dolg / EBITDA	-0,27	2,00
Finančni vzvod	1,36	1,54
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	119.847	84.500
Strateški tip		
Naložbe v nepremičnine, naprave in opremo, naložbene nepremičnine in neopredmetena sredstva (v EUR)	50.784.443	105.000.000
Ladijski pretovor (v tonah)	23.248.355	21.200.000
Ladijski pretovor vozil (št. vozil)	801.036	670.000
Ladijski pretovor zabojujnikov (v TEU)	1.017.788	1.025.000

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Luka Koper (v nadaljevanju tudi Skupina) je leto 2022 zaključila z izjemnimi rezultati. Skupni ladijski pretovor je dosegel 23,2 mio ton blaga in presegel načrte za 2 %, dosežen pretovor v letu 2021 pa za 12 %. Pretovor je presegel načrtovane količine na vseh blagovnih skupinah, razen pri generalnih tovorih in kontejnerjih, v primerjavi z letom 2021 pa je bila rast pretovora dosežena na vseh blagovnih skupinah. Ne glede na to, da je **pretovor kontejnerjev** nekoliko zaostajal za načrti, je bil v letu 2022 dosežen nov letni zgodovinski rekord s 1.017.788 pretovorjenimi kontejnerskimi enotami (TEU – Twenty-foot Equivalent Unit), hkrati pa je bila presežena zgodovinska meja milijon pretovorjenih kontejnerskih enot (TEU) v enem samem letu. **Pretovor avtomobilov** je dosegel

801.063 vozil, kar je bilo 22 % več kot v letu 2021. Zgodovinski mejniki so bili doseženi tudi na terminalih za generalne, sipke in rzsute ter tekoče tovore.

Finančni rezultati Skupine v letu 2022 so bili rekordni. **Čisti prihodki od prodaje** Skupine Luka Koper so dosegli 313,5 mio EUR in so bili za 37 % višji kot v letu 2021 in 4 % nad planom. Na povečanje čistih prihodkov od prodaje so vplivali predvsem prihodki iz naslova skladiščnin zaradi podaljšanega časa zadrževanja blaga v skladišču, kar je dodatno vplivalo na izboljšanje poslovnega izida iz poslovanja (EBIT), ki je znašal 83,1 mio EUR in je za 165 % presegel doseženi EBIT v letu 2021 in je bil 19 % nad planom. Poslovni izid pred amortizacijo (EBITDA) je znašal 114,6 mio EUR in je presegel doseženega v

predhodnem letu za 87 % ter načrtovanega za 14 %. Doseženi čisti poslovni izid je znašal 74,2 mio EUR in je kar za 133 % presegel čisti poslovni izid preteklega leta ter za 17 % presegel plan.

Poslovni odhodki kupine so v letu 2022 znašali 234,7 mio EUR in so se glede na leto 2021 povečali za 16 %. Povečale so se vse vrste odhodkov z izjemo drugih poslovnih odhodkov. V okviru stroškov materiala so se občutno povečali stroški energije zaradi večje porabe pogonskega goriva in zaradi višjih cen elektrike in pogonskega goriva. Povečanemu obsegu poslovanja je sledilo tudi povečanje stroškov storitev (stroški pristaniških storitev, stroški takse na pretovor, stroški koncesije), višji so bili tudi stroški informacijske podpore. Stroški dela so bili višji iz naslova večjega števila zaposlenih, višjih izplačil iz naslova poslovne uspešnosti, več opravljenega nadurnega dela in zaradi uskladitve plač z inflacijo.

Skupina je v letu 2022 nadaljevala **naložbeni cikel** v povečevanje pristaniških zmogljivosti, a na tem področju še vedno zaostaja za strateškimi načrti. V zaledju novega priveza na podaljšani obali kontejnerskega terminala so uredili dodatnih 24.830 kvadratnih metrov površin za skladiščenje kontejnerjev. Pričeli so z aktivnostmi za podaljšanje severnega dela prvega pomola, v okviru katerega bodo pridobili dodatnih 118.000 kvadratnih metrov skladiščnih površin in nova kontejnerska dvigala. Novo kontejnersko obalo so opremili z najsodobnejšimi dvigali: z dvema obalnima, tipa super post-panamax in tremi električnimi mostnimi dvigali za skladiščne površine (eRTG).

Ekonomska merila iz LNU so bila presežena, večje odstopanje je bilo le pri realizaciji naložb. Za investicije je družba namenila 50,8 mio EUR, kar pa je bilo za 28 % manj od načrtov Skupine. Iz razloga nižjih investicij ter rekordnih prihodkov od prodaje, je opazno tudi veliko odstopanje pri kazalcu CAPEX v čistih prihodkih od prodaje, ki za ciljnim v LNU zaostaja kar za 63 %. Med glavnimi razlogi za nedoseganje ciljev na tem področju so bile zamude pri postopkih javnega naročanja in zamiki izvedb nekaterih naložb zaradi neustreznih ponudb. Zadolženost na ravni Skupine ostaja še naprej majhna, saj je bil kazalnik neto finančni dolg glede na EBITDA ob koncu leta 2022 negativen. Dosežena vrednost kazalnika je tudi rezultat nedoseganja načrtovanih investicij ter potreb po njihovem financiranju. Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2022 znašala 119.847 EUR in je preseгла pričakovanja po LNU za 41 %, kar je v določeni meri posledica večjih prihodkov ter manjšega števila novih zaposlitev glede na načrtovane.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Skupina Luka Koper v letu 2023 načrtuje skupni ladijski pretovor v višini 23,3 mio ton, kar je na ravni količin, ki so bile realizirane v letu 2022.

Družba Luka Koper je napovedala, da Skupina v letu 2023 načrtuje za 290 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 7 % manj kot v letu 2022, poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v višini 34,5 mio EUR, ker je 55 % manj kot v letu 2022, EBITDA v višini 68 mio EUR, kar je za 40 % slabše kot doseženo v letu 2022 ter čisti poslovni izid v višini 32 mio EUR, kar predstavlja le 44% doseženega v letu 2022. Razlog je v nižjih prihodkih od prodaje zaradi krajšega zadrževanja blaga v skladiščih in s tem nižjih prihodkov od skladiščnin. Pričakuje se tudi pritisk na rast stroškov, vendar naj ti ne bi imela tolikšnega vpliva na EBIT.

V letu 2023 bo Skupina Luka Koper naložbam namenila 58,9 mio EUR, kar je za 16 % več kot v letu 2022. Pri tem se bo sledilo ciljem strateškega razvojnega načrta. Ključni investicijski projekti bodo vezani na povečanje zmogljivosti kontejnerskega terminala, gradnjo dodatnih skladiščnih površin za pretovor avtomobilov, povečanje skladiščnih površin za generalne tovore, gradnjo novega kamionskega terminala ter nabavo opreme. Za projekte s področja trajnostnega razvoja bo skupina namenila 14,5 mio EUR, kar predstavlja 24,6 % vseh investicij.

Do leta 2026 bo predvidoma dokončan tudi drugi tir Koper – Divača, ki bo omogočil večji transport blaga iz pristanišča preko železnice, kar bo pomembna konkurenčna prednost za Skupino, hkrati pa bo tovrstna oblika transporta pripomogla k čistejšemu okolju. Luka Koper si bo z odločnim komercialnim pristopom skušala zagotoviti povečevanje količin pretovora in s tem ohranjati primat med pristanišči v severnem Jadranu in Sredozemlju. V skladu s strateškim načrtom namerava skupina do konca leta 2025 povečati pretovor blaga na 27,3 mio ton, pretovoriti 1,23 mio TEU kontejnerjev in 886 tisoč avtomobilov.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Opomba: Odstopanja od spoštovanja zgoraj navedenih kodeksov so navedena oziroma pojasnjena v Letnem poročilu družbe za leto 2022 (strani 26-27)

POŠTA SLOVENIJE, d. o. o.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **PROMET**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Slomškov trg 10, Maribor**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **7.336**

Lastniški delež RS (%): **100,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina Pošta Slovenije izvaja univerzalne poštne storitve (sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih pošiljk do mase 2 kg ter poštnih paketov do mase 10 kg v notranjem in mednarodnem poštnem prometu; storitev priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter prenos pošiljk za slepe in slabovidne), druge poštne in kurirske storitve, storitev informatike, paketne, logistične in denarne storitve ter prodajo blaga. Dejavnost Skupine Pošte Slovenije je zelo diverzificirana, vendar med sabo dopolnjujoča. Ker uporabniško okolje v katerem deluje postaja vse bolj elektronsko in virtualno naravno, se temu prilagaja in v to smer razvija tudi Skupina Pošta Slovenije z usmeritvijo v logistične, IT in elektronske storitve. Z integracijo Intereurope postaja vodilni ponudnik logističnih in paketnih storitev. Skupino Pošta Slovenije na dan 31. 12. 2022 poleg obvladujoče družbe Pošta Slovenije, d. o. o., ki je v 100 % lasti Republike Slovenije, sestavljajo odvisne družbe z naslednjimi lastniškimi deleži: EPPS, d. o. o. (100 %), PS Moj paket, d. o. o. (100 %), IPPS, d. o. o. (100 %), PS Logistika, d. o. o.

(100 %, in odvisna družba)), Intereuropa, d. d. (87,18 %, in odvisne družbe), Posita, d. o. o. (100 %), Zetatrans A.D. Podgorica (10,52 %) in AD Intereuropa Beograd (26,38 %) ter pridruženo podjetje Športna loterija in igre na srečo, d. d. (20 %).

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	100,00

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	2,82	5,23	1,58
ROA (v %)	1,69	3,05	0,93
EBITDA marža (v %)	9,19	10,09	8,98
EBIT marža (v %)	2,76	4,13	1,86
Neto finančni dolg / EBITDA	1,06	0,93	1,23
Finančni vzvod	1,66	1,67	1,76

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	8.159.428	8.640.803	9.603.406
DENARNA SREDSTVA	59.440.477	68.166.196	77.550.617
SREDSTVA	577.252.814	569.483.926	572.111.352
KAPITAL	347.575.191	340.658.661	325.473.158
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	108.526.639	116.619.760	130.440.536
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	89.811.858	76.673.195	77.354.040

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	490.927.294	460.995.707	410.694.138
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	500.320.098	471.099.578	426.831.435
EBIT	13.793.221	19.459.283	7.924.981
EBITDA	46.001.908	47.552.315	38.319.140
ČISTI DOBIČEK	9.703.505	17.425.846	5.175.054

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	2,82	3,85
EBITDA marža (v %)	9,19	9,86
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	5,20	10,50
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	35.946	34.347
Razmerje med poslovnimi stroški in prihodki	0,97	0,97
Neto finančni dolg / EBITDA	1,06	1,38
Strateški tip		
Odstotek dosežene kvalitete prenosa korespondence v notranjem prometu		
D+1 (standard vsaj 95%)	96,20	95,00
D+2 (standard vsaj 99,5%)	99,80	99,50
D+3 (standard 100%)	99,90	100
Odstotek dosežene kvalitete prenosa paketov v notranjem prometu		
D+1 (meritev kakovosti paketnih pošiljk v skladu z internimi standardi: >95%)	96,80	95,00
D+2 (standard vsaj 80%)	99,80	80,00
D+3 (standard vsaj 95%)	100	95,00
Višina izvedenih projektov na področju ekologije in varstva okolja (v EUR)	3.163.110	3.530.954

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Pošta Slovenije je v letu 2022 ustvarila 490,9 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, ki so bili za 6,5 % višji kot v letu 2021. Rasti prihodkov žal ni sledila rast poslovnega izida iz poslovanja (EBIT), ki se je znižal za 30 % v primerjavi s preteklim letom, čisti dobiček pa celo za 45 %, kar je posledica rasti stroškov zaradi povišanja cen energentov, dviga cen prevozov v cestnem in zračnem prometu in višje tarife v pomorskem prometu (stroški storitev), posebej močan vpliv na rezultat pa so imeli stroški dela, ki so se povečali za 11 % in predstavljajo tudi največji delež v strukturi stroškov. Dvig plač se je začel že konec leta 2021 z izredno uskladitvijo osnovnih plač in posebnega dodatka za 4 % ter nadaljeval v prvem kvartalu leta 2022 z dvema dvigoma osnovne plače v skladu z novo Kolektivno pogodbo (4,9-odstotna uskladitev z inflacijo). V začetku maja 2022 je bil izveden še en predčasni dvig plač v višini 2,0 %, ki je bil sicer predviden za začetek leta 2023, v višini 1,75 %.

V letu 2022 so pozitivno in bolje kot načrtovano poslovale odvisne družbe: EPPS, PS moj paket in IPPS. Bolje kot načrtovano je poslovala tudi družba PS LOGISTIKA, med tem ko je Skupina Intereuropa zaključila leto s čistim poslovnim izidom, ki je manjši od doseženega v 2021. Negativno je poslovale odvisna družba Posita, za katero pa se pričakuje, da bo poslovodstvo družbe Pošta Slovenije v letu 2023 sprejelo odločitev o njenem nadaljnjem obstoju oz. prenosu dejavnosti na matično družbo.

Največji upad uspešnosti poslovanja v letu 2022 je izkazan pri poslovanju matične družbe Pošta Slovenije, d. o. o., ki ob minimalni rasti prihodkov v letu 2022 ni dosegla zastavljenih ciljev, doseženi čisti poslovni izid (4,0 mio EUR) pa je za kar 57 % nižji od doseženega v letu 2021. Pošta upada fizičnega obsega pisemskih storitev na prihodkovni strani ni uspevala v celoti nadomeščati z dvigi cen in uvedbo novih storitev. Hkrati se je tudi na paketnem področju rast umirila, ker se je velik del kupcev z internetnega nakupovanja vrnil h klasičnim nakupom. Aktivnosti za optimizacijo omrežja in prizadevanja za spremembo standardov kakovosti v letu 2022 niso doprinesla k izboljšanju rezultatov poslovanja.

Posledica slabšega poslovanja skupine Pošta Slovenije v letu 2022 je, da večina ekonomskih meril iz LNU ni doseženih. Izjema je dodana vrednost na zaposlenega. Strateška merila iz LNU so bila v večini dosežena, izjema je višina izvedenih projektov na področju ekologije in varstva okolja, ki za 60 % presega dosežek iz preteklega leta, a zaostaja za 10 % od postavljenega cilja v LNU.

Poslovanje v letu 2022 so zaznamovale spremembe v nadzornem svetu in poslovodstvu. Do sprememb je prišlo konec leta 2022 ter v začetku leta 2023. Od 1. februarja 2023 družba posluje z novim tričlanskim poslovodstvom.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Poslovno okolje skupine Pošta Slovenije se spreminja, klasične poštne storitve in denarne storitve se zamenjujejo z elektronskim načinom komuniciranja in poslovanja. Ključna področja rasti skupine Pošta Slovenije v prihodnosti so identificirana na področju paketnih in logističnih storitev, pomembne pa ostajajo tudi pisemske storitve, storitve na mreži in IT storitve.

Na področju pisemskih storitev bo Pošta Slovenije še naprej ohranjala vodilno vlogo ter hkrati razvijala nove produkte povezane z elektronsko pripravo in pošiljanjem pošiljk. Kot izvajalec univerzalne poštne storitve bo tudi v letu 2023 izvajala vse storitve v skladu s predpisano zakonodajo, hkrati pa si bo prizadevala za spremembo standardov kakovosti (ki so med najvišjimi v Evropi) in financiranja te storitve.

Na področju paketne distribucije, ki je podvržena visoki konkurenci, bo skupina Pošta Slovenije zasledovala razvoj v smeri zagotavljanja visoke kakovosti, tehnološke dovršenosti in razvoja storitev dostave tako na prvem kot zadnjem kilometru ter ponujala visok nivo kakovosti vzdolž celotne procesne linije predelave paketnih pošiljk. To bo zagotavljala z vlaganjem v širitev kapacitet ter zanesljivo in učinkovito distribucijo pošiljk, kakor tudi z izboljšanjem uporabniških izkušenj s posodabljanjem informacijske podpore in digitalizacijo procesov.

Na področju logističnih storitev bo največji poudarek na širitvi poslovanja na območju Slovenije in regionalnih trgov ter na zagotavljanju celovite palete visokokakovostnih in zanesljivih logističnih storitev za vse tržne segmente.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Slovenske železnice, d. o. o.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **PROMET**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Kolodvorska ulica 11, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **6.648**

Lastniški delež RS (%): **100,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina Slovenske železnice (Skupina SŽ ali Skupina) je izvajalec obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja, obratovanja in obnavljanja javne železniške infrastrukture ter obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, in sicer v obsegu, ki ga določa prometna politika na področju javnega potniškega prometa. Skupina izvaja tudi tržno dejavnost na področju železniškega tovornega prometa s ponudbo prevoza tovora doma in v tujini, in sicer predvsem masovnih tovorov, vse pomembnejši pa postaja multimodalni transport, ki omogoča enostavno in konkurenčno uporabo optimalnega načina prevoza. V okviru skupine Slovenske železnice se kot strateške dejavnosti izvajajo tudi storitve vleke tovornih in potniških vlakov ter vzdrževanje voznih sredstev, kar omogoča zanesljive in kakovostne storitve ter trženje storitev inženiringa, obnov in novogradenj železniške infrastrukture.

Skupino SŽ poleg družbe Slovenske železnice, d. o. o., ki je v 100-odstotni lasti Republike Slovenije, sestavljajo tudi odvisne družbe SŽ EP Logistika, d. o. o., SŽ-Potniški promet, d. o. o.,

SŽ-Infrastruktura, d. o. o., SŽ-VIT, d. o. o., SŽ-Železniško gradbeno podjetje, d. d., SŽ-ŽIP, storitve, d. o. o., Prometni institut Ljubljana, d. o. o., in SŽ-Železniška tiskarna Ljubljana, d. d., v katerih ima družba Slovenske železnice, d. o. o., 100-odstotni ali večinski delež, ter odvisne družbe, v katerih imajo navedene odvisne družbe stoddostni ali večinski delež.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	100,00

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	5,02	5,21	2,00
ROA (v %)	3,21	2,94	1,10
EBITDA marža (v %)	16,86	16,53	11,79
EBIT marža (v %)	6,66	6,28	2,94
Neto finančni dolg / EBITDA	-1,10	0,20	1,08
Finančni vzvod	1,46	1,72	1,84

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	130.702.160	2.238	63.909.002
DENARNA SREDSTVA	118.293.116	127.193.686	42.467.907
SREDSTVA	1.218.893.581	988.974.187	1.008.213.484
KAPITAL	834.109.083	576.332.485	548.275.424
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	182.705.502	222.022.250	267.788.469
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	171.527.866	155.596.642	160.501.755

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	468.217.493	413.991.511	407.210.561
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	613.347.707	542.798.011	537.269.133
EBIT	40.825.655	34.098.732	15.796.597
EBITDA	103.434.824	89.745.766	63.353.346
ČISTI DOBIČEK	35.389.017	29.320.538	10.919.467

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	5,02	4,69
EBITDA marža (v %)	16,86	15,49
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	54.135	47.180
Neto finančni dolg / EBITDA	-1,10	1,75
Finančni vzvod	1,46	1,71
Strateški tip		
Prepeljani tovor/potniki		
Tovor (v tisoč tonah)	19.552	19.997
Tovor (v mio NTKM)	4.811	4.746
Potniki (v tisoč potnikov)	14.898	13.546
Potniki (v mio PKM)	835	644
Izredni dogodki		
Število nesreč in resnih nesreč	33,00	zmanjšanje
Učinkovita izraba infrastrukture - zmanjšanje zamud/izkoriščenost prog		
Tovorni promet (v min / 100 km) – zamude	116	139
Potniški promet (v min / 100 km) – zamude	4,00	4,50
Izkoriščenost prog (tisoč vlkm / km proge)	9,30	8,80

Komentar poslovanja v 2022

Poslovanje Skupine SŽ se v zadnjih letih izboljšuje. Doseženi rezultati v letu 2022 so bili z vidika ustvarjenih prihodkov rekordni. **Čisti prihodki od prodaje** Skupine so v letu 2022 znašali 468,2 mio EUR in so za 13,1 % presegle prihodke iz leta 2021, s čimer so presegle tudi čiste prihodke od prodaje iz leta 2019 (obdobje pred pandemijo covid-19). EBITDA je leta 2022 prvič v zgodovini poslovanja Skupine presegel mejo 100 mio EUR in je znašal 103 mio EUR. **Čisti poslovni izid** v višini 35,4 mio EUR pa je višji od realiziranega v letu 2021 za 20,7 % in je bil tik nad ravni iz leta 2019. Doseženi donos na kapital (ROE) je tako znašal 5,02 %.

Skupina SŽ je ob koncu leta 2022 razpolagala z 834,1 mio EUR kapitala ter 1.218,9 mio EUR celotnih sredstev. Finančno stanje skupine je dobro, saj je kazalnik neto finančni dolg v primerjavi z EBITDA ob koncu leta 2022 znašal negativnih 1,10. Skupina je bila v letu 2022 dokapitalizirana s strani Republike Slovenije v višini 150 mio EUR za nakup 20 novih potniških garnitur, za katere je bil izbor ponudnika končan v začetku leta 2023. V celoti je bilu v letu 2022 v Skupini SŽ za **investicije** namenjenih 275,4 mio EUR, pri čemer se je kar 92 % teh sredstev dodelilo za nakup novih potniških vlakov. Prezete so bile še zadnje potniške garniture iz pogodbenega števila 52 potniških garnitur. Do leta 2025 bo tako na voljo skupno 72 novih potniških vlakov. Omeniti velja še 7,7 mio EUR naložb v informatiko za potrebe digitalizacije poslovnih procesov.

V letu 2022 se je Skupina soočala s **številnimi infrastrukturnimi omejitvami** na področju potniškega in tovornega prometa. Začela so se dela na več odsekih prog, najbolj obsežna in dolgotrajna dela pa bodo potekala na odseku Ljubljana-Divača in bodo s krajšimi ali daljšimi prekinitvami trajala vse do leta 2025. SŽ so uvedle ukrepe za povečanje prepustnosti proge: izboljšanje proizvodne tehnologije, najem dodatnih lokomotiv, preusmeritev nekaterih prevozov. Kljub vsem izzivom je Skupina uspela prepeljati v letu 2022 glede na leto prej za 3,3 % več blaga (19,55 mio ton) ter za 25,6 % več potnikov (14,90 mio).

Projekt strateškega partnerstva s češkim podjetjem EP Logistic International na področju tovornega prometa je bil z denarnim vložkom strateškega partnerja v januarju 2022 zaključen. Ustanovljena joint venture družba SŽ EP Logistika, d. o. o., je pričela z delovanjem in bila vključena v skupino SŽ.

V projektu nakupa avtobusnega podjetja Nomago, so SŽ vplačale kupnino za 50 % delež in vstopile v lastništvo omenjenega podjetja. Do konca leta so SŽ pridobile tudi vsa potrebna soglasja za odkup Avtobusne postaje Ljubljana, vendar do zaključka transakcije zaradi spremenjenih pričakovanj prodajalcev še ni prišlo.

Skupina SŽ je v letu 2022 preseгла postavljena ekonomska merila ter večino strateških meril iz LNU 2022. Minimalno, le

za dobra 2 %, je odstopanje v količini prepeljanega tovora, kar pa je predvsem posledica številnih zapor zaradi obsežnih obnov na železniški infrastrukturi. Izrazito pozitivno je odstopanje v številu prepeljanih potnikov, kar je posledica povečanih kapacitet novih potniških garnitur. V primerjavi z letom 2021 je sicer zaznano poslabšanje pri merilu število nesreč in resnih nesreč, ki se je povečalo za 83 %, a je razlog v spremenjeni klasifikaciji dogodka, ki se šteje kot nesreča. Glede na leto 2021 so se zaradi obsežnih del na progah pričakovano povečale tudi zamude v tovornem in potniškem prometu, a so bile le-te kljub vsemu manjše od pričakovanj v LNU 2022.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Skupina bo nadaljevala z izvajanjem postavljenih ciljev v Strateškem poslovnem načrtu 2021 – 2025. Glavni strateški cilji, ki jih zasleduje skupina:

- rast obsega prevoza tovora na evropskih koridorjih; cilj se bo uresničeval z ustanovljeno družbo SŽ-EP, d. o. o., ki v novi strategiji predvideva investicije do leta 2030 v posodobitev voznega parka in terminalske opreme v višini 300 mio EUR, ter dodanih 50 mio EUR za regionalno širitev preko združitve in prevzemov, s ciljem postati največji železniški logist v regiji;
- postati steber integriranega javnega potniškega prometa z večinskim tržnim deležem na trgu javnega medkrajevnega prevoza z investicijami v prevozna sredstva ter širitvijo na področje avtobusnega prometa
- vzpostavitev novega potniškega centra Ljubljana (projekt Emonika), ki bo združeval infrastrukturo vseh oblik prevoza potnikov in predstavljal multimodalni potniški terminal, skupaj z avtobusno postajo, pripadajočimi parkirnimi prostori in centralno poslovno stavbo;
- zagotavljati učinkovito in zanesljivo vzdrževanje in upravljanje železniške infrastrukture ter vodenje železniškega prometa na njej ter zanesljivo in učinkovito vzdrževanje železniških vozil in izvajanje vleke vlakov;
- digitalizacija strateških dejavnosti in poslovnih procesov ter kadrovska prenova;
- vzpostavitev delovanja skupine v petih stebrih: logistika, mobilnost potnikov, upravljanje javne železniške infrastrukture, gradbeništvo in podporne dejavnosti.

Cilj Skupine SŽ je, da z dodatnimi vlaganji in povezovanji ustvari njihove storitve sodobne in še atraktivnejše. Skupina se tako spreminja iz nacionalnega železniškega prevoznika v enega od vodilnih tehnološko moderniziranih ponudnikov celovitih storitev logistike blaga in mobilnosti prebivalcev v regiji.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Opomba: Odstopanja od spoštovanja zgoraj navedenega kodeksa so navedena oziroma pojasnjena v Letnem poročilu Slovenske železnice, d. o. o., in skupine Slovenske železnice za leto 2022 (strani 72–73).

FINANCE

NLB, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **FINANCE**

Tip naložbe: **Pomembna**

Sedež: **Trg republike 2, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **8.228**

Lastniški delež RS (%): **25,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

NLB Skupina je vodilna bančna in finančna skupina s sedežem in ekskluzivnim strateškim interesom v domači regiji – Jugovzhodni Evropi. Pokriva tržišča s populacijo okoli 17 mio prebivalcev. Skupino poleg matične NLB, d. d., ki je javna delniška družba, sestavlja še sedem hčerinskih bank v Jugovzhodni Evropi, več družb za pomožne storitve (upravljanje sredstev, upravljanje nepremičnin, leasing itd.) in manjše število nestrategičnih odvisnih podjetij, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja. NLB Skupina zagotavlja univerzalni bančni model ter stranke podpira s storitvami za prebivalstvo in podjetja in storitvami investicijskega bančništva. Na šestih od sedmih trgih, na katerih posluje, tržni delež bančnih članic NLB Skupine presega 10 % (merjeno glede na bilančno vsoto). Pomembnejši poudarki o NLB Skupini na 31. december 2022:

- več kot 2,7 milijona aktivnih strank,
- razvejana mreža 440 poslovalnic na vseh trgih, kjer deluje NLB Skupina,
- največja ponudnica bančnih storitev v Sloveniji, njen tržni delež po bilančni vsoti znaša 27,6 %,
- vodilni položaj na izbranih trgih Jugovzhodne Evrope z nadaljnjim potencialom rasti,
- kapitalski položaj nad regulatornimi zahtevami in trden likvidnostni položaj,
- dobičkonosno poslovanje, NLB Skupina je v letu 2022 ustvarila rekordno visok dobiček.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
THE BANK OF NEW YORK MELLON - FIDUCIARNI RAČUN ⁸	53,99
REPUBLIKA SLOVENIJA	25,00
OTP BANKA D. d. - CLIENT ACCOUNT - FIDUCIARNI RAČUN	4,96
ERSTE GROUP BANK AG - PBZ CROATIA OSIGURANJE OMF ACCOUNT - FIDUCIARNI RAČUN	2,66
CLEARSTREAM BANKING SA - FIDUCIARNI RAČUN	1,05

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %) ⁹	12,2	11,4	8,1
ROA (v %)	1,2	1,1	1,0
CIR (v %)	57,6	62,3	58,3
LTD (v %)	65,3	60,0	58,8

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KREDITI BANKAM	222.965.000	140.683.000	197.005.000
KREDITI STRANKAM, KI NISO BANKE	13.072.986.000	10.587.121.000	9.619.860.000
SREDSTVA	24.160.240.000	21.577.496.000	19.565.855.000
KAPITAL	2.422.325.000	2.216.123.000	2.123.040.000
DEPOZITI STRANK, KI NISO BANKE	20.027.726.000	17.640.809.000	16.397.167.000
KREDITI BANK	198.609.000	858.531.000	158.225.000

⁸ Bank of New York Mellon ima navedene delnice v vlogi depozitarja za imetnike GDR in ni upravičeni lastnik teh delnic. Med največjimi posamičnimi imetniki GDR sta EBRD in Schroders, od katerih ima vsak v lasti več kot 5 in manj kot 10-odstotni lastniški delež NLB (informacija o lastništvu GDR temelji na samoprijavi posameznih imetnikov GDR na podlagi določil slovenskega prava).

⁹ Z upoštevanjem negativnega dobrega imena iz prevzema N Banke je Skupina v letu 2022 dosegla ROE v višini 19,9 %.

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTE OBRESTI	504.922.000	409.360.000	299.573.000
ČISTE OPRAVNINE	273.350.000	237.176.000	170.280.000
ADMINISTRATIVNI STROŠKI	-412.886.000	-368.851.000	-262.226.000
REZULTAT PRED O SLABITVAMI IN REZERVACIJAMI	339.054.000	252.648.000	211.417.000
OSLABITVE IN REZERVACIJE	-28.869.000	8.758.000	-71.354.000
ČISTI DOBIČEK	457.833.000	247.868.000	272.756.000
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA, KI PRIPADA VEČINSKEMU LASTNIKU	446.862.000	236.404.000	269.707.000

Merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države

NLB Skupina (Skupina) je v letu 2022 preseгла vse ekonomsko finančne cilje iz letnega načrta upravljanja za leto 2022 (LNU). ROE v višini 19,9 % je znatno presegl celil iz LNU in napovedi NLB iz začetka leta 2022, na kar so vplivale okoliščine, natančneje predstavljanje v komentarju poslovanja v letu 2022. Vrednost kazalnika CIR je bila boljša od vrednosti iz leta 2021 ter tudi od cilja določenega v LNU. Kapitalna ustreznost se je še izboljšala in presegl pričakovanja iz LNU, enako velja za kakovost kreditnega portfelja, merjeno s kazalnikom NPE. Doseženo oziroma preseženo je bilo tudi ciljno razmerje LTD, ki se je izboljšalo tako glede na leto 2021 kot glede na cilj v LNU.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina je v letu 2022 izvedla prevzem N Banke¹⁰, združila dve banki na srbskem trgu¹¹ in zabeležila rekorden poslovni rezultat po davkih v višini 446,9 mio EUR. Pozitivni učinki negativnega dobrega imena iz nakupa N Banke so znašali 172,8 mio EUR. Z upoštevanjem pozitivnega učinka negativnega dobrega imena iz prevzema N Banke je Skupina v letu 2022 dosegla ROE v višini 19,9 %, tudi brez prispevka N Banke pa se je čisti dobiček Skupine zvišal za 11 %, ROE pa je dosegel 12,2 %, kar je bistveno več kot je predvideval LNU.

Čisti obrestni prihodki so se v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 povečali za 23 %. Njihova rast je brez prispevka N Banke znašala 69,8 mio EUR (+17 %), kot posledica večjega obsega poslovanja, višje ključne obrestne mere ECB in referenčnih obrestnih mer ter zelo velikega obsega novih posojil. Čisti prihodki od opravnin so še naprej močno rasti in so se glede na leto 2021 zvišali za 14 % (brez prispevka N Banke). Zelo dobri so bili zlasti rezultati pri plačilnem prometu in povezanih storitvah, investicijskih skladih ter bančnem zavarovalništvu.

Stroški so glede na leto 2021 sicer porasli za 5 % in so znašali 460,3 mio EUR, k čemur je 22,8 mio EUR prispevala N Banka.

Rast stroškov večine bančnih članic Skupine je posledica inflacije v regiji, stroški pa so narasli tudi zaradi združitve bank Skupine v Srbiji. Čiste oslabitve in rezervacije za kreditna tveganja so bile oblikovane v višini 17,5 mio EUR, od česar je bilo 8,9 mio EUR rezervacij oblikovanih za pričakovane kreditne izgube za donosni portfelj posojil N Banke na dan prevzema. Druge oslabitve in rezervacije so bile oblikovane v višini 11,4 mio EUR, od tega 4,6 mio EUR za reorganizacijo v NLB Komercialni Banki in 5,7 mio EUR za reorganizacijo N Banke. Strošek tveganja je v letu 2022 ostal relativno nizek (14 b. t.), kakovost kreditnega portfelja pa je ostala dobra.

Delež nedonosnih izpostavljenosti NPE v višini 0,9 % je bil nižji kot leta 2021, zelo močen je ostal tudi likvidnostni položaj Skupine, ki je letu 2022 presegl regulatorne zahteve. Skupni kapitalski količnik je znašal 19,2 % in je bil za 1,4 o. t. višji kot konec leta 2021 zaradi višjega kapitala (za 553,9 mio EUR), ki je izničil zvišanje tvegane aktive (za 1.985,7 mio EUR) v primerjavi s prejšnjim letom. Skupina je dosegla zvišanje kapitala z vključitvijo negativnega dobrega imena po prevzemu N Banke v zadržani dobiček (172,8 mio EUR), delno vključitvijo dobička za leto 2022 (161,5 mio EUR), izdajo obveznic Tier 1 v septembru (82 mio EUR) ter podrejenih obveznic Tier 2 v novembru (222,9 mio EUR). Skupina je septembra 2022 uvedla tudi začasno obravnavo poštene vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa za državne vrednostne papirje, s čimer je povečala kapital za 61,6 mio EUR.

NLB je v letu 2022 izvedla dve skupščini delničarjev in delničarjem izplačala dividende v skupni višini 100 mio EUR.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje (strategija)

- Biti regionalni prvak. Okrepiti svojo vlogo sistemsko pomembne finančne institucije v jugovzhodni Evropi ter postati vodilna na vseh ključnih trgih in pomembno prispevati k razvoju regije, spodbujati ESG agendo in podpirati stabilnost bančnega sektorja.

¹⁰ NLB je 1. 3. 2022 kupila Sberbank banko, d. d., Ljubljana (Sberbank), ki se je preimenovala v N Banko, d. d. (N Banka). Podatki o poslovanju Skupine v letu 2022 zaradi nakupa niso neposredno primerljivi s podatki leta 2021. Pozitivni učinki nakupa N Banke iz naslova negativnega dobrega imena znašajo 172,8 mio EUR.

¹¹ Konec aprila 2022 se je zaključil postopek združitve Komercialne Banke a. d., Beograd (KBB) in NLB Banke a. d. Beograd, ki od 30. 4. 2022 posluje pod novim imenom NLB Komercialna banka a. d., Beograd (NLB komercialna banka).

- Postaviti stranke na prvo mesto. Digitalizirati distribucijske kanale, dodajati finančne rešitve glede na potrebe strank in jim nuditi močno podporo.
- Unovčiti priložnosti in poslovne sinergije. Poiskati priložnosti za anorgansko širitev, vzpostaviti horizontalno razvejano poslovanje, dokončati integracijo N Banke, nadaljevati strateško preobrazbo.
- Okrepiti svoj tržni položaj. Povečati tržni delež, ustvarjati vrednost za delničarje, postati odličen delodajalec.

Skupina še naprej udejanjala svojo agendo trajnostnega poslovanja v vseh treh stebrih svojega trajnostnega okvira. V okviru stebra trajnostnega financiranja se bo Skupina osredotočila predvsem na razvoj in implementacijo strategije okoljsko nevtralnega poslovanja in financiranja ter merjenje portfeljskih emisij. Prvi cilji, povezani z zmanjševanjem ogljičnega odtisa v ogljično intenzivnih panogah, bodo objavljeni

do konca leta 2023. V okviru stebra trajnostnega poslovanja bo Skupina tudi v prihodnje skrbela za visoke standarde korporativnega upravljanja, ki so temelj trajnostnega poslovanja, ter skrbela za dolgoročne odnose s svojimi ključnimi deležniki. Skupina bo izvajala ukrepe za nižjo ter učinkovitejšo rabo energentov in surovin, razkrila vse ustrezne podatke, povezane s področji ESG in nadaljevala z implementacijo zelene evropske taksonomije. Poudarek bo tudi na analizi in izvajanju novo sprejete direktive o poročanju podjetij glede trajnostnosti ter predvidene direktive o potrebni skrbnosti podjetij glede trajnostnosti. V okviru tretjega stebra bo z aktivnim izvajanjem programa družbene odgovornosti Skupina še naprej prispevala k razvoju lokalnih skupnosti družbenega okolja v vseh regijah, kjer je prisotna. Sponzorstva, donacije in partnerski projekti bodo še naprej temeljili na podpori in izpolnjevanju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov (UN SDG).

SREDNJEROČNI STRATEŠKI IN FINANČNI CILJI NLB SKUPINE ZA LETI 2023 IN 2025¹²

	2023	2025
REDNI PRIHODKI	~ 1.000 mio EUR	> 1.000 mio EUR
STROŠKI	~ 490 mio EUR	Na nivoju leta 2023
ROE ¹³	> 15 %	~ 14 %
RAST KREDITOV	srednje visoko enomestno število	visoko enomestno število
STROŠEK TVEGANJA	< 15 b. t.	30 - 50 b. t.
DIVIDENDE	110 mio EUR	500 mio EUR (2022-2025)

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

¹² Vir: Medletno poročilo NLB Skupine, prvo polletje z dne 10. 8. 2023

¹³ Anualizirana čista dobičkonosnost kapitala.

Sava Re, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **FINANCE**

Tip naložbe: **Pomembna**

Sedež: **Dunajska cesta 56, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **2.702**

Lastniški delež RS (%): **13,89**

Lastniški delež SDH (%): **17,68**

Osnovni podatki o dejavnosti

Zavarovalna skupina Sava (Skupina) je ena večjih zavarovalnih skupin v JV Evropi, ki posluje v segmentih pozavarovanje, zavarovanje Slovenija, zavarovanje tujina, pokojninska zavarovanja, asistenčne storitve ter upravljanje premoženja. Zavarovalniški del Skupine sestavlja 8 zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah regije Adria (Hrvaška, Srbija, Črna gora, Kosovo, Severna Makedonija) in 6 nezavarovalnih družb. Sava Re, d. d., je v Skupini obvladujoča družba in svojo dejavnost pozavarovanja opravlja v več kot 100 državah sveta ter je največja pozavarovalnica s sedežem v centralni in vzhodni Evropi. S prevzemom Vite v letu 2020 je Skupina izboljšala svoj tržni položaj v Sloveniji, kjer se po tržnem deležu v zavarovalni dejavnosti uvršča na drugo mesto.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
SDH, d. d.	17,68
INTERCAPITAL securities Ltd. – FIDUCIARNI RAČUN	14,68
REPUBLIKA SLOVENIJA	13,89
Sava Re, d. d.	10,00
EUROPEAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT	6,22

Osnovni finančni kazalniki (v %)	2022	2021	2020
Čista dobičkonosnost kapitala (ROE)	14,90	15,80	13,30
Čisti škodni količnik	58,30	55,60	61,60
Kombinirani količnik	90,70	88,30	93,90
Odhodkovni količnik	29,30	29,00	29,50

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
FINANČNE NALOŽBE	1.297.012.771	1.472.688.443	1.430.149.336
SREDSTVA	2.534.002.659	2.658.322.359	2.467.251.303
KAPITAL	411.951.369	504.077.018	460.214.488
PODREJENE OBVEZNOSTI	74.924.356	74.863.524	74.804.974
ZAVAROVALNO TEHNIČNE REZERVACIJE	1.249.942.508	1.237.500.117	1.233.312.054
ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE V KORIST ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	499.351.605	524.183.338	409.604.428

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
OBRAČUNANE KOSMATE PREMIJE	774.134.291	729.898.408	679.749.305
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	-419.716.183	-408.814.273	-426.695.412
ČISTI DOBIČEK	68.242.586	76.167.178	56.386.299
OBRATOVALNI STROŠKI	-228.329.299	-219.931.765	-203.216.146
PRIHODKI OD FINANČNIH SREDSTEV	30.290.641	103.549.259	49.634.816
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	18.514.205	23.872.769	40.613.572

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija 2022	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	14,90	12,00
Čisti kombinirani količnik (brez vpliva tečajnih razlik) (v %)	90,70	95,00
Donosnost naložb (brez vpliva tečajnih razlik) (v %)	1,30	1,50
Kapitalska ustreznost (razp.kap./min.kap.) (v %)	183	220
Čisti stroškovni količnik (brez vpliva tečajnih razlik) (v %)	29,30	32,00

Skupina je v letu 2022 dosegla večino ekonomskih ciljev iz Letnega načrta upravljanja za leto 2022 (LNU). Donosnost lastniškega kapitala ROE v višini 14,9 % je preseгла ciljno donosnost iz strategije Skupine za obdobje 2020 – 2022 za skoraj četrtino, vrednost določeno v LNU pa za 2,9 o.t. Prav tako so postavljene cilje iz LNU dosegli drugi ekonomski kazalci, z izjemo donosnosti naložb, ki se je nahajala v spodnjem delu ciljnega razpona Skupine (180 – 220 %).

Komentar poslovanja v letu 2022

Skupina je v letu 2022 v okolju zaostrenih geopolitičnih in gospodarskih razmer ustvarila 68,2 mio EUR čistega dobička. Ta je bil za 13,7 % višji od načrtovanega in 10,4 % nižji od dobička iz leta 2021. Z dobičkom so poslovali vsi poslovni odseki. Nižji rezultat je bil sicer pričakovan in je posledica naraščajoče škodne pogostosti, potem ko so vplivi pandemije popustili, dodaten vpliv na rezultat pa so imeli škodna inflacija oziroma povečana vrednost škod, višji stroški dela in informacijske tehnologije ter drugi stroški, na kar so se zavarovalnice odzvale s prilagoditvijo cenovne politike. Poslovni prihodki Skupine so za 7,7 % presegli načrtovane, kosmate premije pa so se povečale za 6,1 %, na 774,1 mio EUR. Premijo so povečali vsi odseki, z izjemo življenjskih zavarovanj. Čisti odhodki za škode so zrastle na 419,7 mio EUR (leta 2021 so znašali 408,9 mio EUR) predvsem zaradi normalizacije škodne pogostosti in vpliva škodne inflacije. Zaradi povečanja škod se je pričakovano zvišal tudi kombinirani količnik, ki pa je bil z 90,7 % še vedno zelo ugoden in mnogo boljši od načrtovanega (< 95 %). K temu je pomembno prispevala stroškovna učinkovitost, saj je rast stroškov zaostajala za rastjo premije. K razmeroma nizkemu 2,7 % skupnemu povečanju odhodkov za škode na ravni Skupine je pripomogel predvsem razvoj življenjskih zavarovanj, in sicer zaradi nižjega obsega dospelosti polic in nižjih odkupov življenjskih zavarovanj v Sloveniji.

Naložbeni portfelj se je v primerjavi s koncem leta 2021 znižal za 161,4 mio EUR (-6,3 %) predvsem zaradi negativne spremembe rezerve za pošteno vrednost obvezniškega dela naložbenega portfelja, kot posledice dviga zahtevanih donosnosti zaradi razmer na finančnih trgih.

Skupina je v letu 2022 beležila padec višine sredstev za 4,7 %, kapital se je znižal za 18,3 %, zavarovalno tehnične rezervacije za 1,2 %, knjigovodska vrednost delnice pa je bila nižja za 18,3 %. Padec vrednosti postavk je predvsem posledica neugodnega gibanja finančnih trgov. Dvig obrestnih mer je vplival na znižanje stanja finančnih naložb in na negativen presežek iz

prevrednotenja znotraj kapitala, znižanje vrednosti delniških trgov pa je najbolj vplivalo na stanje naložb in zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzamejo naložbeno tveganje. Na znižanje kapitala je vplivalo tudi relativno visoko izplačilo dividend v letu 2022, kot posledica omejitev izplačila predhodnih let. Kljub neugodnim makroekonomskim in geopolitičnim razmeram, Zavarovalna skupina Sava in Sava Re v letu 2022 nista imeli težav z likvidnostjo.

Kapitalska ustreznost Skupine je bila v skladu s standardno formulo Solventnosti II v letu 2022 ves čas v območju optimalne višine, definirane v strategiji prevzemanja tveganj in znatno nad regulatornimi zahtevami. Vrednost solventnostnega količnika na dan 31. 12. 2022 je znašala 183 % in je bila znotraj ciljnega strateškega razpona (180 – 220 %). Obe bonitetni agenciji (S&P in AM Best) sta v letu 2022 potrdili bonitetno oceno A, s stabilno srednjeročno napovedjo.

Redna letna skupščina je bila izvedena 23. junija 2022 in je izglasovala vse sklepe v vsebini, kot je bila predlagana v sklicu skupščine, z izjemo politike prejemkov organov vodenja in nadzora.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje (strategija)

Skupina je 22. 12. 2022 objavila strategijo za novo strateško obdobje 2023 – 2027. Ključne strateške usmeritve, ki jih bo zasledovala so naslednje:

- osredotočenost na stranko;
- optimizacija poslovnih procesov;
- trajnostno delovanje;
- posodobitev IT opreme;
- zadovoljni in motivirani zaposleni;
- rast s prevzemi;
- izplačilo dividende med 35 % in 45 % čistega poslovnega izida Skupine.

Ključni vrednostni cilji:

- Poslovni prihodki: rast povprečno > 4 % letno, v 2027 > 900 mio EUR,
- ROE: 9,5 % – 10,5 %,
- solventnostni količnik: 170 % – 210 %,
- kombinirani količnik: < 95 %,
- donosnost naložbenega portfelja: rastoče do 2,2 % v 2027.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

SID banka, d. d., Ljubljana.

Steber upravljanja: **FINANCE**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Ulica Josipine Turnograjske 6, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih: **223**

Lastniški delež RS (%): **99,41**

Osnovni podatki o dejavnosti

SID banka, d. d., Ljubljana (SID banka) je specializirana spodbujevalna, izvozna in razvojna banka s pooblastilom za izvajanje trgu dopolnilnih dolgoročnih finančnih storitev na različnih področjih, pomembnih za trajnostni razvoj RS. Med dejavnostmi, ki jih SID banka izvaja, je temeljna dejavnost financiranje na področju tržnih vrzeli, kamor spadajo predvsem mala in srednje velika podjetja (MSP), razvojni, okoljevarstveni, infrastrukturni in energetski projekti ter internacionalizacija podjetij.

Pri izvajanju storitev lahko banka uporablja finančne instrumente, razpoložljive v zakonodaji EU in slovenski zakonodaji, kot so krediti, garancije in druge oblike jamstev in prevzemanja tveganj, odkupi terjatev, finančni zakup, finančni inženiring, koncesijski krediti in drugi instrumenti mednarodnega razvojnega sodelovanja, kapitalske naložbe in druge oblike financiranja, ter jih vključuje v razvojno-spodbujevalne programe financiranja.

Po pooblastilu RS izvaja naslednje dejavnosti: (i) zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki (v imenu in za račun RS zavaruje komercialne in nekomercialne rizike izvoznih transakcij, ki jih zaradi njihove narave in stopnje rizičnosti zasebni pozavarovalni sektor ni pripravljen prevzeti ali pa ima za to omejene zmogljivosti), (ii) upravljanje sklada skladov za izvajanje finančnih instrumentov v okviru evropske kohezijske politike (EKP) 2014–2020, (iii) izvajanje jamstvenih shem ter (iv) upravljanje emisijskih kuponov in kjotskih enot.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	99,41
SID banka, d. d., Ljubljana	0,59

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	1,78	4,96	1,82
ROA (v %)	0,30	0,83	0,32
CIR (v %)	81,65	60,97	31,09

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KREDITI BANKAM	343.990.000	568.769.000	783.725.000
KREDITI STRANKAM, KI NISO BANKE	1.382.527.000	1.199.698.000	1.091.560.000
SREDSTVA	2.799.708.000	2.834.032.000	2.907.358.000
KAPITAL	450.869.000	491.766.000	476.107.000
DEPOZITI STRANK, KI NISO BANKE	0	0	0
KREDITI BANK	265.594.000	303.003.000	565.865.000

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTE OBRESTI	24.214.000	28.006.000	23.193.000
ČISTE OPRAVNINE	242.000	1.544.000	293.000
ADMINISTRATIVNI STROŠKI	-20.694.000	-19.577.000	-17.342.000
REZULTAT PRED O SLABITVAMI IN REZERVACIJAMI	4.872.000	13.161.000	40.583.000
OSLABITVE IN REZERVACIJE	5.181.000	16.325.000	-30.121.000
ČISTI DOBIČEK	8.251.000	24.030.000	8.490.000
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA, KI PRIPADA VEČINSKEMU LASTNIKU	8.251.000	24.030.000	8.490.000

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	1,78	0,20
CIR (v %)	81,65	63,63
Delež NPL v vseh posojilih (v %)	4,78	5,00
Neto obrestna marža (%)	0,87	0,80
Kapitalska ustreznost (celotni kapital) (v %)	25,41	20,00
Strateški tip		
Ustrezen obseg aktivnosti – obseg poslov financiranja (v mrd EUR)	2,22	2,15
Spodbujevalni učinek obrestnih mer skladov finančnega inženiringa in neposrednega financiranja sklada skladov (v %)	95,00	90,00
Proticiklična naravnost rasti posojil glede na proizvodno vrzel (v mio EUR)	358	400

Dosežene vrednosti kazalnikov ROE, deleža NPL, obrestne marže in kapitalske ustreznosti so bile v letu 2022 boljše kot je določal Letni načrt upravljanja za leto 2022 (LNU). Od ciljne vrednosti iz LNU negativno odstopa le vrednost kazalnika CIR, ki je v letu 2022 znašal 82 %, njegova vrednost pa se je glede na leto 2021 zvišala za 20,7 o. t. Normaliziran CIR (korekcija za učinke posojilnih skladov (PS) in FOF¹⁴) je bil nižji in znaša 67,47 %, kar je 15,5 o. t. pod planirano vrednostjo in je posledica tako višjih realiziranih normaliziranih prihodkov, kot tudi nižjih realiziranih stroškov. Stroški SID banke (v nadaljevanju tudi: Banka) so se sicer zvišali za 5 % in dosegli 21,7 mio EUR, njihova višina pa je bila za 11 % nižja kot je bilo planirano.

V letu 2022 je banka realizirala vsa strateška merila iz LNU.

Komentar poslovanja v 2022

SID banka je v letu 2022 poslovala z dobičkom, ki je precej presegel planirano vrednost, a bil bistveno nižji kot leta 2021. Dobiček je presegel plan predvsem zaradi nižjih stroškov poslovanja, pa tudi višjih obrestnih in neobrestnih prihodkov, korigiranih za učinke PS in FOF ter nižjih korigiranih neto odhodkov za oslabitve in rezervacije. V primerjavi z letom 2021 je dobiček nižji za 15,8 mio EUR predvsem zaradi enkratnih učinkov poslovanja v letu 2021 (odplačila kreditov večjega upnika) in neto odhodkov iz odprave oslabitev kreditov v letu 2022, korigiranih za učinke PS in FOF (v letu 2021 je imela Banka neto prihodke).

Čiste obresti so bile glede na leto 2021 nižje za 13,5 %. Upad je predvsem posledica rasti odhodkov za obresti zaradi rasti tržnih obrestnih mer in prenehanja pozitivnih učinkov negativnih obrestnih mer za TLTRO v zadnjem kvartalu leta 2022, kot tudi zaradi enkratnih učinkov iz odplačila kreditov v letu 2021. Čisti neobrestni prihodki, korigirani za učinke PS in FOF,

so glede na leto 2021 nižji za 39 % (9,6 mio EUR), kar je posledica enkratnih učinkov v letu 2021, brez enkratnih učinkov pa so se čisti neobrestni prihodki zvišali za 5,0 %.

Stroški Banke so se zvišali za 5 % in dosegli 21,7 mio EUR, kar je 11 % manj kot je bilo planirano. 73 % vseh stroškov predstavljajo stroški dela, ki so se glede na leto 2021 povečali za 9,3 %, kar je v veliki meri povezano z vključitvijo nagrad za poslovno uspešnost za leto 2022 med stroške tega leta. Stroški dela so sicer nižji od plana. Stroški storitev so bili za 5,2 % nižji kot v 2022 in so prav tako zaostali za planom predvsem zaradi nižjih stroškov licenc za programsko opremo, stroškov reklam in sponzorstva in stroškov vzdrževanja programske opreme.

Neto odhodki za oslabitve in rezervacije, korigirani za učinke PS in FOF, so znašali 0,4 mio EUR, medtem ko je Banka v letu 2021 sproščala oslabitve in rezervacije in ustvarila neto prihodke v višini 4,8 mio EUR.

Celotni kapital banke se je v letu 2022 znižal za 41 mio EUR (-8,3 %) zaradi rasti obrestnih mer, ki so povzročile negativni akumulirani drugi vseobsegajoči donos. Kapitalska ustreznost kljub znižanju ostaja ugodna in je preseгла ciljno vrednost iz LNU.

Kreditni portfelj je konec leta 2022 znašal 1.692 mio EUR in se vrednostno glede na leto prej ni spremenil, spremenila pa se je struktura kreditov. Krediti strankam, ki niso banke, so se povečali za 182,8 mio EUR (+15,2 %), medtem ko so se krediti bankam znižali za skoraj 37 % (182,6 mio EUR), od tega za 115,8 mio EUR zaradi predčasnih vračil kreditov. Delež neto kreditov bankam znaša 18 %, medtem ko je v začetku leta znašal 29 %.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje (strategija)

Strategija razvoja SID banke za obdobje 2023 – 2025 postavlja ključne usmeritve za banko prek osrednjih vodil za tri temeljne vidike:

- mandat banke: zagotoviti vzporedno razvojno in proticiklično delovanje;
- pristop do stranke: postaviti stranko v središče razmišljanja in delovanja;
- upravljanje banke: struktura poslovnega modela mora zagotavljati dolgoročno vzdržno poslovanje s poslovnim izidom, ki je (kumulativno) pozitiven v celotnem gospodarskem ciklu.

SID banka bo s temi usmeritvami nadgrajevala svoj dolgoročno vzdržen poslovni model, usmerjen v izvajanje programov financiranja z visokimi multiplikativnimi učinki za gospodarstvo in trajnostni razvoj. Za prihodnje srednjeročno obdobje predvidena nadgrajevanje naslednjih področij in izvajanje naslednjih ključnih strateških aktivnosti:

1. Učinkovita organizacija.
2. Produkti, programi, sheme za proticiklično delovanje.
3. Razvoj produktov in partnerstva s poslovnimi bankami za zaokrožitev produktne palete.
4. Nadgradnja operativne kapacitete; prenova operativnih procesov.
5. Prenova upravljanja informacijske tehnologije.
6. Upravljanje virov sredstev, razreza produktnih sklopov in rezultata banke.
7. Upravljanje stroškov in optimizacija poslovanja banke (angl. »waste management«).
8. Vključitev v naslednji večletni finančni okvir EU, obnova skladov iz pretekle perspektive in krepitev ukrepov finančnega inženiringa.
9. Vzpostavitev razvojnega partnerstva s ključnimi deležniki; zagotovitev vzajemnega partnerskega odnosa, ki omogoča, da delovanje SID banke v največji možni meri prispeva k trajnostnemu razvoju Slovenije, SID banka pa prispeva svoje znanje k ustvarjanju dolgoročnih razvojnih strategij RS.
10. Zelena strategija SID banke; Nadaljnja krepitev vloge pri spodbujanju in financiranju prehoda v trajnostno gospodarstvo.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **FINANCE**

Tip naložbe: **Strateška**

Sedež: **Miklošičeva cesta 19, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **5.285**

Lastniški delež SDH (%): **28,09**

Osnovni podatki o dejavnosti

Zavarovalna skupina Triglav (ZS Triglav ali Skupina) posluje na sedmih trgih v šestih državah JV Evrope. Je vodilna zavarovalno-finančna skupina v Sloveniji in regiji Adria ter ena vodilnih v JV Evropi. Preko partnerskega povezovanja s tujimi družbami za zavarovalno posredovanje in zastopanje ter pozavarovanja pa posluje tudi v širšem mednarodnem okolju. Skupino Triglav je 31. 12. 2022 sestavljalo 53 družb, in sicer poleg matične družbe še 29 odvisnih, 14 pridruženih in 9 družb v skupnem podvigu.

Ključni strateški dejavnosti Skupine sta zavarovalništvo (premoženje, življenje, pokojnine, zdravje, pozavarovanje), in dejavnost upravljanja premoženja (lastni zavarovalni portfelj, vzajemni skladi in individualno upravljanje premoženja, pokojninski skladi).

Zavarovalnica Triglav, d. d., je obvladujoča družba Skupine.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
ZPIZ	34,47
SDH, d. d.	28,09
ERSTE GROUP BANK AG – PBZ CROATIA OSIGURANJE OMF ACCOUNT – FIDUCIARNI RAČUN	6,71
UNICREDIT BANK AUSTRIA AG – FIDUCIARNI RAČUN	2,61
CITIBANK N.A. – FIDUCIARNI RAČUN	2,17

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
Čista dobičkonosnost kapitala (ROE) (v %)	13,10	12,50	8,90
Čisti škodni količnik (v %)	59,40	61,40	63,10
Kombinirani količnik (v %)	88,10	88,90	91,20
Odhodkovni količnik (v %)	28,70	27,50	28,10

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
FINANČNE NALOŽBE	2.593.109.846	2.937.700.150	2.887.380.559
SREDSTVA	4.128.824.920	4.374.353.616	4.139.441.072
KAPITAL	752.798.862	932.986.869	870.151.947
PODREJENE OBVEZNOSTI	49.522.163	49.471.831	49.423.693
ZAVAROVALNO TEHNIČNE REZERVACIJE	2.519.079.596	2.576.368.384	2.523.229.144
ZAVAROVALNO-TEHNIČNE REZERVACIJE V KORIST ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANCEV, KI PREVZEMAJO NALOŽBENO TVEGANJE	580.944.539	622.303.399	509.984.710

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
OBRAČUNANE KOSMATE PREMIJE	1.479.557.087	1.352.975.550	1.233.775.365
ČISTI ODHODKI ZA ŠKODE	746.732.431	715.028.788	683.631.775
ČISTI DOBIČEK	110.216.678	112.965.693	73.664.698
OBRATOVALNI STROŠKI	301.928.130	266.857.908	240.912.735
PRIHODKI OD FINANČNIH SREDSTEV	93.398.564	156.783.225	123.516.059
SPREMEMBA DRUGIH ZAVAROVALNO-TEHNIČNIH REZERVACIJ	-79.041.779	-2.113.408	62.636.590

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	13,10	9,00
Kombinirani količnik (v %)	88,10	95,00
Donosnost naložb (v %)	-0,60	1,00
Kapitalska ustreznost (razp.kap./min.kap.) (v %)	200	250
Odhodkovni količnik (v %)	28,70	29,00
Strateški tip		
Ohranjanje vodilnega položaja na domačem trgu (v %)	38,90	37,00
Širitev na regionalne trge (v %)	19,50	18,30

Skupina je v letu 2022 preseгла vrednosti obeh strateških meril iz Letnega načrta upravljanja za leto 2022 (LNU). Donosnost lastniškega kapitala (ROE) je v letu 2022 višja od vrednosti iz leta 2021 ter od ciljne vrednosti v LNU, prav tako sta cilj v LNU preseгла kombinirani in odhodkovni količnik. Slabše vrednosti od načrtovanih v LNU v letu 2022 dosežata kazalca donosnost naložb, ki je bila negativna ter kapitalska ustreznost, ki se je nahajala na spodnjem delu ciljnega razpona.

Komentar poslovanja v letu 2022

Skupina je v lanskih razmerah, ki jih je zaznamovalo povečano škodno dogajanje, rast inflacije in neugodno stanje na finančnih trgih, dosegla dobiček pred obdavčitvijo, ki je znašal 134,5 mio EUR, kar je za 1 % več kot leto prej in je nad načrtom za leto 2022 (120 – 130 mio EUR). Doseženi čisti dobiček je znašal 110 mio EUR, oziroma 2 % manj kot leto prej. Na dosežen rezultat je pozitivno vplivalo sproščanje rezervacij v višini 40 mio EUR. Celotni prihodki so znašali 1.599,3 mio EUR in so bili glede na leto prej višji za 10 %, od tega je kosmata zavarovalna premija dosegla vrednost 1.479,6 mio EUR, kar je 9 % več kot leta 2021. Premijska rast je bila dosežena v vseh zavarovalnih segmentih ter na vseh trgih, Skupina je tudi povečala svoj tržni delež na domačem in regionalnih trgih. Čisti odhodki za škode so se v letu 2022 povečali za 6 %, kosmati zneski škod pa za 13 %. Na povišanje so vplivali večje število prijavljenih škod, kot posledica večjega obsega portfelja in večje mobilnosti prebivalstva zaradi odprave covid ukrepov, večji obseg množičnih škodnih dogodkov ter rast cen materiala in storitev. Skupni konsolidirani kosmati obratovalni stroški Skupine so bili 12 % višji od leta prej, najbolj so se povečali stroški pridobivanja zavarovanj (provizije), stroški materiala in energije ter povračila stroškov v zvezi z delom.

Kombinirani količnik Skupine je dosegel ugodno vrednost 88,1 %, na kar je vplival predvsem škodni količnik, ki je znašal 59,4 % (leto prej 61,4 %) in se je izboljšal predvsem zaradi

učinka delnega sproščanja škodnih rezervacij. Odhodkovni količnik je ostal na podobni ravni kot leta 2021 in je znašal 28,7 %.

Dvigi obrestnih mer in padci delniških tečajev na finančnih trgih so se odrazili v 11 % zmanjšanju obsega naložbenega portfelja, njegovi donosi pa so bili negativni (-15,7 mio EUR). Sestava naložbenega portfelja je sicer ostala konservativna, njegova donosnost pa je bila v letu 2022 negativna in je znašala – 0,5 %.

Skupina je v letu 2022 beležila padec višine sredstev za 6 %, znižanje kapitala za 19 %, ter padec knjigovodske vrednosti delnice za 19 %. Celotna vrednost kapitala Skupine Triglav in Zavarovalnice Triglav se je zmanjšala zaradi znižanja rezerve za pošteno vrednost, kar je bila posledica razmer na finančnih trgih in višjega izplačila dividende. Skupina je bila sicer na zadnji dan leta 2022 primerno kapitalizirana, njena kapitalska ustreznost je znašala 200 %, kar predstavlja spodnjo mejo ciljnega razpona (200 – 250 %).

Redna letna skupščina je bila izvedena 24. maja 2022 in je izglasovala vse sklepe v vsebini, kot je bila predlagana v sklicu skupščine, z izjemo politike prejemkov organov vodenja in nadzora.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje (strategija)

1. Varno in dobičkonosno poslovanje (doseganje visoke donosnosti poslovanja z dobičkonosno rastjo, ohranitev visokih bonitetnih ocen, povečan obseg poslovanja, ohranitev položaja tržnega vodje);
2. Izjemna uporabniška izkušnja strank (osredotočenost na stranko in razvoj povezanih storitev);
3. Digitalna transformacija (postati vodilna digitalizirana zavarovalno finančna skupina v regiji Adria);
4. Razvoj storitveno naravnanih poslovnih modelov

(postopen prehod iz zavarovalniško osredotočenega poslovnega modela v pretežno storitven poslovni model in ekosistem, ki naslavlja številne medsebojno povezane potrebe strank s področja zavarovanj ter asistenčnih in povezanih storitev);

5. Sprememba organizacije in kulture v še bolj sodelovalno in agilno;
6. Trajnostni cilj: vodilna vloga pri vključevanju najboljših globalnih praks ESG v poslovanje v regiji Adria in prepoznavanje priložnosti in tveganj trajnostnega razvoja;
7. Dividendna politika: nespremenjena.

Načrtovani kazalniki v obdobju 2022 – 2025:

- dobiček pred obdavčitvijo v letu 2023¹⁵ med 95 in 110 mio EUR;
- kosmata zavarovalna premija v letu 2023 med 1,5 in 1,6 mrd EUR;
- kombinirani količnik v letu 2023 pod 94 %;
- celotni prihodki Skupine do leta 2025 nad 1,6 mrd EUR;
- ROE v obdobju 2022 – 2025 10 %;
- ohranitev kapitalske ustreznosti v višini med 200 – 250 %;

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Vir: Zavarovalnica Triglav, letno poročilo 2022

¹⁵ Na načrtovan letni poslovni izid na ravni Skupine za leto 2023 učinkuje napovedana ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in predvsem aprila 2023 sprejeta Uredba Vlade RS o določitvi najvišje cene premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, še posebej pa čas njenega trajanja. Poslovodstvo ocenjuje, da se lahko predvsem zaradi njenih učinkov in povzročanja izgube, letošnji načrtovani poslovni izid pred obdavčitvijo skupine zniža za okoli 25 do 40 %. Učinek se povečuje z dolžino časa trajanja Uredbe.

GOSPODARSTVO IN TURIZEM

KRKA, d. d., Novo mesto

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **GOSPODARSTVO**

Tip naložbe: **Pomembna**

Sedež: **Šmarješka cesta 6, Novo mesto**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **11.569**

Lastniški delež RS (%): **7,22**

Lastniški delež SDH (%): **9,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo ena odvisna družba v Sloveniji in 32 odvisnih družb v tujini. Skupina Krka je ena vodilnih generičnih farmacevtskih skupin na svetu, ki se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravil na recept in izdelkov brez recepta), veterinarskih izdelkov in zdraviliško turističnih storitev. Proizvodnja izdelkov poteka v obvladujoči družbi v Sloveniji in Krkinih odvisnih družbah v Ruski federaciji, Poljski, Hrvaški, Nemčiji in Kitajski. V navedenih odvisnih družbah, razen v družbi Krka - Rus v Ruski federaciji, se poleg proizvodnje ukvarjajo tudi s trženjem in prodajo. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo in nimajo proizvodnih zmogljivosti. Družba Terme Krka, d. o. o., se ukvarja z zdraviliško turistično dejavnostjo. V letu 2022 je bila v Združenih emiratih ustanovljena Krka GCC L.L.C. v 100 % lasti obvladujoče družbe. Skupina Krka je osredotočena na ponudbo generičnih zdravil na recept, ki jih trži pod lastnimi blagovnimi znamkami in predstavljajo 84 % delež v prodaji. Ponuja številna zdravila za zdravljenje bolezni s ključnih terapevtskih področij, in sicer za bolezni srca in žilja, prebavil in presnove ter osrednjega živčevja, hkrati pa vstopa tudi na nova terapevtska področja (onkološka zdravila, protivirusna zdravila, antidiabetiki) in tudi na izbrana področja z izdelki brez recepta. Skupina Krka deluje na šestih prodajnih regijah, pri čemer je največja regija Vzhodna Evropa s 33,7 % deležem v prodaji, sledi regija Srednja Evropa s 23 % deležem in regija Zahodna Evropa z

19,7 % deležem. Skupina Krka v več kot 70 državah po vsem svetu več kot 50 mio bolnikom zagotavlja nemoteno preskrbo s kakovostnimi, varnimi in učinkovitimi zdravili, kar ji omogoča vertikalno integrirani poslovni model. Družba deluje na najvišji ravni družbene odgovornosti in zagotavlja nemoten dostop do zdravil skladno s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah. V Skupini Krka je 12.576 zaposlenih (vključeni tudi zaposleni preko agencij).

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	10,65
SDH, d. d.	9,00
REPUBLIKA SLOVENIJA	7,22
KRKA, d. d., Novo mesto	5,57
OTP BANKA D. d. – CLIENT ACCOUNT – FIDUCIARNI RAČUN	4,72

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	17,93	16,79	16,90
ROA (v %)	13,92	12,91	13,07
EBITDA marža* (v %)	27,08	29,23	33,15
EBIT marža* (v %)	21,12	22,37	24,65
Neto finančni dolg / EBITDA	n.s.	n.s.	n.s.
Finančni vzvod	1,26	1,32	1,28

*SDH izračunava EBITDA maržo in EBIT maržo kot % v kosmatem donosu

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	58.764.000	347.808.000	64.273.000
DENARNA SREDSTVA	518.934.000	159.838.000	313.568.000
SREDSTVA	2.687.500.000	2.537.683.000	2.235.542.000
KAPITAL	2.138.509.000	1.919.085.000	1.751.812.000
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	18.847.000	29.646.000	30.306.000
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	416.861.000	455.924.000	310.934.000

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	1.717.453.000	1.565.802.000	1.534.941.000
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	1.805.390.000	1.586.163.000	1.584.922.000
EBIT	381.211.000	354.788.000	390.744.000
EBITDA	488.895.000	463.625.000	525.451.000
ČISTI DOBIČEK	363.662.000	308.150.000	288.949.000

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	17,93	13,00
EBITDA marža v prihodkih od prodaje (v %)	28,50	26,50
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	6,20	8,00
Finančni vzvod	1,26	1,30
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	82.848	72.000
Delež stroškov razvijanja v prihodkih od prodaje (v %)	9,50	10,00

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Krka je v letu 2022 poslovala zelo uspešno in ustvarila za 10 % več prihodkov od prodaje kot v letu 2021 ter dosegla najvišjo vrednost prodaje v zgodovini podjetja. Ustvarila je 18 % več čistega dobička kot v enakem obdobju leta 2021 in preseгла plan za 21 %. EBIT v tem obdobju je višji kot v enakem obdobju preteklega leta za 7 %. Na višino čistega dobička je pozitivno vplival neto finančni izid v višini 52 mio EUR (od tega največ tečajne razlike). Skupina Krka je prodajo povečala v vseh šestih prodajnih regijah in na večini Krkinih ključnih trgov ter pri vseh skupinah izdelkov in storitev. Uprava in nadzorni svet sta novembra 2022 sprejela trajnostno politiko skupine Krka in ključne strateške cilje najpomembnejših trajnostnih področij, s čimer je jasno začrtana pot Krkinega trajnostnega razvoja. Zaradi stanja v Ukrajini in Rusiji se družba nenehno prilagaja na vseh področjih poslovanja, vendar so rezultati vzpodbudni. Delež prodaje na trgih zunaj Slovenije je znašal 94 %. V zadnjem petletnem obdobju je bila povprečna letna stopnja rasti prodaje 6,3 %. Medtem je bila povprečna letna stopnja rasti čistega dobička v enakem obdobju 19 %. Skupina Krka je v letu 2022 za naložbe namenila 106 mio EUR, od tega 79,5 mio EUR v obvladujoči družbi.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Veljavna razvojna Strategija skupine Krka se nanaša na obdobje 2022 – 2026 in temelji na doseganju največje dodane vrednosti za skupino Krka in za njene vlagatelje. Ključni strateški cilji so: dosegati količinsko/vrednostno rast prodaje v

višini najmanj 5 % povprečno na leto; krepiti in optimizirati vertikalno integrirani poslovni model; zagotavljati visoke standarde kakovosti, varnosti in učinkovitosti zdravil; dosegati povprečno EBITDA maržo v višini vsaj 25 %; v skupni prodaji zagotavljati čim večji delež novih izdelkov in vertikalno integriranih izdelkov; ob organski rasti zagotoviti tudi rast z dolgoročnimi poslovnimi povezavami in ciljno usmerjenimi prevzemi; nameniti vsaj 10 % prihodkov od prodaje za razvoj in raziskave in v povprečju 110 mio EUR na leto za naložbe; stabilna dividendna politika (dividende izplačati najmanj 50 % čistega dobička večinskih lastnikov); nadgrajevati trajnostno kulturo skupine Krka ter ohraniti ekonomsko, socialno in naravovarstveno odgovornost do okolja; izkoriščati potencialne digitalizacije v vseh fazah poslovanja.

Za leto 2023 skupina Krka načrtuje prodajo izdelkov in storitev v višini 1.775 mio EUR, od tega 94 % na trgih zunaj Slovenije, čisti dobiček pa je planiran v višini 300 mio EUR. Najpomembnejša skupina izdelkov bodo ostala zdravila na recept z 82 % deležem v prodaji. Skupina Krka načrtuje povečanje števila zaposlenih za 2 %, za naložbe pa bo predvidoma namenila 130 mio EUR, od tega največ za povečanje in tehnološko posodabljanje proizvodnih zmogljivosti in infrastrukture.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeči referenčni kodeks:

Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

Opomba: Družba delno upošteva tudi Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

SIJ, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **GOSPODARSTVO**

Tip naložbe: **Pomembna**

Sedež: **Gerbičeva ulica 98, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **3.775**

Lastniški delež RS (%): **25,00**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina SIJ je s skupno več kot 3.800 zaposlenimi eden največjih slovenskih zaposlovalcev in steber jeklarske panoge v Sloveniji, ki je od leta 2019 v celoti usmerjena v metalurško dejavnost.

V Skupino SIJ je povezanih 33 družb. Vse družbe v skupini so povezane v vertikalno integriran poslovni model. Skupina je aktivna na petih poslovnih področjih: (i) jeklarstvo (dve največji slovenski jeklarski podjetji SIJ Acroni in SIJ Metal Ravne), (ii) predelava (družbe SIJ Ravne Systems, SIJ Elektrode Jesenice, SIJ SUZ), (iii) obdelava jekel in distribucija (na trgih Slovenije, EU in ZDA), (iv) surovinska baza (Slovenija in države nekdanje Jugoslavije) ter (v) upravljanje in druge storitve.

Nerjavna pločevina, orodno paličasto jeklo, specialna debela pločevina in legirana orodna jekla so proizvodi z visoko dodano vrednostjo, s katerimi Skupina SIJ zaseda vodilne tržne položaje na evropskih in svetovnih nišnih jeklarskih trgih. Program jeklenih polizdelkov se nadgrajuje z dodelavo in proizvodnjo končnih kovinskih izdelkov z visoko dodano vrednostjo. To so industrijski noži (Skupina SIJ se uvršča med

deset največjih proizvajalcev industrijskih nožev na svetu), strojogradnja, valji in varilni materiali. Skupina SIJ ustvari 84,6 % prihodkov na tujih trgih, kar jo uvršča med največje slovenske izvoznike.

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
DILON d. o. o.	72,22
REPUBLIKA SLOVENIJA	25,00
SIJ d. d.	2,77
UNIOR d. d.	0,00

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	22,57	7,48	-12,47
ROA (v %)	9,78	3,16	-5,49
EBITDA marža (v %)	13,76	10,41	5,37
EBIT marža (v %)	9,48	4,60	-5,07
Neto finančni dolg / EBITDA	1,28	1,96	5,52
Finančni vzvod	2,17	2,46	2,27

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	7.052.000	5.380.000	4.012.000
DENARNA SREDSTVA	16.123.000	49.171.000	41.208.000
SREDSTVA	964.115.000	985.760.000	866.892.000
KAPITAL	444.915.000	399.998.000	381.281.000
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	192.328.000	186.973.000	178.848.000
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	326.872.000	398.789.000	306.763.000

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	1.302.863.000	962.698.000	696.037.000
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	1.307.563.000	968.325.000	703.000.000
EBIT	123.980.000	44.553.000	-35.607.000
EBITDA	179.880.000	100.811.000	37.769.000
ČISTI DOBIČEK	95.365.000	29.231.000	-49.904.000

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	22,57	5,98
EBITDA marža (v %)	13,76	9,90
Neto finančni dolg / EBITDA	1,28	2,70
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	4,70	7,42

Komentar poslovanja v 2022

Skupina SIJ je v letu 2022 dosegla izjemne rezultate poslovanja kljub temu, da se je glede na primerljivo obdobje v letu 2021 zmanjšala proizvodnja odlitega jekla. V letu 2022 je količina odlitega jekla znašala 437,6 tisoč ton, v letu 2021 pa 495,4 tisoč ton. Kljub zmanjšanju proizvodnje in delnemu zaprtju proizvodnih kapacitet v poletnih mesecih, so bile dosežene prodajne cene visoke. Skupina SIJ je glede na preteklo leto realizirala prihodke v višini 1,3 mrd EUR, kar je 35 % več kot preteklo leto. Čisti poslovni izid v letu 2022 je znašal 95,4 mio EUR (preteklo leto 29,2 mio EUR). Neto finančni dolg Skupine Sij je v letu 2022 znašal 237,4 mio EUR, kazalnik NFD/EBITDA je znašal 1,32 in se je glede na primerljivo obdobje lani znižal, saj je ta v letu 2021 znašal 1,96. Stroški Skupine Sij so se glede na leto prej povečali, in sicer so stroški materiala, blaga in storitev znašali 991 mio EUR ter so bili višji za 29 %, stroški dela so znašali 159,8 mio EUR in so bili višji za 15,6 %. Dobri rezultati poslovanja Skupine SIJ so posledica visokega povpraševanja in prevalitve visokih stroškov surovin in energije na končne kupce.

Rezultati skupine SIJ presegajo pričakovanja SDH do družbe iz LNU 2022 in tudi plan družbe za leto 2022.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Ključni strateški cilji in usmeritve Skupine SIJ do leta 2025 v skladu s poslovno strategijo v prihodnosti so:

- stroškovna in proizvodna optimizacija, boljši izkoristek energentov, surovin in drugih virov;
- optimizacija strukture proizvodnje ter povečanje proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo visokotehnoloških jekel z visoko dodano vrednostjo;
- na ključnih trgih povečati delež prodaje izdelkov pod lastnimi blagovnimi znamkami, vstop na nove trge in povečanje tržnih deležev v perspektivnih nišah;
- utrditev položaja vodilnega proizvajalca na glavnih tržnih segmentih in se uvrstiti med tri največje proizvajalce v vsakem od teh segmentov;

- dolgoročno ohraniti nizko neto finančno zadolženost in doseči optimalno razmerje NFD/EBITDA (nižje od 3);
- ustvarjanje vzpodbudnega delovnega okolja ter razvoj zaposlenih;
- konsolidacija skupine in centralizacija osrednjih podpornih poslovnih procesov;
- intenzivni razvoj kompetenc na vseh ravneh.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (delno)

Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

TELEKOM SLOVENIJE, d. d.

(Bilančni podatki za skupino)

Steber upravljanja: **GOSPODARSTVO**

Tip naložbe: **Portfeljska**

Sedež: **Cigaletova ulica 15, Ljubljana**

Povprečno št. zaposlenih (skupina): **3.273**

Lastniški delež RS (%): **62,54**

Lastniški delež SDH (%): **4,25**

Osnovni podatki o dejavnosti

Skupina Telekom Slovenije sodi med ponudnike celovitih komunikacijskih storitev v regiji jugovzhodne Evrope (JVE), ki je poleg nacionalnega operaterja komunikacij v Sloveniji s svojimi odvisnimi družbami prisotna tudi na Kosovu, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Srbiji, Črni gori in Severni Makedoniji. Dejavnost skupine Telekom Slovenije obsega fiksne in mobilne komunikacije ter IKT rešitve, digitalne in multimedijske vsebine in storitve, sistemsko integracijo in storitve v oblaku, razvoj in implementacijo rešitev za upravljanje poslovnih vsebin ter orodij za vodenje in spremljanje poslovanja, gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, kibernetiko varnost in internet stvari, druge storitve kot so finančne storitve, rešitve eZdravja, zavarovanje, rešitve pametnih domov, mest, skupnosti, industrije in e-mobilnosti ter ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline. Skupino Telekom Slovenije sestavljajo obvladujoča družba Telekom Slovenije, d. d., ter odvisne družbe GVO, d. o. o., (vključno s tremi odvisnimi družbami v njeni lasti, od tega je družba GVO Telekommunikation GmbH Nemčija od marca 2022 v likvidacijskem postopku), Avtenta, d. o. o., TS media, Soline, d. o. o., TSinpo, d. o. o., IPKO Telecommunications LLC Kosovo (IPKO) ter ostale odvisne družbe (6) na trgih JVE, ki so bile ustanovljene z namenom upravljanja ali izgradnje regionalnega optičnega omrežja.

Tržni delež Telekom Slovenije, d. d., v Sloveniji se zaradi močne konkurence na trgu znižuje, družba še vedno ohranja

vodilni tržni delež na trgu mobilnih storitev, medtem, ko je v segmentu fiksne širokopasovnega dostopa zaostal za Telemachom. Tržni delež v segmentu mobilne telefonije je po zadnjih podatkih znašal 35,5 %, v segmentu fiksne širokopasovnega dostopa do interneta 27,3 %, v segmentu televizije prek internetnega protokola (IPTV) 40,7 % in v segmentu govor prek internetnega protokola (VOIP) 32,0 % (podatki za četrto četrtletje 2022).

LASTNIŠKA STRUKTURA (TOP 5) NA DAN 30. 6. 2023

Lastnik	Delež (%)
REPUBLIKA SLOVENIJA	62,54
KAPITALSKA DRUŽBA, d. d.	5,59
SDH, d. d.	4,25
CITIBANK N.A. – FIDUCIARNI RAČUN	2,68
RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG (RBI) – FIDUCIARNI RAČUN	1,76

Osnovni finančni kazalniki	2022	2021	2020
ROE (v %)	6,19	6,36	4,21
ROA (v %)	2,97	3,06	2,02
EBITDA marža* (v %)	32,85	33,78	32,05
EBIT marža* (v %)	7,64	7,91	6,51
Neto finančni dolg / EBITDA	1,85	1,81	1,80
Finančni vzvod	2,09	2,08	2,08

*SDH izračunava EBITDA maržo in EBIT maržo kot % v kosmatem donosu

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

(v EUR)	2022	2021	2020
KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	837.000	740.000	512.000
DENARNA SREDSTVA	37.382.000	15.935.000	8.167.000
SREDSTVA	1.275.338.000	1.250.339.000	1.227.839.000
KAPITAL	611.677.000	600.431.000	590.484.000
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	350.197.000	424.604.000	320.195.000
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	313.464.000	225.304.000	317.160.000

OSNOVNI PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

(v EUR)	2022	2021	2020
ČISTI PRIH. OD PRODAJE	652.121.000	648.247.000	647.177.000
KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	658.953.000	653.550.000	654.871.000
EBIT	50.362.000	51.696.000	42.603.000
EBITDA	216.452.000	220.752.000	209.882.000
ČISTI DOBIČEK	37.506.000	37.888.000	24.865.000

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	6,19	7,00
EBITDA marža (v %)	32,85	35,50
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	102.142	97.000

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Telekom Slovenije je v letu 2022 kljub poslabšanim pogojem poslovanja zaradi visokega porasta cen energentov, sprememb na finančnih trgih in sprememb v dobaviteljskih verigah, ter porastu stroškov dela dosegla rezultate na nivoju leta 2021. Poslovanje je bilo skladno z zastavljenim načrtom za leto 2022 oz. nad planom, saj je čisti dobiček za 34 % presegel planirano vrednost; izjema so investicije, ki so znašale 167,8 mio EUR in so bile za 17,4 % nižje od planirane vrednosti. Skupina Telekom Slovenije je ustvarila skupaj 659 mio EUR poslovnih prihodkov, kar je 1 % več kot v letu 2021, prihodki so se povečali na veleprodajnem trgu ter na področju finančnih storitev, eZdravja, zavarovanj in v IKT¹⁶-segmentu. Skupina Telekom Slovenije ni dosegla vseh meril iz LNU 2022, prav tako ni v celoti realizirala pričakovanj SDH iz LNU 2022. Odstopanje je predvsem pri poslovanju odvisnih družb, nadaljuje se negativno poslovanje družbe Soline Pridelava soli, d. o. o., ki je kljub dokapitalizaciji v juniju 2022 z denarnim vložkom v višini 1 mio EUR zaključila leto 2022 z izgubo v višini 1,4 mio EUR. Tudi na področju konsolidacije Skupina Telekom Slovenije ni realizirala sprememb. Slovenski trg telekomunikacij je nasičen, konkurenca je močna, družba Telekom Slovenije, d. d., na slovenskem trgu izgublja tržni delež v vseh ključnih segmentih poslovanja.

Skupina Telekom Slovenije skrbi za stalen razvoj omrežja in najsodobnejših tehnologij ter ustvarjanje dobre uporabniške izkušnje. Večji del investicij je bil v letu 2022 namenjen za razvoj omrežja ter rešitev za zasebne in poslovne uporabnike. V Sloveniji je bil priklop na dostopovno optično omrežje omogočen dodatnim 30.909 gospodinjstvom, tako da Telekom Slovenije, d. d., skupno priklop na lastno optično omrež-

je omogoča že več kot 442.000 slovenskim gospodinjstvom. Telekom Slovenije, d. d., z mobilnim omrežjem 5G pokriva več kot 40 % prebivalstva, z omrežjem LTE/4G pa več kot 97 % prebivalstva.

Glavni cilji in usmeritve v prihodnje

Ključni strateški cilji Skupine Telekom Slovenije v obdobju 2022-2026 so zagotavljanje vodilne uporabniške izkušnje s ciljem ostati prva izbira uporabnikov, digitalizacija poslovanja s ciljem izboljšati učinkovitost poslovanja in zagotavljati oz. izboljševati konkurenčnost družbe, rast IKT storitev in rešitev z organsko rastjo in s konsolidacijo slovenskega IKT-trga, stabilizacija ravni prihodkov iz osnovne dejavnosti v Sloveniji s pospešeno digitalizacijo in razvojem digitalnih storitev, nadaljnjim razvojem omrežja, razvojem storitev, ki temeljijo na tehnologiji 5G, uspešnim sodelovanjem z regulatorji ter z zagotavljanjem dobre uporabniške izkušnje, aktivno sodelovanje v procesih konsolidacije na trgih, kjer je skupina Telekom Slovenije prisotna, optimalna kadrovska struktura, razvoj znanj in kompetenc zaposlenih, finančna stabilnost in optimizacija vseh vrst stroškov ter uresničevanje ciljev trajnostnega poslovanja. Ključni finančni cilji skupine Telekom Slovenije za leto 2023 so poslovni prihodki v višini 680,8 mio EUR, EBITDA v višini 206,2 mio EUR, čisti dobiček 20,1 mio EUR ter investicije v vrednosti 205,5 mio EUR.

Družba pri svojem poslovanju upošteva sledeča referenčna kodeksa:

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
Slovenski kodeks upravljanja javnih delniških družb

09

SKRAJŠANE IZKAZNICE VSEH DRUGIH DRUŽB V LASTI RS IN SDH

SEZNAM SKRAJŠANIH IZKAZNIC DRUŽB PO ABECEDNEM VRSTNEM REDU

Podjetje	Sektor
Adria, d. o. o., Ankaran	(Turizem)
Bodočnost Maribor, d. o. o.	(Invalidska podjetja)
Cetis, d. d., Celje	(Splošni gospodarski sektor)
Činkarna Celje, d. d., Celje	(Proizvodni sektor)
CSS, d. o. o.	(Invalidska podjetja)
DRI upravljanje investicij, d. o. o.	(Promet)
D. S. U., d. o. o., Ljubljana	(Finančni holdingi)
Elektrogospodarstvo Slovenije – razvoj in inženiring, d. o. o.	(Energetika)
Geoplin, d. o. o.	(Energetika)
Farme Ihan – KPM, d. o. o.	(Splošni gospodarski sektor)
HIT, d. d., Nova Gorica	(Igralništvo)
Infra, izvajanje investicijske dejavnosti, d. o. o.	(Energetika)
Istrabenz, d. o. o.	(Finance)
Istrabenz Turizem, d. d.	(Turizem)
Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o.	(Gospodarske javne službe)
Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o.	(Promet, transport in infrastruktura)
KOPP, d. o. o.	(Promet)
KOTO, d. o. o.	(Splošni gospodarski sektor)
Loterija Slovenije, d. d., Ljubljana	(Igralništvo)
MLM, d. d.	(Proizvodni sektor)
MK Založba, d. d.	(Proizvodni sektor)
Nafta Lendava, proizvodnja naftnih derivatov, d. o. o.	(Energetika)
Pomgrad – vodnogospodarsko podjetje, d. d.	(Gospodarske javne službe)
PS za avto, d. o. o., Ljubljana	(Splošni gospodarski sektor)
RŽV, Javno podjetje za zapiranje Rudnika urana, d. o. o.	(Energetika)
Salomon, d. o. o.	(Proizvodni sektor)
Sava, d. d.	(Finančni holdingi)
SiDG, d. o. o.	(Splošni gospodarski sektor)
Studentenheim Korotan GMBH	(Turizem)
Terme Olimia, d. d., Podčetrtek	(Turizem)
Thermana, d. d.	(Turizem)
Unior, d. d., Zreče	(Proizvodni sektor)
Vodnogospodarsko podjetje Drava, d. o. o., Ptuj	(Gospodarske javne službe)
Vodnogospodarsko podjetje, d. d., Kranj	(Gospodarske javne službe)
Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, d. d.	(Gospodarske javne službe)

Adria, d. o. o., Ankaran

(Turizem)

Dejavnost družbe Adria, d. o. o., je usmerjena predvsem v počitniško-rekreativni turizem. Družba ponuja hotelske namestitve in apartmaje, kamp ter gostinske in wellness storitve, ki jim je dodana tudi športnorekreacijska ponudba. Družba želi z obnovo obstoječih in izgradnjo dodatnih namestitvenih kapacitet, programsko razširitvijo ponudbe, dvigom kakovosti storitev ter izobraževanjem in motiviranjem kadrov postati najboljši družinski turistični resort severnega Jadrana, najboljše izhodišče za organizirane turistične skupine na slovenski obali in najboljši ponudnik za osebna in poslovna srečanja do 250 oseb.

Komentar poslovanja v 2022

Družba je v letu 2022 kljub nepredvidljivemu poslovnemu okolju (covid-19, vojna v Ukrajini, skokovita rast cen energentov in gradbenih materialov) poslovala uspešno in nad planom za poslovno leto 2022 ter bistveno preseгла rezultate iz leta 2019, k čemur je prispevala obnova kapacitet in postavitev novih mobilnih hišk visokega cenovnega razreda. Družba ima izrazito sezonsko poslovanje, v letu 2022 je skupaj obratovala 228 dni in ustvarila 8,8 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 13 % več kot v letu 2021 oziroma 19 % nad planom. Na povpraševanje domačega trga so v prvem polletju pozitivno vplivali turistični boni. Stroškovno stran so zaznamovali strma rast cen električne energije ter porast stroškov dela, ki so se odražali tudi na višjih stroških zunanjih storitev. Čisti dobiček je znašal 997 tisoč EUR, kar je 17 % manj kot v letu 2021, nižji je bil tudi kazalnik ROE. EBITDA je bil za 2 % višji kot v letu 2021, EBITDA marža pa je zaradi opisanih razlogov nekoliko nižja kot v letu 2021 in zaostaja tudi za merilom iz LNU 2022. Družba je finančno stabilna, likvidnost je bila dobra. Družba je za investicije v letu 2022 namenila 2,1 mio EUR, od tega največ za vzdrževanje kakovosti namestitvev in storitev, izboljšanje informacijske varnosti poslovanja in krepitev konkurenčnega položaja na trgu.

tate iz leta 2019, k čemur je prispevala obnova kapacitet in postavitev novih mobilnih hišk visokega cenovnega razreda. Družba ima izrazito sezonsko poslovanje, v letu 2022 je skupaj obratovala 228 dni in ustvarila 8,8 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 13 % več kot v letu 2021 oziroma 19 % nad planom. Na povpraševanje domačega trga so v prvem polletju pozitivno vplivali turistični boni. Stroškovno stran so zaznamovali strma rast cen električne energije ter porast stroškov dela, ki so se odražali tudi na višjih stroških zunanjih storitev. Čisti dobiček je znašal 997 tisoč EUR, kar je 17 % manj kot v letu 2021, nižji je bil tudi kazalnik ROE. EBITDA je bil za 2 % višji kot v letu 2021, EBITDA marža pa je zaradi opisanih razlogov nekoliko nižja kot v letu 2021 in zaostaja tudi za merilom iz LNU 2022. Družba je finančno stabilna, likvidnost je bila dobra. Družba je za investicije v letu 2022 namenila 2,1 mio EUR, od tega največ za vzdrževanje kakovosti namestitvev in storitev, izboljšanje informacijske varnosti poslovanja in krepitev konkurenčnega položaja na trgu.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	4,11	3,56
EBITDA marža (v %)	22,76	25,15
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	68.182	59.614

Bodočnost Maribor, d. o. o.

(Invalidska podjetja)

Družba Bodočnost, d. o. o. posluje kot gospodarska družba s statusom invalidskega podjetja. Družba ima tri proizvodne programe, in sicer: kovinarstvo, mizarstvo in druge storitve. Program storitve je v zadnjih letih postal nosilni program in predstavlja 88 % vseh prihodkov družbe. Vzpostavila se je trajnejša poslovna povezava z družbo Henkel, kar družbi omogoča razvoj, likvidnost, zaposlovanje in stabilno poslovanje. Družba ima trenutno 152 zaposlenih, od tega 79 invalidov. V hčerinski družbi Zaposlitveni center Jadro, o. o. o., ki je zaposlitveni center za invalide pa dodatnih 48 (vsi so invalidi in delajo za Bodočnost). V letu 2020 je družba pričela izvajati tudi 5 letni program socialne vključenosti, ki ga je uspešno pridobila na javnem razpisu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kjer opravljajo delo trajno nezaposljivi invalidi.

Komentar poslovanja v 2022

V letu 2022 je družba kljub 10 % znižanju prihodkov v primerjavi z letom 2021, dosegla višji čisti dobiček. Največji delež je k temu prispeval program storitev, ki predstavlja 88 % čistih prihodkov. Družba nadaljuje uspešno poslovno sodelovanje družbe z največjim naročnikom družbo Henkel. Čisti dobiček za leto 2022 znaša 224,5 tisoč EUR in je za 137,6 % višji od dobička preteklega leta. Družba je preseгла načrtovane kazalnike LNU 2022, izpolnjuje pa tudi ostala pričakovanja SDH.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	10,73	5,51
EBITDA marža (v %)	7,54	4,74
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	27.961	24.709

Cetis, d. d., Celje

(Splošni gospodarski sektor)

Družba Cetis, d. d. (Cetis ali družba), je eno vodilnih evropskih podjetij na področju rešitev varnostnih tiskovin. S tiskovinami in komplementarnimi rešitvami je družba partner podjetij in držav na štirih celinah. Skupino Cetis sestavlja devet podjetij in sedem odvisnih družb. Nosilne družbe so Cetis, Cetis Flex, d. o. o., Slovenija, EGP, d. o. o., Slovenija in Neograf, d. o. o., Hrvaška. Proizvodno storitveni podjetji sta Cetis Zg, d. o. o. in Cetis Graf, d. o. o. Podporo prodajnih funkcij na lokalnih trgih pa upravljajo podjetja Cetis Madagascar SARL, Cetis, Empresa Grafica, S.A.R.L. in Cetis Liberia INC. Na področju rešitev varnostnih tiskovin družba izdeluje potovalne in osebne dokumente (npr. biometrične potne liste, osebne izkaznice, vizume, rojstne liste in druge certifikate civilnega statusa, vozniška in prometna dovoljenja) ter celovite rešitve na ključ za upravljanje identitete in izdajo dokumentov. V Sloveniji je bilo leto 2022, leto množične zamenjave vseh dokumentov, družba je začela izdajati nove biometrične osebne izkaznice, ki združujejo vrhunsko tehnologijo, dovršen varnostni dizajn in najvišje zahteve mednarodnih standardov ter predstavljajo pomemben korak k sodobnim digitaliziranim storitvam, saj omogočajo varno in zanesljivo elektronsko identifikacijo in podpisovanje. Skladno z direktivo EU so bila prenovljena in nadgrajena tudi dovoljenja za prebivanje tujcev in potrdila o prijavi bivanja za tujce. Družba je v letu 2022 večje projekte zaključila tudi v 22 državah v Evropi, Srednji Ameriki, Afriki in na Bližnjem vzhodu.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Cetis je v letu 2022 bistveno izboljšala rezultate poslovanja v primerjavi z letom 2021 in v celoti preseгла ciljne vrednosti meril iz LNU 2022. Ustvarila je čiste prihodke od prodaje v višini 119,2 mio EUR, kar je 52 % oz. 40,9 mio EUR več v primerjavi z rezultatom leta 2021. V letu 2022 je bil glede na leto 2021 ustvarjen 165,4 % višji čisti dobiček, ki je znašal 19 mio EUR. Proizvajalni stroški so bili nekoliko višji kot v letu 2021, v skupini so se povišali tudi nabavna vrednost prodanih količin in proizvodni stroški, in sicer z 51,8 mio EUR na 75,3 mio EUR. Na dan 31. decembra 2022 je bilo v skupini 695 zaposlenih (leto prej 626). Razvojne dejavnosti so bile usmerjene predvsem v nadgradnjo obstoječih in razvoj novih varnostnih elementov na dokumentih ter nadgradnjo in širitev celovitih rešitev na področju upravljanja identitete in izdaje dokumentov. Z naložbami v razširitev strojnega parka in optimizacijo je bila povečana zmogljivost, kakovost, storilnost in avtomatizacija družbe. Ključne strateške usmeritve skupine do leta 2025 so strateška partnerstva in geografska širitev, razvoj novih izdelkov/storitev in sodelovanje v razvojnih partnerstvih ter vzpostavitev pogojev za vitko proizvodnjo (optimizacija, avtomatizacija, interna logistika, prostorski pogoji).

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	31,82	16,00
EBITDA marža (v %)	22,48	17,50
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	71.311	45.500

Cinkarna Celje, d. d., Celje

(Proizvodni sektor)

Cinkarna Celje, d. d., je eno najpomembnejših slovenskih industrijskih podjetij s širokim proizvodno-prodajnim programom, ki deluje pretežno v kemično predelovalnem sektorju. Nosilna proizvodno-prodajna skupina je pigment titanov dioksid, ki obsega 83 % celotne prodaje in se uporablja v industriji lakov, barv, umetnih mas, laminatov in papirja. Družba trži pigment na globalnih trgih, kjer uspešno konkurira mednarodnim korporacijam. Ostale proizvodno-prodajne skupine zajemajo proizvode za gradbeništvo, kmetijstvo in nekatere druge proizvode. V letu 2022 je družba 91 % čistih prihodkov od prodaje ustvarila na izvoznih trgih. Največji prodajni trg je Nemčija, kjer družba ustvarja 27 % prodaje, sledijo Italija, Francija, Slovenija in Turčija. Na dan 31. 12. 2022 je imela Cinkarna Celje, d. d., 775 zaposlenih.

Komentar poslovanja v 2022

Cinkarna Celje, d. d., je v letu 2022 poslovala izjemno uspešno, presegla plan za leto 2022 ter dosegla rekordne rezultate. Prihodki od prodaje so znašali 227,2 mio EUR, kar je 18 % več kot leto prej, čisti dobiček je znašal 43,4 mio EUR, kar je 31 % več kot leto prej in EBITDA 65,3 mio EUR, kar je 27 % več kot leto prej. Ključni kazalniki uspešnosti so bistveno presegli ekonomsko-finančna merila iz LNU 2022. Na dvig prodaje so vplivale predvsem višje povprečne cene pigmenta titanovega dioksida in maksimalna izkoriščenost proizvodnih kapacitet. Družba je finančno nezadolžena, likvidnost je odlična. Za investicije je bilo v letu 2022 porabljenih 10,5 mio EUR, glavna sredstva je bila namenjena proizvodnji pigmenta titanovega dioksida.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	21,74	9,00
EBITDA marža (v %)	26,17	20,00
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	131.431	85.000

CSS, d. o. o.

(Invalidska podjetja)

Osnovna dejavnost podjetja CSS, d.o.o., je proizvodnja struženih in hladno preoblikovanih kovinskih izdelkov po zahtevah in načrtih kupca. Poleg tega podjetje ponuja storitve dodelave, kot so vrtanje, "raziglevanje", vrezovanje navojev, rezkanje ter toplotne in površinske obdelave v sodelovanju s kooperanti.

V družbi je bilo na 31. december 2022 53 zaposlenih. Družba ima status invalidskega podjetja, saj zaposluje preko 40 % invalidov.

Komentar poslovanja v 2022

V obdobju januar – september 2022 se je vrednost naročil v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala za 32 %, v zadnjem trimesečju pa je precej padla, vendar je bila še

vedno za 5 % višja kot v primerljivem lanskem obdobju. V celotnem letu 2022 je družba zabeležila 25 % rast naročil glede na leto 2021. Družba je v letu 2022 presegla ciljna kazalnika ROE in bruto dodano vrednost na zaposlenega, ki je tudi za 9 % višja kot v enakem obdobju leta 2021. Na nižjo uspešnost od ciljne in načrtovane EBITDA marže so vplivali predvsem stroški materiala. Ti so bili 34 % višji kot v letu 2021 ter 44 % višji od plana za leto 2022 in sicer predvsem zaradi podražitve osnovnega materiala in elektrike. Stroški materiala so v letu 2022 predstavljali 52 % čistih prihodkov od prodaje, v letu 2021 pa 46 %. Zvišanje stroškov storitev in stroškov dela je bilo kljub podražitvi storitev kooperantov (cinkanje, termična obdelava) in dvigu minimalne plače nižje od rasti prihodkov. Družba večino prihodkov ustvari v CNC oddelku, ki je v letu 2022 predstavljal 50 % realizacije.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	2,75	2,58
EBITDA marža (v %)	3,09	3,64
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	27.125	25.083

DRI upravljanje investicij, d. o. o.

(Promet)

Družba DRI ima od leta 2011 status notranjega (in-house) izvajalca države ter opravlja storitve investicijskega inženiringa, vodenja investicij v javno infrastrukturo in druge svetovalne storitve za organe države in pravne osebe javnega prava. Družba je največja svetovalna in inženirska organizacija za področje javne cestne in železniške infrastrukture na območju RS. Poleg opravljanja storitev za državo, družba pridobiva prihodke tudi z realizacijo tržnih poslov na domačem in tujih trgih. Konec leta 2016 je družba pridobila 100-odstotni delež v družbi Gradbeni inštitut ZRMK, d. o. o., s čimer je okrepila obseg poslovanja na področju energetske obnove stavb, energetskih izkaznic, nadzora nad kakovostjo materialov, monitoringa objektov, geološko-geomehanskega monitoringa in kriznega inženiringa. V letu 2019 je bila v Skupino DRI vpeljana popolnoma nova dejavnost - upravljanje Letališča Edvarda Rusjana Maribor. S strani Skupine DRI so bila pridobljena vsa potrebna mnenja, soglasja in dovoljenja za upravljanje letališča, letališče pa je kot eno od treh mednarodnih letališč v Republiki Sloveniji infrastruktura vitalnega pomena za delovanje države na področju letalskega prometa. Sedanja pogodba z ministrstvom za upravljanje letališča je sklenjena do konca leta 2023.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina DRI je v letu 2022 ustvarila 41,7 mio EUR poslovnih prihodkov, kar je bilo 10,6 % več kot v 2021 in 3,6 % nad planom. Glavnina prihodkov je bila ustvarjenih z izvajanjem inženirsko-svetovalnih storitev na področju prometne infrastrukture (državne ceste, železnice in avtoceste) in sicer z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo (22,7 mio EUR), družbo DARS, d. d. (7,8 mio EUR), Ministrstvom za infrastrukturo (2,5 mio EUR) in družbo 2TDK, d. o. o. (2,9 mio EUR). V letu 2022 se je znižal delež čistih prihodkov po in-house pogodbah in sicer iz 59,3 % v letu 2021 na 52,6 % v letu 2022, kar je pomenilo 21,8 mio EUR prihodkov. Delež čistih prihodkov ustvarjen od dejavnosti za državo in od družb v 100 % lasti države je

ostal praktično nespremenjen, to je 91,1 %. Prihodki Skupine naraščajo vse od leta 2016, kar je posledica trenda večanja investicijske dejavnosti v državi.

V strukturi odhodkov so imeli največji delež (66,7 %) stroški dela, ki so znašali 26,4 mio EUR (rast 6,2 %). Razlog za to je tudi visoka izobrazbena struktura zaposlenih. Druga največja skupina odhodkov so bili stroški storitev z deležem 24,5 %, ki so znašali 9,7 mio EUR (rast 23,5 %). Vse preostale skupine stroškov so imele delež nižji od 5 %. Čisti poslovni izid je znašal 1,83 mio EUR kar je bilo 4,3 % več kot v letu 2021 ter 11,1 % nad planom. Dosežni donos na kapital je tako znašal 7,97 % in je v zadnjih letih relativno konstanten. Ob koncu leta 2022 je Skupina razpolagala s 23,7 mio EUR kapitala.

Družba izkazuje dobro finančno stanje. Ob koncu leta 2022 so imeli v Skupini 1,34 mio EUR dolgoročnih finančnih obveznosti iz sredstev v najemu ter 0,70 mio EUR kratkoročnih finančnih obveznosti, prav tako iz sredstev v najemu. Družba je ob koncu leta 2022 razpolagala z 9,08 mio EUR denarnih sredstev in denarnih ustreznikov. Kazalec zadolženosti, ki primerja neto finančni dolg s prihodki pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA), je konec leta 2022 znašal -1,7.

Zaradi naraščajočih stroškov materiala in storitev se v letu 2023 pričakuje padec čistega poslovnega izida. Prav tako bi ohlajanje gospodarske aktivnosti v Sloveniji in EU lahko imelo negativen vpliv na prihodke družbe, če bi to vodilo do zmanjšanja ali zamika aktivnosti na področju infrastrukturnih projektov v državi.

Upravljanje naložbe DRI je prešlo na SDH oktobra 2022, na podlagi določil ZSDH-1A. Ekonomska in strateška merila uspešnosti poslovanja za to družbo za leto 2022 niso bila določena, ker se za to družbo ni pripravljala LNU za leto 2022, zato se o njih ne poroča.

D. S. U., d. o. o., Ljubljana

(Finančni holdingi)

Družba D. S. U., d. o. o. (družba), opravlja dve temeljni dejavnosti, in sicer (i) investiranje v nepremičnine in upravljanje nepremičninskega portfelja ter (ii) izvajanje javnih pooblastil s področja lastninskega preoblikovanja družbene lastnine, privatizacije in denacionalizacije ter v zvezi s premoženjem, povezanim z njimi.

V lasti ima več večjih poslovnih objektov namenjenih oddajanju, katerih skupna površina presega 117.000 m² ter zemljišča v velikosti več kot 26.000 m².

Denarna sredstva, pridobljena na podlagi izvajanja javnih pooblastil, pomenijo obveznost do proračuna RS in se ugotavljajo na podlagi posebne bilance pritoka sredstev iz naslova kupnin. Ustrezni del kupnin iz naslova unovčevanja premoženja se skladno z zakonsko podlago nakazuje tudi drugim zakonskim upravičencem (SDH in KAD).

Družba je v letu 2022 izpolnila vse ključne ekonomske cilje iz Letnega načrta upravljanja za leto 2022 (LNU). Doseženi cilji presegajo tudi načrte družbe za leto 2022.

Komentar poslovanja v 2022

Čisti prihodki od prodaje so za 6,9 % presegli realizacijo leta 2021 ter za 6,1 % plan družbe. Rast se je nanašala predvsem na valorizacijo najemnin v skladu z najemnimi pogodbami ter na rast prihodkov od vnaprej zaračunanih stroškov, kot posledica višjih stroškov blaga, materiala in storitev. Dobiček iz poslovanja je za 35,6 % presegel vrednost leta 2021 in za 31,3 % planirano vrednost, čisti dobiček v višini 4,9 mio EUR pa je bil 18 % višji kot leta 2021 ter 22,5 % nad planom, na

kar so najbolj vplivali nižji stroški amortizacije zaradi znižanja amortizacijskih stopenj v letu 2022 (letni učinek 1,36 mio EUR).

Stroški blaga, materiala in storitev so dosegli 3,0 mio EUR (2,8 % več kot leta 2021 ter 5,1 % nad planom). Rast je posledica inflacijskih pritiskov in rasti stroškov storitev zunanjih izvajalcev, ki so povezani z gibanjem minimalne plače. Stroški dela so znašali 2,1 mio EUR in so za 7,4 % nad realizacijo leta 2021 ter za 10,7 % pod planom 2022. Stroški so sicer naraščali počasneje kot realizirani prihodki.

V letu 2022 je družba izvedla obrestno ščitenje posojila in s tem zagotovila fiksirane obrestne mere za 98 % najetih posojil. K družbi je bila pripojena hčerinska družba DSU-ing, d. o. o., kar se je odrazilo v porastu vrednosti kapitala za 0,42 mio EUR, zaključena pa je bila tudi prodaja parkirnih mest na lokaciji Dunajski kristali.

Družba je v začetku leta 2022 začela s projektiranjem projekta Litostroj jug in se pri tem srečevala s številnimi izzivi, ki so privedli do zamika izvedbe projekta. Projekt se nadaljuje v letu 2023. V letu 2022 je bila končana izgradnja in aktivacija prve fotovoltaične elektrarne na poslovnem objektu Metalna v Mariboru, hkrati pa je družba izvajala pripravljalne aktivnosti za postavitve sistema merjenja ogljičnega odtisa.

Primerjava rezultatov poslovanja med letoma 2022 in 2021 brez enkratnih učinkov kaže na 20 % zvišanje dobička pred davki.

Iz naslova javnih pooblastil je družba v državni proračun in drugim zakonskim upravičencem v letu 2022 nakazala kupnine v višini 3,1 mio EUR.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	6,55	5,48
EBITDA marža (v %)	64,90	63,58
Neto finančni dolg / EBITDA	4,70	6,05
Kratkoročni koeficient	1,96	1,56
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	402.762	374.081
Razmerje med dolgom in kapitalom (D/E)	0,83	0,94
Obrestno kritje (EBITDA/obresti)	8,41	9,34

Elektrogospodarstvo Slovenije – razvoj in inženiring, d. o. o.

(Energetika)

Družba EGS RI, d. o. o. (EGS-RI), je bila ustanovljena leta 1991 in se uvršča med mikrodružbe. Ima terjatve v zvezi z vlaganji v izgradnjo Rudnika in Termoelektrarne Ugljevik (RTE Ugljevik) in dobavo električne energije, ki so nastale v času samoupravnega sporazuma o naložbah v druge republike nekdanje SFRJ (v obdobju 1981–1991) in so predmet dveh arbitražnih postopkov, in sicer ad hoc arbitražnega postopka proti RTE Ugljeviku v Beogradu in arbitražnega postopka proti Bosni in Hercegovini (BiH) pred Mednarodnim centrom za reševanje investicijskih sporov (ICSID) s sedežem v Washingtonu

Komentar poslovanja v 2022

Družba je v letu 2022 realizirala 130 tisoč EUR prihodkov od prodaje, kar je 16 % več, kot v predhodnem letu. Prihodki izhajajo iz oddaje poslovnih prostorov. Stroški blaga, materiala in storitev so znašali 71 tisoč EUR (22 % več kot v predhodnem letu). Stroški materiala in storitev so se v letu 2022 povišali v primerjavi s predhodnim letom zaradi višjih cen storitev, predvsem obratovalnih stroškov družbe. Podjetje nima zapo-

slenih in posledično nima stroškov dela. Družba posluje z dobičkom in dobro napreduje z arbitražnimi postopki iz naslova vlaganj v RTE Ugljevik.

Glavna aktivnost družbe tudi v prihodnje ostaja reševanja spora, ki se nanaša na naložbo v RTE Ugljevik. Cilji družbe so osredotočeni na sodelovanje s HSE, d. o. o., ki je pooblaščen v imenu družbe izvajati vsa potrebna dejanja in voditi vse potrebne aktivnosti za izterjavo terjatev družbe v arbitražnih postopkih glede vlaganj v RTE Ugljevik. Družba je v juliju 2023 prejela drugo delno arbitražno odločbo v ad hoc arbitražnem postopku proti RTE Ugljevik a.d., ki pa še ni dokončna. ICSID tribunal v Washingtonu se je odločil za fazo mirovanja postopka, ker je odločil, da je potrebno počakati na končno odločbo beograjskega tribunala.

Družba ne izvaja tržne dejavnosti, razen oddaje nepremičnin v najem, zato se z letnimi načrti upravljanja zanjo ne določajo posebni ciljni finančni kazalniki, finančno in drugo poslovanje pa se spremlja tekoče.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	2,69
EBITDA marža (v %)	41,84
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	n.p.

Farme Ihan – KPM, d. o. o.

(Splošni gospodarski sektor)

Skupina Farme Ihan (v nadaljevanju: Skupina FI) je sestavljena iz matične družbe Farme Ihan KPM, d. o. o. (Farne Ihan KPM ali družba), kot nosilne družbe in odvisnih družb. Skupina FI predstavlja vertikalno integrirano predelovalno verigo, ki zaposluje več kot 300 ljudi. Povezuje družbe od dejavnostipoljedelstva, vzreje in pitanja prašičev ter vzreje črno belih krav mlekaric, do zakola in razseka ter predelave in prodaje izdelkov iz slovenskega mesa pod blagovno znamko Anton. Skupino FI poleg matične družbe sestavljajo še štiri delujoče družbe v večinski lasti in sicer: (1) Meso Kamnik, d. o. o. (91,08 % lastniški delež), ki je umeščena v vertikalno verigo vzreje, pitanja in prodaje svežega svinjskega mesa slovenskega porekla, (2) Farme Ihan – MPR, d. o. o. (100 % lastniški delež), ki se ukvarja z zakolom prašičev in razsekom mesa, (3)

VOA, d. o. o. (100 % lastniški delež), veterinarska ambulanta, ki skrbi za zdravstveno oskrbo živali na prašičjerejskih in govedorejskih farmah in (4) GO-KO, d. o. o. (100 % lastniški delež), katere glavna dejavnost je prirreja mleka.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina FI ni dosegla zastavljenih planskih ciljev, na kar je vplivala predvsem rast cen osnovnih surovin in energentov. Tudi v primerjavi s predhodnim letom je na rezultat poslovanja najbolj vplival dvig cen surovin (krme in klavne živine) ter dvig stroškov električne energije v drugem polletju leta 2022. V letu 2022 je skupina pri trgovcih sicer dosegla višje cene in realizirala višje prihodke, vendar je bil dvig dosežen šele z

nekaj mesečnim zamikom v mesecu aprilu, nova pogajanja s trgovci iz naslova višjih cen električne energije pa so se zamaknila v zadnji kvartal leta 2022.

Čisti prihodki od prodaje so presegli prihodke leta 2021 za 10,5 %, predvsem zaradi dviga cen mesa, mesnih izdelkov in mleka ter večjih količin izvoza govejih polovic. Skupina FI je pripoznala tudi prihodke od prevrednotenja bioloških sredstev.

Pomemben del pri poslovanju skupine so tudi subvencije, ki jih pridobijo družbe za obdelovanje kmetijskih površin in živalim prijazno rejo. Stroški blaga, materiala in storitev so lanske presegli za 18 %, stroški dela pa za 10,5 % in sicer predvsem zaradi uskladitve plač z dvigom minimalne plače. Stroški porabljenega materiala so v letu 2022 predstavljali 64 % prihodkov od prodaje, v letu 2021 pa 59 %.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	-5,61
EBITDA marža (v %)	2,81
Neto finančni dolg / EBITDA	4,36
Kratkoročni koeficient	1,22
Razmerje med dolgom in kapitalom (D/E)	2,75
Obrestno kritje (EBITDA/obresti)	6,01
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	1,53
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	35.104

Geoplin, d. o. o.

(Energetika)

Družba Geoplin, d. o. o., opravlja energetske dejavnosti dobave zemeljskega plina, trgovanja z njim ter njegovega zastopanja in posredovanja na domačem in tujih trgih. Je največji trgovec z zemeljskim plinom v Sloveniji. Za zagotavljanje zanesljive oskrbe ima družba zagotovljene ustrezne in razpršene nabavne vire ter transportne in skladiščne zmogljivosti.

Večinska lastnica Geoplina je družba Petrol, d. d., ki ima v lasti 74,34-odstotni lastniški delež, RS pa je imetnica 25,01-odstotnega lastniškega deleža družbe. Geoplin je imel ob koncu leta 2022 tri hčerinske družbe, in sicer: Geocom, d. o. o., Geoplin Trgovina i opskrba energentima, d. o. o. (Zagreb) in Geoplin, d. o. o., Beograd. Na Hrvaškem sta Petrol in Geoplin vstopila v lastništvo družbe Zagorski metalac, d. o. o., ki izvaja distribucijo zemeljskega plina na območjih Zagrebačke županije in Krapinsko-zagorske županije. Družba se uvršča med 10 največjih distributerjev na Hrvaškem, Geoplin pa je pridobil 25-odstotni delež v tej družbi.

Komentar poslovanja v 2022

Poslovanje družbe je v letu 2022 zaznamovala največja energetska kriza po letu 1970. Ključna izziva Geoplina sta bila nepredvidljivost količin dobav zemeljskega plina s strani Gazproma v drugi polovici leta in zgodovinsko visoke in volatilne cene zemeljskega plina. Oba izziva je družba reševala z na-

domestnimi nakupi na trgu, kar se je odrazilo v visoki izgubi iz poslovanja ter čisti izgubi skupine Geoplin v višini 28,4 mio EUR ter posledično visokem upadu vrednosti kapitala. Zaradi opisanih razmer Geoplin v letu 2022 ni dosegel finančno-ekonomskih ciljev iz Letnega načrta upravljanja za leto 2022.

Poslovni prihodki skupine, ki so v letu 2022 znašali 1,4 mrd EUR, so bili 92,3 % višji kot v letu 2021 predvsem zaradi višjih borznih cen zemeljskega plina. Poslovni odhodki skupine, ki so v letu 2022 znašali 1,5 mrd EUR, pa so bili zaradi rasti nabavne vrednosti prodanega blaga za 102,1 % višji kot v letu 2021.

Izkazana izguba skupine Geoplin bi bila v letu 2022 še višja, če Geoplin na podlagi cenitve neodvisnega cenilca ne bi prevrednotil obveznosti do skupine Gazprom na pošteno vrednost. Drugi poslovni prihodki so tako v letu 2022 znašali 99,6 mio EUR. Zaradi nedobave zemeljskega plina in preprečitve nadaljnje škode je Geoplin družbo Gazprom konec leta 2022 obvestil o prekinitvi pogodbe.

Razmere so bile konec septembra 2022 tako zaostrene, da se je za nemoteno poslovanje in zagotavljanje stabilne dobave zemeljskega plina presojala celo potreba po dokapitalizaciji družbe s strani RS, kar pa zaradi umiritve razmer na trgih in dodatno izvedenih aktivnosti ni bilo potrebno.

Geoplin je, z namenom zagotovitve zanesljive dobave plina v letu 2022, veliko truda vložil v diverzifikacijo nabavnih virov. Konec leta je tako sklenil novo srednjeročno dobavno pogod-

bo z alžirskim Sonatrachom in s tem povečal zanesljivost dobav plina in diverzifikacijo nabavnih virov.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	-21,18	5,74
Bruto marža (v %)	-0,09	2,20
EBITDA marža (v %)	-1,96	1,17
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	-706.593	338.420

HIT, d. d., Nova Gorica

(Igralništvo)

Osnovna dejavnost družbe HIT, d. d., Nova Gorica je prirejanje posebnih iger na srečo. Skupino HIT sestavljajo matična družba, dve odvisni družbi s sedežem v Sloveniji (HIT Alpinea, d. o. o., Kranjska Gora in HIT Larix, d. d., Kranjska Gora) ter dve odvisni družbi v tujini in sicer HIT Coliseum, d. o. o., Sarajevo, Bosna in Hercegovina ter HIT International, d. o. o., Beograd, Srbija (družba je trenutno v mirovanju). Družba ima sklenjenih sedem koncesijskih pogodb za igralnice Casino Park, Casino Perla in Casino Drive-in v Novi Gorici, Casino Korona v Kranjski Gori, Casino Fontana v Rogaški Slatini, Casino Mond v Šentilju ter za Igralnico Kobarid v Starem selu. S prirejanjem posebnih iger na srečo v RS se v okviru Skupine HIT ukvarja tudi odvisna družba Hit Larix, d. d., Kranjska Gora s koncesijo za igralni salon.

Ob koncu leta 2022 je bilo v Skupini HIT 1.855 zaposlenih, kar je 8 zaposlenih manj glede na stanje na 31. december 2021.

Komentar poslovanja v 2022

Sprememba poslovnega modela v preteklem obdobju se pozitivno odraža tudi v letu 2022. Matična družba in Skupina HIT

sta v poslovnem letu 2022 presegle načrtovane poslovne cilje in ustvarili enega najboljših poslovnih izidov v zadnjem desetletju. Matična družba je septembra 2022 podpisala dogovor o refinanciranju kreditov in v letu 2022 odplačala 8,9 mio EUR finančnih obveznosti. Ciljni kazalniki LNU 2022 so temeljili na postopnem okrevanju turistične in igralniške dejavnosti ter izpolnjevanju pogoja PCT, zato so bile projekcije prihodkov iz poslovanja in ciljnih vrednosti kazalnikov konservativnejše. Ciljni kazalniki poslovanja so preseženi, kazalnika ROE in dodana vrednost na zaposlenega v letu 2022 presegata tudi dosežena kazalnika predkoronskega leta 2019. Pričakovanja SDH so izpolnjena, uspešno so poslovale tudi odvisne družbe.

Primerjalno s planom in realizacijo preteklih let odstopajo predvsem stroški dela. Uprava družbe se je v letu 2022 pogajala s socialnimi partnerji - ob vikendih v mesecih september, oktober in december - so potekale stavke in uprava je ugodila nekaterim stavkovnim zahtevam, dodatno pa je na višje stroške dela matične družbe vplivalo tudi priznanje ocene izida delovnih sporov v zvezi z višino nadomestil zaradi neskladnosti osnove za nadomestila z Zakonom o delovnih razmerjih v višini 2,6 mio EUR.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	21,32	6,39
EBITDA marža (v %)	15,57	12,56
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	57.700	42.196

Infra, izvajanje investicijske dejavnosti, d. o. o.

(Energetika)

Družba je bila ustanovljena kot javno podjetje, pristojno za izvedbo ureditve vodne in infrastrukture ter druge državne in lokalne infrastrukture na območju energetskega izkoriščanja vodnega potenciala spodnje Save ter za vzdrževanje objektov vodne infrastrukture na spodnji Savi. To se nanaša tudi na obratovanje, vzdrževanje in spremljanje stanja vodne infrastrukture, namenjene ohranjanju in uravnavanju vodnih količin na obravnavanem območju. Družba je pristojna tudi za izvedbo izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda, izvaja pa tudi vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč na svojem vplivnem območju.

Na podlagi akta o ustanovitvi je javno podjetje tudi notranji izvajalec za državo, njene organe in pravne osebe javnega prava in lahko opravlja storitve investicijskega inženiringa, vodenja investicij v javno infrastrukturo in druge svetovalne dejavnosti.

Komentar poslovanja v 2022

V letu 2022 so poleg izvajanja tekočega poslovanja, potekale aktivnosti pridobivanja zemljišč (predvsem za HE Mokrice), aktivnosti vzdrževanja že zgrajenih infrastrukturnih ureditev in objektov po posameznih hidroelektrarnah ter izvajanja GJS, potekale tudi aktivnosti v zvezi s primopredajo zgrajenih objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju na posameznih HE v vzdrževanje koncesionarju drugih HE. V skladu s sklenjeno pogodbo o upravljanju odlagališča nenevarnih odpadkov Rakovnik, so potekala tudi redna vzdrževalna dela.

Veliko aktivnosti je bilo v letu 2022 vloženi tudi v pripravo projektne in tehnične dokumentacije za izvedbo infrastrukturnih ureditev za HE Mokrice. V aprilu 2023 je bila s sodbo upravnega sodišča ponovno odpravljena odločba Vlade RS o prevladi javne koristi energetike OVE nad naravo na območju izgradnje HE Mokrice in vrnjena Vladi RS v ponovni postopek

Celotni prihodki družbe so v letu 2022 znašali 1.550.745 EUR.

Prihodki iz naslova izvajanja gospodarske javne službe so bili v višini 1.482.288 EUR, prihodki iz naslova opravljanja »in-house« naročil za upravljanja odlagališča odpadkov Rakovnik 29.657 EUR in za izvajanje del inženirja za izdelavo strokovnih podlag za DPN za umeščanje HE na srednji Savi 31.300 EUR ter prihodki iz naslova izvajanja tržnih dejavnost po pogodbi za koordinacijo pri pridobivanju DGD za protipoplavne ukrepe na povodju Sotle v višini 7.500 EUR.

V letu 2022 so znašali celotni stroški oz. odhodki družbe 1.550.745 EUR. Stroški oz. odhodki iz naslova izvajanja gospodarske javne službe so znašali 1.482.288 EUR. Stroški iz naslovov opravljanja »in-house« naročil za upravljanje odlagališča odpadkov Rakovnik 29.657 EUR, stroški za izvajanje del inženirja za izdelavo strokovnih podlag za DPN za umeščanje HE na srednji Savi 31.100 EUR ter stroški iz naslova izvajanja tržnih dejavnost po pogodbi za koordinacijo pri pridobivanju DGD za protipoplavne ukrepe na povodju Sotle v višini 7.500 EUR.

V letu 2022 znaša celotni poslovni izid družbe 0 EUR. Na dan 31. 12. 2022 je bilo v podjetju zaposlenih 15 delavcev.

Javno podjetje realizira prihodke:

- s sredstvi, ki se zagotavljajo v okviru sklada za vode, v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje z vodami;
- s sredstvi, ki se zagotavljajo v okviru proračuna ministrstva, pristojnega za okolje in Direkcije Republike Slovenije za vode, za izvajanje gospodarske javne službe upravljanja z vodami v skladu s predpisi, ki urejajo upravljanje z vodami;
- z namenskimi sredstvi sklada za podnebne spremembe;
- iz drugih proračunskih virov;
- iz sredstev koncesionarja po predhodnem dogovoru s koncesionarjem in
- z opravljanjem drugih dejavnosti.

Družba ni profitno naravnana, zato zanjo z letnimi načrti upravljanja niso določeni posebni ciljni finančni kazalniki, finančno in drugo poslovanje pa se tekoče spremljata.

Istrabenz, d. o. o.

(Finance)

Nad družbo Istrabenz, d. o. o., (Istrabenz ali družba) je bil pravnomočno zaključen postopek prisilne poravnave. V sklepu o potrjeni prisilni poravnavi je predvidena prodaja premoženja in poplačilo edinega finančnega upnika – SDH.

Komentar poslovanja

Strategija družbe je bila leta 2022 usmerjena v znižanje stroškov poslovanja in odprodajo sredstev. Družba nepremični-

ne, ki jih ima v lasti, prodaja s strokovno pomočjo sektorjev za upravljanje nepremičnin na SDH, prodajo ostalih naložb izvaja direktor družbe. Aktivnosti upravljanja družbe so tako usmerjene k čimprejšnjemu poplačilu upnika in ukinitvi družbe. Glede na dejstvo, da sredstva družbe v letu 2022 še niso bila prodana, je bil z upnikom sklenjen dogovor o podaljšanju zapadlosti terjatev do 31. marca 2024.

Istrabenz Turizem, d. d.

(Turizem)

Istrabenz Turizem, d. d., opravlja dejavnost hotelirstva, zdraviliško-welnessterkongresnodejavnostinsena trgu predstavlja z blagovno znamko LifeClass. Družba upravlja šest hotelov, od katerih je eden 5*, dva 4* superior in trije 4* in skupaj razpolaga s 778 sobami. Poleg tega družba upravlja še s Termami Portorož, kongresnim centrom s sedmimi dvoranami, ki sprejmejo do 1.000 gostov, centrom tajskih masaž in plažo Meduza.

Komentar poslovanja v 2022

Družba je v letu 2022 ustvarila 31,3 mio EUR prihodkov od pro-

daje, kar je 39 % več kot v letu 2021 in 14 % več kot načrtovano. Število nočitev se je glede na leto 2021 povečalo za 36 %, dosežene so bile tudi višje prodajne cene. Skupni poslovni prihodki so v letu 2022 znašali 32,1 mio EUR. Družba je v letu 2022 realizirala EBITDA v višini 6 mio EUR, ki vključuje tudi prihodke iz naslova subvencioniranja stroškov dela ter prihodke iz naslova energetske pomoči v skupni višini 65 tisoč EUR.

Čisti poslovni izid družbe v letu 2022 znaša 1,9 mio EUR. Za investicije je družba v letu 2022 namenila 3,5 mio EUR.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE¹⁷

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	5,13
EBITDA marža (v %)	19,40
Neto finančni dolg / EBITDA	1,07
Kratkoročni koeficient	2,26
Razmerje med dolgom in kapitalom (D/E)	0,39
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	11,30
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	45.794
Strateški tip	
Obrestno kritje (EBITDA/obresti)	33,46

Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o.

(Gospodarske javne službe)

Družba Uradni list Republike Slovenije, d. o. o. (družba ali Uradni list) opravlja dejavnosti gospodarske javne službe (GJS), ki so natančno opredeljene z zakonom in obsegajo zalaganje, objavo in vzdrževanje elektronske oblike Uradnega lista RS, upravljalvske naloge, povezane z delovanjem pravno informacijskega sistema (PIS) v delu razvoja in vzdrževanja Registra predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti ter upravljanje in razvijanje Portala e-Revizija in Portala javnih naročil, ki je postal GJS v letu 2010. Tržne dejavnosti obsegajo prodajo tiskane izdaje uradnega glasila, portalno storitev UL info tok za potrebe obveščanja naročnikov s področja zakonodaje, predpisov in javnih naročil, organizacijo različnih izobraževalnih dogodkov v obliki delavnic, seminarjev in kongresov ter zalaganje, izdajo in prodajo knjig in ostale pravne literature.

Komentar poslovanja v 2022

V letu 2022 je družba ustvarila 2,6 mio EUR prihodkov, kar je za 4,8 % več kot v letu 2021, od tega je bilo 58,3 % prihodkov ustvarjenih iz naslova tržne dejavnosti, preostalih 41,7 % prihodkov pa iz naslova izvajanja GJS. Ključni dejavniki, ki so v letu 2022 pomembno vplivali na višje prihodke družbe so vrnitev fizičnih dogodkov, to je organiziranje seminarjev in izobraževalnih dogodkov, sprejem nove Uredbo o registru pravnih aktov lokalnih skupnosti in sodelovanje družbe pri izvedbi lokalnih volitev. Na nižjo uspešnost poslovanja kot v letu 2021 so vplivali višji odhodki - višje cene energentov, materiala pri organizaciji dogodkov in dodatne zaposlitve. Družba je v letu 2022 izpolnila pričakovanja SDH in preseгла ciljne kazalnike LNU.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	3,34	1,51
EBITDA marža (v %)	10,82	8,07
Neto finančni dolg / EBITDA	-4,01	-3,99
Finančni vzvod	1,12	1,11
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	50.625	47.287
Strateški tip		
Zagotavljanje dostopnosti 24/7 do uradne elektronske verzije uradnega glasila ter ustrezno delovanje in dostopnost portalov	0	Manj kot 9 ur izpada/letno
Reševanje zahtevkov strank, ki koristijo storitve GJS (državni organi, občine, posamezniki idr.)	5	Manj kot 5 pritožb na leto
Doseganje pozitivnega poslovanja segmenta netržne dejavnosti (v EUR)	63.822	10.697

Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o.

(Promet, transport in infrastruktura)

Družba je bila ustanovljena leta 2004 na podlagi Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa. Družba ima status javnega podjetja, saj svojo osnovno dejavnost zagotavlja v pogojih obvezne gospodarske javne službe. Glavni dejavnosti družbe sta vodenje in kontrola zračnega prometa. Družba skrbi za varen in nemoten potek zračnega prometa v slovenskem zračnem prostoru v vseh fazah letov in varen potek prometa na letališčih, skrbi pa tudi za uvedbo ter vzdrževanje sistemov in naprav za vodenje in kontrolo zračnega prometa.

Komentar poslovanja v 2022

Čisti prihodki od prodaje, ki jih družba v večini ustvari iz naslova preletnih in terminalnih pristojbin so v letu 2022 znašali 40,8 mio EUR. Ti so bili v primerjavi s poslovnim letom 2021 višji za 94 %. V letu 2022 se je nadaljevalo postopno okrevanje letalskega prometa v primerjavi z rekordnim predkoronskim letom 2019, kar je vplivalo na bistven dvig prihodkov. Prihodki KZPS so v primerjavi z letom 2019 zaostajali le še za 3 %. Iz naslova preletnih pristojbin je družba v letu 2022 ustvarila prihodke v višini 36 mio EUR, kar je za 5 % več kot v letu 2021 in za 3 % manj kot v letu 2019. Na področju terminalnih pristojbin je družba ustvarila 2,9 mio EUR prihodkov, kar je 76 % več kot v letu 2021 ter 11 % manj kot leta 2019. Prihodki iz naslova preletnih pristojbin predstavljajo 88 % vseh prihodkov družbe, prihodki iz terminalnih pristojbin pa 7 %.

Pristojbine na zračnih poteh in terminalu plačujejo letalski prevozniki, višina pristojbine pa je odvisna od števila načrtovanih preletov ter priletov in odletov in predvidene inflacije oz. realiziranih preletov ter priletov in odletov in dejanske inflacije. Navedeni usklajevalni mehanizem ima za posledico, da se družba v posameznem letu sooča z razliko v višini prihodkov bodisi v obliki presežka ali primanjkljaja. Razlika iz posameznega leta se upošteva pri določitvi cene čez dve leti.

Družba je (po dveh letih poslovanja z izgubo, zaradi ustavitve/upada letalskega prometa v času epidemije Covid-19) v letu 2022 ustvarila 2,8 mio EUR čistega dobička, kar zaradi precej znižanega kapitala, zaradi pokrivanja izgube v preteklih letih, vpliva na visok ROE. Družba je v letu 2022 redno poravnala vse svoje obveznosti. Vsi finančni kazalniki so izboljšani in zaradi večjega zračnega prometa, kot je bil načrtovan, presegajo tudi kazalnike LNU.

Družba je za poslovno leto 2022 dosegla opredeljene vseevropske cilje in kazalnike uspešnosti (strateška merila na področjih zmogljivosti in varnosti), ni pa dosegla cilja na področju okolja (povprečna horizontalna preletna učinkovitost leta za dejansko pot leta). Razlog za nedoseganje cilja ni na strani družbe, ki je uporabnikom zagotovila možne najkrajše poti za prelete čez Slovenijo, temveč na strani uporabnikov, ki se sami odločajo, ali bodo te najkrajše poti tudi izbrali (razlog za ne-izbiro so lahko slabši vremenski pogoji, višina cene na enoto storitve, izogibanje zamudam).

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	41,89	3,71
EBITDA marža (v %)	16,20	9,67
Finančni vzvod	3,88	41,11
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	139.107	130.208
Stroški dela na zaposlenega (v EUR)	110.348	110.751
Strateški tip		
Varnost		
Učinkovitost upravljanja varnosti (EoSM)	C	C
Zmogljivost		
Povprečna preletna zamuda upravljanja pretoka zračnega prometa (ATFM) na let	0,00	0,09
Okolje		
Povprečna horizontalna preletna učinkovitost leta za dejansko pot leta	1,72	1,55

KOPP, d. o. o.

(Promet)

Javno podjetje Koprška pristaniška pilotaža d. o. o. (KOPP) je družba, ki je bila ustanovljena 20. 2. 2020 z namenom izvajanja gospodarske javne službe pomorske pilotaže na področju pomorskih dejavnosti koprškega tovornega pristanišča. Svojo dejavnost je pričela opravljati 10. 5. 2020.

Pomorska pilotaža je temeljni atribut varnosti plovbe, je dejavnost v pomorsko navtični stroki, ki zahteva najvišjo stopnjo strokovnosti in zajema skupek strokovnih nasvetov, ki jih glede vodenja ladje daje poveljniku ladje pomorski pilot z namenom, da ladja varno pluje po pristaniščih in drugih območjih teritorialnega morja in notranjih morskih voda.

Družba izvaja gospodarsko javno službo neprekinjeno, 24 ur na dan, vsak dan v letu. Pogoje za zagotavljanje in uporabo storitev gospodarske javne službe ter način oblikovanja cene storitve določa Uredba o obliki in načinu izvajanja gospodarske javne službe pomorske pilotaže (v nadaljevanju: Uredba). Skladno z Uredbo, sprejme ceno za storitev pomorske pilotaže izvajalec, po predhodnem soglasju Vlade RS (9. in 10. člen Uredbe).

Družba opravlja izključno gospodarsko javno službo v skladu z določili Pogodbe o izvajanju gospodarske javne službe pomorske pilotaže, Uredbe, Pravilnika o pomorski pilotaži in Pomorskega zakonika.

Komentar poslovanja v 2022

Leto 2022 je bilo za družbo prvo leto, v katerem je družba delovala kadrovske popolnoma in sicer v skladu z zahtevami iz 7. člena Uredbe. V tem letu so opravili 1.782 manevrov pilotaže ob prihodu ladij, 1.760 manevrov pilotaže ob odhodu ladij ter 68 manevrov pilotaže ob premikih ladij. Število opravljenih manevrov v letu 2022 je za 9,3 % presežilo opravljene v letu 2021. Vojna v Ukrajini ni imela bistvenega vpliva na število prihodov ladij, je pa vplivala na rast cen energentov in posledično na precej višje stroške energije za družbo.

Družba je v poslovnem letu 2022 ustvarila 2,442 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, ki so bili v primerjavi z letom 2021 višji za 18,7 %. Operativni denarni tok iz poslovanja (EBITDA) je v poslovnem letu 2022 znašal 130.659 EUR (povečanje za 133 % glede na leto 2021), ob tem je družba ustvarila 13.888 EUR poslovnega izida iz poslovanja (zmanjšanje za 20 % glede na leto 2021). Razlog je v višjih stroških dela ter v višjih stroških amortizacije. Družba je leto 2022 zaključila s 1.447,94 EUR čistega dobička, ki je presežil dobiček iz leta 2021 za 156 %.

Ker gre za opravljanje gospodarske javne službe je poslovanje precej regulirano. V Uredbi je poleg načina določanja cene, prav tako določen tudi primeren donos, kar je upoštevano pri postavljanju ekonomskih ciljev v LNU.

Družba je dosegla in presežila vse strateške cilje, opredeljene v LNU.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	0,78	0,05
EBITDA marža (v %)	5,23	6,01
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	79.253	66.000
Število zaposlenih konec leta	26,00	26,00
Strateški tip		
Neprekinjeno izvajanje dejavnosti		
Neprekinjeno izvajanje dejavnosti (ur/dni)	24,00	24,00
Varnost poslovanja		
Vlaganja v opremo za varno in kvalitetno izvedbo storitve (v EUR)	28.919	7.000
Število nesreč	0,00	0,00
Vlaganje v znanje		
Število izobraževalnih ur	773	400

KOTO, d. o. o.

(Splošni gospodarski sektor)

Koto, d. o. o., je proizvodno in trgovsko podjetje, katerega glavna dejavnost je zagotavljanje celovitih rešitev pri prevzemu in predelavi vseh vrst živalskih stranskih proizvodov ter zbiranje živalskih kož. Poslovanje pomembno dopolnjujejo storitve prevzema in predelave muljev iz komunalnih in industrijskih čistilnih naprav ter zbiranje in predelava odpadkov, ki so primerni za predelavo v lastni bioplinski napravi. Družba s svojimi rešitvami nudi pomembno podporo slovenski živilskopredelovalni industriji ter komunalnemu gospodarstvu, poleg tega igra pomembno vlogo pri zagotavljanju varovanja zdravja ljudi in živali, s svojo vizijo, poslanstvom in storitvami pa prispeva tudi k trajnostnemu razvoju. Družba ima sklenjeno novo 10-letno koncesijsko pogodbo za zbiranje, obdelavo in uničevanje živalskih stranskih proizvodov kategorije 1 in 2 z veljavnostjo do 30. 6. 2032. Družba ima tudi manjšo odvisno družbo Koto trade, d. o. o., katere dejavnost je posredovanje pri čezmejnem premešča-

nju odpadkov. Družba ob koncu leta 2022 zaposluje 150 delavcev.

Komentar poslovanja v 2022

Koto, d. o. o., je leto 2022 zaključil z rekordnimi rezultati in bistveno nad planom in LNU 2022. Prihodki od prodaje so znašali 31,3 mio EUR, kar je 24 % več kot leto prej, čisti dobiček 4,3 mio EUR, kar je 217 % več kot leto prej, EBITDA pa 6,6 mio EUR, kar je 73 % več kot leto prej. Razlogi za dobre rezultate so ugodne tržne razmere, zapolnjene proizvodne kapacitete, uspešno obvladovanje tržnih tveganj ter nizki stroški energije glede na tržno situacijo, ker je družba večino energentov zakupila pred dvigom cen. Družba je finančno stabilna, zadolženost se je znižala. Za investicije je družba v letu 2022 namenila 3,2 mio EUR, od tega največ v posodabljanje proizvodno-tehnoloških procesov.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	23,02	2,86
EBITDA marža (v %)	21,13	12,28
Neto finančni dolg / EBITDA	0,72	2,52
Stopnja lastniškosti financiranja (v %)	62,66	50,00
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	87.979	54.469

Loterija Slovenije, d. d., Ljubljana

(Igralništvo)

Loterija Slovenije, d. d., (v nadaljevanju: Loterija ali družba) prireja klasične igre na srečo. V skladu z Zakonom o igrah na srečo lahko te prireja le delniška družba, ki ima sedež na območju Slovenije in pridobi koncesijo, ki jo podeli Vlada RS. Prireditelj plačuje koncesijsko dajatev, njeno višino pa določi Vlada RS. Z vidika strategije upravljanja kapitalskih naložb države je Loterija strateška naložba, ki skrbi za družbeno odgovorno prirejanje loterijskih iger ter sofinanciranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. V letu 2022 je družba prirejala tri igre tipa loto in sicer Loto, Eurojackpot in Vikinglotto, za katero je vlada v juniju 2022 podaljšala koncesijo za obdobje petih let, dve igri z dnevnim žrebanjem in sicer 3x3 in TikiTaka, klasične srečke in več drugih iger združenih pod enotno tržno znamko srečka in več spletnih iger. Družba v povprečju med 55 % in 60 % čistih prihodkov od prodaje iger na srečo nameni izplačilu dobitkov igralcem, cca. 20 % pa izplačilu koncesijske dajatve, ki je v celoti namenjena Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) ter Fundaciji za financiranje športnih organizacij (FŠO). Loterija iz naslova prirejanja iger na srečo plačuje tudi 5 % davek od iger na srečo in od leta 2013 tudi 10 % davek od srečk. Oba davka v celoti pripadata proračunu

RS in znižujeta čiste prihodke od prodaje iger na srečo. Družba je na dan, 31.12. 2022, zaposlovala 51 delavcev.

Komentar poslovanja v 2022

V letu 2022 je družba poslovala odlično in dosegla rekordne rezultate, tudi zaradi prenove iger, kar je ena od strateških usmeritev družbe. Po 20ih letih se je poslovala igra Lotko, katero je uspešno nadomestila igra Joker, petkovemu žrebanju pri igri Eurojackpot pa se je pridružilo še torkovo žrebanje. Povečal se je tudi sklad glavnega dobitka in sicer iz 90 mio EUR na 120 mio EUR. V letu 2022 se je zgodil tudi 10-mesečni prenos sedmice. Našteti dejavniki so pozitivno vplivali na poslovanje v letu 2022, saj so znatno povečali promet družbe. Čisti prihodki od prodaje za leto 2022 znašajo 107,4 mio EUR in so za 14,3 % višji v primerjavi z rezultatom leta 2021, plan pa je presežen za 8,3 %. Družba je v letu 2022 dosegla rekorden čisti dobiček, ki je znašal 6,3 mio EUR, kar je 27,4 % več od dobička v letu 2021 in 36,7 % več od planirane vrednosti. Družba je izpolnila postavljena pričakovanja v LNU 2022 in preseгла načrtovane vrednosti ekonomskih in strateških kazalnikov.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	30,70	23,50
EBITDA marža (v %)	8,12	7,03
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	228.412	185.000
Strateški tip		
Ohranjanje koncesijske dajatve	20.534.005	18.970.000

MLM, d. d.

(Proizvodni sektor)

Družba MLM, d. d. (MLM ali družba) je proizvodno podjetje, katere glavna dejavnost je izdelava aluminijastih tlačnih ulitkov z mehansko obdelavo, izdelava kovanih polizdelkov/izdelkov in izdelava orodij. Proizvodnja se v celoti odvija na lokaciji v Mariboru in je organizirana v treh ključnih programih, in sicer: (i) tlačna livarna z mehansko obdelavo oz. Alutec (73 % prodaje v letu 2022), (ii) kovačnica (22 % prodaje v 2022) in (iii) orodjarna (5 % prodaje v 2022). MLM ima vzpostavljeno bazo kupcev, ki jo sestavljajo večji svetovni proizvajalci (OEM) in dobavitelji prvega reda (Tier 1) v avtomobilski industriji; ostali kupci so predvsem iz elektro industrije in sanitarne industrije, prodreti pa poskušajo tudi v letalsko in vojaško industrijo. Proizvodnja je podvržena visokim standardom v avtomobilski industriji, v letu 2021 je pridobljen certifikat za letalsko industrijo (AS/EN 9100). Družba ponuja svojim kupcem celovito rešitev (one stop shop), tako na področju orodjarne (od načrtovanja orodij do serijske proizvodnje) kot tudi na področju aluminijastih tlačnih ulitkov (od koncepta, preko prototipa do serijskega izdelka). Vse potrebne operacije izvajajo znotraj družbe (izdelava orodij, taljenje, visokotlačno litje, površinska, toplotna in mehanska obdelava izdelkov, sestava različnih komponent). MLM ima 100 % delež v družbi MLM Alutec, d. o. o. BIH (insolventna družba v mirovanju) in 5 % delež v družbi SiEVA, d. o. o.

Komentar poslovanja v 2022

- V planu za leto 2022 je družba predvidela 25 % rast prihodkov od prodaje glede na doseženo v letu 2021. Predvidena je bila normalizacija stanja v avtomobilski industriji po letih 2020 in 2021, ki sta bili zaznamovani s

pandemijo covid-19 in pomanjkanjem polprevodnikov, kar bi omogočalo postopno rast prodaje družbe, skupaj z dvigom prodajnih cen.

- Na podlagi nerevidiranih podatkov za leto 2022 je MLM v letu 2022 ustvaril 40,8 mio EUR prihodkov od prodaje (kar je 23 % manj kot je bilo predvideno v planu za leto 2022) in EBITDA v višini -967 tisoč EUR (planiran je bil pozitivni EBITDA v višini 3,1 mio EUR). Čista izguba leta 2022 je znašala 3,7 mio EUR, medtem ko je plan družbe za leto 2022 predvideval čisti dobiček v višini 0,6 mio EUR.
- Vzroki za slabe rezultate so bili neugodni komercialno-tržni pogoji (nižja naročila kupcev, nižje razlike med nabavnimi in prodajnimi cenami), nizka zasedenost kapacitet, zastale so aktivnosti za povečanje notranje učinkovitosti in obvladovanje proizvodnih procesov družbe. Zaradi težav z dobavo določenih materialov zaradi vojne v Ukrajini je bila nižja proizvodnja nekaterih kupcev MLM. Hkrati je v drugi polovici leta narastel tudi delež stroškov materiala v prihodkih od prodaje, saj nabavne cene aluminija na trgu niso sledile padcu borznih cen, inflacija pa je vplivala tudi na ostale nabavne cene.
- Družba je v letu 2022 pristopila k pogajanjem za dvig baznih cen Alutec proizvodov, ki bi poleg spremembe cen aluminija, vključevale tudi spremembe cen energentov in ostalih materialov in storitev, pogajanja so se nadaljevala tudi v letu 2023.
- Zaradi pravočasnega zakupa električne energije in 30 % zemeljskega plina (za obdobje 2022-2024), stroški energije kot delež v kosmatem donosu niso bistveno presegali plana, so pa bili 71% višji kot v letu 2021.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija*
Ekonomski tip	
ROE (v %)	-48,91
EBITDA marža (v %)	-2,19
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	26.637

*Nerevidirani podatki.

MK Založba, d. d.

(Proizvodni sektor)

Skupina Mladinska knjiga (v nadaljevanju: Skupina MK) je eden pomembnejših založnikov in knjigotržcev v regiji Jugovzhodne Evrope. Svoje družbe ima v petih državah – v Sloveniji, Hrvaški, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Makedoniji in zaposluje več kot 700 ljudi. Obvladujoča družba Skupine MK je Mladinska knjiga Založba (MK Založba ali družba), odvisne družbe pa so: Mladinska knjiga Trgovina, Cankarjeva založba, Grafika Soča, Mozaik knjiga Zagreb, Mladinska knjiga Sarajevo in Mladinska knjiga Beograd. V vseh odvisnih družbah ima MK Založba 100-odstotni lastniški delež. Glavne dejavnosti Skupine MK so založništvo, knjigotrštvo, trgovina s papirniškimi, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami ter tiskarske storitve. Družba ima več kot petdeset knjigarn v vseh pomembnejših slovenskih mestih in je ključen element ohranjanja dostopnosti knjige v slovenskem prostoru.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina MK je v letu 2022 poslovala uspešno in presegla planiran rezultat. Ustvarila je prihodke od prodaje v višini 76 mio EUR, kar je 7,3 % več kot v letu 2021, in 1,9 mio EUR čistega dobička, kar je 2,6 % več kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Na višino povečanih prihodkov je pomembno vplivala prodaja iz unovčitve turističnih bonov v 1. polletju leta 2022. Zaradi stanja na trgu se družba sicer sooča z vse višjimi stroški energentov, zaradi dražjega papirja z višjimi stroški materiala in zaradi dviga minimalne plače z višjimi stroški dela. Družba je tako navkljub geopolitičnim napetostim ter energetski in dobavni krizi, s katero je bila soočena leta 2022, ohranila načrtovane marže in dobičkonosnost. Družba se sicer uspešno odziva na spremenjeno poslovno okolje, saj je z različnimi reklamnimi kampanjami vse bolj prisotna na družbenih omrežjih, ima največjo slovensko spletno knjigarno, Emka.si, hkrati tudi vse bolj trži digitalne vsebine (e-knjige).

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	3,94
EBITDA marža (v %)	6,93
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	35.376

Opomba: Prvi LNU je bil pripravljen za leto 2023.

Nafta Lendava, proizvodnja naftnih derivatov, d. o. o.

(Energetika)

Skupino Nafta združujejo matična družba Nafta Lendava, d. o. o. (Nafta Lendava), ki je v 100-odstotni lasti RS, EKO - NAFTA, proizvodnja naftnih derivatov d. o. o. (Eko - Nafta), Nafta Varovanje in požarna varnost, d. o. o. (NVPV), in Geoenergo, d. o. o. (Geoenergo).

Družbe se ukvarjajo s prodajo in skladiščenjem naftnih derivatov ter upravljanjem rezervoarskega prostora, zaščito in reševanjem pri požarih in nesrečah ter raziskovanjem in pridobivanjem surove nafte in zemeljskega plina. V skupini deluje tudi družba Geoenergo, ki je v 50-odstotni lasti Nafta Lendava in 50-odstotni lasti družbe Petrol, d. d. (Petrol). Sanacija Eko - Nafta in NVPV sta zaključeni, obe družbi poslujeta pozitivno.

Komentar poslovanja v 2022

Skupina NAFTA Lendava je poslovno leto 2022 zaključila z izgubo v višini 59 tisoč EUR. Celotni prihodki skupine leta 2022 so ustvarjeni na domačem trgu in znašajo 4 mio EUR ter izhajajo predvsem iz prodaje naftnih derivatov in upravljanja skladišča za državne blagovne rezerve.

Sanacija Eko Nafta, d. o. o. in Nafta Varovanje in požarna varnost, d. o. o., sta zaključeni, dokončno prestrukturiranje skupine pa je povezano z razpletom projekta pridobivanja slovenskega plina iz nahajališč na Petišovskem polju v Prekmurju. Ključna prizadevanja skupine so usmerjena v poslovno in finančno prestrukturiranje, saj je novela ZRud-1 povsem prepovedala hidravlično stimulacijo (tudi hidravlično stimulacijo manjšega obsega) kot metodo pridobivanja plina na Petišovskem polju.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	-3,23	-2,20
EBITDA marža (v %)	1,44	2,55
Kratkoročni koeficient	0,72	0,74
Pospešeni koeficient	0,68	0,50

Pomgrad – vodnogospodarsko podjetje, d. d.

(Gospodarske javne službe)

Družba POMGRAD-VGP, d. d. izvaja vodnogospodarska dela na področju reke Mure, v skladu z dodeljeno koncesijo za obdobje 2019 - 2026 in opravlja tudi druge storitve za druge družbe v sklopu Skupine Pomgrad, zlasti za družbo Pomgrad-CP, d. d., in Pomgrad, d. d., vse z namenom optimizacije delovne zasedenosti zaposlenih in strojne opreme. S tem si družba zagotavlja izboljšanje poslovnega rezultata. Osrednji strateški cilj družbe je ohranjanje svojega položaja v vodnem gospodarstvu Slovenije, učinkovito izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja vodotokov in s tem ohranitev koncesije na območju porečja reke Mure. Družba ima povprečno 22 zaposlenih.

Družba izvaja tudi melioracijska dela v kmetijstvu, dejavnost zagatničarstva in druga dela s področja nizkih gradenj.

Komentar poslovanja v 2022

Družba je poslovala dobro in je kljub nižjim prihodkom glede na rekordno poslovno leto 2021 dosegla višji dobiček, ki je še enkrat višji od rezultata iz leta 2021. Čisti dobiček leta 2022 znaša 242,2 tisoč EUR in planirano vrednost presega za 103,5 %. Prihodki od prodaje v letu 2022 znašajo 5,3 mio EUR, s čimer je plan presežen za 60,3 %. Stroški dela so se povišali v primerjavi z letom 2021 za 2%, kar je posledica dviga minimalne plače in pritiska na dvig plač. V letu 2022 so sicer porasli vsi stroški, kar vpliva na nižjo EBITDA maržo. Družba je sicer presegla pričakovanja LNU 2022.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	6,10	1,94
EBITDA marža (v %)	7,5	7,85
Neto finančni dolg / EBITDA	-10,80	-10,32
Finančni vzvod	1,34	1,25
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	44.000	37.000

PS za avto, d. o. o., Ljubljana

(Splošni gospodarski sektor)

Družba PS za avto, d. o. o., Ljubljana (družba), se ukvarja z naložbeno dejavnostjo. Njene aktivnosti so usmerjene k zaključku denacionalizacijskega postopka in ostalih odprtih sodnih postopkov, unovčevanju terjatev in poplačilu obveznosti. Družba prihodke ustvarja predvsem z upravljanjem lastnega premoženja, ki obsega nepremičnine in finančne naložbe. Družba nima zaposlenih. Poleg SDH, ki ima 90 % lastniški delež, je lastnik tudi KAD z 10 % lastniškim deležem.

Komentar poslovanja v 2022

Po pokritju bilančne izgube iz leta 2021, ki je znašala 85.289

EUR, družba za leto 2022 izkazuje bilančni dobiček v znesku 29.421 EUR, čisti dobiček pa znaša 116.250 EUR. V letu 2022 je družba realizirala prihodke od najemnin v višini 311.046 EUR, ki so za 3 % višji kot leto prej in za 3 % presegajo plan ter 33.031 EUR finančnih prihodkov iz naslova deležev, ki so se povečali za 153 % glede na leto 2021 in so prav tako presegli plan. Nad planom in vrednostjo iz leta 2021 sta bila tudi dobiček iz poslovanja v višini 96.917 EUR in EBITDA, ki je znašal 144.266 EUR. Družba za doseg ciljev izvaja ukrepe skladno s pričakovanji in zahtevami SDH. Na njen rezultat iz poslovanja ter finančne kazalnike negativno vpliva visok strošek nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.

RŽV, Javno podjetje za zapiranje Rudnika urana, d. o. o.

(Energetika)

Osnovna naloga družbe Rudnik Žirovski Vrh, javno podjetje za zapiranje rudnika urana, d. o. o. (RŽV), je načrtovanje in izvedba zapiranja rudnika urana ter trajnega zavarovanja okolja in ljudi pred posledicami rudarjenja v rudniku urana, zagotavljanje nadzora nad zavarovanjem okolja, vključno z radiološkim in meteorološkim monitoringom v času zapiranja in po zaprtju rudnika in izvajanju drugih dejavnosti, ki so potrebne za dokončno izvedbo zaprtja RŽV. RŽV z lastnimi delavci izvaja dolgoročno upravljanje in izvajanje nalog. Sredstva za delovanje družbe se zagotavljajo iz proračuna RS.

Komentar poslovanja v 2022

Odlagališča rudarske jalovine Jazbec od leta 2016 ne upravlja več RŽV, temveč je preneseno na Agencijo za radioaktivne odpadke (ARAO), v letu 2022 pa se je nadaljevalo izvajanje dolgoročnega upravljanja, ki obsega nadzor, tekoče vzdrževanje in monitoring odlagališča Boršt.

Družba si prizadeva za zaključek postopkov zapiranja in prenos tega odlagališča na ARAO, kar bi omogočilo likvidacijo družbe.

Vzdrževalna dela, vzorčenja, analize in meritve, za katere ima RŽV ustrezno opremo in je usposobljen, so bile izvedene v celoti. S strani pristojnega ministrstva so bili v letu 2022 financirani stroški dolgoročnega upravljanja (prenehanje obratovanja odlagališč, monitoring, vzdrževanje in oprema, varstvo pri delu, skupne naloge) v višini 162.815,09 EUR, stroški dela v višini 140.672,13 EUR, odškodnine (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, nadomestilo zaradi omejene rabe prostora, najemnine, odškodnine, ceditve) pa v višini 462.504,38 EUR. S strani pristojnega ministrstva financirani stroški zapiralnih del so v letu 2022 znašali 765.991,60 EUR.

Sredstva družbe na dan 31. 12. 2022 znašajo 638.195,61 EUR, kapital znaša 364.862,19 EUR. Kratkoročne poslovne obveznosti na dan 31. 12. 2022 znašajo 81.548,42 EUR. Dolgoročnih poslovnih obveznosti družba nima, prav tako družba nima finančnih obveznosti. Čisti poslovni izid za leto 2022 je negativen in znaša 9,6 tisoč EUR.

Družba ni profitno naravnana, zato v letnih načrtih upravljanja zanjo niso določeni posebni ciljni finančni kazalniki, finančno in drugo poslovanje pa se spremljata tekoče.

Salomon, d. o. o.

(Proizvodni sektor)

Salomon, d. o. o. (Salomon ali družba) je gospodarska družba, katere glavna registrirana dejavnost je posredovanječasne delovne sile. Družba je vključena v konsolidirano letno poročilo skupine Eurofit. Družba Salomon ima status invalidskega podjetja, za katerega veljajo zahteve poslovanja v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI). Preostale poglobitvene dejavnosti Skupine Salomon so izdajanje revij in drugih periodik, zbiranje in odvoz nenevarnih odpadkov, tiskanje revij in časopisov, radijska in televizijska produkcija.

Komentar poslovanja v 2022

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	-31,09
EBITDA marža (v %)	-0,12
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	27.035

Sava, d. d.

(Finančni holdingi)

Poslovna skupina Sava (Skupina Sava) je največja slovenska turistična skupina v Sloveniji. V letu 2022 je Skupina Sava ustvarila 9,0 % vseh nočitev v Sloveniji. Skupino Sava sestavljajo matična družba Sava, d. d. (Sava ali družba) in nosilna turistična družba Sava Turizem d. d. (Sava Turizem) ter družbi v mirovanju Sava Zdravstvo, d. o. o. in BLS Sinergije, d. o. o. Družba Sava Turizem je največji ponudnik turističnih storitev s kapacitetami v Alpski, Termalno Panonski in Mediteranski Sloveniji, njene destinacije Bled, Portorož, Izola, Strunjan, Moravske Toplice, Ptuj in Radenci pa predstavljajo nekatere najbolj prepoznavne strateške lokacije v Sloveniji. Sava Turizem ima v lasti 20 hotelov, 5 apartmajskih naselij, 4 kampe in 2 glampinga. Kapacitete Save Turizem razpolagajo s 60 kongresnimi dvoranami, 5 vodnimi in termalnimi parki, tremi zdravstvenimi centri in enim medicinskim centrom.

Skupina Sava je imela konec leta 1.168 zaposlenih, kar je za 14 zaposlenih več kot konec leta 2021.

Komentar poslovanja v 2022

Poslovanje Skupine Sava je tudi v prvih mesecih leta 2022 zaznamoval virus covid-19, kar se je odražalo v višjem obisku

SDH je kot pravni naslednik DUTB vstopil v lastništvo družbe Salomon, hkrati pa tudi v več različnih gospodarskih sporov, ki se vodijo zoper družbo Dolenjski list, d. o. o. (bivša večinska družbenica) ter tudi neposredno zoper družbo Salomon in z njima povezane osebe. DUTB je imela namreč v družbi Salomon 45,38 % lastniški delež, ki pa se je zaradi dokapitalizacije družbe, v kateri DUTB ni sodelovala, konec leta 2022 zmanjšal na 30,589 %. SDH zasleduje cilj izstopa iz družbe, ker v družbi zaradi manjšinskega deleža in specifičnih določil družbene pogodbe nima pomembnih upravljavskih upravičenj, poslovanje družbe je problematično in tvegano, hkrati pa je zaradi statusa invalidskega podjetja razpolaganje z dobički omejeno.

domačih gostov. Ta je bil dodatno spodbujen s turističnimi boni, veljavnimi v prvi polovici leta 2022. Domači gostje so tako predstavljali največji delež vseh gostov in sicer skoraj polovico. Največ nočitev je bilo doseženih na segmentu individualnih gostov, prihodki vezani na koriščenje turističnih bonov pa so predstavljali 6 % prodaje. Skupina je v letu 2022 izpolnila pričakovanja SDH in preseгла ciljne kazalnike LNU.

Sava Turizem je v letu 2022 realizirala 1.405.994 nočitev (41 % več kot v letu 2021). Sava Turizem je tako v letu 2022 ustvarila 106,7 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je za 36,5 mio EUR več kot v letu 2021 in EBITDA v višini 26,5 mio EUR (ta je v letu 2021 znašal 19,5 mio EUR). Pozitiven vpliv na prihodke so imeli turistični boni, številni domači in tudi tuji MICE¹⁸ dogodki ter intenzivne prodajne aktivnosti. Zadolženost družbe Sava Turizem je na dan 31. 12. 2022 znašala 52,2 mio EUR in se je glede na leto prej znižala za 19,6 mio EUR. Neto finančni dolg, izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi brez poslovnih najemov in denarnimi sredstvi ter kratkoročnimi depoziti, je dosegel vrednost 10,7 mio EUR. Sava Turizem je za investicije v letu 2022 namenila 9,2 mio EUR. Leto 2022 je družba zaključila z dobičkom v višini 12,2 mio EUR. V primerjavi s predkoronskim letom 2019 je bilo poslovanje družbe

uspešnejše kljub temu, da je družba realizirala manj nočitev.

Skupina Sava je v letu 2022 dosegla prihodke od prodaje v višini 106,5 mio EUR, ki so skoraj v celoti realizirani v Savi Turizem in so bili 51 % višji kot v letu 2021. EBITDA je bil realiziran

v višini 25,3 mio EUR (v letu 2021 je EBITDA znašal 19,5 mio EUR). Skupina Sava je v letu 2022 ustvarila dobiček v višini 6,3 mio EUR (v letu 2021 je Skupina Sava realizirala dobiček v višini 2,2 mio EUR). Upnika Save (KAD in SDH) sta v letu 2022 podaljšala rok zapadlosti obstoječih finančnih obveznosti.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	5,67	-3,50
EBITDA marža (v %)	22,56	14,00
Neto finančni dolg / EBITDA	2,42	9,20
Skupen Rev Par (v %)	99,00	77,00
Stopnja izkoriščenosti kapacitet (v %)	54,00	46,00
EBITDA marža SAVA Turizem (v %)	24,90	15,00
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje Sava Turizem (v %)	7,90	8,80
Dodana vrednost na zaposlenega Sava Turizem (v EUR)	54.729	35.858

SiDG, d. o. o.

(Splošni gospodarski sektor)

Družba Slovenski državni gozdovi, d. o. o. (SiDG), je bila ustanovljena marca 2016 na podlagi Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (ZGGLRS) kot družba v 100 % lasti Republike Slovenije. Primarna dejavnost družbe je gospodarjenje z državnimi gozdovi, kar pomeni upravljanje in razpolaganje z gozdnimi površinami (okoli 235.000 ha gozdov). Družba izvaja gojitvena in varstvena dela, vzdrževalna in gradbena dela na gozdni infrastrukturi ter številne druge aktivnosti, ki zagotavljajo krepitev socialnih in ekoloških funkcij gozdov. Družba je zavezana k izpolnjevanju ciljev gospodarjenja z državnimi gozdovi, kot izhajajo iz ZGGLRS.

Družba SiDG je 100 % lastnica odvisne družbe Snežnik, d. o. o., katere osnovna dejavnost je lesna predelava (proizvodnja žaganega lesa, masivnih lepljenih plošč in biomase, razrez hlodovine, lepljenje in brušenje lesa ...). Snežnik, d. o. o., pa je 100 % lastnik odvisne družbe Snežnik Simpo, d. o. o., ki je bila ustanovljena za zaposlitev delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo (invalidsko podjetje). Tudi osnovna dejavnost te družbe je lesna predelava (proizvodnja decimirnih elementov, vzdrževanje opreme in objektov, varovanje premoženja, čiščenje objektov in izdelava ostalih drobnih končnih izdelkov). SiDG je prešel v upravljanje SDH v novembru 2022, z uveljavitvijo ZSDH-1A, prvi LNU s strani SDH je bil pripravljen za leto 2023.

Komentar poslovanja v 2022

SIDG je leto 2022 zaključil uspešno in nad rezultati preteklega leta ter nad rebalansom plana za leto 2022. Največji delež prodaje (85 %) je bil realiziran preko dolgoročnih prodajnih pogodb. Prihodki od prodaje so znašali 90,7 mio EUR, kar je 31 % več kot leto prej, čisti dobiček 16,9 mio EUR, kar je 21 % več kot leto prej in EBITDA 23,1 mio EUR, kar je 22 % več kot leto prej. Družba finančno ni zadolžena, likvidnost je odlična. Ekonomska merila uspešnosti so se v primerjavi z letom 2021 in v primerjavi s planom večinoma izboljšala, močno je zaostajal le kazalnik CAPEX v čistih prihodkih od prodaje, med drugim so se določene investicije zamaknile v naslednje leto. Vlada RS je v vlogi skupščine sprejela Strateški načrt poslovanja družbe SiDG za obdobje 2020-2029, s temelji poslovne politike za obdobje 2020-2024. Z vidika strateških ciljev, kot izhajajo iz omenjenega dokumenta, je SiDG presegel tri cilje do leta 2024 in sicer je v državnih gozdovih v letu 2022 posekal 1.137.361 m³ lesa, povečal lastništvo gozdov za 1.364 ha ter pri nakupu gozdov zagotovil 44 % delež gozdov v varovanih območjih po predpisih o ohranjanju narave. Delež lastne proizvodnje v državnih gozdovih je znašal v letu 2022 19,7 %, cilj do leta 2024 je najmanj 20 %. SiDG zamuja pri izgradnji sodobnega informacijskega sistema, medtem, ko aktivnosti za vzpostavitev 4 regionalnih centrov za zbiranje in predelavo lesa niso bile izvedene. V pripravi je nova 5-letna strategija poslovanja družbe.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	27,66
EBITDA marža (v %)	25,07
ROA (v %)	22,00
Finančni vzvod	1,27
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	109.450
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	4,01
OPEX na m3 gozdnega lesnega sortimenta (GLS) (v %)	48,00

Studentenheim Korotan GMBH

(Turizem)

Družba je organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo s sedežem na Dunaju, Republika Avstrija, katere edini lastnik je od leta 2009 Republika Slovenija. Ustanovljena je bila za opravljanje naslednjih dejavnosti: upravljanje študentskih domov, subsidiarno upravljanje hotelirske dejavnosti, kupovanje premičnih in nepremičnih naložbenih sredstev in njihovo dajanje v najem ter trgovanje z vsakovrstnim blagom. Namen družbe je pospeševanje slovenske umetnosti in kulture ter izobraževanja in znanosti ter oskrbovanje študentov. Družba upravlja nepremičnino - študentski dom, ki obsega stavbo z 2.314,32 m² površine v šestih nadstropjih in podstrešju s pripadajočim garažnim delom, kletjo in pritličjem. Za študente je v poprečju na voljo 46 mest v 10 dvoposteljnih sobah in 26 enoposteljnih sobah. V skladu s sklenjeno pogodbo o upravljanju, študentski dom vodi in upravlja Mohorjeva družba, ki med drugim tudi zagotavlja ustrezno število personala.

Komentar poslovanja v 2022

Pričakovanja SDH so bila pripravljena v obdobju epidemije, ki je zaznamovala poslovanje družbe v prvih mesecih leta 2022. Prihodki iz naslova oddaje študentskih sob so bili v letu 2022

za 7 % nižji od načrtovanih. Za študente je bilo za razliko od preteklih let namesto 46 mest na razpolago zgolj 41 mest – ena soba je bila namenjena za potrebe karantene, 3 sobe (4 mesta) pa so bile oddane gostom, ki so v Korotanu bivali daljše časovno obdobje. Povprečna letna zasedenost študentskega doma je bila v letu 2022 v primerjavi s preteklimi leti nižja.

Prihodki iz naslova hotelske dejavnosti v letu 2022 še niso dosegli prihodkov predkoronskega leta 2019 (- 21 %), vendar so za 4,4 % preseglji načrtovane prihodke. Izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) v letu 2022 je bil zaradi odloga izvedbe del, ki zagotavljajo tehnično brezhibnost stavbe in se zaradi nesprejema strateških usmeritev pristojnih ministrstev odlagajo do skrajnega zakonskega roka, pozitiven in znaša 44,7 tisoč EUR. Celotne obveznosti družbe so se v obdobju 2016 - 2020 povečevale, trenutne ravni EBITDA pa ne omogočajo kritja dolga.

V letu 2021 je bila s strani finančnega svetovalca pripravljena dolgoročna strategija družbe, ki je bila v letu 2022 dopolnjena skladno s sklepom Vlade RS.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	-5,65	-9,00
EBITDA marža (v %)	7,28	-5,70

Terme Olimia, d. d., Podčetrtek

(Turizem)

Skupino Terme Olimia (Skupina TO) sestavljata (i) matična družba Terme Olimia, d. d., (TO ali družba), ki je ena najbolj prepoznavnih slovenskih družb v turistični dejavnosti ter (ii) odvisna družba Terme Tuhelj, d. o. o., (TT), ki opravlja dejavnost zdraviliškega in wellness turizma na Hrvaškem. TO za opravljanje dejavnosti storitev na področju sprostitve, oddiha, zdravja, lepote in dobrega počutja razpolagajo z namestitvami kapacitetami Wellness hotel Sotelia (4*), Hotel Breza (4*), Aparthotel Rosa (4*), apartmajsko naselje Vas Lipa (3*), Glamping Olimia Adria Village, Kamp Natura (5*) ter kopalnimi in sprostitvenimi kapacitetami. TT razpolaga z namestitvenimi kapacitetami Hotel Well (4*), Hostel Vila, Kamp Vita in Glamping Village Terme Tuhelj.

Na dan 31. 12. 2022 je bilo v družbi TO 309 zaposlenih, to je 20 več kot leto prej. V Skupini TO je bilo na dan 31. 12. 2022 zaposlenih 500 delavcev, kar je 53 več kot leto prej.

Komentar poslovanja v 2022

V prvih mesecih leta 2022 je na poslovanje še vedno precej vplivala epidemija, vendar se je stanje že do konca prvega kvartala popolnoma stabiliziralo. V poletnih mesecih se je struktura gostov že zelo približala strukturi predkoronskega leta 2019. Skupina TO je uspela znatno zvišati povprečne prodajne cene na področju penzijskih storitev in s tem ob primerljivi fizični realizaciji precej povečala prihodke. V letu 2022 je poslovala uspešno in z izjemo CAPEX-a v čistih prihodkih od prodaje preseгла vse ciljne kazalnike, določene z LNU 2022. Ustvarila je 40,3 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, ki so presešli načrtovane in so bili 16 % višji od doseženih v letu 2019. Na uspešnost poslovanja sta negativno vplivala enormni dvig cen energentov in materiala ter višji stroški dela. V prvi polovici leta 2022 je družba uskladila plače z novo sistemizacijo in uvedla dodatno stimulacijo za sobotno in nedeljsko ter praznično delo, s čemer je omejila težave pri pridobivanju in zadržanju kadrov.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	7,56	4,53
EBITDA marža (v %)	22,62	21,87
Neto finančni dolg / EBITDA	1,70	3,16
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	7,82	12,81
Rev Par Breza in Sotelia (v EUR)	115	97
Rev Par Terme Tuhelj (v EUR)	72,00	56,60
Zasedenost sob Breza in Sotelia (v %)	75,00	74,50
Zasedenost sob Terme Tuhelj (v %)	63,00	58,30
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	47.850	39.004

Thermana, d. d.

(Turizem)

Družba Thermana, d. d. (Thermana ali družba) deluje v dejavnostih turizma, zdravstva in oskrbe starejših ter na trgu deluje z blagovnimi znamkami: (i) Thermana Park Laško, ki obsega 4 zvezdični hotel, wellness spa center in kongresni center z 10 dvoranami za skupno 1.100 udeležencev, (ii) Zdravilišče Laško, ki obsega 3 zvezdični hotel, zdravstveni in wellness center in (iii) Dom starejših Laško, s 78 sobami in 165 ležišči.

Komentar poslovanja v 2022

Družba je leto 2022 zaključila z 2,1 mio EUR čistega dobička (85 % več od plana). Realizirala je 24,9 mio EUR čistih prihodkov

iz prodaje, kar je 30 % več kot v letu 2021 in 9,5 % več od plana. EBITDA je bila za 36 % višja kot v letu prej in 29 % višja od načrtovane. Družba je v letu 2022 skupaj ustvarila 171.195 nočitev, kar pomeni, da 68 % zasedenost kapacitet na letni ravni. V povprečju dobro polovico EBITDA ustvari profitni center Zdravilišče Laško, sledi Thermana Park Laško z dobro tretjino. Boljši rezultat od načrtovanega je družba dosegla zaradi hitrejšega okrevanja turističnega sektorja po epidemiji covid-19 in podaljšanja možnosti koriščenja turističnih bonov do konca junija 2022. Poleg tega je družba izvajala tudi rehabilitacijo bolnikov, ki so imeli težji potek covid bolezni.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE¹⁹

Merilo	Realizacija
Ekonomski tip	
ROE (v %)	8,68
EBITDA marža (v %)	18,93
Neto finančni dolg / EBITDA	0,90
Kratkoročni koeficient	1,79
Razmerje med dolgom in kapitalom (D/E)	0,82
Obrestno kritje (EBITDA/obresti)	28,88
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	6,54
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	38.951

Unior, d. d., Zreče

(Proizvodni sektor)

Družba Unior, d. d., je mednarodno priznan razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin. S programi odkovki, ki predstavlja 67 % prihodkov od prodaje družbe, ročno orodje in strojogradnja se uvršča med največja slovenska izvozna slovenska podjetja.

Skupino Unior poleg obvladujoče družbe sestavlja še 14 odvisnih in 3 pridružene družbe, ki poslujejo v 14 državah po svetu in so namenjene predvsem podpori poslovanja - prodaji na tujih trgih, v nekaterih primerih pa tudi proizvodnji odkovkov oziroma orodij (Kitajska, Hrvaška in Srbija). Skupina Unior je pomemben dobavitelj kupcem avtomobilske industrije, saj so glavni kupci praktično vsi največji proizvajalci osebnih in tovornih vozil. Del skupine je tudi odvisna družba Unitur, d. o. o., ki deluje na področju turizma.

Na 31. december 2022 je bilo v družbi Unior, d. d., 1.634 zaposlenih, to je 10 več kot preteklo leto. V Skupini Unior je bil na 31. december 2022 zaposlen 2.801 delavec, kar je 29 več kot leto prej

Komentar poslovanja v 2022

Skupina Unior se je tudi v letu 2022 soočala s težavami v dobavnih verigah in z naraščanjem nabavnih cen materialov in energentov. Ciljni kazalniki, določeni z LNU 2022, so bili z izjemo EBITDA marže preseženi, kazalnik NFD/EBITDA pa se je znižal na ciljno vrednost. Skupina Unior je v okviru vseh dejavnosti v letu 2022 preseгла prihodke od prodaje preteklega leta. Čisti prihodki od prodaje skupine Unior so v letu 2022 znašali 287,7 mio EUR, na uspešnost poslovanja pa je pomembno vplivala rast stroškov blaga materiala in storitev, predvsem nabavnih cen jekla, pločevine in nekaterih energentov ter stroškov dela zaradi zakonskih povečanj minimalnih plač v nekaterih državah, predvsem pa letne uskladitve plač in napredovanj zaposlenih.

Marca 2022 je družba Unior, d. d., vzpostavila pogoje za proizvodnjo v novem proizvodnem programu za preoblikovanje aluminija in izdelala prve serije novih izdelkov, junija 2022 pa je prodala 49 % delež v pridruženi družbo UNIOR Tepid v Romuniji.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	5,67	5,30
EBITDA marža (v %)	9,46	12,20
Neto finančni dolg / EBITDA	2,89	2,89
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	39.139	37.000

Vodnogospodarsko podjetje Drava, d. o. o., Ptuj

(Gospodarske javne službe)

Družba VGP DRAVA Ptuj, d. o. o. je specializirana za opravljanje javne vodnogospodarske službe, in izvaja dela na podlagi dodeljene koncesije za obdobje 2019-2026. VGP Drava ima koncesijo za tri področja, in sicer za področje območja reke Drave, za območje povodja jadranskih rek z morjem in za izvajanje del in storitev čiščenja gladine celinskih voda, preprečevanja onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč celinskih voda ter obalne linije morja iz okvira javne službe zaradi naravnih in drugih nesreč. Družba opravlja tudi številne druge dejavnosti med katere spadajo gradnja vodnogospodarskih objektov, gradnja objektov komunalne hidrotehnike, gradnja objektov varstva okolja, gradnja geotehničnih objektov in gradnja namakalnih sistemov za naročnike. Vse te raznolike dejavnosti omogočajo naročnikom celovite rešitve, družbi pa možnost pridobivanja prihodkov iz tržne dejavnosti,

lažje prilagajanje gospodarskim razmeram in tudi pridobivanje projektov na tujih trgih.

Komentar poslovanja v 2022

Poslovanje družbe je bilo v poslovnem letu 2022 zelo uspešno. Družba je v letu 2022 dosegla čiste poslovne prihodke v vrednosti 23,3 mio EUR, kar je 11,6 % več kot v letu 2021. Čisti poslovni izid za leto 2022 znaša 1,2 mio EUR in je za 52,9 % višji od rezultata preteklega leta. Družba je preseгла planirane vrednosti za leto 2022, planirani čisti prihodki od prodaje so preseženi za 5,9 %, planirani čisti dobiček pa za 88,8 %. Družba je finančno stabilna, visoko likvidna in je v letu 2022 povečala obseg denarnih sredstev na računu, sredstva bo uporabila tudi za investicije in za zagon obsežnejših del tudi na tujih trgih, kjer je iz leta v leto bolj prisotna.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	24,13	14,10
EBITDA marža (v %)	7,66	6,20
Neto finančni dolg / EBITDA	-3,22	-0,70
Finančni vzvod	2,84	2,09
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	51.081	45.250

Vodnogospodarsko podjetje, d. d., Kranj

(Gospodarske javne službe)

Glavna dejavnost je urejanje voda ter vzdrževanje vodnogospodarskih objektov in naprav. Družba je specializirana za opravljanje javne vodnogospodarske službe za področje zgornje Save s pritoki. Koncesija se je družbi iztekla ob koncu leta 2019, nove koncesije za obdobje 2019 - 2026 pa ni uspela pridobiti. Na dan 31. 12. 2022 je bilo v družbi 49 zaposlenih.

Komentar poslovanja v 2022

Od leta 2020, ko družba ni pridobila koncesije za izvajanje vodnogospodarskih del, to pomembno vpliva na prihodke in poslovni uspeh. Prihodki iz naslova izvajanja koncesijske dejavnosti so namreč v povprečju predstavljali 60 % vseh prihodkov. Družba si prizadeva nadomestiti izpad prihodkov v drugih tržnih dejavnostih, aktivnejša je pri pripravi in oddaji ponudb na por-

talu javnih naročil in marketingu na širšem vplivnem območju.

V letu 2022 je družba uspešno pridobila in izvajala pretežno vodarska dela. Prihodki in uspešnost sta preseglila načrtovane vrednosti in sicer zaradi pridobljenega večjega obsega del s področij, za katera je družba specializirana (večja realizacija in nižji gradbiščni stroški) ter zaradi uspešno realiziranih inženiring projektov. Družba je zato tudi preseгла ciljne kazalnike v LNU 2022. Prihodki v letu 2022 so znašali 5,3 mio EUR in so bili 20 % višji kot v letu 2021. Družba je v letu 2022 poslovala z dobičkom v višini 225 tisoč EUR, s katerim je krila preneseno izgubo v višini 75 tisoč EUR.

Družbi je konec leta 2021 potekla koncesija za kamnolom, vendar si vodstvo družbe prizadeva za njeno ohranitev.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	13,86	-9,11
EBITDA marža (v %)	7,71	2,54
Neto finančni dolg / EBITDA	-0,80	-1,20
Finančni vzvod	1,45	1,61
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	43.071	37.660

Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, d. d.

(Gospodarske javne službe)

Primarna dejavnost družbe VGP Novo mesto, d. d. (v nadaljevanju: družba) je izvajanje vodnogospodarskih del po koncesijski pogodbi na območju spodnje Save. Družba izvaja dela na podlagi dodeljene koncesije za obdobje 2019-2026. Druge prihodke družba pridobiva na trgu z delom na infrastrukturnih objektih s področja gradbeništva - nizke gradnje. Družba je imela v letu 2022 na podlagi ur povprečno 42 zaposlenih.

Komentar poslovanja v 2022

Družba je v letu 2022 poslovala zelo dobro in preseгла rezultate poslovanja preteklega leta. Čisti prihodki od prodaje so v letu 2022 znašali 4,6 mio EUR, kar je 107 % več od planirane vrednosti in 42,1 % več od prihodkov v letu 2021. Čisti poslovni izid za leto 2022 znaša 462,6 tisoč EUR in je za 38 % višji kot preteklo leto. Družba je finančno stabilna in visoko likvidna, ob koncu leta 2022 je imela družba za 17 % več denarnih sredstev kot ob koncu leta 2021. Denarna sredstva predstavljajo 37 % celotnih sredstev. Družba je izpolnila postavljena pričakovanja v LNU 2022 in preseгла načrtovane vrednosti ekonomskih kazalnikov.

MERILA ZA MERJENJE USPEŠNOSTI POSLOVANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Merilo	Realizacija	2022 LNU
Ekonomski tip		
ROE (v %)	10,28	7,80
EBITDA marža (v %)	16,72	13,60
Neto finančni dolg / EBITDA	-4,40	-4,15
Finančni vzvod	1,29	1,11
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	44.165	34.250

10

METODOLOŠKA, PRAVNA IN DRUGA POJASNILA

Pravna podlaga

Za državo je zelo pomembno, da je zagotovljeno strokovno, odgovorno, transparentno in gospodarno upravljanje njenih kapitalskih naložb. ZSDH-1 določa, da SDH enkrat letno, najpozneje do 31. oktobra, Državnemu zboru RS pošlje letno poročilo o poslovanju v preteklem letu.

Podatki družb o poslovanju

Pri družbah, ki pripravljajo konsolidirane izkaze, so bili upoštevani podatki na ravni skupine, razen v primerih, izrecno navedenih v opombah pod tabelami. Upoštevani so bili vsi revidirani izkazi, če so bili na voljo v času izdelave tega poročila.

Velike izkaznice so izdelane za 20 največjih družb po kriteriju knjigovodske vrednosti deleža SDH in RS skupaj na dan 31. decembra 2022.

Male izkaznice so izdelane za vse družbe, razen za:

- družbe v postopku stečaja ali likvidacije (skupni seznam teh družb je objavljen na spleti strani SDH: <https://sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>),
- družbe, v katerih je lastniški delež SDH ali RS manjši od 1 %,
- družbe, za katere je SDH sprejel prevzemno ponudbo ali sklenil kupoprodajno pogodbo oziroma drug pisni dogovor, ki pa še ni dokončno realiziran,
- družbe, za katere ni bil izdelan LNU 2022,
- kapitalске naložbe, ki jih je RS pridobila izključno na podlagi Zakona o dedovanju (seznam je objavljen na spletni strani SDH), in
- za ostale manj pomembne družbe, kot sta npr.:
  - Savaprojekt, d. d., v kateri lastniški delež RS znaša 3,47 %; SDH si prizadeva lastniški delež odprodati,
  - A. L. P. Peca, d. o. o. (mikrodružba), v kateri lastniški delež RS znaša 9,09 %; SDH si prizadeva lastniški delež odprodati.

DEFINICIJE GLAVNIH FINANČNIH KAZALNIKOV V LETNEM POROČILU

Kazalnik	Formula za izračun kazalnika
ROA – čista dobičkonosnost sredstev	čisti dobiček obdobja po davkih/povprečna sredstva obdobja
ROE – čista dobičkonosnost lastniškega kapitala	čisti dobiček obdobja po davkih/povprečni lastniški kapital obdobja
povprečni last. kapital (sredstva) obdobja	(last. kapital (sredstva) na začetku obd. + last. kapital (sredstva) na koncu obd.)/2
EBITDA	poslovni izid iz poslovanja + odpisi vrednosti v obdobju
EBITDA marža	EBITDA/kosmati donos iz poslovanja v obdobju
EBIT	poslovni izid iz poslovanja v obdobju
EBIT marža (marža iz poslovanja)	EBIT/kosmati donos iz poslovanja v obdobju
finančni dolg	kratkoročne + dolgoročne finančne obveznosti
neto dolg/EBITDA	(finančni dolg – denarna sred. – kratk. fin. naložbe)/EBITDA
finančni vzvod	celotna sredstva konec obdobja/lastniški kapital konec obdobja
št. zaposlenih	v skupini
povprečno št. zaposlenih	povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v poslovnem letu
št. zaposlenih v Sloveniji	v skupini v Sloveniji
dodana vrednost na zaposlenega	(kosmati donos iz poslovanja – str. mat. blaga in stor. – drugi posl. odh.)/št. zaposlenih
znesek dividend RS/SDH	znesek bruto dividend RS/SDH, izglasovanih na skupščinah družb (sprejeti sklepi ustanovitelja), v tekočem letu za preteklo poslovno leto
dividendnost kapitala	znesek dividend RS/SDH/knjigovodska vrednost last. deležev RS/SDH konec preteklega leta

Posamezne kratice, ki se nanašajo na strateške ali ekonomske cilje nekaterih družb, so podrobneje obrazložene v Merilih za merjenje uspešnosti poslovanja družb s kapitalsko naložbo države, ki so objavljena na spletni strani www.sdh.si.

SDH pri izračunih finančnih kazalnikov za potrebe analiz in primerjav podjetij uporablja lastno metodologijo, s katero želi na standardiziran način primerjati poslovanje podjetij na enakih osnovah. Ker podjetja pri objavi podatkov v svojih letnih poročilih uporabljajo lastne definicije kazalnikov, lahko določene vrednosti kazalnikov podjetij odstopajo od vrednosti, zapisanih v tem poročilu. Nabor kazalnikov v poročilu je prilagojen specifičnostim panoge, v katero sodi posamezna kapitalska naložba.

Ostala pojasnila

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-A) dne 25. decembra 2018 je postal SDH pristojen tudi za upravljanje kapitalskih naložb, ki jih Republika Slovenija pridobi na podlagi zakona, ki ureja dedovanje.

Viri

- Agencija za energijo: Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2022, <https://www.agen-rs.si/>.
- Akti upravljanja izdani s strani Slovenskega državnega holdinga, d. d., www.sdh.si.
- Banka Slovenije: Pregled makroekonomskih gibanj z napovedmi, junij 2023, www.bsi.si.
- Banka Slovenije: Poročilo o finančni stabilnosti, maj 2023, www.bsi.si.
- Eurocontrol in Kontrola zračnega prometa Slovenije: podatkovni zavihki in objave, <https://www.eurocontrol.int/> in <https://www.sloveniacontrol.si/>.
- Finančna in letna poročila gospodarskih družb z lastništvom RS in SDH.
- Informacijski sistem Bloomberg.
- Ljubljanska borza: Statistično poročilo 2022, <https://ljse.si/>.
- Portal za zakonodajo, <https://www.iusinfo.si/>.
- Slovensko zavarovalno združenje: Statistični zavarovalniški bilten 2023, www.zav-zdruzenje.si.
- Statistični urad Republike Slovenije: Podatkovna baza SiStat, <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>.
- Slovenska turistična organizacija: Poslovne strani, Raziskave in analize, <https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/raziskave-in-analize/turizem-v-stevilkah>

Seznam kratic in strokovnih izrazov

- **5G** – brezžično mobilno omrežje pete generacije
- **4G** – četrta generacija tehnologije širokopasovnega mobilnega omrežja
- **AC policija** – avtocestna policija
- **APP** – program nakupa vrednostnih papirjev
- **ATX indeks** – Avstrijski borzni indeks je najpomembnejši borzni indeks Wiener Börse (ang. *Austrian Traded Index*)
- **BDP** – bruto domači proizvod
- **BoE** – Angleška centralna banka (ang. *Bank of England, the central bank of the United Kingdom*)
- **CAGR** – sestavljena letna stopnja rasti (ang. *Compound annual growth rate*)
- **CER** – CER Partnerstvo za trajnostno gospodarstvo
- **covid-19** – bolezen, ki jo povzroča virus SARS-CoV-2
- **CO₂** – ogljikov dioksid
- **CPOEF** – Center poslovne odličnosti Ekonomske fakultete
- **CSRD** – Direktiva o poročanju podjetij glede trajnostnosti
- **CS3D** – Direktiva o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti
- **ČHE** – vrsta hidroelektrarne, ki se uporablja za shranjevanje energije
- **DARS** – Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji
- **DAX Index** – nemško Deutscher Aktienindex. Indeks je izračunan kot s kapitalizacijo tehtano povprečje tečajev delnic 40 največjih delniških družb v Nemčiji.
- **DEI** – upravljanje korporativne kulture in raznolikost, pravičnost in vključenost (angl. *Diversity, equity, and inclusion*)
- **DEM** – Dravske elektrarne Maribor, d. o. o.
- **d. d.** – delniška družba
- **d. o. o.** – družba z omejeno odgovornostjo
- **D.S.U.** – Družba za svetovanje in upravljanje
- **DTK** – družbe tveganega kapitala
- **DUTB** – Družba za upravljanje terjatev bank
- **EBRD** – Evropska banka za obnovo in razvoj
- **ECB** – Evropska centralna banka
- **EDP** – elektrodistribucijsko podjetje
- **EE** – električna energija
- **EETS** – evropsko elektronsko cestninjenje (angl. *European electronic toll service*)
- **EGP – države v evropskem gospodarskem prostoru**
- **ESG** – merila za okolje, družbo in upravljanje
- **ESRS** – evropski standard trajnostnega poročanja (angl. *European Sustainability Reporting Standards*)
- **ESSO** – Ekonomsko-socialni strokovni odbor
- **EU** – Evropska unija
- **EUR** – evro
- **EU-27** – okrajšava za Evropsko unijo s 27 državami članicami
- **FED** – Ameriška centralna banka (angl. *Federal reserve system*)
- **FIHO** – Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij
- **FŠO** – Fundacija za financiranje športnih organizacij
- **GB** – merska enota za količino podatkov v računalništvu
- **GDR** – globalna potrdila o lastništvu
- **GHG** – standardi za ogljični odtis organizacij, izdelkov in storitev ter ogljična nevtralnost
- **GJS** – gospodarske javne službe
- **GMBH** – Gesellschaft mit beschränkter Haftung / d. o. o., družba z omejeno odgovornostjo
- **GWh** – gigavatna ura energije
- **HE** – hidroelektrarne
- **HESS** – Hidroelektrarne na spodnji Savi, d. o. o.
- **HICP** – Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (angl. *Harmonised Indices of Consumer Prices*)
- **HSE** – Holding slovenske elektrarne
- **IKT** – informacijska komunikacijska tehnologija
- **IPTV** – sistem, pri katerem se digitalna televizijska storitev naročniku dostavi preko tehnologije internetnega protokola (angl. *Internet protocol television*)
- **ipd.** – in podobno
- **IT** – informacijska tehnologija
- **JEK 2** – drugi blok Jedske elektrarne Krško
- **JVE** – jugovzhodna Evropa
- **KAD** – Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d.
- **KIS** – Kmetijski inštitut Slovenije
- **km** – kilometer
- **KN** – kapitalske naložbe
- **Kodeks** – Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države
- **KOPP** – Javno podjetje Koprška pristaniška pilotaza, d. o. o.
- **KZPS** – Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o.
- **LLC** – družba z omejeno odgovornostjo (angl. *Limited liability company*)
- **LNU** – letni načrt upravljanja kapitalskih naložb RS in SDH
- **LTE** – standard na področju mobilnih telekomunikacij, ki ga definira organizacija 3GPP (angl. *Long Term Evolution*)
- **MCR** – izračun zahtevanega minimalnega kapitala (angl. *Minimum Capital Requirement*)
- **MERL** – delnice Mercator
- **mio** – milijon
- **MOPE** – Ministrstvo za okolje, podnebje in prostor
- **mrd** – milijarda
- **MRP** – merilne regulacijske postaje
- **MSCI** – indeks, ki spremlja uspešnost delnic za določeno skupino podjetij/borz znotraj določenih kategorij ali regij
- **MSP** – mala in srednje velika podjetja
- **MW** – megavat
- **MWh** – megavatna ura energije

- **NEK** – Nuklearna elektrarna Krško
- **NEPN** – Nacionalni energetski podnebni načrt
- **NLB** – Nova Ljubljanska banka, d. d.
- **NN omrežje** – nizkonapetostno omrežje (do 1 kV)
- **NPE** – delež nedonosne izpostavljenosti (angl. *non performing exposures*)
- **NPL** – nedonosna terjatev (angl. *non performing loan*)
- **NS** – nadzorni svet
- **OE** – Organizacijska enota
- **OECD** – Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj
- **OVE** – obnovljivi viri energije
- **PCT** – prebolelost, cepljenost in testiranje v času soočanja z epidemijo COVID-19
- **Politika** – politika upravljanja SDH
- **RO-RO terminal** – terminal za transportiranje tovora na kolesih (angl. *roll-in/roll-off*)
- **RPA** – robotska avtomatizacija procesov (angl. *Robotic process automation*)
- **RUB** – Ruski rubelj
- **RS** – Republika Slovenija
- **RŽV** – Rudnik Žirovski Vrh
- **SAŠA** – Savinjsko – šaleška regija je del Savinjske statistične regije
- **SBITOP** – Slovenski borzni indeks; benchmark indeks, ki nudi informacije o gibanju cen najbolj likvidnih in največjih delnic na organiziranem trgu
- **SCR** – zahtevani solventnostni kapital (angl. *Solvency capital requirement*)
- **SDH** – Slovenski državni holding, d. d.
- **SIJ** – Slovenska industrija jekla, d. d.
- **SN omrežje** – srednje napetostno omrežje (1-35 kV)
- **SOD** – Slovenska odškodninska družba, d. d.
- **SODO** – Sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, d. o. o.
- **SPA** – kupoprodajna pogodba (angl. *Sales and purchase agreement*)
- **SPC Ptuj** – Seleksijsko poskusni center Ptuj
- **SPI** – skladnost poslovanja in integritete
- **Strategija** – strategija upravljanja kapitalskih naložb države
- **SURS** – Statistični urad Republike Slovenije
- **SZZ** – Slovensko zavarovalno združenje
- **SŽ** – Slovenske železnice
- **S&P** – delniški borzni indeks Standard and Poor's
- **TEU** – merska enota za kontejner
- **TEN-T koridor** – panevropska prometna mreža, ki je del vseevropske prometne mreže
- **TEŠ** – Termoelektrarna Šoštanj, d. o. o.
- **TLTRO** – ciljne operacije dolgoročnega financiranja; operacije evrskega sistema, ki financirajo kreditne institucije (angl. *Targeted long term refinancing operations*)
- **TEU** – enota za označevanje zmogljivosti kontejnerskih ladij in kontejnerskih terminalov (angl. *Twenty-foot Equivalent Unit*)
- **TWh** – teravatna ura energije
- **VGP** – vodnogospodarsko podjetje
- **VN omrežje** – visokonapetostno omrežje (110-400 kV)
- **VOIP** – telefonija preko internetnega protokola
- **Zban-3** – Zakon o bančništvu
- **ZDA** – Združene države Amerike
- **ZGD-1** – Zakon o gospodarskih družbah
- **ZGGLRS** – Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije
- **ZIntPK** – Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije
- **ZIOOZP** – Zakon o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja
- **ZIUZEOP** – Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo
- **ZOPVTKK** – Zakon o omejitvi in porazdelitvi valutnega tveganja med kreditodajalci in kreditojemalci kreditov v švicarskih frankih
- **ZPIZ** – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
- **ZSDH-1** – Zakon o Slovenskem državnem holdingu
- **ZSDH-1A** – Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu
- **ZSOS** – Zakon o Slovenskem odškodninskem skladu
- **ZSPOZ** – Zakon o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja
- **ZUOPVCE** – Zakon o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov
- **ZVKSES** – Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb
- **ZVJTO** – Zakon o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje
- **ZZavar-1** – Zakon o zavarovalništvu

Omejitev odgovornosti

Letno poročilo o upravljanju naložb RS in SDH za leto 2022 (v nadaljevanju: dokument) je SDH izdelal na podlagi določbe prvega odstavka 67. člena ZSDH-1. Naslovnik dokumenta je Državni zbor Republike Slovenije, v skladu z določbo prvega odstavka 64. člena ZSDH-1 pa se dokument objavi tudi na javni spletni strani SDH, kar zagotavlja dostopnost poročila širšim javnostim. Dokument je izdelan v skladu z načelom vestnosti in poštenja, s potrebnim strokovnim znanjem in v skladu s standardom profesionalne skrbnosti. Podatki o družbah oz. skupinah družb, uporabljeni v dokumentu, so bili pridobljeni iz javno dostopnih virov podatkov in neposredno od družb. Morebitne okvirne ocene vrednosti in drugi podatki so le informativne narave in z ničimer ne zavezujejo in ne predvidevajo ravnanj ali odločitev SDH. Uporabnik dokumenta se strinja, da ne bo uporabil dokumenta kot nadomestilo za neodvisno in strokovno raziskavo, analizo ali finančno in poslovno presojo. SDH uporabnikom podatkov iz tega dokumenta priporoča, naj podatke pred uporabo preverijo pri drugih ustreznih virih in se pri odločanju o vlaganju v družbe iz dokumenta oziroma o vsakem drugem ravnanju posvetujejo s strokovnjakom ustrezne stroke. SDH je sicer z vso potrebno skrbnostjo poskušal zagotoviti aktualnost in pravilnost podatkov, vendar ne daje nobenih zagotovil glede popolnosti, točnosti, pravilnosti, ustreznosti in zanesljivosti podatkov ali drugih zagotovil glede podatkov ali glede njihove uporabe, ki so takšni, kot so in kot so dostopni. SDH, RS, družbe s kapitalsko naložbo države ali njihovi zaposleni zato uporabnikom ne odgovarjajo za kakršnokoli škodo ali druge posledice, ki bi temeljile na vsebini tega dokumenta.

Javno objavlanje, reprodukcija, prodajanje, spreminjanje ali preoblikovanje vsebine dokumenta so brez pisnega soglasja SDH prepovedani.

Letno poročilo o upravljanju naložb RS in SDH za leto 2022

Poročilo SDH Državnemu zboru RS

Izdajatelj in nosilec avtorskih pravic: Slovenski državni holding, d. d.

Naslov: Mala ulica 5, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 300 91 13

E-pošta: info@sdh.si

Spletna stran: <http://www.sdh.si>

Besedilo: Slovenski državni holding, d. d.

Oblikovanje: SM Studio Marketing

Fotografije: SDH

Datum izdaje: oktober 2023

SLOVENSKI DRŽAVNI HOLDING, d. d.